

WÓJT GMINY KOMAŃCZA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*Terenu położonego w granicach administracyjnych
Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania
Planu Ogólnego Gminy Komańcza*

.: OPRACOWANIE

inż. Małgorzata Puchyr

Biegły Wojewody Podkarpackiego w zakresie sporządzania
prognoz skutków ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko.

Świadectwo Wojewody Podkarpackiego Nr 71 z dnia
31.12.1999r.

Wg stanu prawnego na dzień przedłożenia projektu Planu Ogólnego do opiniowania
i uzgodnień

Komańcza, 2026r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

OŚWIADCZENIE

Będąc świadomym odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam, iż jestem osobą, posiadającą niezbędne uprawnienia i kwalifikacje do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670*).

inż. Małgorzata Puchyr

BTEGŁY

w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko
Świadectwo Nr 71 z 31.12.1999 r.
Województwo Podkarpackie

.....
Podpis autora opracowania

Spis treści

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE	5
1.1. Podstawa opracowania.....	5
1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	7
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	16
1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.	22
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	24
2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	26
2.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym opracowaniem.....	26
2.1.1. Położenie geograficzne.....	26
2.1.2. Region fizyczno-geograficzny.....	30
2.1.3. Budowa geologiczna terenu	32
2.1.4. Warunki klimatyczne	34
2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne.....	34
2.1.6. Klimat akustyczny.....	69
2.1.7. Jakość powietrza atmosferycznego.....	73
2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	75
2.1.9. Warunki glebowe	76
2.1.10. Tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin naturalnych	78
2.1.11. Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.....	83
2.1.12. Strefa ochrony uzdrowiskowej.....	86
2.1.13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.....	87
2.1.14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	90
2.1.15. Zabytki, dobra kultury i ich ochrona	91
2.1.16. Uwarunkowania przyrodnicze - flora i fauna.....	103
2.1.17. Lasy	105
2.1.18. Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody.....	110
2.1.19. Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę transportową, techniczną oraz prowadzona na terenie gminy gospodarka odpadami	152
2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu.....	159
2.3. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	165
2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie	166
3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	166
4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	170
5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	200
6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE,	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	203
7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	225
7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.....	226
7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.....	228
7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.....	230
7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.....	231
7.5. W zakresie ochrony przed powodzią.....	233
7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych.....	234
7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego.....	234
8.0. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	237
9.0. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH	238
10.0. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	245
11.0. ZAŁĄCZNIKI	258

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa opracowania

Podstawę sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko stanowią następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (j.t. Dz.U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 69),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r., poz. 1839 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994r., Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 524 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r., o odpadach (j.t. Dz.U. z 2023r., poz. 1587 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 marca 1985r., o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 889 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991r., o lasach (j.t. Dz.U. z 2026r., poz. 663);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002r. o stanie kłęski żywiolowej (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 112);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 399);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005r, o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 1135);
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (j.t. Dz.U. z 2026r., poz. 43 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409);

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (j.t. Dz. U. z 2022r., poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (j.t. Dz. U. z 2021r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r., w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010r., nr 16 poz. 87);

oraz:

- Obowiązujące przepisy prawne;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza uchwalone Uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000r., ze zmianami.
- Audyt Krajobrazowy Województwa Podkarpackiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030.
- Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
- Wizja terenu objętego opracowaniem.
- Analiza dostępnych materiałów archiwalnych, map, literatury, danych statystycznych, wyników badań monitoringowych.
- Strony gov.pl, m.in:
 - <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>;
 - <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>;
 - <https://isok.gov.pl/index.html>;
 - <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>;
 - <https://spd.pgi.gov.pl/PSH/Psh.html>;
 - <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>;
 - https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?gpmap=gp0;
 - <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>;
 - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/home.xsp>.

Prognoza została sporządzona na podstawie obowiązujących przepisów prawa, aktualnych na dzień przekazania projektu Planu Ogólnego opiniowania i do uzgodnień.

Prognoza oddziaływania na środowisko nie ma charakteru aktu prawnego i nie podlega procedurze uchwalania. Stanowi jednak integralny element dokumentacji planistycznej, warunkujący możliwość przyjęcia dokumentu planistycznego, jakim jest Plan Ogólny Gminy Komańcza.

W myśl art. 46 ust. 1 z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlega projekt:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 1) planu ogólnego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Dodatkowo art. 46 ust. 2 w/w ustawy stanowi, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1.

1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Plan ogólny gminy pełni funkcję nadrzędnego dokumentu planistycznego o charakterze strategicznym, którego ustalenia obejmują cały obszar jednostki samorządu terytorialnego. Dokument ten określa ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz kształtowania ładu przestrzennego, stanowiąc punkt wyjścia dla podejmowania dalszych działań planistycznych. Ustalenia planu ogólnego tworzą ramy dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarach uzupełnienia zabudowy.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest natomiast aktem prawa miejscowego o wysokim stopniu szczegółowości, który w sposób jednoznaczny i wiążący określa sposób użytkowania terenów, dopuszczalne formy i intensywność zabudowy oraz zasady kształtowania przestrzeni. Dokument ten przekłada kierunki polityki przestrzennej gminy na konkretne regulacje prawne, które znajdują bezpośrednie zastosowanie w procesach inwestycyjnych oraz w działaniach administracji publicznej.

Zestawienie porównawcze: Plan Ogólny i MPZP

KRYTERIUM	PLAN OGÓLNY	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
Rola dokumentu	Dokument strategiczny o charakterze ramowym	Szczegółowy akt prawa miejscowego
Obowiązek sporządzenia	Obowiązkowy dla wszystkich gmin	Fakultatywny
Zakres terytorialny	Całość obszaru gminy	Wybrane obszary gminy
Funkcja planistyczna	Wyznacza kierunki i ramy polityki przestrzennej	Określa szczegółowe zasady zagospodarowania

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Poziom uszczegółowienia	Ograniczony – strefy i profile funkcjonalne	Wysoki – parametry zabudowy, linie, wskaźniki
Skutki prawne	Wiążący przy sporządzaniu MPZP i wydawaniu WZ	Bezpośrednio wiążący przy realizacji inwestycji
Relacja do decyzji WZ	Podstawa oceny zgodności	Decyzje WZ nie są wydawane
Forma prawna	Akt prawa miejscowego	Akt prawa miejscowego
Określenie funkcji terenu	Pośrednie i orientacyjne	Bezpośrednie i obowiązujące
Procedura zmian	Relatywnie elastyczna	Wymaga pełnej procedury planistycznej

Analiza pism przekazanych przez organy właściwe do opiniowania i uzgadniania planu ogólnego na etapie składania wniosków po ogłoszeniu uchwały o przystąpieniu do jego sporządzenia wskazuje, że część zgłoszonych stanowisk dotyczyła zagadnień właściwych dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przedstawione w nich uwagi oraz zalecenia odnoszą się do kwestii o charakterze wykonawczym i szczegółowym, które nie mieszczą się w zakresie ustaleń przewidzianych dla planu ogólnego.

Należy podkreślić, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako dokument o charakterze normatywnym i szczegółowym, zawiera konkretne ustalenia dotyczące przeznaczenia terenów, parametrów zabudowy oraz zasad zagospodarowania przestrzeni, mające bezpośrednie zastosowanie przy realizacji inwestycji. Plan ogólny pełni natomiast funkcję dokumentu kierunkowego, którego celem jest określenie założeń polityki przestrzennej gminy poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz profili funkcjonalnych, bez wchodzenia w szczegółowe rozwiązania projektowe.

Uwzględnianie rozstrzygnięć typowych dla dokumentów o wyższym stopniu szczegółowości, jakim jest mpzp, mogłoby skutkować przekroczeniem ustawowo określonego zakresu ustaleń planu ogólnego oraz naruszeniem jego ramowego charakteru.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu Planu Ogólnego obejmującego obszar znajdujący się w granicach administracyjnych Gminy Komańcza.

Zgodnie ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko powinna obejmować kompleksową analizę i ocenę m.in.:

- aktualnego stanu środowiska oraz przewidywanych kierunków jego zmian w przypadku braku realizacji opracowywanego dokumentu,
- warunków środowiskowych na terenach, które mogą zostać objęte istotnym oddziaływaniem,
- kluczowych problemów związanych z ochroną środowiska, mających znaczenie w kontekście wdrożenia planowanego dokumentu – w szczególności tych, które dotyczą obszarów chronionych na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- celów środowiskowych wynikających z aktów prawnych obowiązujących na poziomie krajowym, unijnym oraz międzynarodowym, istotnych dla danego opracowania, wraz ze wskazaniem, w jaki sposób zostały one uwzględnione w trakcie prac planistycznych,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- możliwych, znaczących oddziaływań – zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkotrwałych, średnioterminowych, długoterminowych, trwałych lub przejściowych, pozytywnych oraz negatywnych – na środowisko jako całość, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, faunę i florę, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, dobra materialne oraz dziedzictwo kulturowe. Uwzględnia się przy tym wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska oraz oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostępna jest na etapie konsultacji społecznych, co umożliwia zainteresowanym stronom zapoznanie się ze skutkami potencjalnego oddziaływania zapisów projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska oraz zdrowie ludzi – jeszcze przed podjęciem ostatecznych decyzji planistycznych.

W ramach prowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa, istnieje możliwość przeglądu treści Prognozy oraz zgłaszania uwag i wniosków dotyczących projektu planu, opartych na aktualnym stanie prawnym oraz dostępnej wiedzy specjalistycznej. Zgłoszone uwagi, po ich analizie, mogą zostać uwzględnione – o ile zostaną uznane za zasadne. W przypadku, jeżeli są bezzasadne, organ opracowujący dokument, tj. Wójt Gminy Komańcza, może je odrzucić, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Dokument Prognozy stanowi również materiał analityczny dla organów opiniujących i uzgadniających projekt Planu Ogólnego Gminy Komańcza. Prognoza jest pomocna przy podejmowaniu przez Radę Gminy uchwały, w sprawie uchwalenia w/w planu.

Opracowanie Prognozy opierało się m.in. na przeprowadzeniu wizji lokalnej, analizie uwarunkowań urbanistycznych, wynikach opracowania ekofizjograficznego podstawowego oraz dostępnej wiedzy technicznej. Wszystkie działania prowadzone były w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa – zarówno krajowych, jak i wspólnotowych oraz międzynarodowych.

W poniższych tabelach zaprezentowano ocenę zgodności projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza z celami i priorytetami wybranych, kluczowych dokumentów strategicznych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 1. Ocena spójności zadań i celów projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza, z celami określonymi w polityce ekologicznej państwa.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Ocena spójności celów:				Cele								
☒ dokładna spójność celów dokumentów ☐ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ☒ możliwy konflikt celów dokumentów				Ochrona środowiska przed emisją substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne	Ochrona środowiska przed emisją hałasu i wibracjami	Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona wód powierzchniowych	Ochrona wód podziemnych	Ochrona lasów, światła roślinnego, zwierzęcego i krajobrazu	Odnawialne źródła energii	Ochrona zasobów kopalin
Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód.	☒								
			Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania.									
			Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb.									
			Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.									
		Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej, krajobrazu i korytarzy ekologicznych.									
			Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.									
			Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.									
			Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa.									
			Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.									

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	Przeciwdziałanie zmianom klimatu.	☐
			Adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	
	Cele horyzontalne	Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.	☐
		Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 2. Analiza zgodności projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza z krajowymi dokumentami strategicznymi.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☒ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ☒ możliwy konflikt celów dokumentów		
Dokument strategiczny	Cele dokumentu strategicznego	Ocena spójności celów zawartych w projekcie Planu Ogólnego z celami zawartymi w krajowych dokumentach strategicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym poprzez: – wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją, – zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, – przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego, – przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, – rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	☒
	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych poprzez: – rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, – wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, – innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.	☒
	Podniesienie jakości zarządzania w wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie poprzez: – wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem, – wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym, – poprawa organizacji świadczenia usług publicznych, – efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	☒
Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków	☒
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych	
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych	
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów		■
	Zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę do picia i dla celów sanitacji		
	Zaspokojenie społeczne i ekonomiczne uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki		
	Podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych		
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń		■
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej		
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej		
	Integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami ważnych dla tej ochrony sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych)		
Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju		■
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksowa ochrona		
	Reorientacja zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej		
Krajowy plan gospodarki odpadami 2030	Cele krótkookresowe	Zwiększenie wagowo do minimum 50% przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, szkło, plastik i metale z gospodarstw domowych i – w miarę możliwości – innego miejsca pochodzenia, pod warunkiem, że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych	■
		Redukcja składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do 35% w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995r.	
	Cele długookresowe	Zwiększenie wagowo do co najmniej 60% przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	
		Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do 10% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	
Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii i ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych		■
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno-ściekowa		■
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi		
	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska		
	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska		
	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych		
	Transport przyjazny środowisku		
	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna		

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 3. Analiza zgodności priorytetów projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza z celami lub priorytetami ważniejszych wojewódzkich dokumentów strategicznych. /Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☒ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ☒ możliwy konflikt celów dokumentów		Ocena spójności celów zawartych w projekcie Planu Ogólnego z celami zawartymi w ważniejszych wojewódzkich dokumentach strategicznych
Projekt Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpacie 2030	Gospodarka i nauka Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę Inteligentne specjalizacje województwa Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego)	☒
	Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Bezpieczeństwo energetyczne i OZE Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	☒
	Dostępność usług Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno- Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa	☒
	Terytorialny wymiar strategii Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego Funkcje metropolitarne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa	☒

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2014-2020	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	☐
	Cyfrowe Podkarpacie	
	Czysta Energia	
	Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	
	Infrastruktura komunikacyjna	
	Spójność przestrzenna i społeczna	
	Regionalny rynek pracy	
	Integracja społeczna	
	Jakość edukacji i kompetencji w regionie	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego - perspektywa 2030	Osadnictwo	☐
	Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa	
	Środowisko	☐
	Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów	
	Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków	
	Ochrona dziedzictwa kulturowego	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego - perspektywa 2030	Infrastruktura społeczno-gospodarcza	☐
	Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa	
	Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego	
	Komunikacja	
	Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego - perspektywa 2030	Infrastruktura techniczna	☐
	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa	
	Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej	
	Rozwój systemu gospodarki odpadami	
	Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej	
	Obronność i bezpieczeństwo państwa	☐
	Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa	

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zakres merytoryczny niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko został określony zgodnie z art. 51 ust. ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670). Wskazany przepis stanowi, iż: „Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- f) *oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,*
- g) *datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;*

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:*
 - *różnorodność biologiczną,*
 - *ludzi,*
 - *zwierzęta,*
 - *rośliny,*
 - *wodę,*
 - *powietrze,*
 - *powierzchnię ziemi,*
 - *krajobraz,*
 - *klimat,*

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy.”

Dodatkowo, zgodnie z art. 52 ust. 1–3 wskazanej ustawy, stanowi się, iż:

1. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.
2. W prognozie oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ust. 1, uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.
3. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu, ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, kierując się szczególnymi potrzebami planowania przestrzennego na szczeblu gminy oraz uwzględniając:
 - 1) formę sporządzenia prognozy;
 - 2) zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w prognozie;
 - 3) zakres terytorialny prognozy;
 - 4) rodzaje dokumentów zawierających informacje, które powinny być uwzględnione w prognozie.”

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu Planu Ogólnego uzgodnił zakres oraz stopień szczegółowości informacji, które mają znaleźć się w prognozie oddziaływania na środowisko, z właściwymi instytucjami, a mianowicie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, oprócz wymogów określonych w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, wprowadził dla niniejszej Prognozy dodatkowe wytyczne, określone w piśmie znak:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

WOŚ.411.1.42.2025.AP.4 z dnia 1 kwietnia 2025 roku, mianowicie: „Ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko, należy zawrzeć dane przyrodnicze z terenu objętego znaczącym oddziaływaniem, zebrane zgodnie z metodami ogólnie przyjętymi w nauce, tj. opis szaty roślinnej, siedlisk przyrodniczych, flory, fauny, ze szczególnym uwzględnieniem taksonów objętych ochroną gatunkową oraz wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713); na podstawie ww. danych w Prognozie należy zawrzeć:

- a) Waloryzację przyrodniczą terenu objętego znaczącym oddziaływaniem, wraz z opisem kryteriów i metodyki w oparciu, o które dokonano tej waloryzacji,
- b) Identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami dokumentu planistycznego na zasoby, twory, składniki przyrody i cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności na:
 - ochronę przyrody i cele utworzenia Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego funkcjonującego na mocy uchwały Nr XLVIII/991/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r., poz. 1945), dla którego ustanowiono plan ochrony na mocy rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 70, poz. 766), zawierając w Prognozie wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Parku,
 - ochronę przyrody i cele ochrony Jaślickiego Parku Krajobrazowego funkcjonującego na mocy uchwały Nr XLVIII/992/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Jaślickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r., poz. 1946) dla którego ustanowiono plan ochrony na mocy rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 r w sprawie ustanowienia planu ochrony Jaślickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 129, poz. 1809), zawierając w Prognozie wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Parku,
 - ochronę przyrody i cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1951, ze zm.), zawierając w Prognozie wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru,
 - ochronę przyrody i cele utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy uchwały nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1950, ze zm.), zawierając w Prognozie wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- *cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000: Beskid Niski PLB180002, Bieszczady PLC180001, Ostoja Jaślicka PLH180014, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, ich integralność, powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000), uwzględniając ustalenia planów zadań ochronnych ustanowionych dla tych obszarów,*
 - *cele ochrony rezerwatów przyrody: Przełom Oślawy pod Duszatynem, Zwierzło w dolinie Olchowatego, Źródlika Jasiołki, Kamień nad Rzepedzią, Przełom Oślawy Pod Mokrem,*
 - *korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków ujęte w opracowaniu Zakładu Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk pt. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005); zaktualizowany przebieg korytarzy opracował w latach 2010-2012 Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży,*
 - *korytarze ekologiczne migracji zwierząt zlokalizowane w ramach projektu Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej — korytarze migracyjne” (KIK/53). W projekcie, który zakończył się w grudniu 2016 r. wyznaczono „połączenia pomiędzy sąsiadującymi płacami siedliskowymi umożliwiającymi funkcjonowanie populacji, ważne dla zachowania integralności siedlisk i ciągłości korytarzy migracyjnych na obszarze objętym projektem”.*
- c) Wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy,*
- d) Analizę czy projekt dokumentu planistycznego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych,*
- e) Analizę wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w poprzek istniejących/planowanych przedsięwzięć liniowych (w szczególności dróg) w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min. 1000 m od przejścia.*
- Dodatkowo, Prognoza oddziaływania na środowisko, powinna zawierać:*
- 1) Opis lokalizacji terenu objętego przedmiotowym projektem Planu względem:*
 - *głównych zbiorników wód podziemnych,*
 - *ujęć wód i ich stref ochronnych (z uwzględnieniem zakazów i nakazów obowiązujących w tych strefach),*
 - *terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów).*
 - 2) Identyfikację Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych (JCWP i JCWPd) dla terenu objętego projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych.*
 - 3) Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW.*
 - 4) Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe.*
 - 5) Ocenę wpływu realizacji przedmiotowych rozwiązań na wskazane cele środowiskowe.*

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 6) *Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływanie.*
- 7) *Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.*
- 8) *Analizę, czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenach objętych projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analizę (ocenę) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny przedmiotowego terenu i dotrzymanie norm w tym zakresie.*
- 9) *Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu związanego z projektem dokumentu na krajobraz, czyli postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka.*
- 10) *Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu związanego z projektem Planu na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.*
- 11) *W przypadku, gdy ustalenia przedmiotowego Planu, obejmują lokalizację nowego lub rozbudowę istniejącego cmentarza, należy określić, czy przedmiotowy teren spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959, Nr 52, poz. 315).*

Na potrzeby postępowań w sprawie wydania opinii i uzgodnień projekty dokumentów planistycznych wraz z załącznikami graficznymi należy przedłożyć w formie poświadczonej za zgodność z oryginałem lub uwierzytelnioną kopią.

Dodatkowo należy przedłożyć część graficzną dokumentu planistycznego w postaci cyfrowej reprezentacji z nadaną georeferencją w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, czyli dane utworzone zgodnie z art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) oraz opracowanie ekofizjograficzne, tj. dokument, o którym mowa w art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.). Jednocześnie proszę o przekazanie dokumentacji również w formie elektronicznej."

Prognoza została sporządzona w formie pisemnej, w oparciu o analizę dostępnych źródeł, w tym dokumentacji planistycznej, aktów prawnych oraz innych materiałów źródłowych, jak również na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej, w kontekście zakresu opracowywanego projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza. Dokument ten opracowano w sposób analityczny, z uwzględnieniem wiedzy specjalistycznej z zakresu ochrony środowiska oraz aspektów technicznych i przyrodniczych.

W ramach prognozy wskazano również konieczne rozwiązania techniczne oraz organizacyjne, które pozwolą na ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi do poziomu zgodnego z obowiązującymi normami, w przypadku realizacji ustaleń wynikających z projektu Planu Ogólnego.

Celem niniejszej prognozy jest określenie, w jaki sposób proponowane kierunki zagospodarowania przestrzennego mogą oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Z uwagi na złożoność procesów zachodzących w środowisku oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych zmian wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów ma charakter prognostyczny.

Prognoza nie rozstrzyga o zasadności realizacji konkretnych inwestycji wynikających z zapisów Planu Ogólnego. Jej głównym zadaniem jest identyfikacja potencjalnych skutków wdrażania ustaleń planistycznych w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

oraz ich wzajemnych zależności – ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów, krajobrazu, populacji ludzkiej, zasobów materialnych i dziedzictwa kulturowego. Szczegółowa ocena oddziaływania konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych będzie możliwa na dalszym etapie – w ramach analizy wariantów realizacyjnych podczas procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ramach opracowywania prognozy przeprowadzono analizę obszaru objętego Planem Ogólnym pod kątem identyfikacji potencjalnych stref konfliktu przyrodniczo-przestrzennego, w szczególności obszarów, na których mogą występować siedliska przyrodnicze oraz stanowiska gatunków chronionych. Szczegółowo oceniono również możliwy wpływ planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na grunty rolne o wysokiej bonitacji (klasy I, II i III), jak również na tereny użytkowane w ramach gospodarki leśnej.

Podczas formułowania zaleceń ekologicznych oraz działań ograniczających potencjalne zagrożenia dla cennych przyrodniczo komponentów środowiska, uwzględniono wytyczne zawarte w publikacji „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków – przewodnik metodyczny” (wyd. Minister Środowiska).

Na potrzeby opracowania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano szeroki zakres materiałów źródłowych, w tym dokumentów planistycznych, opracowań eksperckich, aktów prawnych, literatury fachowej oraz danych pochodzących z instytucji publicznych i wizji lokalnej. W szczególności uwzględniono:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza uchwalone uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000r., z późn. zm.
- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, obowiązujący do dnia 31 grudnia 2002 r.
- Roboczy projekt Planu Ogólnego Gminy Komańcza – część graficzna i opisowa.
- Opracowanie ekofizjograficzne (podstawowe).
- zatwierdzone Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000:
 - Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023r., poz. 395),
 - Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015r., poz. 1332, zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 września 2017r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 lipca 2022r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2022r., poz. 1919), które ustanawia plan ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego, który staje się planem ochrony dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Bieszczady (PLC1800012)) w części pokrywającej się z obszarem Bieszczadzkiego Parku Narodowego.
- J. Kondracki, „Geografia fizyczna Polski”, Warszawa, 1988 r.
- Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016–2020, WIOŚ Rzeszów.
- Raport WIOŚ „Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020”.
- Raport o stanie Gminy Komańcza za 2023 rok. – Komańcza, maj 2024.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020–2023 z perspektywą do 2027 r., Zarząd Województwa Podkarpackiego.
- Strategia Rozwoju Gminy Komańcza na lata 2023-2030.
- Program Ochrony Środowiska na lata 2023–2026 dla Gminy Komańcza z perspektywą na lata 2028 - 2031.
- Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza.
- Raport o zanieczyszczeniu środowiska hałasem według stanu na 31.12.2018r. – Zakład Akustyki Środowiska, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2022 – GIOŚ, Rzeszów, 2023 r.
- Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2022r. – Urząd Statystyczny w Rzeszowie, 2023 r.
- Stan środowiska w Polsce. Raport 2022 – GIOŚ, Warszawa, 2022r.
- Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w 2022r. – Urząd Statystyczny w Rzeszowie.
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w 2022r. – GIOŚ, Rzeszów, czerwiec 2024 r.
- Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie podkarpackim w 2022r. – GIOŚ, Rzeszów, listopad 2023 r.
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w województwie podkarpackim w 2023 r. – GIOŚ, Warszawa, wrzesień 2023 r.
- Ogólnodostępne portale internetowe administracji publicznej (m.in. serwis gov.pl).
- A. Nowak, „Rola odporności środowiska w planowaniu przestrzennym”, w: *Problemy Ekologii Krajobrazu. Wybrane zagadnienia z problematyki gospodarowania przestrzenią*, 2014r.
- Polityka ekologiczna państwa 2030, Ministerstwo Środowiska.
- Literatura fachowa z zakresu ochrony środowiska i planowania przestrzennego.
- Wizja terenowa przeprowadzona w obrębie obszaru objętego Planem Ogólnym.
- Obowiązujące przepisy prawne według stanu na dzień opracowania Prognozy.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

W celu oceny skutków realizacji projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza zastosowano metodę porównawczą, polegającą na zestawieniu obecnego stanu zagospodarowania przestrzennego z przewidywanymi zmianami wynikającymi z zapisów projektu planu.

Gmina Komańcza położona jest w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie sanockim.

Według danych z roku 2024 gmina Komańcza obejmuje obszar 387,69km². W strukturze użytkowania terenu dominują grunty leśne, które zajmują około 72,27% powierzchni gminy, użytki rolne stanowią około 25,21%, pozostałe grunty 2,52% powierzchni gminy. W przeważającej części gminy Komańcza występują gleby IV klasy

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują.

Na terenie gminy obowiązuje 10 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Plany miejscowe obejmują około 0,33% powierzchni całej gminy.

Na terenie gminy Komańcza funkcjonuje jeden zakład produkcyjny - zakład przemysłu drzewnego „Nowy Styl”, ponadto na terenie gminy działa Zakład Górniczy Komańcza-Jawornik sp. z o.o. (wydobywający kruszywa łamane takie jak: tłuć, kliniec, kamień gabionowy, mieszanki drogowe). Jednak większość mieszkańców ukierunkowana jest na działalność związaną z obsługą ruchu turystycznego, a także handlem. Na terenie Gminy Komańcza przeważająca formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Gmina Komańcza posiada bardzo duże walory przyrodnicze oraz krajobrazowe, zatem kluczowym czynnikiem rozwoju gminy jest turystyka, determinująca procesy społeczno-gospodarcze tego obszaru.

Na terenie gminy znajduje się wiele tras, na których można uprawiać turystykę pieszą i rowerową oraz spędzać czas rekreacyjnie. Gmina Komańcza posiada bogate dziedzictwo kulturowe, które wynika przede wszystkim z wielokulturowej historii.

Dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu stanowić winno uzupełnienie funkcji istniejących w granicach opracowania oraz winno spowodować wzbogacenie funkcji terenu sąsiedniego.

Nowe funkcje, nie powinny naruszać reżimu wodnego na terenie gminy. Nie powinny spowodować też zaniku wody ani pogorszenia jej jakości w ujęciach użytkowników. W fazie realizacji jak i eksploatacji inwestycji nie należy stosowania żadnych środków chemicznych mogących prowadzić do skażenia wód.

Oddziaływanie na środowisko ograniczać należy do lokalnych zanieczyszczeń powietrza wynikających z pracy maszyn, a później zanieczyszczeń wynikających z użytkowania. Praca maszyn i urządzeń, jako główne źródło hałasu i wibracji nie powinna powodować przekroczenia dopuszczalnych norm, ponieważ zastosowane muszą być maszyny w odpowiednim stanie technicznym i odpowiedniego rodzaju. Należy dążyć, aby emisja ta była ograniczona czasowo do okresu realizacji inwestycji i winna być zlikwidowana po jej zakończeniu.

Terren Gminy Komańcza położony jest częściowo w granicach:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Jaślickiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,
- Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 o nazwie „Bieszczady” (PLC180001) oraz „Beskid Niski” (PLB180002);
- Specjalnym Obszarze ochrony Natura 2000 o nazwie „Ostoja Jaślicka” (PLH180014), „Bieszczady” (PLC180001), „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021);
- rezerwatów: „Zwierzło w dolinie Olchowego”, „Źródła Jasiołki”, „Przełom Oslawy pod Duszatynem”, „Przełom Oslawy Pod Mokrem”, „Kamień nad Rzepedzią”,
- Pomników Przyrody - 9 pomników na terenie całej gminy.

Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują inne obszary objęte ochroną prawną, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*), poza w/w.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko wiąże się z wykorzystaniem zróżnicowanych metod analitycznych i waloryzacyjnych:

- w zakresie charakterystyki aktualnego stanu środowiska – posłużono się metodami analitycznymi, wspartymi obserwacjami terenowymi,
- w zakresie oceny potencjalnych skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego – zastosowano prognozowanie analogiczne, oparte na wynikach analiz i doświadczeniach dotyczących obszarów o zbliżonym charakterze funkcjonalnym.

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy nie odnotowano trudności ani braków danych, które mogłyby uniemożliwić identyfikację potencjalnych zagrożeń czy też dokonanie rzetelnej oceny wpływu na poszczególne komponenty środowiska.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Komańcza uwzględnia obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska, w tym zapisy ustawy – Prawo ochrony środowiska (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.*) oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670*). Projektowane ustalenia wprowadzają nowe funkcje terenowe, uwzględniając kontynuację istniejących kierunków zagospodarowania w sąsiedztwie. Takie podejście sprzyja efektywnemu wykorzystaniu przestrzeni zarówno pod względem gospodarczym, jak i funkcjonalnym. Wdrożone mechanizmy ochronne mają na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków dla środowiska, co pozwala utrzymać obecny stan środowiska oraz nie pogarszać warunków zdrowotnych mieszkańców, zarówno na obszarze objętym planem, jak i w jego bezpośrednim otoczeniu.

Na etapie opracowywania projektu Planu Ogólnego nie przewidziano szczegółowych narzędzi ani procedur służących analizie skutków realizacji ustaleń czy częstotliwości ich oceny. Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538 z późn. zm.*) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (*Dz. U. z 2023 r., poz. 2758 z późn. zm.*), plan ogólny nie obejmuje zapisów dotyczących systemu monitoringu jego realizacji.

Mimo to, realizacja zapisów planu będzie podlegać bieżącej kontroli ze strony odpowiednich instytucji – w tym służb ochrony środowiska i przyrody, organów administracyjnych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się ekologią. Ważną rolę w systemie reagowania na ewentualne zagrożenia pełnią także mieszkańcy, których aktywna postawa i szybka reakcja na pojawiające się uciążliwości może znacząco przyczynić się do skutecznej ochrony środowiska.

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Planowane przedsięwzięcie nie niesie ryzyka wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Obszar objęty opracowaniem w części południowej bezpośrednio graniczy ze Słowacją, natomiast jego najbardziej wysunięty punkt na wschód znajduje się w odległości około 34,20 km w linii prostej od granicy państwowej.

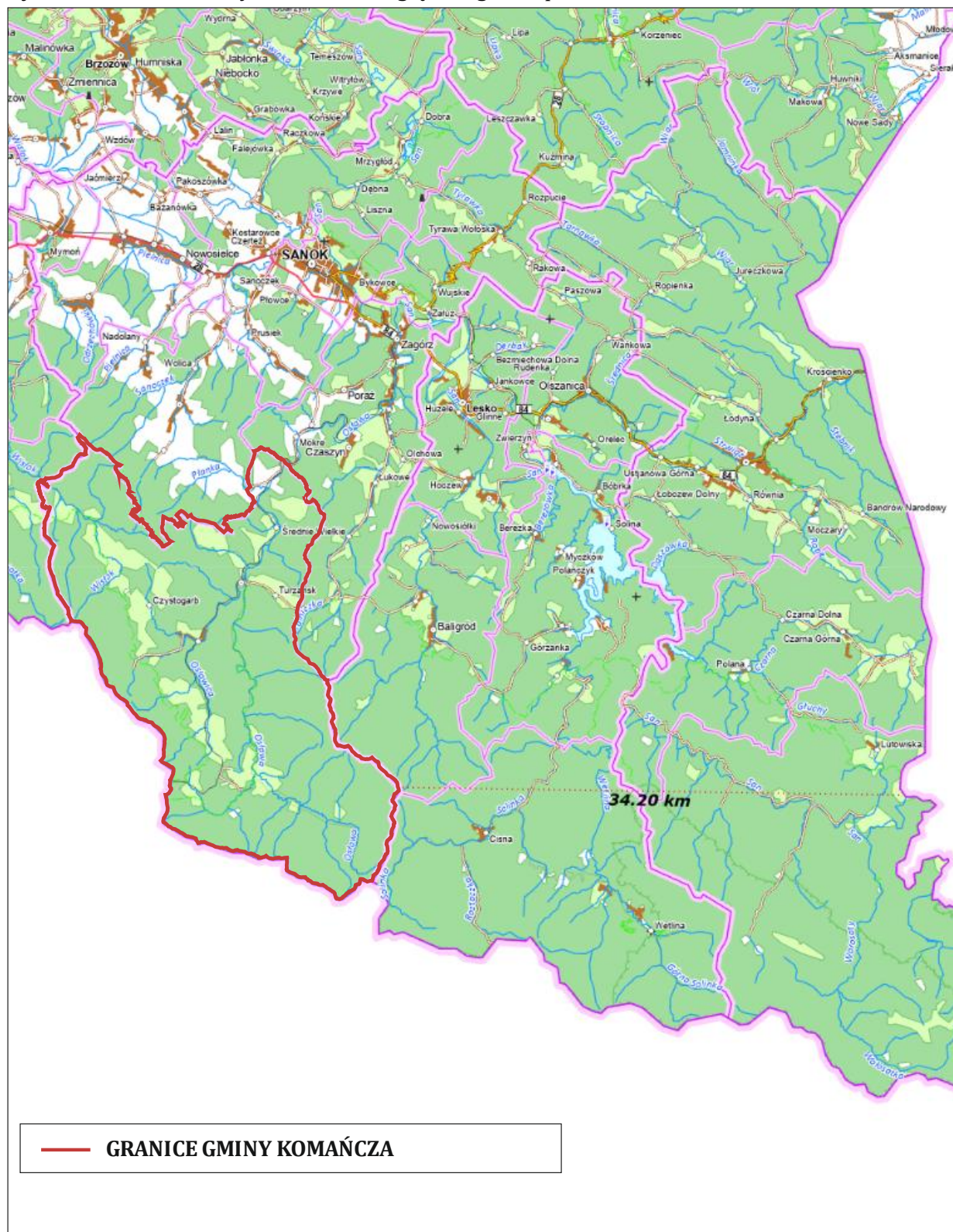
Pomimo bliskości granicy, planowane zagospodarowanie określone w Planie Ogólnym nie przewiduje funkcji, które mogłyby zostać zakwalifikowane jako potencjalnie uciążliwe lub

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

mogące wywołać znaczące negatywne oddziaływania środowiskowe, w tym dla zdrowia ludzi, zgodnie z aktualnie obowiązującymi regulacjami. W związku z powyższym, nie istnieje zagrożenie wystąpienia oddziaływań transgranicznych.

Ryc. 1. Położenie Gminy Komańcza względem granic państwa. Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

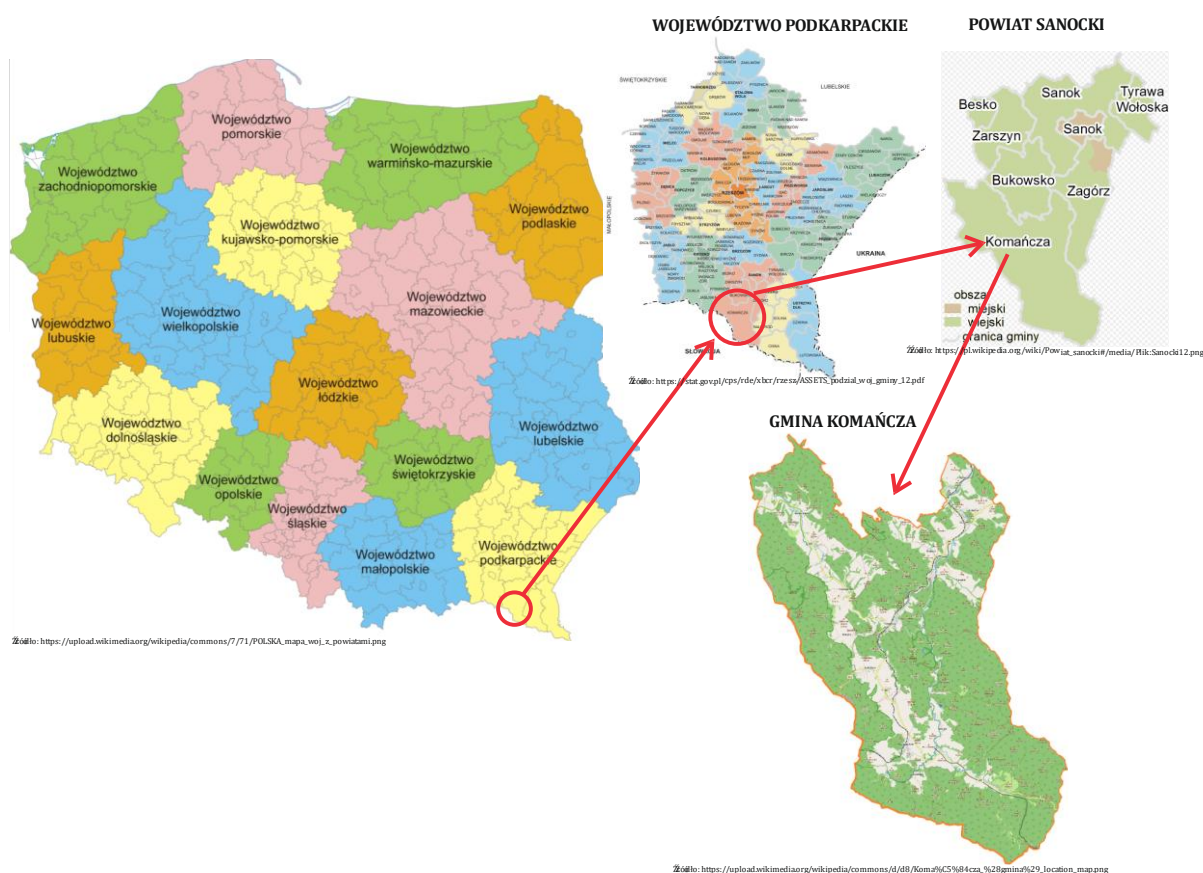
2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym opracowaniem.

2.1.1. Położenie geograficzne.

Gmina Komańcza położona jest w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie sanockim.

Ryc. 2. Lokalizacja Gminy Komańcza na tle kraju, województwa i powiatu.

Powierzchnia Gminy obejmuje obszar 387,69 km², co stanowi 31,7% powierzchni powiatu.

Gmina Komańcza graniczy bezpośrednio z:

- od wschodu – z Gminą Cisna,
- od zachodu – z Gminą Jaśliska,
- od północy – z Gminami Bukowsko,
- od północno-wschodu - z Gminą Baligród i Zagórz,
- od południa – granicą państwa ze Słowacją.

Gminę zamieszkuje 4 352 osoby, czyli 4,4% ludności powiatu. Gmina Komańcza składa się z 22 miejscowości: Komańcza, Duszatyn, Prełuki, Czystogarb, Wiśłok Wielki, Dołżyca, Radoszyce, Nowy Łupków, Osławica, Smolnik, Mików, Wola Michowa, Maniów, Balnica,

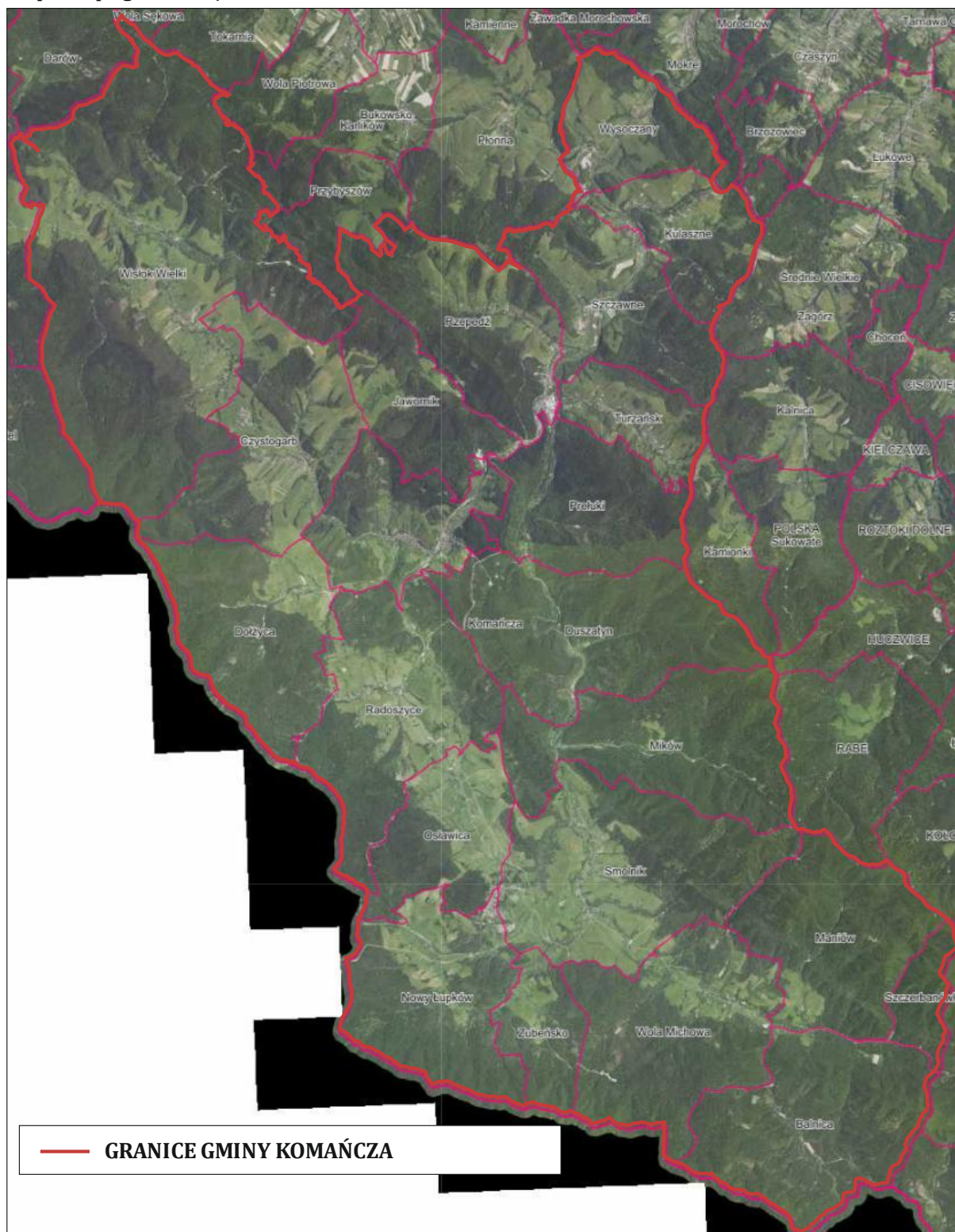
- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Jawornik, Rzepedź, Turzańsk, Szczawne, Kulaszne, Wysoczany, Szczzerbanówka, Zubeńsko, które tworzą 14 sołectw.

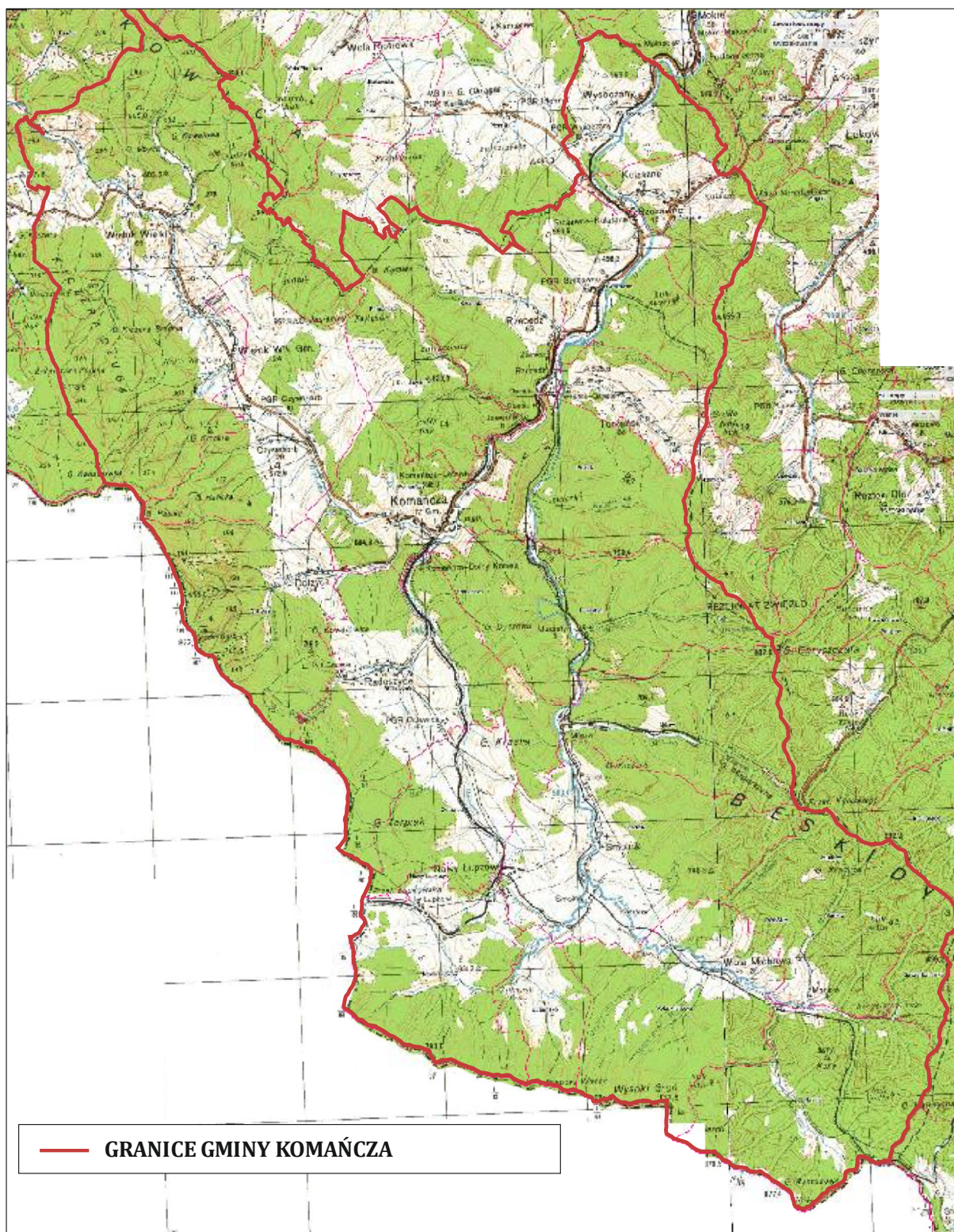
Siedzibą Urzędu Gminy i głównym ośrodkiem administracyjnym i usługowym Gminy jest Komańcza.

Ryc. 3. Podział administracyjny Gminy Komańcza na podkładzie z ortofotomapy oraz na mapie topograficznej. Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Na obszarze objętym projektem planu ogólnego zlokalizowane są elementy istniejącej infrastruktury technicznej, jednak sieci i urządzenia uzbrojenia terenu nie pokrywają całego obszaru objętego opracowaniem. Zakres ich występowania jest wynikiem dotychczasowego zapotrzebowania na infrastrukturę oraz wcześniejszych etapów rozwoju przestrzennego i funkcjonalnego danego terenu.

➤ **MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Na terenie gminy Komańcza obowiązuje 10 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego:

- MPZP „Smolnik IV” - uchwalony Uchwałą Nr IV/23/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 8,12ha.
- MPZP „Komańcza I” - uchwalony Uchwałą Nr IV/24/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 0,72ha
- MPZP „Komańcza II” - uchwalony Uchwałą Nr IV/25/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 0,80ha.
- MPZP „Wysoczany I” - uchwalony Uchwałą Nr IV/26/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 3,80ha.
- MPZP „Wisłok Wielki I” - uchwalony Uchwałą Nr IV/27/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 0,90ha.
- MPZP „Łupków III” - uchwalony Uchwałą Nr IV/28/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 1,08ha.
- MPZP „Łupków II” - uchwalony Uchwałą Nr IV/29/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 3,60ha.
- MPZP wsi Rzepedź o nazwie „Rzepedź I” - uchwalony Uchwałą Nr IV/30/2003 Rady Gminy Komańcza z dnia 18 marca 2003r. Powierzchnia planu: około 60,00ha.
- MPZP p.n. „ŁUPKÓW – I/2004” terenu położonego w gminie Komańcza - uchwalony Uchwałą Nr XXXVIII/232/06 Rady Gminy Komańcza z dnia 20 października 2006r. Powierzchnia planu: około 6,27ha.
- MPZP TERENÓW ZŁOŻA PIASKOWCÓW CERGOWSKICH KOMAŃCZA – JAWORNIK GMINA KOMAŃCZA WOJEWÓDZTWO PODKARPACKI - uchwalony Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza z dnia 16 maja 2013r. Powierzchnia planu: 41,5620ha.

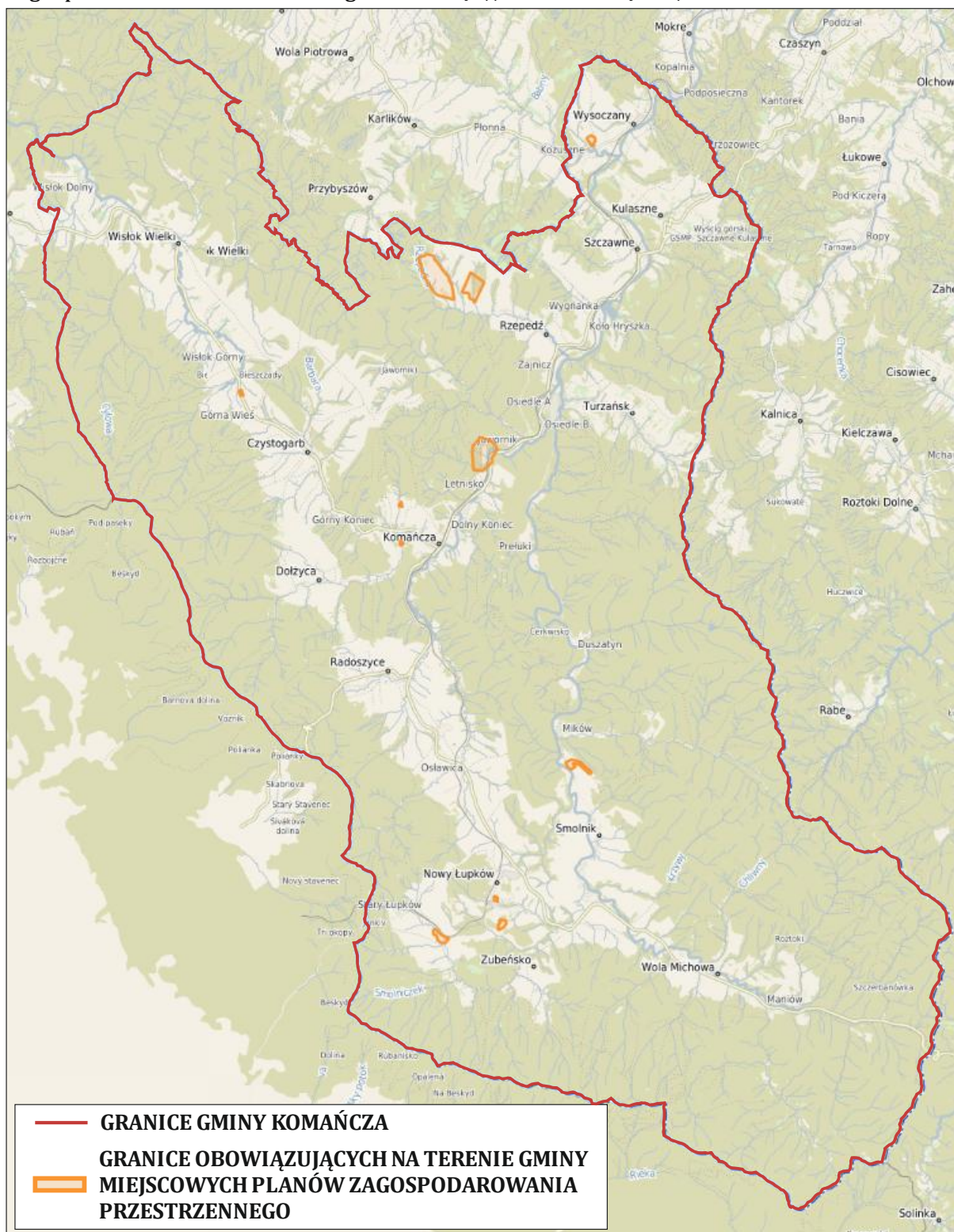
Planami objęto części miejscowości: Smolnik, Komańcza, Wysoczany, Rzepedź, Jawornik, Wisłok Wielki i Łupków. Plany miejscowe obejmują około 0,33% powierzchni całej gminy.

MPZP obejmują tereny z przeznaczeniem na różne funkcje, tj.: tereny rekreacji, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, tereny zadrzewień, tereny rolnicze, tereny zieleni urządzonej, tereny zieleni wysokiej, tereny cmentarza nieczynnego, tereny komunikacji, tereny zabudowy mieszkaniowej, teren usług sportu, obszar mieszkalno – usługowy, obszar gospodarstw agroturystycznych, obszar usług, obszar usług turystyki, obszar istniejących lasów, obszar zadrzewień, obszar zieleni nieurządzonej z możliwością dolesień, obszar zielenie nieurządzonej z ograniczonym prawem zabudowy, obszar użytków rolnych z ograniczonym prawem zabudowy, obszar użytków rolnych bez prawa zabudowy, obszar komunikacji, teren usług rekreacyjno-sportowych, obszar wód płynących, teren zieleni nieurządzonej, teren zakładu górniczego, teren zwałowiska wewnętrznego, teren eksploatacji powierzchniowej, tereny lasów, tereny rolnicze, tereny wód śródlądowych, teren drogi publicznej, teren drogi wewnętrznej, teren kolejowy. Tereny objęte planami miejscowymi stanowią niewielki procent w zagospodarowaniu gminy Komańcza.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 4. Obowiązujące w granicach administracyjnych Gminy Komańcza Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego. Źródło: <https://komancza.e-mapa.net/>

2.1.2. Region fizyczno-geograficzny

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Jerzego Kondrackiego (2002r.) teren Gminy Komańcza położony jest w:

- mezoregion – Beskid Niski; Pogórze Bukowskie; Bieszczady Zachodnie,
- makroregion – Beskidy Środkowe; Pogórze Środkowobeskidzkie; Beskidy Lesiste,

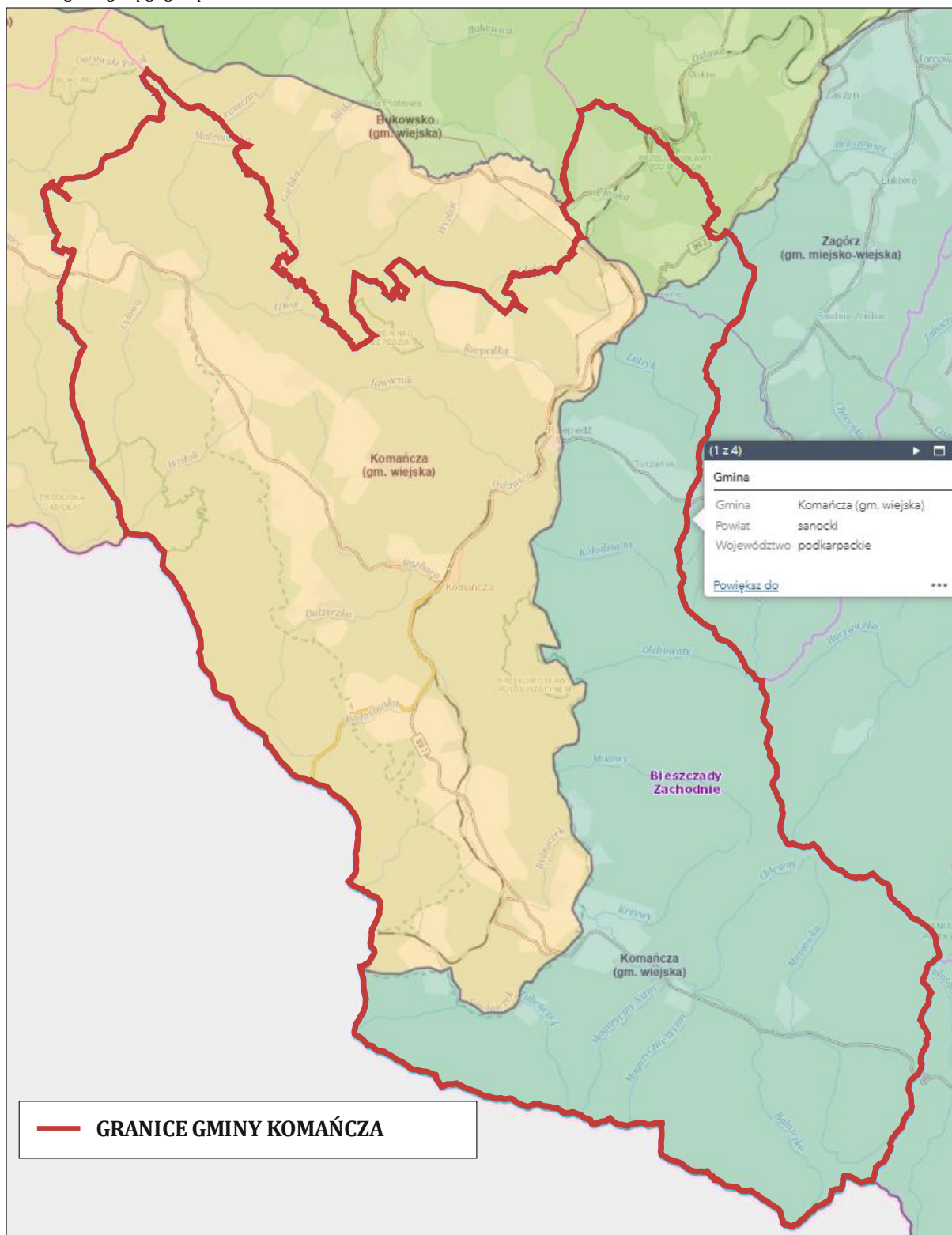
- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie; Zewnętrzne Karpaty Wschodnie (Beskidy Wschodnie),
- prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym; Karpaty Wschodnie z Podkarpaciem Wschodnim,
- megaregion – Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska.

Ryc. 5. Lokalizacja Gminy Komańcza względem regionów fizycznogeograficznych.

Źródło: geologia.pgi.gov.pl

2.1.3. Budowa geologiczna terenu

Zgodnie z dostępnymi materiałami mapowymi Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego teren objęty opracowaniem położony jest częściowo w arkuszu Jaśliska 1056, Bukowsko 1057, Łupków (Svetlice) 1064.

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze, na którym występują grunty: piaskowców, łupków, margli i rogowców; piaskowce i łupki; piaskowce, łupki, wapienie, zlepienie; piaskowce i łupki ilaste; gliny, piaski, mułki, żwiry osuwisk (zgodnie z Mapą geologiczną Polski w skali 1:500 000). Budowę geologiczną opisują Mapy Geologiczne Polski w skali 1: 50 000. Zgodnie ze Szczegółową mapą geologiczną Polski w skali 1:50 000 na terenie gminy Komańcza występują:

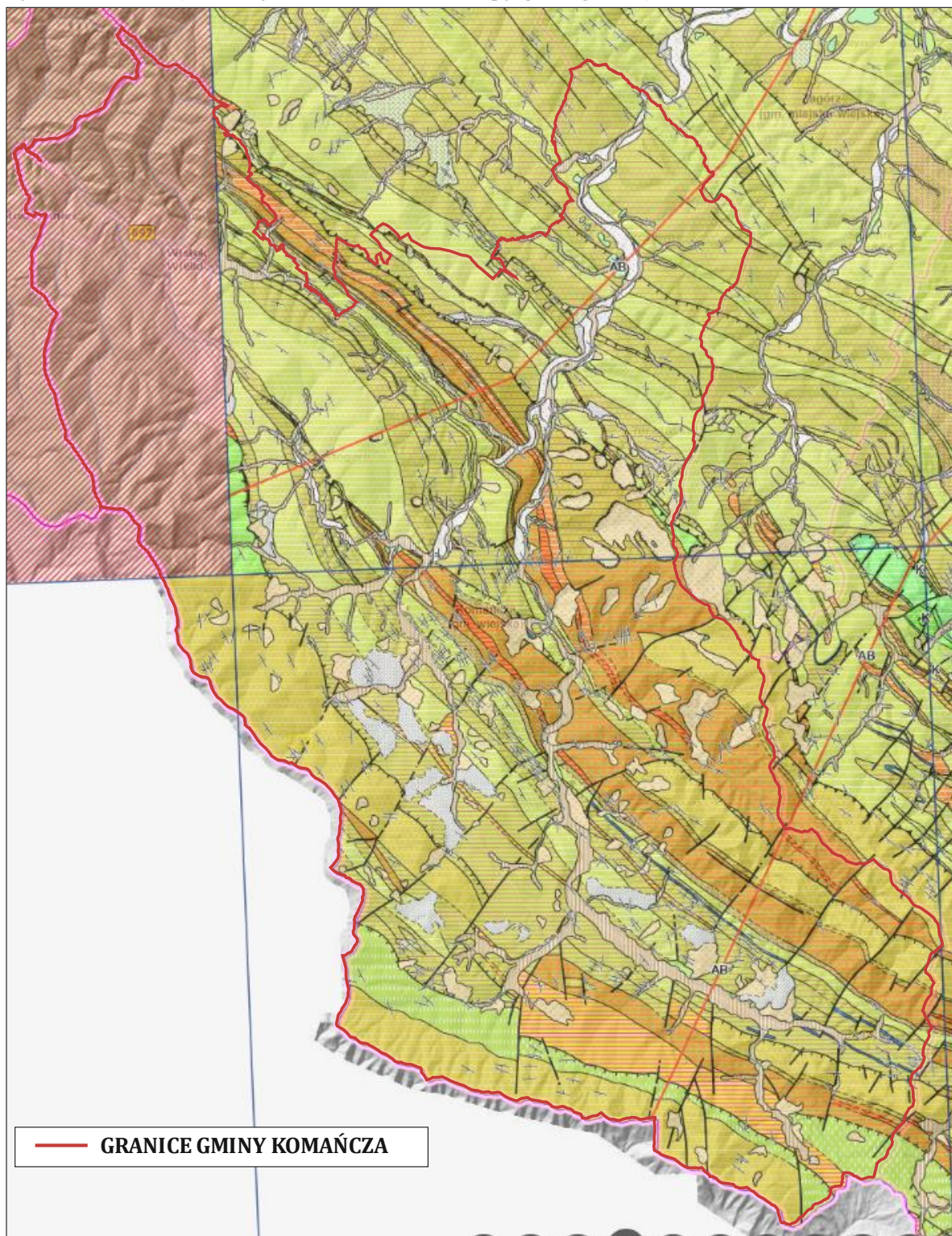
- Piaskowce gruboławicowe i łupki (warstwy ciśnieńskie),
- Łupki margliste, ciemnoszare i piaskowce cienkoławicowe (warstwy łupkowskie),
- Gliny, iły, gliny lessopodobne, piaski oraz rumosze skalne deluwialne i koluwalne,
- Łupki ilaste i mułowce z egzotykami (kompleksy chaotyczne),
- Łupki mułowcowe i ilaste oraz piaskowce cienkoławicowe,
- Żwiry, głazy, piaski, gliny i iły rzeczne tarasów zalewowych i nadzalewowych 0,5-5,0 m n.p. rzeki,
- Łupki ilaste, brunatne, piaskowce cienkoławicowe,
- Iły, głazy, gliny z rumoszami skalnymi, głazy oraz bloki (pakiety fliszu) koluwalne,
- Łupki ilaste, brunatne, piaskowce cienkoławicowe i rogowce,
- Łupki zielone oraz piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe,
- Łupki ilaste, czarne i piaskowce (warstwy Majdanu),
- Łupki ilaste,
- Piaskowce gruboławicowe (piaskowce przybyszewskie),
- Piaskowce gruboławicowe (piaskowce cergowskie),
- Margle krzemionkowe, brunatne (margle podcergowskie),
- Piaskowce średnioławicowe i cienkoławicowe i łupki mułowcowe i ilaste,
- Piaskowce średnioławicowe i cienkoławicowe oraz łupki mułowcowe,
- Żwiry, głazy, piaski rzeczne tarasów nadzalewowych 6,0-12,0 m n.p. rzeki,
- Żwiry i piaski oraz mułki i iły (mady) rzeczne den dolin i tarasów zalewowych 1,0-3,0 m n.p. rzeki oraz kamienie,
- Piaskowce (piaskowce cergowskie),
- Łupki i piaskowce (łupki cergowskie),
- Łupki brunatne i szare oraz piaskowce,
- Piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe oraz łupki mułowcowe szare,
- Gliny, gliny i piaski z rumoszami skalnymi deluwialne,
- Żwiry i gliny stożków napływowych,
- Łupki zielone oraz piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe (warstwy hieroglifowe dolne i środkowe),
- Łupki oraz piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe (warstwy podotryckie),
- Piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe oraz łupki mułowcowe szare z pakietami piaskowców gruboławicowych (typu leskiego),
- Piaskowce i łupki (piaskowce z Otrytu),
- Łupki mułowcowe szare oraz piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Rumosze skalne i gliny z rumoszami skalnymi koluwalne,
- Żwiry oraz gliny, mułki i łyły (mady) rzeczne tarasów nadzalewowych 4,0-6,0 m n.p. rzeki,
- Piaskowce z wkładkami łuków (warstwy ciśniańskie),
- Łupki ilaste czerwone i zielone (łupki pstre),
- Margle (margle fukoidowe z Duszatyna),
- Piaskowce gruboławicowe (typu leskiego) z wkładkami łupków.

Ryc. 6. Lokalizacja Gminy Komańcza na tle mapy geologicznej. Źródło: *geologia.pgi.gov.pl*

2.1.4. Warunki klimatyczne

Klimat gminy Komańcza, który stanowi również klimat Bieszczadów, kształtowany jest głównie pod wpływem mas powietrza kontynentalnego. Występowanie łańcucha górskiego prowadzi do spiętrzenia mas powietrza, średnie wartości ciśnienia są wyższe niż w innych regionach kraju.

Tab. 4. Charakterystyka elementów klimatu dla gminy Komańcza. Źródło: opracowanie własne

Charakterystyczne parametry klimatu Gminy Komańcza		
1.	Średnia roczna temperatura	8°C,
2.	Średnie roczne zachmurzenie	55-70%,
3.	Okres wegetacji	od 220 dni,
4.	okres bezprzymrozkowy	od 6 miesięcy,
5.	Liczba dni z pokrywą śnieżną	około 120 dni,
6.	Przeważający kierunek wiatrów:	zachodni (dostosowuje się do kierunków głównych dolin),
7.	Suma rocznych opadów	od 700mm do 1100 mm,

2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne

W granicach terenu objętego opracowaniem nie stwierdzono występowania mokradeł.

➤ JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”), na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (*Dz. U. z 2023r., poz. 300*) plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, czy zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Cele te uzupełniono również o informacje na temat wymagań wodnych niezbędnych do ich osiągnięcia i utrzymania. Dodatkowy cel środowiskowy zdefiniowano także dla JCWP rzecznych w odniesieniu do możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla JCWP RW i RWr jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb.

Zgodnie z art. 59 pr.w. celem środowiskowym dla JCWPd jest:

1. zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2. zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3. ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik. Ocena stanu JCWPd w rozumieniu RDW i DWP jest kontrolą stanu środowiska wodnego wykonywaną w określonych odstępach czasu. Nastawiona jest głównie na zidentyfikowanie wielkoobszarowych zagrożeń i ich wpływu na środowisko wodne (ocena wpływu) z pominięciem oddziaływań o zasięgu lokalnym, niemających znaczenia w skali całej JCWPd.

Celem środowiskowym dla JCWPd na lata 2022–2027 jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Tak ustalony cel odniesiono do otrzymanego wyniku oceny stanu JCWPd wykonanej w 2020 r. (w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z 2019 r.). Dla JCWPd o stanie słabym określono przyczyny stanu słabego (wynik poszczególnych testów klasyfikacyjnych) oraz wskazano dla jakich wskaźników zostały przekroczone wartości progowe dobrego stanu.

W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym, zgodnie najbardziej aktualną oceną stanu wykonaną w 2020 r., przeprowadzono procedurę wyłączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę przyczyny stanu słabego, w tym wynik testu klasyfikacyjnego decydującego o stanie słabym, a także analizę presji oraz charakterystyki JCWPd, zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów bądź ustalenia mniej rygorystycznych celów.

Celem środowiskowym obszarów chronionych jest osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami wynikającymi z przepisów szczególnych, na podstawie których obszary chronione zostały utworzone/ustanowione.

☞ Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Teren gminy Komańcza znajduje się w obrębie dwóch głównych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych, tj.:

→ „Ośława” o kodzie RW20000422299,

→ „Wisłok do zb. Besko” o kodzie RW200007226159.

Niewielkimi fragmentami obejmuje sześć innych JCWP RW, tj.: „Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku” o kodzie RW2000072263337, „Solinka” o kodzie RW2000042213499, „Sanoczek” o kodzie RW20000722329, „Jasiołka do Panny” o kodzie RW200004218439, „Kalniczka” o kodzie RW20000722289 oraz „Hoczewka” o kodzie RW200004221899.

Tab. 5. Charakterystyka JCWP RW „Ośława”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Ośława
Kod JCWP	RW20000422299
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 175,34km
Powierzchnia JCWP	~ 431,04km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Oślawa od ujścia do ujścia Oślawicy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

Tab. 6. Charakterystyka JCWP RW „Wisłok do zb. Besko”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Wisłok do zb. Besko
Kod JCWP	RW200007226159
Typ JCWP	RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym
Długość JCWP	~ 72,23km
Powierzchnia JCWP	~ 163,76km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	zły stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

Tab. 7. Charakterystyka JCWP RW „Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku”.

Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku
Kod JCWP	RW2000072263337
Typ JCWP	RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym
Długość JCWP	~ 159,70km
Powierzchnia JCWP	~ 336,51km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 8. Charakterystyka JCWP RW „Solinka”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Solinka
Kod JCWP	RW2000042213499
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 142,16km
Powierzchnia JCWP	~ 319,36km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 9. Charakterystyka JCWP RW „Sanoczek”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Sanoczek
Kod JCWP	RW20000722329
Typ JCWP	RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym
Długość JCWP	~ 83,03km
Powierzchnia JCWP	~ 171,46km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Sanoczek od ujścia do ujścia Niebieszczanki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 10. Charakterystyka JCWP RW o nazwie „Jasiołka do Panny”.

Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200/

Nazwa JCWP	Jasiołka do Panny
Kod JCWP	RW200004218439
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 90,38km
Powierzchnia JCWP	~ 200,36km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Wschodniej Wisły
Status JCWP	naturalna część wód
Ocena stanu (ogólnego)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena zagrożenia	zagrożona
Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 11. Charakterystyka JCWP RW „Kalniczka”. *Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200*

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Kalniczka
Kod JCWP	RW20000722289
Typ JCWP	RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym
Długość JCWP	~ 25,41km
Powierzchnia JCWP	~ 75,19km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 12. Charakterystyka JCWP RW „Hoczewka”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Hoczewka
Kod JCWP	RW200004221899
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 74,15km
Powierzchnia JCWP	~ 178,38km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Hoczewka od ujścia do ujścia Mchawki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 13. Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP.

Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

NAZWA I KOD JCWP	ODROCZENIE W CZASIE TERMINU OSIĄGNIĘCIA CELU ŚRODOWISKOWEGO (ODSTĘPSTWO CZASOWE W TRYBIE ART. 4 UST. 4 RDW)	USTALENIE MNIEJ RYGORYSTYCZNEGO CELU ŚRODOWISKOWEGO (ODSTĘPSTWO W TRYBIE ART. 4 UST. 5 RDW)	CZY W OBRĘBIE JCW PLANOWANE SĄ INWESTYCJE SPEŁNIAJĄCE PRZESŁANKI ODSTĘPSTWA Z ART. 4 UST. 7 RDW (WG STANU NA 2021 ROK)
„Ośława” RW20000422299	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).		
„Wisłok do zb. Besko” RW200007226159	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyloetery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. Kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej
„Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku” RW200007226337	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	dyrektywą 2013/39/UE”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	
„Solinka” RW2000042213499	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(b)fluoranten(w), benzo(g(w), h(w), i)perylen(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społecznoekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej
„Sanoczek” RW20000722329	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR; bromowane difenyloetery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)" a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).		
„Jasiołka do Panny” RW200004218439	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: bromowane difenylotetry(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)" a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej
„Kalniczka” RW20000722289	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

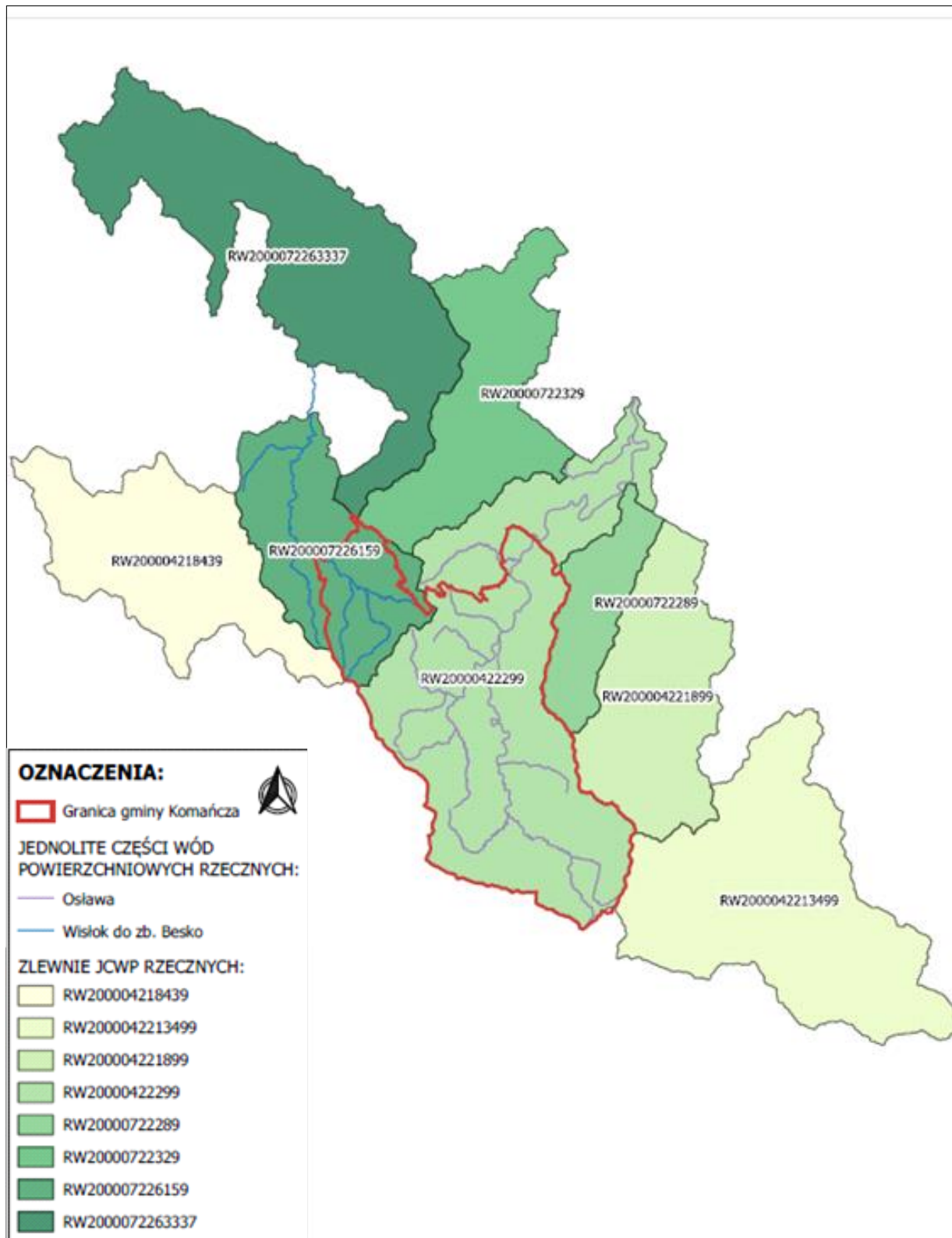
Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)" a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).		
„Hoczewka” RW200004221899	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)" a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 7. Położenie terenu Gminy Komańcza względem JCWP RW. Źródło: isok.gov.pl/hydroportal

☞ Jednolite Części Wód Podziemnych

Terren gminy Komańcza położony jest w Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 152 i kodzie GW2000152 oraz w Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 168 i kodzie GW2000168.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

JCWPd NR 152

Tab. 14. Charakterystyka JCWPd 152. Źródło: / karty.apgw.gov.pl:4200

Kod JCWPd	GW2000152
Powierzchnia JCWPd	2042,61km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej - Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	Wisłoka, San
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak
Ocena stanu chemicznego	dobry
Ocena stanu ilościowego	dobry
Stan JCWPd	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cele środowiskowe - stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Cele środowiskowe - stan ilościowy	dobry stan ilościowy

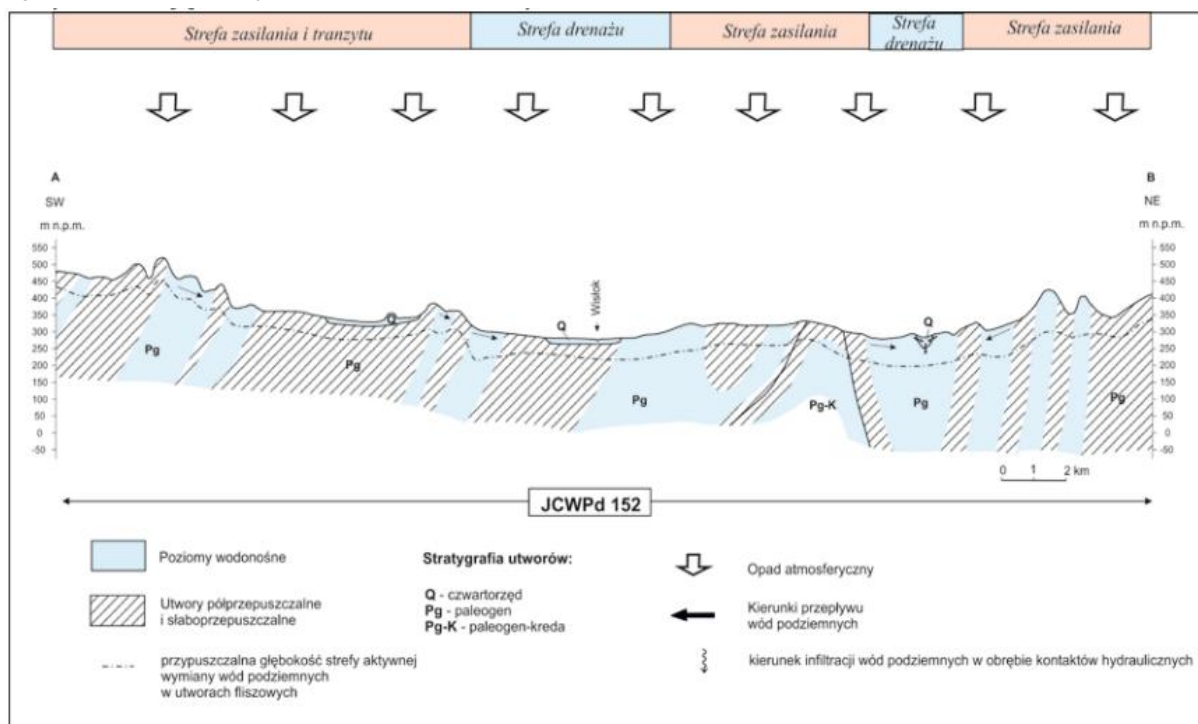
Schemat krążenia wód:

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy przede wszystkim od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd nr 152 stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty ujściem rzeki Strug do Wisłoka poniżej Rzeszowa. Od wschodu, zachodu i południa JCWPd ogranicza zasięg zlewni Wisłoka. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisłok. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 8. Schemat krążenia JCWPd Nr 152. Źródło: pgi.gov.pl

JCWPd NR 168

Tab. 15. Charakterystyka JCWPd Nr 168. Źródło: karty.apgw.gov.pl:4200

Kod JCWPd	GW2000168
Powierzchnia JCWPd	2795,37km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej - Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	San, Strwiąż i Mszaniec do granicy państwa
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak
Ocena stanu chemicznego	dobry
Ocena stanu ilościowego	dobry
Stan JCWPd	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cele środowiskowe - stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Cele środowiskowe - stan ilościowy	dobry stan ilościowy

Schemat krążenia wód:

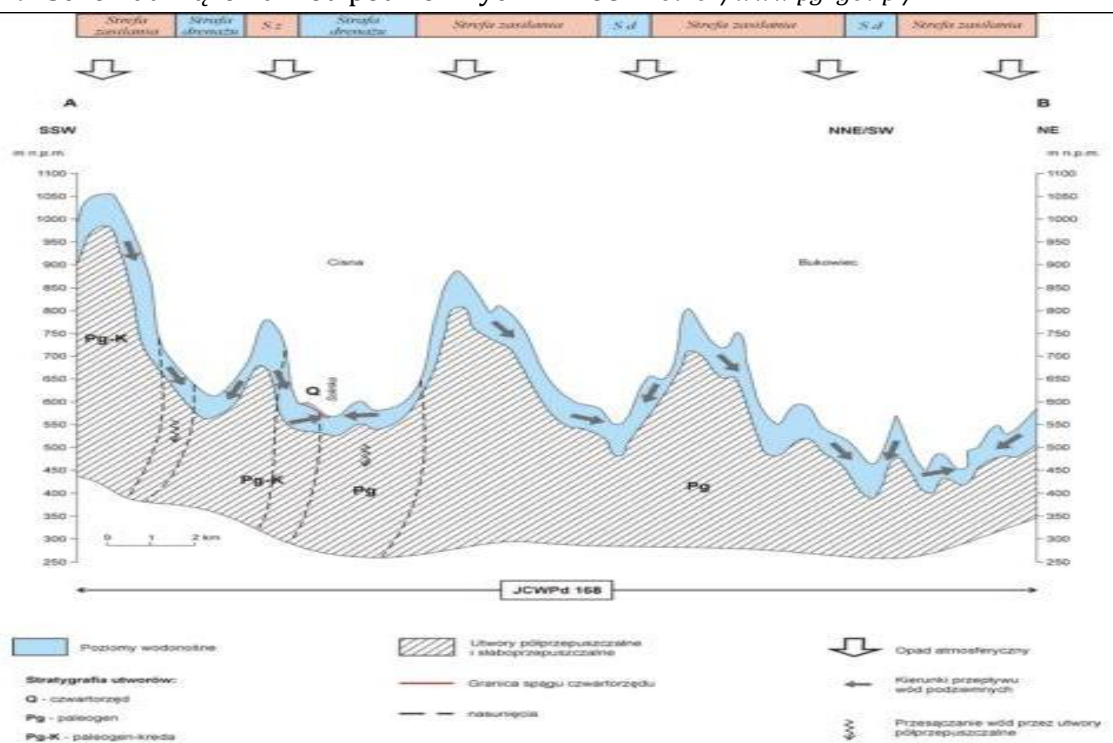
Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego związków i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty powyżej ujścia Tyrawy do Sanu. Od wschodu i zachodu JCWPd ogranicza zasięg zlewni Sanu. Południowa granica przebiega wzdłuż granicy Polski ze Słowacją, natomiast południowo-

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

wschodnia wzdłuż granicy Polski z Ukrainą. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka San. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

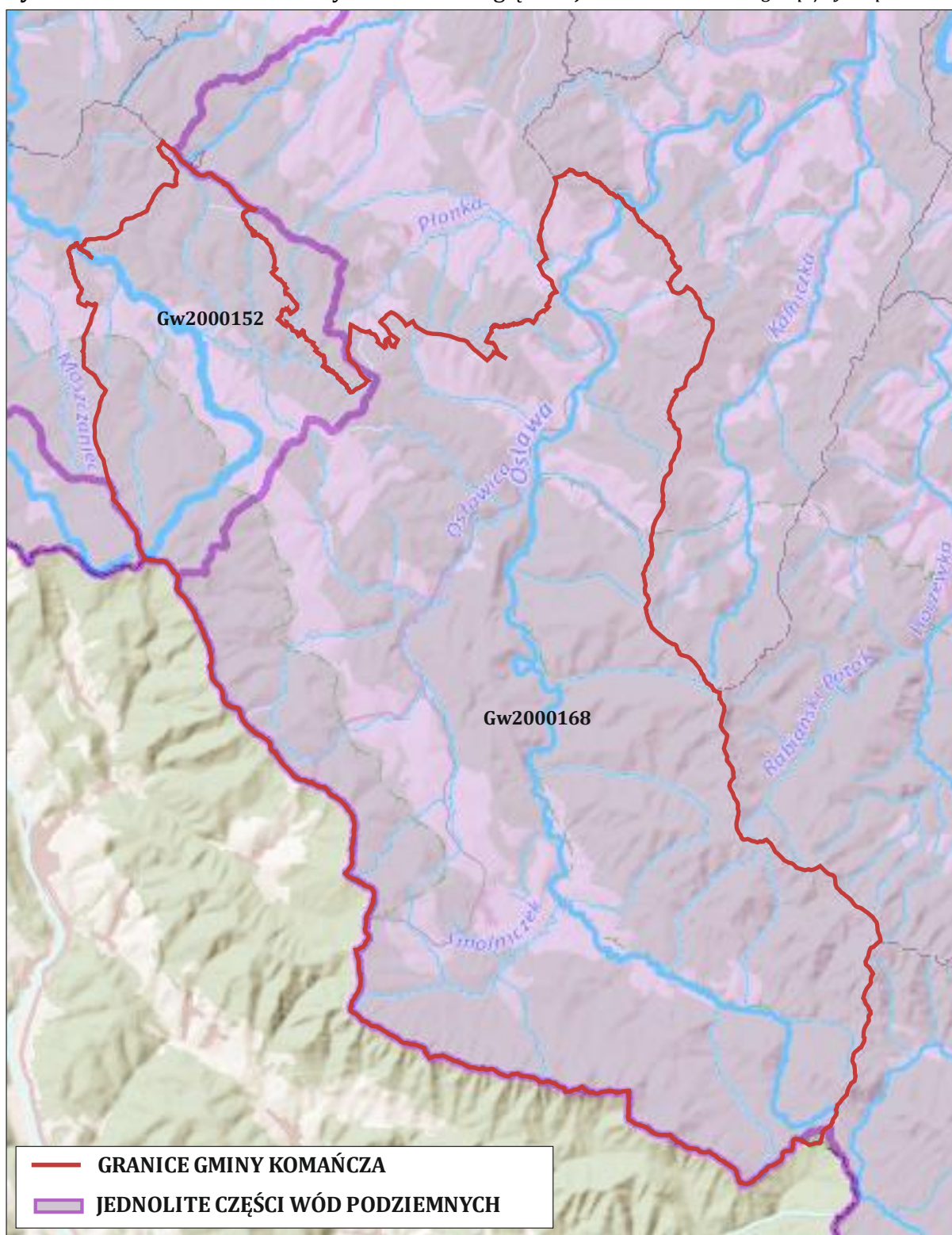
Ryc. 9. Schemat krążenia wód podziemnych Nr 168. Źródło: /www.pgi.gov.pl/

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 10. Położenie terenu Gminy Komańcza względem JCWPd. Źródło: isok.gov.pl/hydroportal

☞ Wykaz Obszarów Chronionych Jednolitych Części Wód

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.): „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera: wykazy obszarów chronionych, o których mowa w m.in. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia”.

Zgodnie z m.in. 317 ust 4 w/w ustawy:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy
Komańcza

„Rejestr, o którym mowa [...] zawiera wykazy następujących obszarów chronionych:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- 2) Jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.
- 3) Obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.
- 4) Obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.
- 5) Obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym”.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami.

- Jednolite Części Wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”) wszystkie JCWPd w Polsce wskazane są jako przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

Nazwa (kod)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Ośława (RW20000422299)	znajduje się w w/w wykazie
Wisłok do zb. Besko (RW200007226159)	znajduje się w w/w wykazie
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	znajduje się w w/w wykazie
Solinka (RW2000042213499)	znajduje się w w/w wykazie
Sanoczek (RW20000722329)	znajduje się w w/w wykazie
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	znajduje się w w/w wykazie
Kalniczka (RW20000722289)	znajduje się w w/w wykazie
Hoczewka (RW200004221899)	znajduje się w w/w wykazie

- Jednolite Części Wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Nazwa (kod)	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Ośława (RW20000422299)	nie znajduje się w w/w wykazie
Wisłok do zb. Besko (RW200007226159)	nie znajduje się w w/w wykazie
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	nie znajduje się w w/w wykazie
Solinka (RW2000042213499)	nie znajduje się w w/w wykazie
Sanoczek (RW20000722329)	nie znajduje się w w/w wykazie
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	nie znajduje się w w/w wykazie
Kalniczka (RW20000722289)	nie znajduje się w w/w wykazie
Hoczewka (RW200004221899)	nie znajduje się w w/w wykazie

- Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianych jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyśpieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ze względu na położenie w 99,7% w zlewisku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Z uwagi na powyższe omawiany teren znajduje się w obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyśpieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Jednakże omawiany obszar położony jest z dala od zabudowy mieszkaniowej, gdzie ma miejsce wytwarzanie zanieczyszczeń komunalnych.

- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 26 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Zgodnie z Załącznikiem nr 2. Wykaz Obszarów Chronionych SiG. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) JCWP RW:

Tab. 16. /Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły/

Nazwa (kod) JCWP RW	Typ obszaru chronionego	Kod INSPIRE obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Cel środowiskowy dla obszaru
Ośława (RW20000422299) Solinka (RW2000042213499) Hoczewka (RW200004221899)	Park Narodowy	PL.ZIPOP.1393.PN.7	Bieszczadzki Park Narodowy	29200,48	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną. Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					naruszaniu struktury koryt potoków)
Ośława (RW20000422299) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1386	Źródlika Jasiołki	1585.01	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródłiskowe obszary rzek Wisłok i Jasiołka [wymaga: zachowania naturalnych warunków wodnych, w tym zachowania potoków, stref przypotokowych, źródeł i źródeł, torfowisk w stanie naturalnym; zachowania zasilania wodami podziemnymi].
Ośława (RW20000422299)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.790	Przełom Ośławy Pod Mokrem	142.79	Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Ośławy [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Ośława (RW20000422299)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.944	Przełom Ośławy pod Duszatynem	322.45	Zachowanie najpiękniejszego fragmentu doliny rzeki Ośławy od Smolnika po Turzańsk [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Ośława (RW20000422299)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1377	Zwieszło	2.2	Zachowanie dwu górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na zboczach góry „Chryszczata”, jak również lasu zatopionego przy ich powstaniu [wymaga: zachowania jezior w stanie naturalnym].
Ośława (RW20000422299) Solinka (RW2000042213499)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.528	Sine Wiry	444,5	Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.875	Bukowica	292.92	Zachowanie naturalnych lasów o charakterze puszczańskim [wymaga zachowania potoków w stanie naturalnym].
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.963	Kamień nad Jaśliskami	302.18	Zachowanie kompleksu ekosystemów z unikalnymi bagniskami zwanymi przez miejscową ludność „bereziednia” [wymaga zachowania naturalnych warunków wodnych].
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.920	Przełom Jasiołki	121.1	Zachowanie drzewostanów o charakterze naturalnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru potoku i naturalnych procesów geomorfolog].
Ośława (RW20000422299) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.16	Jaśliski Park Krajobrazowy	25878	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródlika, natur. zb. wodne, olszyna górską, torfowiska

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
Ośława (RW20000422299) Solinka (RW2000042213499) Kalniczka (RW20000722289) Hoczewka (RW200004221899)	Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.98	Ciśniańsko- Wetliński Park Krajobrazowy	51461,0	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków].
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337)	Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.57	Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy	25654	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, łęgi olszowojesionowe, torfowiska zasadowe, młaki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów.
Solinka (RW2000042213499)	Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.14	Park Krajobrazowy Doliny Sanu	27728	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
Sanoczek (RW20000722329)	Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.15	Park Krajobrazowy Gór Słonnych	56188	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					W szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zabezpieczenie trwałości ekosystemów wodnych. Zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony roślin górskich, wodnych i bagiennych w szczególności w ostojach: dolina potoku Serednica od Olszanicy wzwyż, zwłaszcza odcinek przełomowy między Magur a Działem, dolina potoku Stebnik od Krościenka do granicy państwowej i z odnogą do Sandrowa, dolina potoku Maksymów, dolina Olchowskiego Potoku, starorzecza Sanu w okolicy Międzybrodzia, tereny podmokłe przy rezerwacie Sobień. Zachowanie: wilgotnych łąk ostrożeńcowych i ostrożeńcowo-rdestowych, młak kozłkowoturzycowych, ziołorośli, zaroślin nadrzecznych z wrześnią, nadrzecznych olszyn górskich, bagiennych olszyn górskich
Oślawa (RW20000422299) Solinka (RW2000042213499) Sanoczek (RW20000722329) Kalniczka (RW20000722289) Hoczewka (RW200004221899)	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu	99911,0	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
Oślawa (RW20000422299) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337) Sanoczek (RW20000722329) Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.185	Beskidu Niskiego	82946	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. -
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337)	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.128	Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu	10039	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.
Oślawa (RW20000422299) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180002.B	Beskid Niski	151966.61	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337) Sanoczek (RW20000722329) Jasiołka do Panny (RW200004218439)					pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
Ośława (RW20000422299) Solinka (RW2000042213499) Kalniczka (RW20000722289) Hoczewka (RW200004221899)	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków i Mający Znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H	Bieszczady	111519,44	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Unio crassus, Eleocharis carniolica, Tozzia alpina ssp. carpathica, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Ośława (RW20000422299) Sanoczek (RW20000722329) Kalniczka (RW20000722289) Hoczewka (RW200004221899)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180021.H	Dorzecze Górnego Sanu	1578.67	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Rhodeus amarus, Romanogobio kesslerii, Salmo salar, Lutra lutra, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Ośława (RW20000422299) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180014.H	Ostoja Jaśliska	29252.1	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomowi wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
Wisłok do zb. Besko (RW200007226159) Wisłok do zb. Besko (RW200007226159)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180016.H	Rymanów	5240.99	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedl. przyr.: 91E0 [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: niszczeniu brzegów rzek; regulowaniu koryt rzek;
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180042.H	Łąki w Komborni	13.14	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410; gatunki: Phengaris nausithous, Phengaris teleius [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2016–2026: Utrzymanie aktualnego stanu ochrony siedlisk. Zapobieganie: zmianom stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego użytkowania rowów melioracyjnych, podtapianiu siedlisk w wyniku działalności bobrów;
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180032.H	Jaćmierz	174.45	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000]. Na lata 2016–2026: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: obniżaniu poziomu wód gruntowych; osuszaniu terenów podmokłych.
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180028.H	Patria nad Odrzechową	572.89	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Bombina variegata, Carabus variolosus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW200007226337)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180030.H	Wisłok Środkowy z Dopływami	1064.64	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 91E0; gatunki: Aspius aspius, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Misgurnus fossilis, Romanogobio alpinus, Romanogobio kesslerii,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

					Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180027.H	Ostoja Czarnorzeczka	1946.6	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 91E0; gatunki: Bombina variegata, Triturus montandoni [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Sanoczek (RW20000722329)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180007.H	Rzeka San	1374.76	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Aspius aspius, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Romanogobio alpinus, Romanogobio kesslerii, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zachowanie ciągłości rzeki, utrzymanie miejsc dogodnych do tarła (żwirowe, naturalne odcinki rzeki, w tym zachowanie odsypisk bocznych i śródkorytowych, wysp wraz z porastającą je roślinnością). Zapobieganie: pozyskiwaniu kruszywa bezpośrednio z rzeki; spływowi zanieczyszczeń do rzek z okolicznych dróg; rozproszonych zabudowie na terasach zalewowych; zanieczyszczaniu cieków odpadami stałymi i ściekami; budowlom hydrotechnicznym przegradzającym cieki i stanowiącym bariery migracyjne; zrzutom znacznych ilości wód ze zbiorników zaporowych; dużym wahanom poziomu wód; zmianom termiki wód związanym z gospodarowaniem zbiornikami zaporowymi; zmianom przepływów w ciekach; presji wędkarskiej;
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180015.H	Łysa Góra	2743.79	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 7230; gatunki: Bombina variegata [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zapewnienie odpowiednich siedlisk do rozrodu płazów. Zapobieganie: zanikaniu kałuż i rozlewisk; likwidacji lokalnych wysięków i podmokłości;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180011.H	Jasiołka	686.73	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Bombina variegata, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: zbyt intensywnemu lub nielegalnemu pozyskiwaniu żwiru; zbyt intensywnym poborom wód; zaśmiecaniu rzek; budowie planowanego zbiornika i związanej z tym regulacji koryta; zniszczeniom w korytarz rzek utrudniającym tarło; zabudowie na terasie zalewowej rzek; niewłaściwemu zarybianiu zbiorników; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej bariery migracyjne; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników wodnych;
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180001.H	Ostoja Magurska	20104.73	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycæna dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Ośława (RW20000422299)	Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1503	Źródło Bulgotek	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
Ośława (RW20000422299)	Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1493	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad
Ośława (RW20000422299)	Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1494	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad
Wiśłok do zb. Besko (RW200007226159)	Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1807052.1804	Bogumiła	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
Hoczewka (RW200004221899)	Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1821033.531	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: Koryto potoku
Wiśłok do zb. Besko (RW200007226159)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.435	Bez Nazwy	0.8878	Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
Wiśłok do zb. Besko (RW200007226159)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.451	Bez Nazwy	0.7379	Zachowanie przedmiotów ochrony: młaka z kruszczykiem błotnym; mułowiska, namuliska i podmokliska
Solinka (RW2000042213499)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.371	Bez Nazwy	15.0493	Zachowanie przedmiotów ochrony: siedl. przyr. 6430

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Solinka (RW2000042213499)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1801032.2	Bez Nazwy	2009.1367	Zachowanie przedmiotów ochrony: jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
Solinka (RW2000042213499)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.375	Bez Nazwy	12.4468	Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
Solinka (RW2000042213499)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.373	Bez Nazwy	9.51	Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
Solinka (RW2000042213499)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.377	Bez Nazwy	2.5698	Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807023.163	Czarna Młaka	9.2166	Zachowanie przedmiotów ochrony: ciek
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807023.164	Deszczanka	5.8084	Zachowanie przedmiotów ochrony: Mokrądlą, zabagnienie
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.438	Bez Nazwy	1.5679	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno torf.;
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.442	Bez Nazwy	0.372	Zachowanie przedmiotów ochrony: Mokrądlą, zabagnienie
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.443	Bez Nazwy	1.4828	Zachowanie przedmiotów ochrony: Mokrądlą zalewowe doliny rzecznej, łęg
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.444	Bez Nazwy	0.8409	Zachowanie przedmiotów ochrony: Mokrądlą zalewowe doliny rzecznej, łęg
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.445	Bez Nazwy	1.8413	Zachowanie przedmiotów ochrony: młaka z kruszczykiem błotnym
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.447	Bez Nazwy	2.1161	Zachowanie przedmiotów ochrony: Mokrądlą, zabagnienie
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	Użytek ekologiczny	PL.ZIPOP.1393.UE.1807102.449	Bez Nazwy	1.3957	Zachowanie przedmiotów ochrony: jezioro, mały ciek, siedl. przyr. 91E0
Kalniczka (RW20000722289)	Stanowisko dokumentacyjne	PL.ZIPOP.1393.SD.242	Progi skalne i przełom na potoku Tarnawka w Łukowem	0.3945	Zachowanie: Koryto potoku

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IlaPGW”) Tabela nr 38. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: obszary chronione, punkt pomiarowy, ocena stanu JCWPd. JCWPd:

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		
TYP OBSZARÓW	LICZBA OBSZARÓW W JCWPd Nr 152 (GW2000152)	LICZBA OBSZARÓW W JCWPd Nr 168 (GW2000168)
Parki narodowe	0	1
Rezerваты przyrody	3	7
Parki krajobrazowe	2	5
Natura 2000 - OSO	1	4
Natura 2000 - SOO	8	6
Obszary chronionego krajobrazu	6	3
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0	0
Stanowiska dokumentacyjne	0	0
Użytki ekologiczne	4	9
Pomniki przyrody	4	3

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

– Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w Polsce wyznaczono dwa gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym: troć wędrowną i węgorza europejskiego.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

Nazwa (kod)	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	Cel dla obszaru przeznaczonego do ochrony
Ośława (RW20000422299)	nie znajduje się w w/w wykazie	-
Wisłok do zb. Besko (RW200007226159)	nie znajduje się w w/w wykazie	-
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337)	znajduje się w w/w wykazie i dot. troć wędrowną (Salmo trutta m. trutta)	zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
Solinka (RW2000042213499)	nie znajduje się w w/w wykazie	-
Sanoczek (RW20000722329)	nie znajduje się w w/w wykazie	-
Jasiołka do Panny (RW200004218439)	znajduje się w w/w wykazie i dot. troć wędrowną (Salmo trutta m. trutta)	zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
Kalniczka (RW20000722289)	nie znajduje się w w/w wykazie	-
Hoczewka (RW200004221899)	nie znajduje się w w/w wykazie	-

Zgodnie z art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę charakterystykę planowanego przedsięwzięcia, jego zakres oraz przewidywane oddziaływania na lokalny układ hydrologiczny, zarówno w obrębie inwestycji, jak i na terenach przyległych, należy uznać, że brak jest przesłanek do stwierdzenia istotnego wpływu inwestycji na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd). Realizacja przedsięwzięć określonych w strefach planistycznych nie powinna również utrudniać osiągnięcia celów środowiskowych określonych w planach gospodarowania wodami dla danego obszaru dorzecza.

➤ **ZAGROŻENIE POWODZIOWE**

Na części terenu gminy Komańcza zostały opracowane mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego. Na terenach, na których zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

W związku z możliwością wystąpienia zagrożenia powodziowego na terenie gminy Komańcza zaproponowano w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego):

- budowę lewego wału o długości 544 m na cieku Ośława (km modelu 29+526 - 29+909),
- budowę lewego wału o długości 357m na cieku Ośława (km modelu 30+992 - 31+126),
- budowę lewego wału o długości 281m na cieku Ośławica (km modelu 5+313 - 5+594),
- budowę prawego wału o długości 213m na cieku Ośławica (km modelu 7+402 - 7+510),
- budowę prawego wału o długości 280m na cieku Ośławica (km modelu 7+763 - 8+054),

jednak do dnia dzisiejszego nie zostały one wykonane.

Zgodnie z przepisami ustawy – Prawo wodne, zarówno administracja rządowa, jak i samorządowa zobowiązana jest do realizacji zadań z zakresu ochrony przed powodzią. Obowiązki te obejmują m.in. opracowywanie dokumentów planistycznych, programowych, strategii i programów, które stanowią podstawę dla realizacji inwestycji lub działań nieinwestycyjnych związanych z ochroną przeciwpowodziową. W kontekście wałów przeciwpowodziowych kluczowe znaczenie dla oceny ryzyka powodziowego oraz skuteczności systemu ochrony ma znajomość ich stanu technicznego. Administratorzy obiektów hydrotechnicznych, w tym obwałowań, zobligowani są do przeprowadzania corocznych przeglądów oraz pięcioletnich ocen technicznych. Na terenach zakwalifikowanych jako obszary szczególnego zagrożenia powodziowego obowiązuje zakaz prowadzenia prac i działań, które mogłyby utrudniać ochronę przeciwpowodziową lub zwiększać ryzyko powodzi. Ograniczenia te mają charakter ogólny, wynikają bezpośrednio z ustawy i obowiązują niezależnie od postanowień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

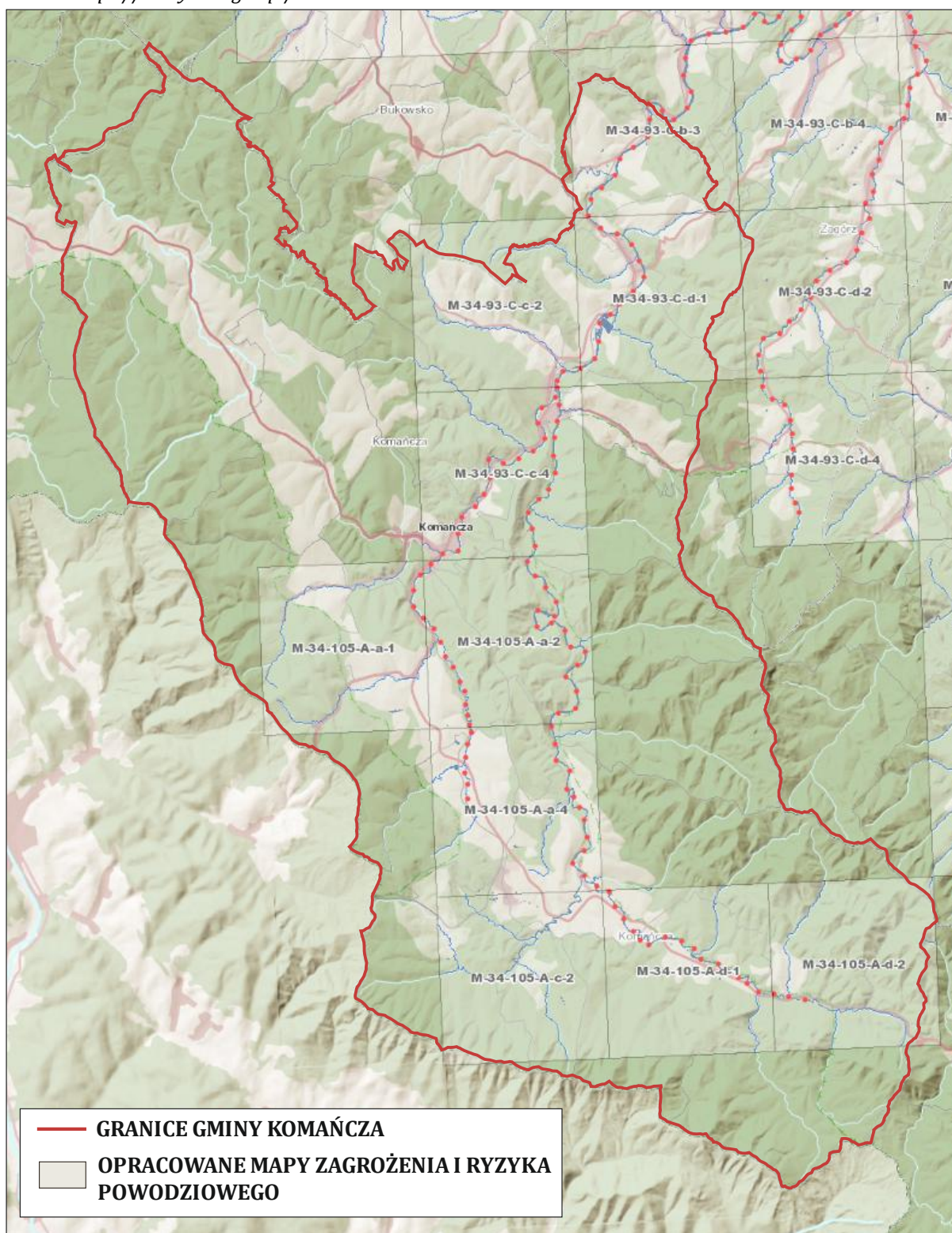
Rzeki Wisłok i Ośława, wraz z ich dopływami, charakteryzują się znaczną zmiennością przepływów, co wynika zarówno z warunków klimatycznych, jak i ukształtowania terenu oraz charakterystyki zlewni. Tego typu dynamiczne zmiany stanów wód przyczyniają się do występowania okresowych wezbrań, które mogą skutkować podtopieniami lub powodzią na terenach przyległych. Brak infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym wałów ochronnych, na obszarze Gminy Komańcza zwiększa potencjalne ryzyko strat materialnych i środowiskowych w przypadku wystąpienia intensywnych opadów lub nagłych roztopów. W związku z powyższym, przy planowaniu inwestycji w inwestycyjnych strefach planistycznych na tym obszarze, należy uwzględniać lokalne uwarunkowania hydrologiczne oraz potencjalne zagrożenia wynikające z ekstremalnych zjawisk hydrologicznych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 11. Położenie Gminy Komańcza względem obszarów zagrożenia powodziowego.

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

➤ **ZAGROŻENIE PODTOPIENIAMI**

Według opracowań Państwowej Służby Hydrogeologicznej na terenie gminy Komańcza występują tereny narażone na podtopienia, czyli „pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu w związku z: obniżeniem powierzchni terenu, piętrzeniem wód

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

podziemnych na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych, antropogenicznym zahamowaniem przepływu wód podziemnych” (definicja wg. Słownika hydrogeologicznego (2002)). W/w zagrożenia występują w północno-zachodniej części gminy.

Ryc. 12. Położenie Gminy Komańcza względem obszarów zagrożonych podtopieniami.

Źródło: epsh.pgi.gov.pl/epsh/

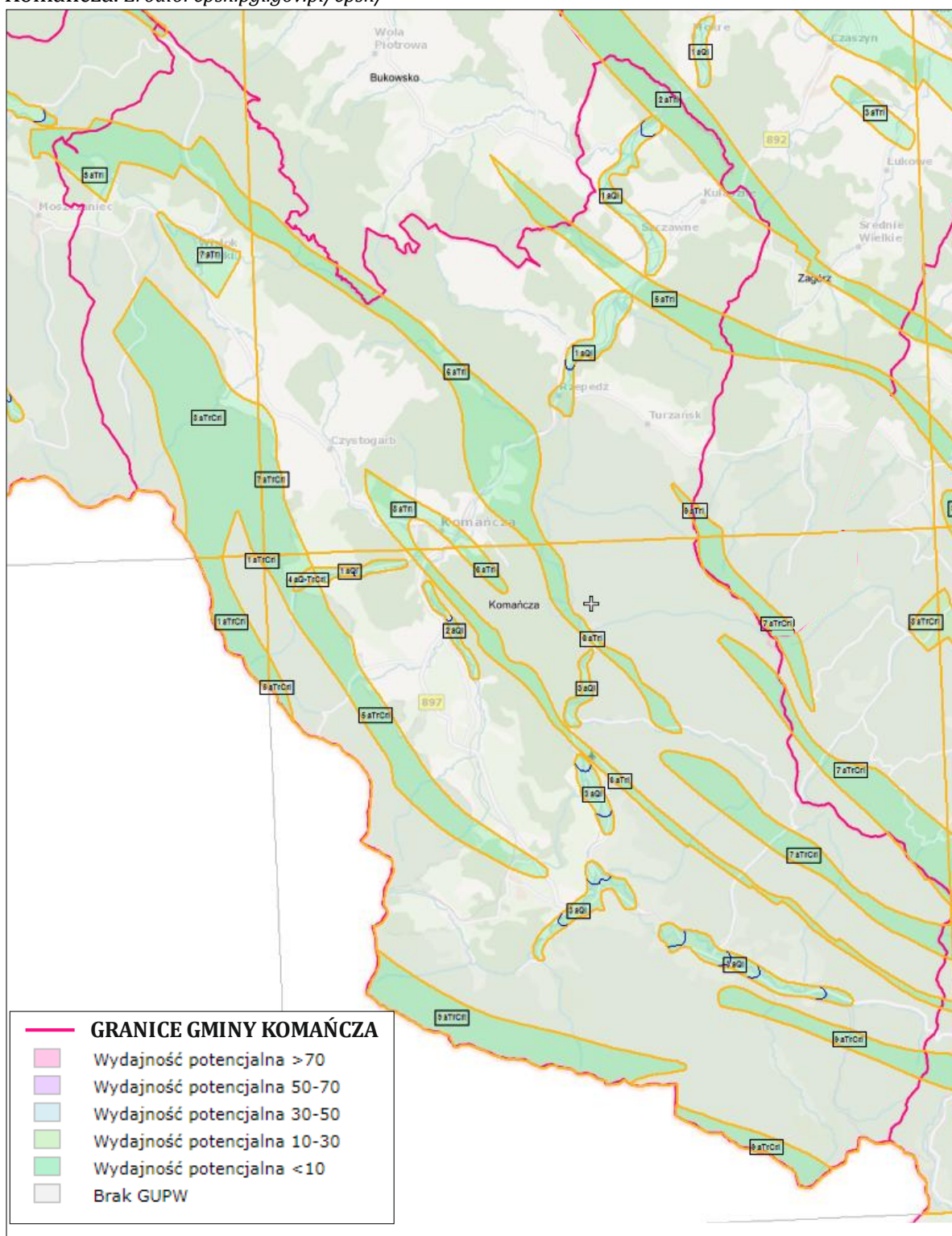
- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ POZIOM WODONOŚNY

Obszar gminy Komańcza położony jest poza zasięgiem głównych użytkowych poziomów wodonośnych lub obejmuje obszary, na których występują poziomy wodonośne o potencjalnej wydajności poniżej 10 m³ na dobę, co ogranicza ich znaczenie dla gospodarki wodnej.

Ryc. 13. Rozmieszczenie głównych użytkowych poziomów wodonośnych na terenie Gminy Komańcza. Źródło: epsh.pgi.gov.pl/epsh/

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ **UJĘCIA WÓD**

Na terenie gminy Komańcza funkcjonuje sieć wodociągowa o długości 23,90km. Na terenach, na których nie funkcjonuje sieć wodociągowa, woda przez mieszkańców czerpana jest ze studni kopanych lub wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, lecz ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

W strefie 150,0m od występujących na terenie gminy cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody z sieci wodociągowej lub z ujęcia zlokalizowanego poza strefą 150,0m. W przypadku planowanej lokalizacji nowego cmentarza bądź rozbudowy istniejącego, ocena przydatności terenu pod względem sanitarnym – zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315) – zostanie przeprowadzona **na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**. Ocena ta będzie oparta na aktualnych przepisach oraz wynikach odpowiednich badań hydrogeologicznych.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 Stacji Uzdatniania Wody z następującymi ujęciami wody (powierzchniowymi i podziemnymi):

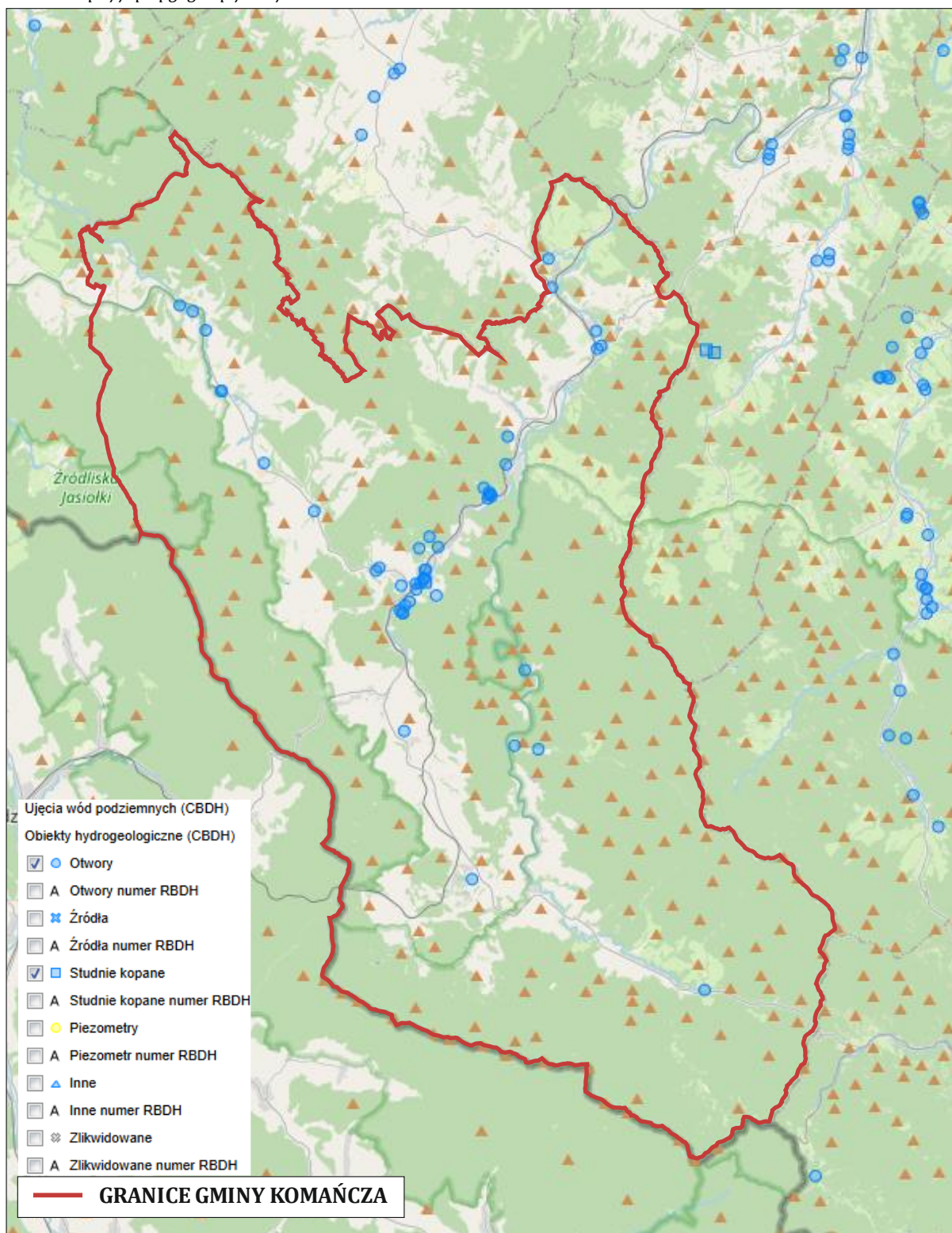
Nazwa	Rodzaj ujęcia	Wydatność	Głębokość
SUW Wysoczany	podziemne	5,7 m ³ /dobę	60 m p.p.t.
SUW Szczawne	powierzchniowe na rz. Osława	10 m ³ /dobę	-
SUW Wiśłok Wielki	powierzchniowe na rz. Wiśłok	30 m ³ /dobę	-
SUW Nowy Łupków	powierzchniowe na potok Smolniczek	147,7m ³ /dobę	-
	podziemne	studnia NŁ -1 do 30m ³ /dobę	64 m.p.p.t.
SUW Jawornik	podziemne	studnia S1 do 30 m ³ /dobę	62 m p.p.t.
		studnia S3 do 36,3 m ³ /dobę	60 m p.p.t.
		studnia S4 do 160 m ³ /dobę	61 m.p.p.t.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 14. Ujęcia wód i obiekty hydrologiczne na terenie Gminy Komańcza.

Źródło: <https://spd.pgi.gov.pl/PSH/Psh.html>

➤ GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

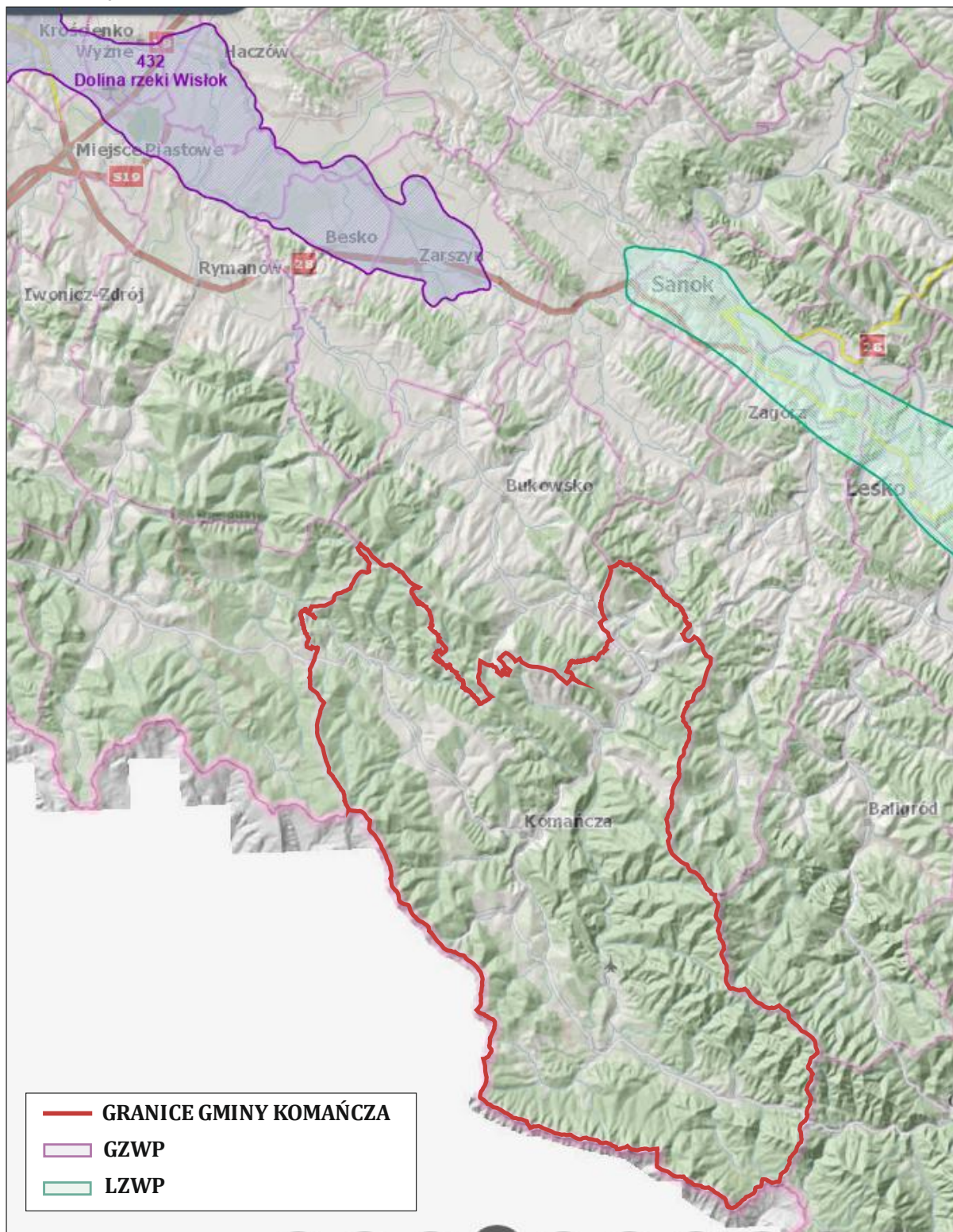
Obszar gminy Komańcza nie znajduje się w zasięgu Głównych ani Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP i LZWP). Najbliżej położonym Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest GZWP nr 432 „Dolina rzeki Wisłok”, zlokalizowany w odległości około

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

11,9 km od granic gminy. Z kolei najbliższy Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych to LZWP nr 431 „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok–Lesko)”, położony w odległości około 10,2 km.

Ryc. 15. Położenie Gminy Komańcza względem Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych. Źródło: *geologia.pgi.gov.pl*

2.1.6. Klimat akustyczny

Zgodnie z definicją z encyklopedii PWN hałas rozumiemy jako „*dźwięk niepożądany, którego działanie może być uciążliwe lub szkodliwe dla człowieka*”, natomiast Ustawa dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 54 z późn. zm.) stanowi, iż: „*hałas - rozumie się przez to dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz*”.

Zgodnie z „Raportem o zanieczyszczeniu środowiska hałasem wg. stanu na 31 XII 2018r. Ocena roczna.” (Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) wykonuje się następujące rodzaje pomiarów hałasu w środowisku:

- pomiary hałasu przemysłowego - wykonywany przez GIOŚ w ramach kontroli oraz przez prowadzących instalację i użytkowników urządzeń, na podstawie art. 147 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. z 2024r., poz. 54 z późn. zm.), dalej Poś,
- pomiary hałasu drogowego: wykonywane przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli oraz przez zarządzających drogą, na podstawie art.175 ustawy Poś,
- pomiary hałasu lotniczego: wykonywane przede wszystkim przez zarządzających lotniskiem na podstawie art.175 ustawy Poś oraz w jednostkowych przypadkach przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli,
- pomiary hałasu szynowego: wykonane w pojedynczych przypadkach przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli oraz przez zarządzających linią kolejową i linią tramwajową na podstawie art.175 ustawy Poś.

Dodatkowo pomiary hałasu wykonuje się w ramach analiz porealizacyjnych (na podstawie decyzji środowiskowej) i przeglądów ekologicznych.

Na terenie Gminy Komańcza nie były prowadzony monitoring hałasu. Nie znajdowały się tam, żadne punkty pomiarowe hałasu lotniczego, drogowego, kolejowego czy przemysłowego.

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (*j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112*). Klasyfikację akustyczną przeprowadza się wg. załącznika do w/w Rozporządzenia w formie tabeli, w której zawarto dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 17. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ²⁾ d. Tereny mieszkaniowo - usługowe	65	56	55	45
4	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska określa dopuszczalne poziomy hałas, które są wyrażone odpowiednimi wskaźnikami, tj.:

- L_{DWN} - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600),

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- L_D - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰),
- L_W - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór wieczoru w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰),
- L_N - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Na terenie Gminy Komańcza) nie przeprowadzono pomiarów długookresowych średniego poziomu dźwięku.

Głównymi źródłami hałasu na terenie gminy są:

- hałas komunikacyjny:
 - hałas drogowy – którego poziom jest uzależniony od natężenia ruchu na drogach oraz stanu technicznego jezdni. Przez teren gminy przebiegają 3 drogi wojewódzkie (Nr 892, 897, 889) oraz szereg dróg powiatowych i gminnych. Nie wykazano przekroczeń norm dopuszczalnych poziomów hałasów na żadnej z dróg, gdyż gmina nie została objęta badaniami monitoringowymi.
 - hałas kolejowy – za którego powstanie odpowiedzialny jest transport i komunikacja szynowa. W granicach gminy Komańcza przebiega linia kolejowa nr 107 Nowy Zagórz - Łupków, odcinek Zagórz - Łupków, na której obecnie ruch pociągów prowadzony jest sporadycznie (dane z 2024r.). Ponadto, zlokalizowane są stacje kolejowe: Łupków, Komańcza i Szczawne Kulaszne oraz przystanki osobowe: Nowy Łupków, Komańcza Letnisko, Rzepedź i Wysoczany. Funkcjonowanie ww. obiektów może stanowić dodatkowe źródło uciążliwości akustycznych. W obszarze objętym opracowaniem planu ogólnego znajdują się przejazdy kolejowo-drogowe, które również mogą generować dodatkowe uciążliwości. Skala i zasięg oddziaływania hałasu kolejowego uzależnione są przede wszystkim od częstotliwości kursowania pociągów, prędkości trakcyjnej, płynności ruchu, stanu technicznego nawierzchni torowej, a także od uwarunkowań terenowych, rodzaju zabudowy w otoczeniu linii oraz odległości zabudowy od torów. Z uwagi na ograniczoną liczbę kursujących składów oraz niskie natężenie ruchu, linie kolejowe przebiegające przez teren gminy nie są zaliczane do źródeł hałasu mogących znacząco oddziaływać akustycznie na rozległe obszary ani powodować przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu środowiskowego. W praktyce, ze względu na niską intensywność i prędkość ruchu kolejowego, ich wpływ na klimat akustyczny gminy jest bardzo niski.
- hałas przemysłowy – na terenie gminy Komańcza funkcjonują dwa zakłady przemysłowe, w tym zakład górniczy Komańcza (kamieniołom złoża Komańcza-Jawornik) oraz zakład przemysłu drzewnego w Rzepedzi. Działające zakłady muszą spełniać szereg norm w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska, w tym z zakresu emisji hałasu. Zatem należy przyjąć, iż funkcjonujące od lat zakłady posiadają wszelkie rozwiązania techniczne oraz decyzje administracyjne, wymagane obowiązującymi przepisami prawa.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Funkcjonujące zakłady przemysłowe i usługowe wpływają na klimat akustyczny, jednak jest to wpływ o ograniczonym zasięgu oddziaływania, lokalny, nie przekraczający obowiązujących norm, nie powodujący uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie.

- hałas komunalny – związany jest z zabudową mieszkaniową i zagrodową, charakteryzuje się dużą zmiennością natężenia i czasem występowania. Uzależniony jest głównie od pracy urządzeń oraz maszyn w obrębie zabudowy. Pomimo chwilowych przekroczeń wartości dopuszczalnych, nie zostają przekroczone wartości poziomu hałasu dla pory dziennej i nocnej.

Działania zmierzające do ograniczenia negatywnego oddziaływania hałasu w środowisku powinny obejmować różne jego źródła: komunikacyjne (drogowe i kolejowe), przemysłowe oraz komunalne.

W zakresie hałasu drogowego zaleca się:

- wdrażanie rozwiązań w zakresie organizacji ruchu usprawniających płynność przejazdu pojazdów,
- stosowanie nawierzchni o właściwościach tłumiących hałas (tzw. ciche nawierzchnie),
- wykorzystanie zieleni izolacyjnej i ekranów akustycznych, które ograniczają propagację hałasu, a jednocześnie dobrze komponują się z krajobrazem,
- lokalizowanie, w miarę możliwości, nowej zabudowy mieszkaniowej poza strefami oddziaływania akustycznego dróg,
- rozwój niskoemisyjnych i cichych środków transportu, m.in. poprzez rozbudowę infrastruktury rowerowej i pieszej.

W odniesieniu do hałasu kolejowego, działania ograniczające jego emisję obejmują m.in.:

- utrzymanie infrastruktury kolejowej w dobrym stanie technicznym, w tym torowisk i taboru,
- ograniczenie prędkości pociągów w obszarach wrażliwych akustycznie (np. w pobliżu zabudowy mieszkaniowej),
- stosowanie ekranów akustycznych i pasów zieleni wzdłuż linii kolejowych,
- planowanie nowej zabudowy z zachowaniem odpowiedniego dystansu od torowisk.

Z uwagi na niewielką intensywność i prędkość ruchu kolejowego na obszarze gminy, jego wpływ na klimat akustyczny jest ograniczony, jednak potencjalne oddziaływania mogą wystąpić lokalnie i powinny być monitorowane.

W przypadku hałasu przemysłowego, generowanego przez działalność zakładów takich jak kamieniołomy czy tartaki, wskazane są następujące działania:

- stosowanie nowoczesnych, mniej hałaśliwych technologii i maszyn,
- ograniczenie czasu pracy urządzeń do godzin dziennych,
- lokalizowanie zakładów z zachowaniem stref buforowych i zieleni izolacyjnej względem zabudowy mieszkalnej,
- wdrażanie rozwiązań technicznych w zakresie redukcji hałasu – np. obudowy, tłumiki, osłony akustyczne.

W zakresie hałasu komunalnego, pochodzącego od infrastruktury technicznej (np. przepompownie, urządzenia energetyczne, kotłownie), zaleca się:

- wykorzystywanie urządzeń spełniających obowiązujące normy hałasu,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- odpowiednią lokalizację infrastruktury względem terenów chronionych akustycznie,
- stosowanie ekranów akustycznych, obudów i tłumików hałasu,
- regularny serwis i przeglądy techniczne urządzeń.

Z uwagi na fakt, iż na terenie gminy wysypują tereny prawnie chronione, w tym Obszary Natura 2000, aby zminimalizować wpływ hałasu podczas realizacji każdej inwestycji dopuszczanej w poszczególnych strefach planistycznych planu ogólnego, wykonawca zobowiązany będzie do wykonywania prac w porach dziennych (tj. w godz. 6:00 - 22:00), najmniej uciążliwych i szkodliwych dla warunków bytowych ludności i zwierząt.

Ochrona przed hałasem powinna być realizowana kompleksowo – poprzez działania inwestycyjne, przestrzenne i organizacyjne – z uwzględnieniem obowiązujących norm akustycznych i uwarunkowań lokalnych.

Na terenie Gminy Komańcza nie zostały wyznaczone obszary ciche w aglomeracji lub poza aglomeracją, w myśl art. 118b Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (*j.t. Dz. U z 2025r., poz. 647 z późn. zm.*).

Analiza przeznaczenia terenów objętych projektem Planu Ogólnego Gminy Komańcza w kontekście oddziaływań na środowisko pozwala stwierdzić, że zarówno istniejąca, jak i planowana zabudowa nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Gmina posiada charakter głównie rolniczy, z dominującą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, sporadycznie zagrodową oraz letniskową, a także punktową zabudową usługową o ograniczonej skali. Taki sposób zagospodarowania przestrzeni nie generuje znaczącego hałasu o charakterze ponadnormatywnym. Utrzymanie oraz dalszy rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych (w zakresie usług podstawowych) nie stanowi zagrożenia dla klimatu akustycznego i nie powinien powodować negatywnego oddziaływania na środowisko akustyczne. Ustalone w planie ogólnym strefy planistyczne oraz przyjęte dla nich wskaźniki urbanistyczne, skutecznie chronią środowisku przed przekroczeniem norm dopuszczalnych w zakresie emisji hałasu kierowanego do środowiska.

2.1.7. Jakość powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenia powietrza to wszystkie substancje w postaci gazów, cieczy lub ciał stałych (pyły), znajdujące się w powietrzu, które nie są jego naturalnymi składnikami bądź substancje, które występują w stężeniu wyższym niż naturalne. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić na dwie grupy:

- pochodzenia naturalnego (pożary lasów, wybuchy wulkanów, erozja skał i gleb, burze piaskowe),
- pochodzenia antropogenicznego (energetyka cieplna, zakłady przemysłowe, transport i sektor komunalno-bytowy odpowiedzialny za występujące w regionie przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłów zawieszonych i poziomu docelowego benzo(a)pirenu).

W województwie podkarpackim najważniejszymi dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony powietrza są: Programy Ochrony wraz z Planami Działań Krótkoterminowych, Programy ograniczenia niskiej emisji oraz Plany gospodarki niskoemisyjnej.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Na terenie gminy Komańcza nie znajduje się żadna stacja pomiarowa lub stanowisko pomiarowe Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w ramach systemu monitoringu jakości powietrza w Polsce.

Zarówno na przedmiotowym obszarze jak też w jego najbliższym sąsiedztwie, nie były prowadzone badania stanu zanieczyszczenia powietrza, bowiem nie było potrzeby prowadzenia takich badań w terenach ekologicznie czystych. Badania były prowadzone dla dużych najbliższych miast, przy punktach pomiarowych w newralgicznych miejscach centrum miasta.

Zgodnie z raportem GIOŚ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022” w województwie podkarpackim głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa), istotny udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na terenie województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz Europy.

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są:

- kominy domów ogrzewanych indywidualnie,
- transport samochodowy (który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu).

Zgodnie z danymi dotyczącymi stanu środowiska w województwie, zlokalizowany na terenie województwa podkarpackiego przemysł (głównie energetyka zawodowa), z uwagi na dużą wysokość kominów, w istotnym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o znaczącej emisji nieorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory również mogą bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w sąsiedztwie.

Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie na skutek ścierania się hamulców, opon oraz nawierzchni dróg a także unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.

Na terenie województwa największy udział w ogólnej emisji miały źródła komunalno-bytowe, które stanowiły 55% emisji całkowitej. Ze źródeł liniowych wyemitowane zostało 14% całkowitej emisji, natomiast źródła punktowe były odpowiedzialne za 20% całkowitej emisji w regionie. Emisja z pozostałych źródeł (w tym z uwzględnionych w emisji zanieczyszczeń pyłowych hałd i wyrobisk) stanowiła 12 %.

Objęte programem badań zanieczyszczenia gazowe na terenie województwa podkarpackiego w roku 2022, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia ludzi) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin.

W oparciu o dane wskazane w w/w Raporcie z rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim, w regionie całego powiatu sanockiego (w tym Gminie Komańcza) stan czystości powietrza uważa się za zadowalający, który nie przekracza dopuszczalnych norm.

2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 54 z późn. zm.) przez pola elektromagnetyczne „rozumie się przez to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz”.

Najczęściej występującymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego w środowisku są:

- stacje bazowe operatorów sieci mobilnych,
- instalacje elektroenergetyczne (w większości stacje elektroenergetyczne i linie wysokiego napięcia 400 kV i 700 kV).

W związku z rozwojem branży telekomunikacyjnej oraz informatycznej, zauważalny jest dynamiczny wzrost liczby sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku. Z uwagi na zapotrzebowanie na dostęp do praktycznych, szybkich oraz wygodnych usług mobilnych wymagana jest przede wszystkim budowa stacji bazowych operatorów sieci telekomunikacyjnych, jak również budowa sieci światłowodowych. Zgodnie z danymi prezentowanymi w internetowej bazie danych btsearch.pl, na dzień 29.09.2024r. w gminie Komańcza działało 6 stacji bazowych. Wzrost liczby sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku jest zjawiskiem powszechnym, odzwierciedlającym rosnące potrzeby społeczeństwa w zakresie dostępu do szerokiego spektrum usług telekomunikacyjnych.

Na terenie gminy Komańcza głównymi źródłami promieniowania niejonizującego elektromagnetycznego są linie wysokiego napięcia 110kV. Przez teren Gminy Komańcza przebiega tranzytem linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Besko - Rzepedź oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę, którą tworzą linie średniego napięcia 15kV i linie niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie gminy linia 110kV przebiega przez miejscowości: Rzepedź, Szczawne, Kulaszne.

Na terenie gminy funkcjonuje Stacja elektroenergetyczna 110/30/15kV „Rzepedź”, która jako pierwsza w regionie, została rozbudowana o kontenerowy stacjonarny magazyn energii o mocy ok. 2,1 MW i pojemności 4,2 MWh.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15kV. Sieć linii 15kV była przebudowana częściowo. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć.

Z raportów oddziaływania na środowisko wykorzystanych dla stacji telefonii komórkowej wynika, że ich funkcjonowanie nie wpływa negatywnie na organizmy żywe, w tym na zdrowie ludzi, o ile nie znajdują się w odległości mniejszej niż 25 metrów od anten na wysokości ich zainstalowania.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opiera się głównie na Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019r., poz. 2448) oraz Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (j.t Dz. U. z 2022r., poz. 2630). Pomiary PEM wykonywane są na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i w miejscach dostępnych dla ludności w otoczeniu instalacji bądź

urządzeń objętych obowiązkiem wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W ramach monitoringu PEM, w województwie podkarpackim zlokalizowanych było łącznie 135 punktów pomiarowych, w ramach 3-letniego cyklu pomiarowego, po 45 na każdym z obszarów (rozmieszczonych równomiernie w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców większej od 50 tys., w mniejszych miastach oraz na terenach wiejskich). Badania w tych samych punktach powtarzane są co trzy lata.

W 2018r. średnie wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniosły odpowiednio: w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców większej od 50 tys. (0,38 [V/m]), w pozostałych miastach (0,49 [V/m]) oraz na terenach wiejskich (0,18 [V/m])

Na terenie Gminy Komańcza w 2022 roku prowadzony był monitoring badawczy. Średnia wartość natężenia PEM dla powiatu sanockiego w latach 2021 i 2022 wynosiła 0,76 [V/m].

Zgodnie z wynikami przeprowadzonych badań zawartymi w raporcie o stanie środowiska w województwie podkarpackim, najwyższe poziomy pól elektromagnetycznych występują na obszarach miejskich, co spowodowane jest znacznie większą liczbą źródeł PEM a także dużo większą liczbą ludności korzystającej z usług telekomunikacyjnych w tym samym czasie. Poziom pola elektromagnetycznego oraz jego oddziaływanie jest wielkością zmienną w czasie oraz wypadkową wielu czynników i uwarunkowań (między innymi liczby i mocy urządzeń nadawczych).

2.1.9. Warunki glebowe

Środowisko glebowe na terenie gminy Komańcza jest stosunkowo zróżnicowane, co wynika z różnorodności podłoża geologicznego, różnorodności topograficznej związanej z nachyleniami i wysokością powierzchni terenu, pośrednio także z bogactwa szaty roślinnej, a wreszcie zmienności czynników antropogenicznych.

Według danych z roku 2024 gmina Komańcza obejmuje obszar 387,69km². W strukturze użytkowania terenu dominują grunty leśne, które zajmują około 72,27% powierzchni gminy, użytki rolne stanowią około 25,21%, pozostałe grunty 2,52% powierzchni gminy. W przeważającej części gminy Komańcza występują gleby IV klasy bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują.

Gleby w gminy w większości stanowią gleby brunatne wyługowane i kwaśne, powstałe ze zwietrzeli osadów fliszowych, gliniaste lub ilaste a w obniżeniu dolinnym Osławy mady. Nadrzeczne mady górskie to najwartościowsze gleby występujące w gminie na niewielkich powierzchniach. W części południowo-zachodniej gminy gleby są płytkie, niezakwaszone, ubogie w składniki pokarmowe, średnioodporne na procesy denudacyjne. Strome stoki pokrywają gleby gliniasto-kamieniste lub gliniaste. Spłaszczenia wierzchowinowe i stoki niższych wzniesień pokryte są glebami gliniasto-ilastymi. W części południowo-wschodniej gminy występują gleby brunatne wyługowane i kwaśne. W szczytowych partiach pasm górskich występują gleby szkieletowe, zaś w dolinach rzek mady.

Poniżej przedstawiono zestawienie występujących na terenie Gminy Komańcza gruntów (wg. stanu na 17.09.2024r.).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Użytek	Klasa	Powierzchnia [ha]			
B	-	38.9295	Ł	ŁIII	25.6295
Ba	-	21.8543	Ł	ŁIV	863.0921
Bi	-	32.6442	Ł	ŁV	324.5837
Bp	-	2.4124	Ł	ŁVI	83.6871
Br	ŁIII	0.9154	N	-	28.6981
Br	ŁIV	2.8055	Ps	PsIII	24.0745
Br	ŁV	2.0356	Ps	PsIV	2372.4504
Br	ŁVI	0.1578	Ps	PsV	1828.9491
Br	PsIII	1.2941	Ps	PsVI	251.0350
Br	PsIV	62.5184	R	RIIIa	1.9645
Br	PsV	37.6183	R	RIIIb	26.3014
Br	PsVI	8.4182	R	RIVa	309.9921
Br	RIIIb	0.5817	R	RIVb	1116.0004
Br	RIVa	5.3157	R	RV	1160.3350
Br	RIVb	5.7445	R	RVI	59.1796
Br	RV	3.9655	S	PsIV	2.7554
Br	RVI	0.6669	S	PsV	1.8653
Bz	-	4.3675	S	RIVa	0.2235
dr	-	326.7657	Tk	-	206.3006
K	-	2.4135	Tr	-	9.2686
Ls	-	27448.3539	W	-	0.0323
Ls	LsII	0.4161	W	ŁIV	0.1420
Ls	LsIII	28.6908	W	ŁV	0.3972
Ls	LsIV	141.4237	W	ŁVI	0.0043
Ls	LsV	291.3853	W	PsIV	0.1412
Ls	LsVI	90.6037	W	PsV	1.1356
Lz	-	19.2734	W	PsVI	1.5312
Lzr	ŁIII	1.1554	W	RIVa	0.3735
Lzr	ŁIV	30.5776	W	RV	0.4117
Lzr	ŁV	32.9978	Wp	-	301.7576
Lzr	ŁVI	21.7076	Ws	-	1.0154
Lzr	PsIV	237.5296	Wsr	ŁIV	0.3685
Lzr	PsV	551.7304	Wsr	ŁV	0.2321
Lzr	PsVI	229.4022	Wsr	ŁVI	0.4921
Lzr	RIIIb	0.1316	Wsr	PsIV	0.0937
Lzr	RIVa	3.4454	Wsr	PsV	0.1222
Lzr	RIVb	28.7489	Wsr	PsVI	0.1334
Lzr	RV	43.3488	Wsr	RIVb	0.0213
Lzr	RVI	2.0008		Suma:	38769.1389

Według ewidencji gruntów, pochodzących z zasobów Gminy Komańcza, całkowita powierzchnia gminy wynosi 38769.1389ha. Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

- użytki rolne (R, Ł, Ps, S, Br, Lzr, Wsr, W) - 9772,5646ha (25,21%);
- nieużytki (N) - 28,6981ha (0,07%);
- grunty leśne (Ls, Lz, W) - 28020,1469ha (72,27%);
- grunty zabudowane i zurbanizowane (B, Ba, Bi, Bp, Bz, K) - 102,6214ha (0,26%);
 - w tym tereny komunikacji (dr, Tk, Ti, Tp) - 533,0663ha (1,37%);
- grunty pod wodami (Wm, Wp, Ws) - 302,7730ha (0,78%);
- tereny różne (Tr) - 9,2686ha (0,02%).

Jak wynika z powyższego zestawienia, największą powierzchnię w Gminie Komańcza zajmują grunty leśne (72,27%).

Na niektórych terenach w gminie, z uwagi na planowane zagospodarowanie terenu wymagane będzie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na

etapie, którego należy uzyskać zgodę właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Działalność przemysłowa prowadzona na terenie gminy nie wywiera istotnego wpływu na właściwości fizyczno-chemiczne gleb, co świadczy o ich stosunkowo dobrej kondycji. Poziom zanieczyszczeń chemicznych jest niski, a analizy nie wskazują na istotne przekroczenia norm w zakresie zawartości metali ciężkich czy podwyższonej aktywności promieniotwórczej, które mogłyby być efektem emisji przemysłowych.

Nie odnotowuje się również poważnych zagrożeń związanych z degradacją powierzchni terenu. Procesy mogące negatywnie wpływać na stan sanitarny gleb mają zasięg ograniczony i występują głównie w formie zanieczyszczeń punktowych (związanych z działalnością zakładów przemysłowych) oraz liniowych (związanych z infrastrukturą transportową).

Zmiany rzeźby terenu mają charakter lokalny i są przede wszystkim wynikiem działalności rolniczej - obserwuje się tu formowanie teras, wykształcenie dróg polnych oraz obecność miedz. Charakterystyczne dla tego obszaru są również zjawiska osuwiskowe, szczególnie na stromych stokach, gdzie dodatkowo sprzyjają one procesom erozji i spłukiwania powierzchniowego. Na terenie gminy szeroko występują tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Pomimo rolniczego charakteru gminy, zauważa się, iż istotna część użytków rolnych nie jest obecnie utrzymywana w odpowiedniej kulturze rolnej. Grunty te nie są zagospodarowywane w sposób właściwy dla działalności rolniczej, jak miało to miejsce w przeszłości. Znaczna powierzchnia gruntów pozostaje odłogowana, co wynika głównie z uwarunkowań ekonomicznych oraz postępującego starzenia się lokalnej społeczności rolniczej. Część młodego pokolenia mieszkańców zdecydowała się na emigrację zarobkową poza granice kraju, co skutkuje ograniczoną kontynuacją tradycyjnych praktyk rolnych. Na porzuconych terenach rolnych obserwuje się proces sukcesji naturalnej – grunty te są stopniowo porastane samosiewami drzew i krzewów, co prowadzi do ich przekształcenia oraz stopniowej degradacji rolniczych funkcji tych obszarów. Przy braku gospodarki hodowlanej w terenach górzystych, siedliska łąkowe narażone są na stopniową degradację.

2.1.10. Tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin naturalnych

Na terenie Gminy Komańcza, zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.” znajduje się 11 złóż: złoża kamieni łamanych i blocznych, złoża piasków i żwirów oraz złoża solanki, wody lecznicze i termalne, których parametry przedstawiono w poniższej tabeli.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 18. Charakterystyka złóż kopalin naturalnych Gminy Komańcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie; „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.” – Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy – Warszawa 2025)

ZŁOŻA KAMIENI ŁAMANYCH I BLOCZNYCH						
Lp.	Nazwa i ID złoża	Powierzchnia [m²]	Stan zagospodarowania	Zasoby [tyś. ton]		Wydobycie [tyś. ton]
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Komańcza ¹ [931]	211 761	R	24 556.00	-	-
2.	Komańcza 1 ¹ [17 955]	81 756	R	9 359.84	-	-
3.	Komańcza III ¹ [930]	630 783	R	109 945.00	-	-
4.	Komańcza – Jawornik ¹ [14 905]	33 009	E	1 756.01	963.85	19.51
5.	Krymieniec ¹ (pole A i B) [928]	238 438 (89 751 + 148 685)	P	15 886.00	-	-
6.	Moszczaniec ¹ [5 443]	135 336	P	21 842.00	-	-
7.	Szczawne – Kulaszne ¹ [927]	55 483	P	2 382.00	-	-
8.	Wysoczany I ¹ [9 133]	103 188	Z	4 544.25	-	-
ZŁOŻA PIASKÓW I ŻWIRÓW						
Lp.	Nazwa i numer złoża	Powierzchnia [m²]	Stan zagospodarowania	Zasoby [tyś. ton]		Wydobycie [tyś. ton]
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Szczawne - 1** [12 309]	12 361	Z	32	-	-
2.	Szczawne** [7 934]	13 756	Z	20	-	-
ZŁOŻA SOLANEK, WÓD LECZNICZYCH I TERMALNYCH						

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Lp.	Nazwa złoża lub odwiertu w obrębie złoża niedostępniowego	Powierzchnia [m ²]	Typ wody	Zasoby geologiczne bilansowe		Pobór [m ³ /rok]
				dyspozycyjne [m ³ /h] statyczne* [tys. m ³]	eksploatacyjne [m ³ /h]	
1.	Komańcza źr. nr 1 [16 565]	8 974 828	Ls	-	0.72	-

E – złożo eksploatawane

P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie w kat. C₂ + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C)

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C₁, a w przypadku ropy i gazu - w kat. A + B)

Z – złożo, którego wydobywanie zostało zaniechane

T – złożo zagospodarowane, eksploatawane okresowo

Ls – wody lecznicze słabo zmineralizowane (mineralizacja < 1g/dm³)

¹⁾ - kopalina - piaskowiec

** - złoża zawierające żwir

Ponadto, decyzją Marszałka Województwa Podkarpackiego znak: OS-IV.7427.5.2025.RK z dnia 18 marca 2025r., na terenie Gminy Komańcza zostało udokumentowane i zatwierdzone złożo piaskowców cergowskich „Wisłok Wielki” w miejscowości Wisłok Wielki (na części działek nr ew. 449/1 i 581).

Informacje podstawowe o udokumentowanym złożu (z Karty Informacyjnej Złoża):

- Nazwa złoża: WISŁOK WIELKI
- Kod złoża (w systemie Midas): KD
- Kopalina główna: piaskowiec
- Położenie złoża:
 - miejscowość: Wisłok Wielki
 - gmina: Komańcza
 - powiat: sanocki
 - województwo: podkarpackie
- Użytkownik złoża: Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych KRUSZGEO S.A. 35-959 Rzeszów, ul. M. Reja 16
- Nadzór górniczy: Dyrektor OUG w Krośnie
- Koncesję na wydobywanie wydaje: Marszałek Województwa Podkarpackiego
- Koncesja na wydobywanie (dla złóż zagospodarowanych): złożo niezagospodarowane
- Obszar i Teren Górniczy: nie wyznaczone
- Projekt zagospodarowania złoża/dodatek nr: nie sporządzony
- Powierzchnia obszaru dokumentowanego: 48,29 ha
- Powierzchnia udokumentowanego złoża: 48,29 ha
- Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem:
 - grunty leśne - nie występują
 - grunty rolne (I-IV kl. bonitacyjna) - 41,69
 - grunty rolne (V-VI kl. bonitacyjna) - 6,60
 - zabudowa przemysłowa - nie występuje
 - grunty komunalne - nie występują
 - inne (pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione na pastwiskach, rowy melioracyjne, drogi) - nie występują

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Dopływ wód do wyrobiska: dopływ wód gruntowych
- Poziomy wodonośne: jeden trzeciorzędowy o charakterze naporowym, nawiercony na głębokości 4,6 - 74,6m p.p.t., ustabilizowany na głębokości 2,3 - 62,8m p.p.t.
- Możliwe zagrożenie środowiska przez wydobywanie i przeróbkę kopaliny: możliwość skażenia wód podczas eksploatacji, brak zagrożeń przy przeróbce kopaliny
- Stan zagospodarowania złoża: złoża nieeksploatowane
- Data rozpoczęcia eksploatacji: przewidywana 2026 - 2030r.
- Data zakończenia eksploatacji: przewidywana 2070 - 2080r.
- Możliwe zagrożenia eksploatacji: nie występują
- Stratygrafia spągu kopaliny: trzeciorzęd
- Stratygrafia stropu kopaliny: trzeciorzęd - czwartorzęd
- Podtypy kopaliny: piaskowiec
- Parametry jakościowe poszczególnych podtypów kopaliny:

parametr:	min:	max:	średnio:	jednostka:
• gęstość przestrzenna	2,52	2,63	2,59	Mg/m ³
• nasiąkliwość	0,6	2,1	0,76	%
• porowatość	3,0	7,0	3,41	%
• mrozoodporność po 10cykl.	1,9	32,40	4,75	%
• wytrzymałość na ściskanie w stanie powietrzno-suchym	28,5	114,9	67,38	Mpa
• wytrzymałość na ściskanie po nasyceniu wodą	8,56	79,6	41,97	Mpa
• ścieralność w bębnie Deval'a	32,0	75,4	38,32	%
• ścieralność w bębnie Los Angeles	28,0	40,0	33,4	%
• przyczepność do bituminów po 6 godzinach	75,0	85,0	80,13	%
• przyczepność do bituminów po 24 godzinach	50,0	80,0	57,34	%

- Kopalina towarzysząca: brak
- Współwystępujące użyteczne pierwiastki śladowe: brak
- Forma złoża: pokładowa
- Grupa złoża: II
- Ilość pokładów: jeden

	min.:	max.:	średnio:
→ Grubość nadkładu (N):	1,3m	3,0m	2,0m
→ Miąższość przerostów (Pr):	0,0m	19,3m	10,7m
→ Miąższość złoża (Z):	9,59m	86,19m	46,7m
→ Głębokość spągu złoża: od 11,3m do 103,9m			

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Stosunek N/Z: 0,06
- Metoda obliczania zasobów: metoda przekrojów Prokofiewa
- Możliwe kierunki zastosowań kopaliny: sektor budownictwa i drogownictwa
- Litologia skał otaczających złoża:
 - nadkład: gleba, glina pylasta, zwietrzelina piaskowcowa
 - podłoże: piaskowiec, łupek ilasty
- Błąd oszacowania średnich parametrów złoża i zasobów: 24,31 %

Na terenie gminy Komańcza znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

- obszar górniczy „Komańcza I” – kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID obszaru: 139246,
- teren górniczy „Komańcza” – kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID terenu: 9300.

W związku z położeniem na obszarze opracowania terenów i obszarów górniczych obowiązują na w/w terenach zakazy i nakazy wynikające z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 69 z późn. zm.*).

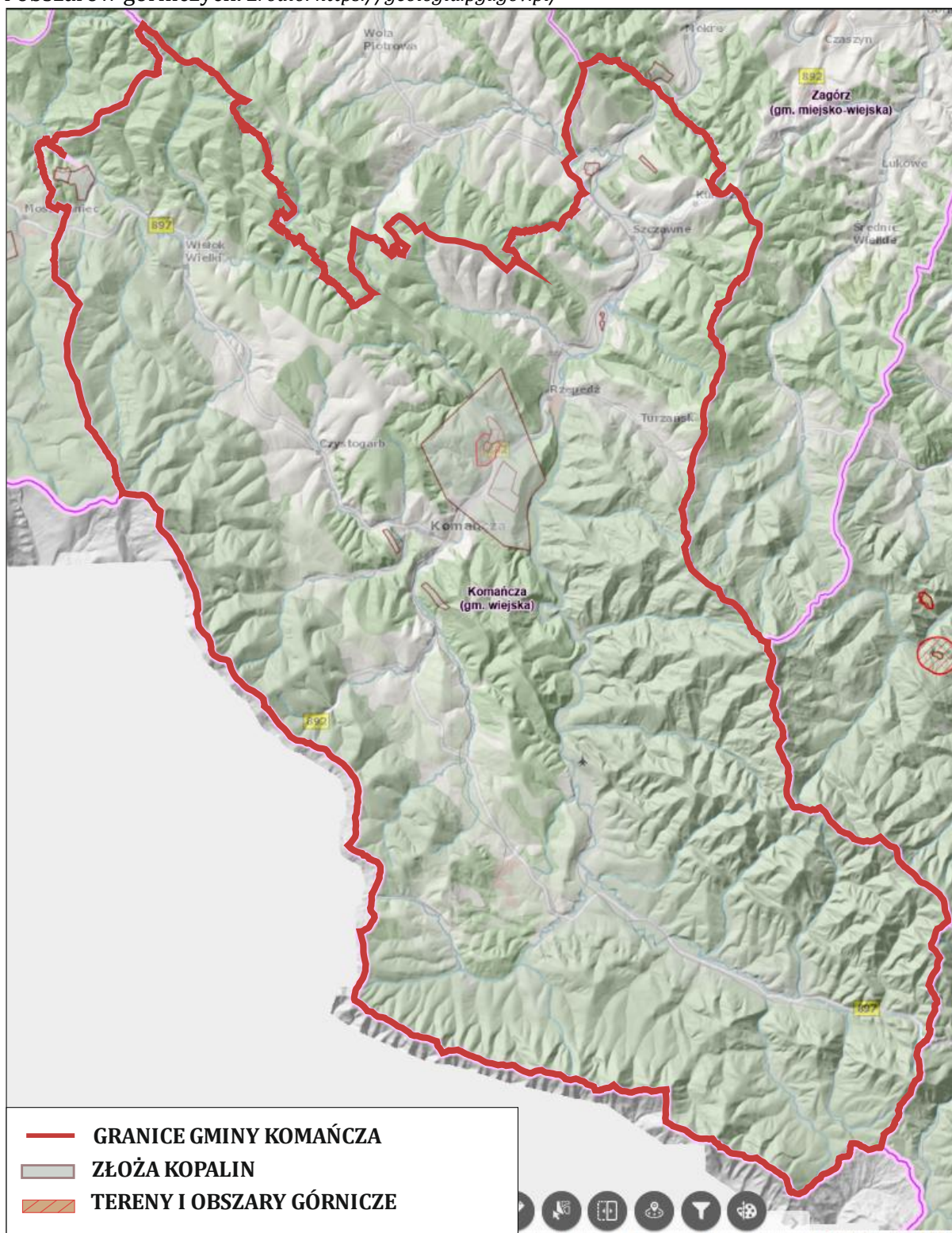
Kontynuacja zaawansowanej, wieloletniej eksploatacji złóż kruszyw może odbywać się wyłącznie na podstawie stosownych koncesji, w których określa się m.in. warunki prowadzenia wydobywania, w tym zasady eksploatacji złoża oraz wymogi dotyczące pasów ochronnych i filarów ochronnych. Niezależnie od właściwości organu wydającego koncesję – starosty lub marszałka województwa (w przypadku kopalin pospolitych) bądź ministra właściwego ds. środowiska (dla kopalin podstawowych) – obowiązkiem wójta pozostaje sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wymóg ten wynika z przepisów odrębnych, np. konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych chronionych wysokich klas bonitacyjnych czy też leśnych na cele nierolnicze i nieleśne lub sytuowania inwestycji na terenach zagrożonych powodzią, które są objęte szczególnymi regulacjami prawnymi.

Na obszarze gminy Komańcza jest możliwość w terenach wolnych od zabudowy prowadzenie prac poszukiwawczych, tj.: badań geofizycznych i wierceń za gazem ziemnym i ropą naftową oraz budowy infrastruktury technicznej związanej z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 16. Lokalizacja Gminy Komańcza względem złóż kopalin naturalnych oraz terenów i obszarów górniczych. Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

2.1.11. Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

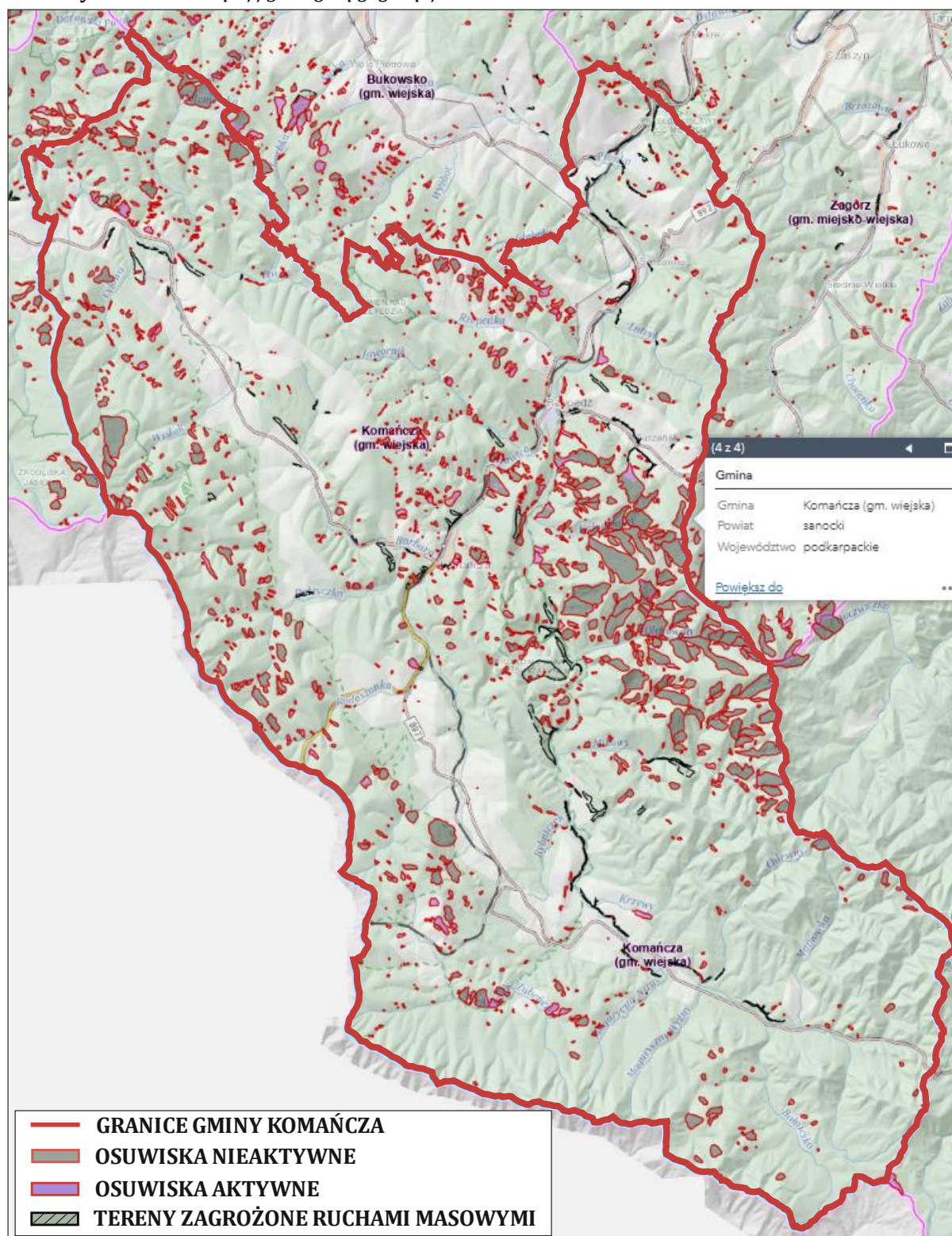
Zgodnie z „Objaśnieniami do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000 dla gminy Komańcza”, opracowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (Warszawa, 2024r.), na obszarze objętym analizą zinventaryzowano łącznie 1 736 osuwisk oraz 93 obszary zagrożone

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

występowaniem ruchów masowych. W granicach gminy Komańcza zlokalizowano 1 509 osuwisk, natomiast na obszarze przyległym, obejmującym fragment gminy Jaślica, stwierdzono ich 224. Osuwiska zajmują około 7% powierzchni gminy Komańcza.

Ryc. 17. Lokalizacja Gminy Komańcza na tle osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Osuwiska aktywne charakteryzują się wyraźnie ukształtowaną rzeźbą terenu oraz zespołem typowych form morfologicznych, takich jak szczeliny i spękania powierzchniowe, świeże i zmienne w czasie deformacje terenu, naruszenia darni, a także występowanie zagłębień bezodpływowych oraz niewielkich zbiorników wodnych. Obszary te uznawane są za szczególnie niekorzystne dla lokalizacji zabudowy, ze względu na zachodzące procesy grawitacyjne o różnym stopniu intensywności, które powodują i mogą powodować w przyszłości znaczne straty materialne. Z tego względu tereny te zaliczane są do obszarów o bardzo wysokim poziomie ryzyka strat. W granicach opracowania zinwentaryzowano 35 osuwisk aktywnych w całości oraz 10 osuwisk aktywnych częściowo.

Osuwiska okresowo aktywne obejmują obszary, na których stwierdzono ślady stosunkowo niedawnych przemieszczeń mas ziemnych, co wskazuje na możliwość ponownego uaktywnienia się procesów osuwiskowych. Tego rodzaju tereny cechują się bardzo wysokim ryzykiem wystąpienia strat materialnych, w szczególności w odniesieniu do istniejącej lub planowanej zabudowy. Na analizowanym obszarze wyznaczono 434 osuwiska okresowo aktywne w całości oraz 61 osuwisk okresowo aktywnych częściowo.

Osuwiska nieaktywne to obszary, na których w okresie co najmniej ostatnich 50 lat nie odnotowano jednoznacznych oznak przemieszczeń masowych. Zazwyczaj brak jest również informacji o występowaniu szkód związanych z ich aktywnością, zarówno w dokumentacji archiwalnej, jak i w przekazach ustnych. Pomimo względnej stabilizacji tych form, nie można wykluczyć ich ponownego uaktywnienia, co oznacza utrzymujące się wysokie ryzyko strat. Na badanym terenie zinwentaryzowano 1 203 osuwiska nieaktywne w całości oraz 58 osuwisk nieaktywnych częściowo.

Grunty położone na obszarach występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych, w tym form osuwiskowych, zaliczane są do gruntów o skomplikowanych warunkach geotechnicznych. Obiekty budowlane posadowione w takich warunkach kwalifikowane są do trzeciej kategorii geotechnicznej, co skutkuje obowiązkiem sporządzenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, zgodnie z przepisami ustawy – Prawo geologiczne i górnicze. W przypadku planowania inwestycji budowlanych lub prowadzenia robót ziemnych w granicach osuwisk konieczne jest opracowanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, obejmującej m.in. określenie położenia powierzchni poślizgu na podstawie analizy rdzeni z pełnordzeniowanych otworów badawczych. Dokumentacja ta powinna również zawierać propozycje rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających bezpieczeństwo realizacji i użytkowania obiektów, poparte odpowiednimi obliczeniami stateczności, a w razie potrzeby także zalecenia dotyczące poprawy lub modyfikacji warunków podłoża.

Aktualne możliwości technologiczne umożliwiają realizację inwestycji na terenach osuwiskowych, jednak zasadniczym czynnikiem warunkującym takie przedsięwzięcia pozostaje ich opłacalność oraz poziom ryzyka. Podstawą podejmowania jakichkolwiek działań inwestycyjnych na obszarach osuwiskowych powinno być rzetelne rozpoznanie zasięgu osuwiska, w tym jego struktury wgłębnej oraz wszystkich powierzchni poślizgu. Należy jednocześnie uwzględniać, że nadmierna zabudowa stoków podatnych na ruchy masowe może prowadzić do obniżenia ich stateczności i inicjacji procesów osuwiskowych.

Do terenów o podwyższonym ryzyku wystąpienia osuwisk zaliczają się również obszary bezpośrednio sąsiadujące z istniejącymi osuwiskami. Rozwój tych form może następować w różnych kierunkach, w zależności od ich charakteru i lokalnych uwarunkowań geologicznych. Szczególnie zagrożone są obszary położone powyżej skarp osuwiskowych, gdzie w wyniku rozwoju osuwiska może dojść do nagłego uruchomienia mas ziemnych

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

i skalnych, stanowiącego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia. Informacje dotyczące ryzyka występującego na terenach przyległych do osuwisk powinny być udostępniane potencjalnym inwestorom.

Podstawowym środkiem ograniczania ryzyka na obszarach osuwiskowych, na których występuje zabudowa lub infrastruktura, jest zapewnienie sprawnego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych poza granice osuwisk. Istotne znaczenie ma również prowadzenie robót budowlanych i ziemnych z uwzględnieniem stopnia skomplikowania warunków gruntowych. Na terenach zagrożonych ruchami masowymi zaleca się realizację systemów kanalizacji i odwodnienia, a w przypadku ich istnienia – prowadzenie regularnych kontroli szczelności oraz sprawności technicznej.

Przy wyznaczeniu Obszarów Uzupełnienia Zabudowy (OUZ) w planie ogólnym, uwzględniono tereny osuwiskowe, poprzez zmniejszenie terenów pod zabudowę w miejscach osuwisk czynnych, aktywnych okresowo i nieaktywnych.

2.1.12. Strefa ochrony uzdrowiskowej

Na obszarze gminy Komańcza nie występują uzdrowiska ani strefy ochrony uzdrowiskowej. Najbliżej położonym uzdrowiskiem jest Uzdrowisko Rymanów Zdrój, zlokalizowane w odległości około 6,40 km (strefa C ochrony uzdrowiskowej) od granic administracyjnych gminy.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 18. Lokalizacja Gminy Komańcza względem uzdrowisk i ich stref ochrony.

Źródło: spd.pgi.gov.pl/PSH/Psh.html

2.1.13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Komańcza został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/201/2025 Rady Gminy Komańcza z dnia 25 listopada 2025r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Komańcza. Został on opracowany zgodnie

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

z wymogami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r., poz. 278), z uwzględnieniem wszystkich obligatoryjnych elementów zarówno w zakresie merytorycznym, obejmującym strukturę i zawartość poszczególnych rozdziałów dokumentu, jak i w zakresie organizacyjnym, w tym prowadzenia procesu partycypacji społecznej. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało potwierdzone Uchwałą Nr XXIII/166/2025 Rady Gminy Komańcza z dnia 12 września 2025r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Komańcza (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego 2025.3647).

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła na wyodrębnienie obszaru zdegradowanego, na którym występuje szczególna koncentracja zjawisk kryzysowych, zarówno w sferze społecznej, jak i pozaspołecznej. Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, wyznaczenie obszaru rewitalizacji jest możliwe w przypadku występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego problemu w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Obszar zdegradowany na terenie gminy Komańcza w znacznym stopniu przekroczył ustawowe limity określone dla liczby ludności (66,9%) oraz powierzchni (43,64%). W związku z koniecznością dostosowania się do wymogów ustawowych zdecydowano o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w granicach wybranych jednostek porównawczych: Komańcza, Rzepedź, Rzepedź nad Oslawicą oraz Szczawne - Kulaszne. Wszystkie wskazane jednostki charakteryzują się wysokim poziomem degradacji w sferze społecznej, potwierdzonym wskaźnikiem syntetycznym, a także występowaniem licznych negatywnych zjawisk w pozostałych sferach.

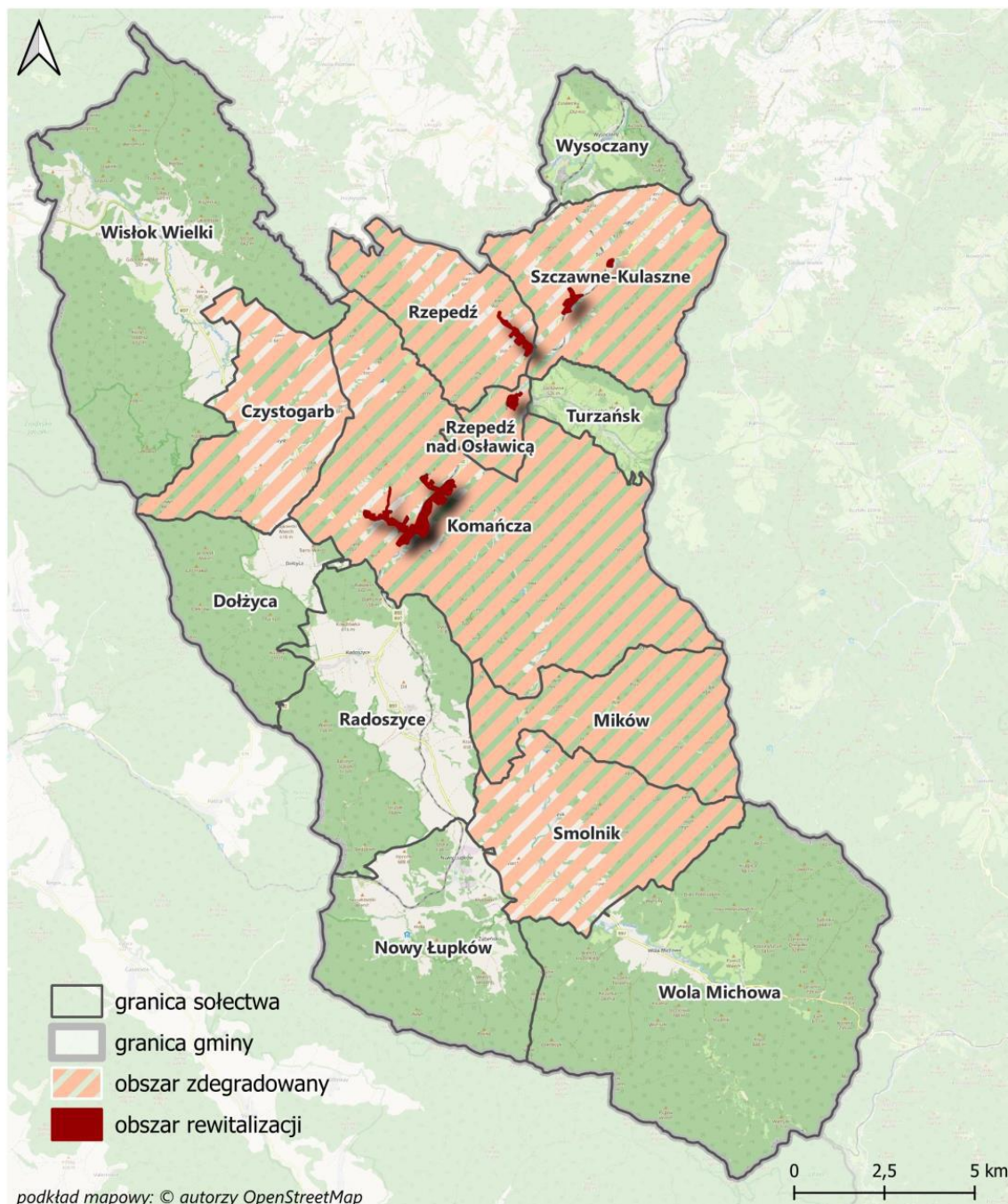
Należy podkreślić, że każdy z wyznaczonych podobszarów odgrywa istotną rolę w życiu lokalnej społeczności oraz w rozwoju i funkcjonowaniu gminy. Jednocześnie na ich terenie istnieją realne możliwości realizacji skutecznych działań rewitalizacyjnych, które mogą przynieść pozytywne efekty dla całej gminy Komańcza. W rezultacie, w obrębie czterech jednostek porównawczych objętych diagnozą wyodrębniono pięć obszarów rewitalizacji, z czego dwa zlokalizowane są w jednostce Szczawne - Kulaszne.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 19. Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji - gmina Komańcza.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Komańcza

Z uwagi na występujące na terenie gminy eksploatowane złoża, ich dopuszczenie do eksploatacji, wiąże się nieodłącznie z koniecznością określenia sposobu zagospodarowania terenu po zakończeniu działalności wydobywczej. Już na etapie ubiegania się o koncesję na wydobycie kopaliny ze złoża, zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze, w dokumentacji geologicznej należy wskazać m.in. prognozowany sposób zagospodarowania terenu poeksploatacyjnego, w tym proponowany kierunek rekultywacji. Na terenie gminy Komańcza, ze względu na charakter wydobycia rekultywacja terenów poeksploatacyjnych może być prowadzona w kierunku leśnym, rolnym bądź rolno – leśnym.

Rekultywacja w kierunku leśnym polega na przywróceniu funkcji przyrodniczych terenów zdegradowanych poprzez odpowiednie ukształtowanie rzeźby terenu, poprawę

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

właściwości fizykochemicznych gruntów oraz wprowadzenie roślinności leśnej, dostosowanej do lokalnych warunków siedliskowych. Celem tego kierunku rekultywacji jest integracja terenów poeksploatacyjnych z otaczającymi kompleksami leśnymi oraz wzmocnienie ciągłości struktur przyrodniczych i krajobrazowych.

Rekultywacja w kierunku rolnym zakłada odtworzenie wartości użytkowych gruntów umożliwiających ich dalsze wykorzystanie rolnicze. Obejmuje ona w szczególności niwelację terenu, przywrócenie warstwy glebowej oraz poprawę jej parametrów produkcyjnych, co pozwala na prowadzenie upraw rolnych lub użytkowanie terenów jako łąk i pastwisk, zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Rekultywacja w kierunku rolno-leśnym stanowi formę pośrednią, łączącą elementy zagospodarowania rolniczego i leśnego. Polega ona na zróżnicowanym użytkowaniu terenu, w ramach którego część obszaru przeznaczona jest pod zalesienia, natomiast pozostałe fragmenty mogą pełnić funkcje rolnicze lub ekstensywne. Taki kierunek rekultywacji sprzyja zachowaniu różnorodności krajobrazowej oraz zwiększeniu odporności środowiska na degradację.

Wskazane kierunki rekultywacji umożliwiają racjonalne i zrównoważone zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych, z poszanowaniem wartości przyrodniczych, krajobrazowych oraz potrzeb lokalnej społeczności, a także pozostają w zgodności z ustaleniami dokumentów planistycznych i obowiązującymi przepisami prawa. Plan ogólny obejmuje strefy planistyczne górnictwa, a w ślad za tym, w tych samych granicach po zakończonej eksploatacji, będzie prowadzona rekultywacja w kierunku określonym w decyzji administracyjnej, zatwierdzającej odpowiedni kierunek rekultywacji.

2.1.14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na obszarze Gminy Komańcza występują tereny zamknięte w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym tereny zamknięte ustalane ze względu na przebieg linii kolejowych. Działki stanowiące teren zamknięty zostały ustalone decyzją nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe.

Tereny zamknięte zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, przez które przebiegają linie kolejowe, dla województwa podkarpackiego, występujące w gminie Komańcza przedstawia poniższa tabela.

Tab. 19. Tereny zamknięte zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, przez które przebiegają linie kolejowe w gminie Komańcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika nr 9 do Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe.

Lp.	Obręb	Nr działki	Pow. działki [ha]	ID działki
1.	Jawornik	49	3,1400	181704_2.0007.49
2.	Komańcza	501/1	0,8942	181704_2.0008.501/1
3.	Komańcza	502	4,7402	181704_2.0008.502
4.	Komańcza	503/3	5,3810	181704_2.0008.503/3
5.	Komańcza	504/1	5,5844	181704_2.0008.504/1
6.	Kulaszne	5/1	5,5920	181704_2.0009.5/1
7.	Kulaszne	5/2	0,2955	181704_2.0009.5/2

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

8.	Nowy Łupków	20/16	0,2955	181704_2.0010.20/16
9.	Nowy Łupków	20/17	30,4141	181704_2.0010.20/17
10.	Ośławica	20/1	30,4141	181704_2.0014.20/1
11.	Ośławica	20/2	0,0832	181704_2.0014.20/2
12.	Radoszyce	317	4,2025	181704_2.0017.317
13.	Radoszyce	318	7,2986	181704_2.0017.318
14.	Radoszyce	392	7,6769	181704_2.0017.392
15.	Rzepedź	7	0,1589	181704_2.0019.7
16.	Rzepedź	149	9,4640	181704_2.0019.149
17.	Szczawne	30/1	15,3556	181704_2.0022.30/1
18.	Wysoczany	135	1,2187	181704_2.0027.135
19.	Wysoczany	137	6,4796	181704_2.0027.137
20.	Wysoczany	138/1	4,1423	181704_2.0027.138/1
21.	Wysoczany	139	0,3882	181704_2.0027.139
22.	Wysoczany	140	0,1885	181704_2.0027.140

Sposób zabudowy i zagospodarowanie terenów oraz charakterystyka stref planistycznych wyznaczanych w sąsiedztwie infrastruktury kolejowej, w tym linii kolejowych, bocznic kolejowych i przejazdów kolejowych nie może zakłócać ich eksploatacji, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także powodować zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

Na terenie gminy Komańcza nie występują tereny zamknięte, dla których, zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plany ogólne oraz miejscowe nie mają zastosowania. Zgodnie z przepisami, teren zamknięty ustalony decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, z wyłączeniem obszarów zamkniętych wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw transportu, nie podlega regulacjom planistycznym. Strefa komunikacyjna obejmuje tereny kolejowe Tk, w planie ogólnym jako teren wyodrębniony i jednoznacznie sklasyfikowany.

2.1.15. Zabytki, dobra kultury i ich ochrona

Na terenie gminy Komańcza zespoły architektoniczne, poszczególne obiekty, a także stanowiska archeologiczne stanowiące dziedzictwo kulturowe objęte są ochroną Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu.

Na dzień 10 września 2024r., na terenie gminy znajduje się 42 zabytki wpisane do rejestru zabytków, w tym jeden obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków, a także wykaz stanowisk dokumentacyjnych oraz zabytków nieruchomych wpisanych do ewidencji zabytków na terenie gminy Komańcza, przedstawione zostały w poniższych tabelach.

Tab. 20. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie samorząd.nid.pl/wyszukiwarka-zabytków/

Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Nr rej. zabytków
Balnica	Zespół funkcjonalny stacji Balnica	1989r.	A-284 z 28.11.1992r.
Komańcza	Mur oporowy	1928-1931r.	A-235 z 14.09.2007r.
	Klasztor Sióstr Nazaretanek		

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Starodrzew/cmentarz	Data nieznana	A-171 z 05.01.1971r.
	Ogrodzenie	1802r.	
	Cerkiew grekokatolicka pw. Najświętszej Marii Panny, ob. prawosławna	1800r.	
	Dzwonnica	1802r.	
Mików	Zespół funkcjonalny stacji Mików	1898r	A-284 z 28.11.1992r.
Nowy Łupków	Zespół funkcjonalny stacji Nowy Łupków	1898r.	A-284 z 28.11.1992r.
	Zespół parowozowni Nowy Łupków	1898r.	
Radoszyce	Zespół cerkwi grekokatolickiej pw. św. Dymitra, ob. kościoła rzymskokatolickiego	1868r.	A-764 z 29.04.1975r., A-1682 z 30.04.2020r.
	Mur cmentarny	Data nieznana	
	Dzwonnica	2 poł. XIX w.	
	Cerkiew grekokatolicka pw. św. Dymitra, ob. kościoła rzymskokatolickiego	1868r.	
	Obelisk graniczny	-	B-1038 z 26.07.2022r.
Rzepedź	Zespół Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej	1898 – 1947r	A-284 z 28.11.1992r., brak numeru z 21.03.2007r.
	Zespół parowozowni Rzepedź	1898r.	A-284 z 28.11.1992r.
	Bieszczadzka Kolej Leśna	1958-1960r.	A-284 z 28.11.1992r., brak numeru z 21.03.2007r.
	Cerkiew grekokatolicka pw. św. Mikołaja, ob. kaplica rzymskokatolicki	1824r.	A-795 z 29.04.1975r.
	Ogrodzenie z bramką	Data nieznana	
	Dzwonnica	1824r.	
	Zespół funkcjonalny stacji Rzepedź	1898r.	A-284 z 28.11.1992r.
Smolnik	Spichlerz (nie istnieje)	Data nieznana	A-92 z 13.03.1986r.
	Zagroda nr 9 (przeniesiona do MBL Sanok)	1850-1925r	A-92 z 13.03.1986r., brak numeru z 10.01.2017r.
	Studnia z obudową (nie istnieje)	Data nieznana	A-92 z 13.03.1986r.
	Kapliczka	Data nieznana	A-92 z 13.03.1986r.
	Zespół funkcjonalny stacji Smolnik	1898r.	A-284 z 28.11.1992r.
	Cerkiew grekokatolicka pw. św. Mikołaja, ob. kościół rzymskokatolicki	1806r.	A-327 z 03.01.1995r.
	Dzwonnica	1806r.	A – 327 z 30.01.1995r.
	Cmentarz	1806r.	A – 327 z 30.01.1995r.
Szczawne	Cerkiew grekokatolicka pw. Zaśnięcia Marii, ob. Prawosławna	1889r.	A – 79 z 31.01.1985r.
	Otoczenie	-	A – 1333 z 19.06.2015r.
	Dzwonnica	1889r.	A – 79 z 31.01.1985r.
	Mur ogrodzeniowy i mur oporowy	1888r.	A – 1333 z 19.06.2015r.
	Nagrobki	Data nieznana	A – 79 z 31.01.1985r.
Turzańsk	Cerkiew grekokatolicka, ob. prawosławna pw. św. Michała Archanioła (obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO)	1801r.	A – 78 z 31.01.1985r., A - 429 z 04.08.2010r., A - 863 z 10.07.2012r.
	Dzwonnica	1817r.	
	Otoczenie	-	A – 429 z 04.08.2010r.
Wisłok Wielki	Cerkiew grekokatolicka pw. św. Onufrego, ob. kościół rzymskokatolicki	1850-1854r.	A – 326 z 24.11.1994r.
	Dzwonnica	1850-1854r.	
	Cmentarz	Data nieznana	
Wola Michowa	Zespół funkcjonalny stacji Wola Michowa	1898r.	A – 284 z 28.11.1992r.

Przez teren Gminy Komańcza przebiega Bieszczadzka Kolejka Leśna, której układ komunikacyjny został wpisany do rejestru zabytków pod numerem A – 284 z dnia 28.11.1992r. Kolejka przebiega przez następujące miejscowości: Balnica, Wola Michowa, Smolnik, Mików, Duszatyn, Prełuki, Rzepedź, Nowy Łupków.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 21. Wykaz stanowisk dokumentacyjnych oraz zabytków nieruchomych wpisanych do ewidencji zabytków na terenie gminy Komańcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie samorząd.nid.pl/wyszukiwarka-zabytkow/ oraz zasoby Gminy Komańcza

Miejscowość	Nazwa	Funkcja stanowiska	Obszar AZP	Nr st. na obszarze	Datowanie	Wykaz dokumentów
Balnica	Balnica, st. 1	dwór	120-78	8	okres nowożytny	KEZA z 07.08.2006r.
	Balnica, st. 2	miejsce kultowo-ofiarne	120-78	10	okres nowożytny	KEZA z 07.08.2006r.
	Balnica, st. 3	osada	120-78	11	okres nowożytny	KEZA z 08.08.2006r. (zaktualizowana 11.11.2025r.) (w trakcie procedury na dzień przekazania Planu Ogólnego do opiniowania i uzgodnień)
	Balnica, st. 4	zagroda	120-78	17	okres nowożytny	KEZA z 14.08.2006r.
	Balnica, st. 5	cerkiew	120-78	18	okres nowożytny	KEZA z 14.08.2006r.
		cmentarzysko			okres nowożytny	
	Balnica, st. 6	zagroda	120-78	19	okres nowożytny	KEZA z 14.08.2006r.
	Balnica, st. 7	cerkiew	121-78	1	okres nowożytny	KEZA z 23.05.2007r.
		cmentarzysko			okres nowożytny	
	Balnica, st. 8	cmentarzysko	121-78	2	okres nowożytny	KEZA z 25.05.2007r.
	Balnica, st. 9	punkt osadniczy	121-78	3	okres nowożytny	KEZA z 24.05.2007r.
	Balnica, st. 10	punkt osadniczy	121-78	4	okres nowożytny	KEZA z 24.05.2007r.
	Balnica, st. 11	cmentarzysko szkieletowe	121-78	5	okres nowożytny	KEZA z 24.05.2007r.
	Balnica, st. 12	-	120-78	20	okres wędrowek ludów	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Czystogarb	Czystogarb, st. 1	osada	117-76	3	okres nowożytny	KEZA z 12.11.2002r.
	Czystogarb, st. 2	śląd osadnictwa	117-76	4	epoka kamienia	KEZA z 12.11.2002r.
	Czystogarb, st. 3	śląd osadnictwa	117-76	5	epoka kamienia	KEZA z 12.11.2002r.
		osada			okres nowożytny	
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Dołżyca	Dołżyca, st. 1	-	119-76	1	okres wpływów rzymskich	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 06.2024r.
	Dołżyca, st. 2	Cerkwisko z cmentarzem	118-76	2	XIX – XX w.	KEZA z 11.11.2025r. (w trakcie procedury na dzień przekazania Planu Ogólnego do

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

						opiniowania i uzgodnień)
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Duszatyn	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Jawornik	Jawornik, st. 1	wieś historyczna	117-77	9	okres nowożytny	KEZA z 10.03.2026r. (w trakcie procedury na dzień przekazania Planu Ogólnego do opiniowania i uzgodnień)
Komańcza	Komańcza, st. 1	ślad osadnictwa	118-77	1	późny neolit/ epoka brązu	KEZA z 19.07.2001r.
	Dom Nr 139 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	1938r.	KZ-Karta zielona z brak daty
	Dom Nr 141 (d. 70) (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	pocz. XX w.	KZ-Karta zielona z brak daty
	Spichlerz przy domu nr 63 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	ok. 1890r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Dom Nr 162 (d. 57) (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	ok. 1920r.	KZ-Karta zielona z brak daty
	Cerkiew par. gr-kat. pw. NMP	-	-	-	1800-1803r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.; KB -Karta biała z 01.11.1978r.
	Ogrodzenie	-	-	-	1 poł. XIX w.	KB -Karta biała z 01.08.2013r.
	Dzwonnica	-	-	-	1 poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.05.1962r.; KB-Karta biała z 01.09.1978r.
	Cerkiew grekokatolicka pw. Opieki Matki Bożej	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz rzymskokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Dom (chałupa łemkowska) (w KZ dopisek „skreślona z rejestru”)	-	-	-	2 poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
Kulaszne	Kulaszne, st. 1	grodzisko	116-78	6	wczesne średniowiecze	KEZA z 11.03.2002r.
	Kulaszne, st. 2	ślad osadnictwa	116-78	7	epoka kamienia- epoka brązu	KEZA z 11.03.2002r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		śląd osadnictwa			epoka brązu	
		osada			okres rzymski	
		śląd osadnictwa			okres nowożytny	
	Cerkiew pw. św. Mikołaja (cerkiew spłonęła w 1974r.)	-	-	-	do 1883r.	KZ -Karta zielona z 01.01.1959r.
	Kapliczka przydrożna	-	-	-	poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Dzwonnica cerkiewna	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Maniów	Maniów, st. 1	miejsce produkcji (młyn)	120-78	12	okres nowożytny	KEZA z 09.08.2006r.
	Maniów, st. 2	cerkiew	120-78	13	okres nowożytny	KEZA z 06.08.2006r.
		cmentarzysko płaskie szkieletowe			okres nowożytny	
	Maniów, st. 3	kościół, świątynia, kaplica	120-78	14	okres nowożytny	KEZA z 60.08.2006r.
	Maniów, st. 4	osada	120-78	15	okres nowożytny	KEZA z 12.08.2006r.
	Kapliczka	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Mików	Mików, st. 1	cerkiew	119-78	1	okres nowożytny	KEZA z 07.10.2006r.
		cmentarzysko płaskie szkieletowe			okres nowożytny	
	Mików, st. 2	osada	119-78	2	okres nowożytny	KEZA z 07.10.2006r.
	Mików, st. 3	kopiec	119-78	3	okres nowożytny	KEZA z 07.10.2006r.
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Nowy Łupków	Łupków, st. 1	grodzisko	119-77	2	nieokreślona	KEZA z 12.11.1999r.
	Łupków, st. 2 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	119-77	1	neolit	KEZA z 12.11.1999r.
	Nowy Łupków, st. 3	-	120-77	3	lata 1768-1772	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Nowy Łupków, st. 4 (część stanowiska położona w m. Osławica)	-	120-77	4	XIX w.	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Dworzec kolejowy (Stary Łupków)	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Dom „Wieża” / wieża ciśnień	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Ośławica	Cerkiew pw. św. Michała Archanioła (cerkiew rozebrana w latach 60 i 70 XX w.)	-	-	-	1821r.	KZ- Karta zielona z 01.08.1963r.
	Ośławica, st. 1	-	119-77	10	okres wpływów rzymskich	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Ośławica, st. 2	wieś historyczna	119-77	11	okres nowożytny	KEZA z 11.11.2025r. (w trakcie procedury na dzień przekazania Planu Ogólnego do opiniowania i uzgodnień)
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Prełuki	Prełuki, st. 1	wieś historyczna	118-77	4	okres nowożytny	KEZA z 11.11.2025r. (w trakcie procedury na dzień przekazania Planu Ogólnego do opiniowania i uzgodnień)
Przybyszów	Przybyszów, st. 1 (gm. Bukowsko, częściowo gm. Komańcza – działka nr ew. 193 obręb ewid. Rzepedź)	wieś historyczna	116-77	20	od XVI wieku do 1946 roku	KEZA z 19.04.2024r.
Radoszyce	Radoszyce, st. 1 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	118-77	2	wczesny okres rzymski	KEZA z 19.07.2001r.
	Radoszyce, st. 2	śląd osadnictwa	118-77	3	późne średniowiecze	KEZA z 19.07.2001r.
		śląd osadnictwa			okres nowożytny	
	Radoszyce, st. 3	śląd osadnictwa	119-77	9	późne średniowiecze	KEZA z 12.11.1999r.
		śląd osadnictwa			okres nowożytny	
	Cerkiew gr.-kat. pw. św. Dymitra	-	-	-	1868r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.11.1978r.
	Dzwonnica	-	-	-	od 1868r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.11.1978r.
Rzepedź	Rzepedź, st. 1	śląd osadnictwa	117-77	2	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 12.11.2002r.
		osada			okres nowożytny	
	Rzepedź, st. 2	śląd osadnictwa	117-77	3	epoka brązu	KEZA z 12.11.2002r.
		osada			okres nowożytny	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Rzepedź, st. 3	-	117-77	7	młodsza epoka brązu	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Cerkiew gr.-kat. pw. św. Mikołaja	-	-	-	1824-1826	KB – Karta biała z 01.11.1978r.
	Dzwonnica	-	-	-	1 poł. XIX w.	KZ–Karta zielona z 01.10.1959r.; KB – Karta biała z 01.09.1978r.
	Kapliczka pw. św. Ilji	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Smolnik	Smolnik, st. 1 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	119-77	3	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 12.11.1999r.
	Smolnik, st. 2	śląd osadnictwa	119-77	5	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 02.11.2001r.
	Smolnik, st. 3 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	119-77	4	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 02.11.2001r.
	Smolnik, st. 4	śląd osadnictwa	120-77	1	późne średniowiecze/okres nowożytny	KEZA z 19.07.2001r.
	Smolnik, st. 5	śląd osadnictwa	120-77	2	epoka brązu	KEZA z 19.07.2001r.
	Smolnik, st. 6	śląd osadnictwa	119-77	6	epoka kamienia-epoka brązu	KEZA z 02.11.2001r.
	Smolnik, st. 7	śląd osadnictwa	119-77	7	okres nowożytny	KEZA z 02.11.2001r.
	Smolnik, st. 8 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	„skarb”	119-77	8	neolit	KEZA z 02.11.2001r.
	Kapliczka przydrożna	-	-	-	2 poł. XIX w.	KZ–Karta zielona z 01.08.1963r.
	Cerkiew gr.-kat. pw. św. Mikołaja	-	-	-	1806r.	KZ -Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.09.2007r.
	Dzwonnica	-	-	-	1806r.	KZ -Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.09.2007r.
	Cmentarz grekokatolicki i rzymskokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Szczawne	Szczawne, st. 1 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	116-78	8	okres rzymski	KEZA z 25.09.2002r.
	Szczawne, st. 2	osada	116-78	9	epoka brązu – okres halsztacki	KEZA z 11.03.2002r.
	Szczawne, st. 3	śląd osadnictwa	116-78	10	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 11.03.2002r.
		osada			okres rzymski	
		śląd osadnictwa			pradzieje	
	Szczawne, st. 4	śląd osadnictwa	116-78	11	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 11.03.2002r.
		śląd osadnictwa			pradzieje	
	Szczawne, st. 5	śląd osadnictwa	117-77	1	epoka kamienia – epoka brązu	KEZA z 12.11.2002r.
		śląd osadnictwa			okres prehistoryczny	
		osada			okres nowożytny	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Szczawne, st. 6	-	117-77	8	okres nowożytny	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Kaplica przydrożna	-	-	-	ok. 1890r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Cerkiew par. gr.-kat. pw. Zaśnięcia NMP	-	-	-	1888r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.; KB - Karta biała - 01.11.1978r.
	Dzwonnica cerkiewna	-	-	-	1889r.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.; KB - Karta biała - 01.11.1978r.
	Kapliczka	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Dworzec kolejowy	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Szczerbanówka	Szczerbanówka, st. 1	osada	120-78	16	nowożytność	KEZA z 14.08.2006r.
Turzańsk	Turzańsk, st. 1 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	śląd osadnictwa	117-78	1	neolit	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 2	osada	117-77	4	okres nowożytny	KEZA z 12.11.2002r.
	Turzańsk, st. 3	śląd osadnictwa	117-77	5	epoka brązu	KEZA z 12.11.2002r.
	Turzańsk, st. 4	śląd osadnictwa	117-77	6	epoka brązu	KEZA z 12.11.2002r.
	Turzańsk, st. 5	śląd osadnictwa	117-78	2	paleolit górny	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 6	śląd osadnictwa	117-78	3	epoka kamienia	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 7	śląd osadnictwa	117-78	4	epoka brązu	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 8	śląd osadnictwa	117-78	5	epoka kamienia	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 9	osada	117-78	6	okres nowożytny	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 10	punkt osadniczy	117-78	7	okres nowożytny	KEZA z 12.11.2003r.
	Turzańsk, st. 11	śląd osadnictwa	117-78	8	epoka kamienia / epoka brązu	KEZA z 12.11.2003r.
	Dom (chałupa łemkowska) nr 48 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	2 poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Dom (chałupa łemkowska) nr 6 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	2 poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Cerkiew par. gr.-kat. pw. św. Michała Archanioła	-	-	-	1801-1803r.	KZ-Karta zielona z 01.11.1959r.; KB - Karta biała z 01.11.1978r.
	Dzwonnica	-	-	-	1817r.	KZ-Karta zielona z 01.11.1959r.;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

						KB – Karta biała z 01.11.1978r.
	Cmentarz grekokatolicki i rzymskokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Wisłok Wielki	Wisłok Wielki, st. 1	grodzisko	116-76	2	wczesne średniowiecze	KEZA z 20.03.1999r.
	Wisłok Wielki, st. 2 (stanowisko bez wskazanej lokalizacji)	źródło słone	116-76	3	-	KEZA z 20.03.1999r.
	Wisłok Wielki, st. 3	osada	117-76	1	okres nowożytny	KEZA z 12.11.2002r.
	Wisłok Wielki, st. 4	ślad osadnictwa	117-76	2	późne średniowiecze	KEZA z 12.11.20002r.
		osada			okres nowożytny	
	Wisłok Wielki, st. 5	-	117-76	6	neolit lub wczesna epoka brązu	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Wisłok Wielki, st. 6	-	118-76	1	wczesne średniowiecze	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Wisłok Wielki, st. 7	-	117-76	7	okres wpływów rzymskich / wczesne średniowiecze	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Dom (chałupa łemkowska) nr 27 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Dom (chałupa łemkowska) nr 39 (dokładność lokalizacji "nie dotyczy" wg portalu mapowego NID)	-	-	-	XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.08.1963r.
	Cerkiew par. gr.-kat. pw. św. Onufria, ob. kościół par. rzym.-kat. pw. św. Onufrego	-	-	-	1850-1854r.	KZ -Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.08.2001r.
	Ogrodzenie	-	-	-	poł. XIX w.	KB – Karta biała z 01.08.2013r.
	Dzwonnica	-	-	-	1850-1854r.	KZ -Karta zielona z 01.08.1963r.; KB – Karta biała z 01.08.2001r.
	Cmentarz rzymskokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Wola Michowa	Wola Michowa, st. 1	cerkiew	120-78	1	nowożytność	KEZA z 02.08.2006r.
		cmentarzysko płaskie szkieletowe			nowożytność	
	Wola Michowa, st. 2	układ komunikacyjny	120-78	2	nowożytność	KEZA z 04.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 3	cmentarzysko płaskie szkieletowe	120-78	3	nowożytność	KEZA z 02.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 4	osada	120-78	4	nowożytność	KEZA z 03.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 5	punkt osadniczy	120-78	5	nowożytność	KEZA z 03.08.2006r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Wola Michowa, st. 6	cmentarzysko płaskie szkieletowe	120-78	6	nowożytność	KEZA z 05.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 7	zagroda	120-78	7	nowożytność	KEZA z 06.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 8	kaplica	120-78	9	nowożytność	KEZA z 07.08.2006r.
	Wola Michowa, st. 9	-	120-78	21	nowożytność	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Wysoczany	Wysoczany, st. 2	śląd osadnictwa	116-77	12	wczesna epoka brązu	KEZA z 04.05.1997r.
	Wysoczany, st. 3	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	116-78	3	pradzieje okres nowożytny	KEZA z 12.03.2002r.
	Wysoczany, st. 4	śląd osadnictwa	116-78	4	średniowiecze	KEZA z 12.03.2002r.
	Wysoczany, st. 5	śląd osadnictwa	116-78	5	wczesne średniowiecze	KEZA z 12.03.2002r.
	Wysoczany, st. 6	-	116-78	30	okres lateński	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 09.2023r.
	Kapliczka	-	-	-	poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.05.1962r.
	Kapliczka	-	-	-	1. poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 01.05.1962r.
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza
Zubeńsko	Zubeńsko, st. 1	-	120-77	5	XVI – XX w.	Karta Adresowa Gminnej Ewidencji Zabytków z 06.2024r.
	Cmentarz grekokatolicki	-	-	-	-	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza

Ponadto na terenie gminy Komańcza, zgodnie z ewidencją grobów i cmentarzy, znajdują się:

- mogiła zbiorowa z 1943r. (działka nr ew. 496/8 – Komańcza),
- cmentarz z I wojny światowej z 1915 -1916r. (działka nr ew. 146 – Komańcza),
- mogiła indywidualna z 1939r. (cmentarz komunalny – Komańcza),
- cmentarz z I wojny światowej z 1914 -1915r. (działka nr ew. 174/1 – Komańcza - Letnisko),
- mogiła indywidualna z 1939r. (cmentarz komunalny – Komańcza),
- cmentarz wojenny z 1915 -1918r. (działka nr ew. 54 – Nowy Łupków),
- cmentarz wojenny z 1914 -1915r. (działka nr ew. 443 (oddział leśny 160) – Osławica),
- cmentarz wojenny z 1914-1915r. (działka nr ew. 443 (oddział leśny 161d) – Osławica),
- cmentarz wojenny z 1914 -1918r. (działka nr ew. 172 – Radoszyce),
- cmentarz wojenny z 1915r. (oddział leśny 59a – Smolnik na Jasielniku),
- cmentarz wojenny z 1914-1915r. (działka nr ew. 437 przy DW 897 – Wiśłok Wielki),
- cmentarz wojenny z 1915r. (oddział leśny 132f – Wola Michowa na Wierchu nad Łazem),
- cmentarz wojenny z 1914-1915r. (działka nr ew. 19 – Zubeńsko).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Na terenie całej Gminy Komańcza występuje szereg obiektów nie zewidencjonowanych (m.in. kapliczki, figury i krzyże przydrożne), mających cechy zabytkowe, wartości historyczne, etnograficzne bądź estetyczne, które stanowią bardzo ważny element tożsamości kulturowej oraz są istotnymi akcentami krajobrazowymi.

Poza zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków, ewidencji zabytków oraz ewidencji grobów i cmentarzy prowadzonej przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu, na terenie Gminy Komańcza prowadzona jest Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza zatwierdzona Zarządzeniem Nr 88/16 Wójta Gminy Komańcza z dnia 22 września 2016r., której utworzenie reguluje Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie i opiece nad zabytkami (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.*).

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków w planie ogólnym dotyczy nie tylko konkretnych obiektów i obszarów zabytkowych, lecz także wszelkich aspektów zagospodarowania przestrzennego ustalanego w dokumencie planistycznym dla całego terenu opracowania: urządzania i użytkowania terenów, infrastruktury komunikacyjnej, zieleni, parametrów i wskaźników urbanistycznych. Przy tym ustawodawca wymaga dla większości ustaleń określania „nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów”, z reguły niezbędnych przy ustalaniu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz kształtowania krajobrazu kulturowego. Plan ogólny powinien zapewnić: zachowanie i eksponowanie zasobu i walorów dziedzictwa kulturowego, ochronę i przywracanie do stanu właściwego zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego, kształtowanie harmonijnego, współczesnego krajobrazu kulturowego z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych i regionalnych. Zagrożeniami dla wartości historycznych układów ruralistycznych są przekształcenia: zmieniające charakter ich fizjonomii, likwidujące charakterystyczne obiekty (w tym dominanty przestrzenne) i panoramy, wprowadzające agresywne rozwiązania funkcjonalne oraz przestrzenne, w ostatecznym efekcie dewaloryzujące historyczne cechy układów urbanistycznych/ruralistycznych. Celem ochrony zabytków jest zagwarantowanie trwałego zachowania, właściwego zagospodarowania i użytkowania zabytków historycznych układów ruralistycznych, historycznych zespołów budowlanych, stanowisk archeologicznych, i ich otoczeń oraz krajobrazu kulturowego i utrzymania zróżnicowania krajobrazu kulturowego. Należy tutaj również pamiętać o zachowaniu osi widokowych i punktów widokowych.

Na szczególną uwagę zasługuje tu drewniana i murowana architektura sakralna, gdzie obiekty powinny mieć dodatkową formę ochrony poprzez wyznaczenie w ich najbliższym sąsiedztwie strefy buforowej, w obrębie której wszystkie planowane działania budowlane należy uzgadniać z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków. Wśród nich znajduje się cerkiew greckokatolicka, ob. prawosławna pw. św. Michała Archanioła figurująca na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. W projekcie planu ogólnego uwzględniono wydzieloną dla obiektu strefę buforową, którą utworzono poprzez sam wpis na ww. listę. Z uwagi na powyższe należy ten teren, a przede wszystkim walory widokowe, zostały objęte dodatkowymi zapisami chroniącymi. Przedpole obiektu, powinno pozostać niezakłócone przez jakiekolwiek formy budownictwa czy instalacji. Ponadto, nie należy także zapominać o nieistniejących wsiach historycznych ze szczątkowo zachowanymi reliktnymi podmurówkami domostw i cerkwi wraz ze znajdującymi się w pobliżu nagrobkami, które należy chronić poprzez ich zachowanie.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Realizacja polityki w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarze całej gminy będzie obejmować następujące działania:

- ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa podkarpackiego oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków;
- ochronę stanowisk archeologicznych oraz zabytków archeologicznych znajdujących się w ich zasięgu;
- podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu technicznego zabytków;
- zapewnienie właściwej ekspozycji obiektów zabytkowych oraz ich udostępnienie na cele turystyczne;
- uwzględnianie zaleceń konserwatorskich przy określaniu przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania, zarówno w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – w przypadku braku obowiązujących planów miejscowych.

Skuteczna ochrona dziedzictwa kulturowego gminy wymaga realizacji kompleksowych działań, obejmujących:

- przeprowadzanie remontów oraz prac odtworzeniowych obiektów zabytkowych w zakresie niezbędnym do przywrócenia ich wartości historycznych;
- ochronę drewnianego budownictwa mieszkalnego i zagrodowego jako elementu lokalnej tradycji architektonicznej;
- zachowanie ładu przestrzennego poprzez dbałość o sposób zagospodarowania otoczenia obiektów zabytkowych oraz historycznych układów urbanistycznych;
- wspieranie inwestorów zainteresowanych zagospodarowaniem obiektów zabytkowych zgodnie z zaleceniami właściwego organu ochrony zabytków;
- kontynuowanie prac z zakresu rozpoznania archeologicznego na terenie gminy oraz uwzględnianie ich wyników przy prowadzeniu działań planistycznych i inwestycyjnych;
- ochronę elementów małej architektury sakralnej, takich jak kapliczki, rzeźby religijne czy przydrożne krzyże, poprzez ich zachowanie oraz uwzględnienie w projektach układów przestrzennych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z poszanowaniem tradycyjnych miejsc ich lokalizacji;
- ochronę wartości zabytkowych cmentarzy poprzez prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach architektury oraz nagrobnej sztuki sakralnej, a także zachowanie i rewaloryzację historycznej kompozycji przestrzennej, w tym osi widokowych i układów zieleni;
- określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasad sytuowania reklam, tablic informacyjnych, sztyldów oraz pylonów w sposób spójny i niedeformujący istniejących uwarunkowań historycznych i przestrzennych.

W celu zapewnienia skutecznej ochrony obiektów ujętych w Wojewódzkiej oraz Gminnej Ewidencji Zabytków ustala się:

- konieczność utrzymania obiektów w jak najlepszym stanie technicznym, przy jednoczesnym zachowaniu ich wartości zabytkowej;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających warunki i zakres ochrony zabytków, dostosowanych do indywidualnych potrzeb i charakterystyki danego obiektu;
- zapewnienie właściwej opieki konserwatorskiej nad obiektami zabytkowymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami organów ochrony zabytków.

2.1.16. Uwarunkowania przyrodnicze - flora i fauna.

Teren Gminy Komańcza w przeważającej większości stanowią lasy, ponadto występują użytki rolne oraz tereny zurbanizowane (zabudowa mieszkaniowa, zabudowa zagrodowa, usługowa, handlowa, produkcyjna oraz przemysłowa jak również kamieniołom wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz techniczną).

Według danych z roku 2024 gmina Komańcza obejmuje obszar 387,69km². W strukturze użytkowania terenu dominują grunty leśne, które zajmują około 72,27% powierzchni gminy, użytki rolne stanowią około 25,21%, pozostałe grunty 2,52% powierzchni gminy. W przeważającej części gminy Komańcza występują gleby IV klasy bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują.

Znajdujące się w gminie Komańcza lasy charakteryzują się piętrowym układem roślinności, spowodowane jest to zmianą czynników siedliskowych zwłaszcza klimatycznych. Ze wzrostem wysokości obniża się temperatura, zwiększa suma opadów, trwa krócej okres wegetacyjny, zalega dłużej pokrywa śnieżna, co jest głównym czynnikiem zmiany w szacie roślinnej.

W podziale na pionowe pietra roślinne, przedmiotowy teren znajduje się w piętrze pogórza (do około 500 m n.p.m.) oraz piętrze regla dolnego (od około 500 m n.p.m. do 1000 m n. p. m.).

Piętro pogórza to w szczególności wielogatunkowy las liściasty, określany mianem - grąd. W drzewostanie przeważa grab, znajduje się tu również dąb szypułkowy. Jednakże lasy te są bardzo zniszczone, zachowały się jedynie we fragmentach. Tak jak lasy łąkowo wierzbowo — topolowe występujące głównie nad większymi rzekami i wiązowe wzdłuż małych potoków. Bór mieszany z dębem i sosną porasta spłaszczenia grzbietowe. Na nasłonecznionych zboczach dolin rzek gdzieś występują rośliny kserotermiczne tj. murawy, naturalne zbiorowiska łąkowe.

W reglu dolnym obejmującym większość lasów w gminie Komańcza, dominacją buczyny karpackiej z bukiem, czasem przeważa jodła czy jawor. Znajdują się tu również lasy łąkowe ze zbiorowiskiem olszynki bagiennej lub bory świerkowe, w których drzewostanie przeważa olsza szara.

Znaczącą rolę w krajobrazie gminy odgrywają nieleśne zbiorowiska roślinne, w których występują różnorodne gatunki flory i fauny. Zbiorowiska łąkowe zajmują największą powierzchnię. Występują tu zespoły świeżej łąki rajgrasowej, a także w wilgotniejszych partiach dolin niewielkie płaty łąki ostrożeńcowej. Charakterystyczne zbiorowiska wysokich bylin, o dużych liściach oraz grubych łodygach, tzw. ziołorośla rosną wzdłuż potoków. Wilgotne kamienne terasy, które są okresowo zalewane, porastają łopuszyny. Zespół ubogich pastwisk pokrywa suche zbocza i większe polany, które rozwinęły się wskutek wycięcia lasów i intensywnego wypasu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

We florze na przedmiotowym terenie, przeważają rośliny o zasięgu środkowoeuropejskim. Są to w większości gatunki charakterystyczne dla żyznych lasów liściastych oraz mieszanych piętra dolnoregłowego. Na nieleśną florę składają się rośliny łąkowe, pastwiskowe i murawowe, a także niektóre synantropijne, jak również grupa roślin związanych z siedliskiem wodnym i bagiennym.

Do najczęściej spotykanych gatunków objętych ochroną ścisłą należą: wawrzynek wilcze, widłak jałowcowy, parzydło leśne. Natomiast najrzadszymi: gnieźnik leśny, storczyk, listera jajowata, podrzeń żebrowiec. Spośród gatunków chronionych częściowo najliczniej występuje przytulina wonna i kopytnik pospolity.

Rozległe kompleksy leśne charakteryzują się bogactwem gatunkowym fauny i są ostoją wielu gatunków zwierząt. Ssaki występujące na terenie opracowania to: zające, myszy polne, łasice, wiewiórki, dziki, wydry, lisy, borsuki, kuny, żbiki. Głównymi gatunkami zwierząt łownych występującymi na terenie opracowania są jeleni oraz sarna kuropatwy, jarząbki. W ostatnich latach coraz liczniej występują również drapieżniki: niedźwiedź, wilk i ryś. Na terenach podmokłych w różnych miejscach występują bobry.

Ptaki stanowią najliczniejszą grupę kręgowców. Wykazują aktywność zarówno nocną jak i dzienną, można je spotkać we wszystkich biotopach. Na terenach zamieszkałych spośród ptaków występują najczęściej: wróble, szpaki, szczygły, słowiki, sikorki, sroki, gawrony, kawki oraz jaskółki. Liczne ptaki żerujące i gniazdujące związane są z wodami. Są to m.in.: pluszcz, brodziec piskliwy, dzięcioł biało-grzbiety, kręgołów, kowalik, czapla siwa. Mało zniekształcone biotopy leśne są doskonałym miejscem bytowania dla szeregu rzadkich gatunków ptaków. Należą do nich: bocian czarny, orzeł przedni, orlik krzykliwy, puszczyk uralski. Bardziej dostępne partie lasów, które są niżej położone, zamieszkują m.in.: kukułka, muchówka białoszyja, sikora sosnowka, pełzacz leśny. Występują tutaj również: kruk, włochatka dzięcioł zielonosiwy, gołąb grzywacz.

Sąsiedztwo rozległych kompleksów leśnych wywiera niekorzystny wpływ na funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przede wszystkim poprzez oddziaływanie na lokalny mikroklimat oraz zwiększoną presję ze strony dzikiej zwierzyny. Dodatkowo, uwarunkowania przyrodnicze i klimatyczne regionu stanowią istotne ograniczenia dla rozwoju rolnictwa oraz możliwości zwiększania dochodów mieszkańców z działalności rolniczej. Do najważniejszych barier należy zaliczyć: surowe warunki klimatyczne, szkody powodowane przez zwierzęta leśne, niska wartość bonitacyjna gruntów rolnych, znaczne odległości od rynków zbytu oraz obniżenie efektywności produkcji przy jednoczesnym wzroście jej kosztów.

W latach 40-tych teren Gminy był gęsto zamieszkały i zabudowany. Realizując sposób zabudowy i zagospodarowania terenu w czasach współczesnych, należy dążyć, aby funkcje terenu winny być zachowane w możliwie maksymalnym stopniu, wykorzystując istniejące uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne.

Na terenach położonych w gminie, określonych w strefach inwestycyjnych, z uwagi na planowane zagospodarowanie terenu wymagane będzie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na etapie, którego należy uzyskać zgodę właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Wyjątek mogą stanowić tereny Obszaru Uzupełnienia Zabudowy (OUZ), na których wydawane będą decyzje o warunkach zabudowy, w oparciu o plan ogólny.

Dotychczasowe funkcje terenu, nie spowodowały istotnych strat w środowisku naturalnym. Mieszkańcy umiejętnie przez lata potrafili pogodzić plany inwestycyjne

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

z szacunkiem dla przyrody, po potwierdzają opracowania różnych przyrodników, badających teren gminy.

Dokonana analiza oddziaływań inwestycyjnych na przestrzeni ostatniej dekady nie spowodowała negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r, w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłynęła negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Oddziaływania nie miały istotnego wpływu na zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony (KSO) kluczowych gatunków i siedlisk, zachowanie kluczowych struktur obszaru, zachowanie kluczowych procesów i funkcji.

2.1.17.Lasy

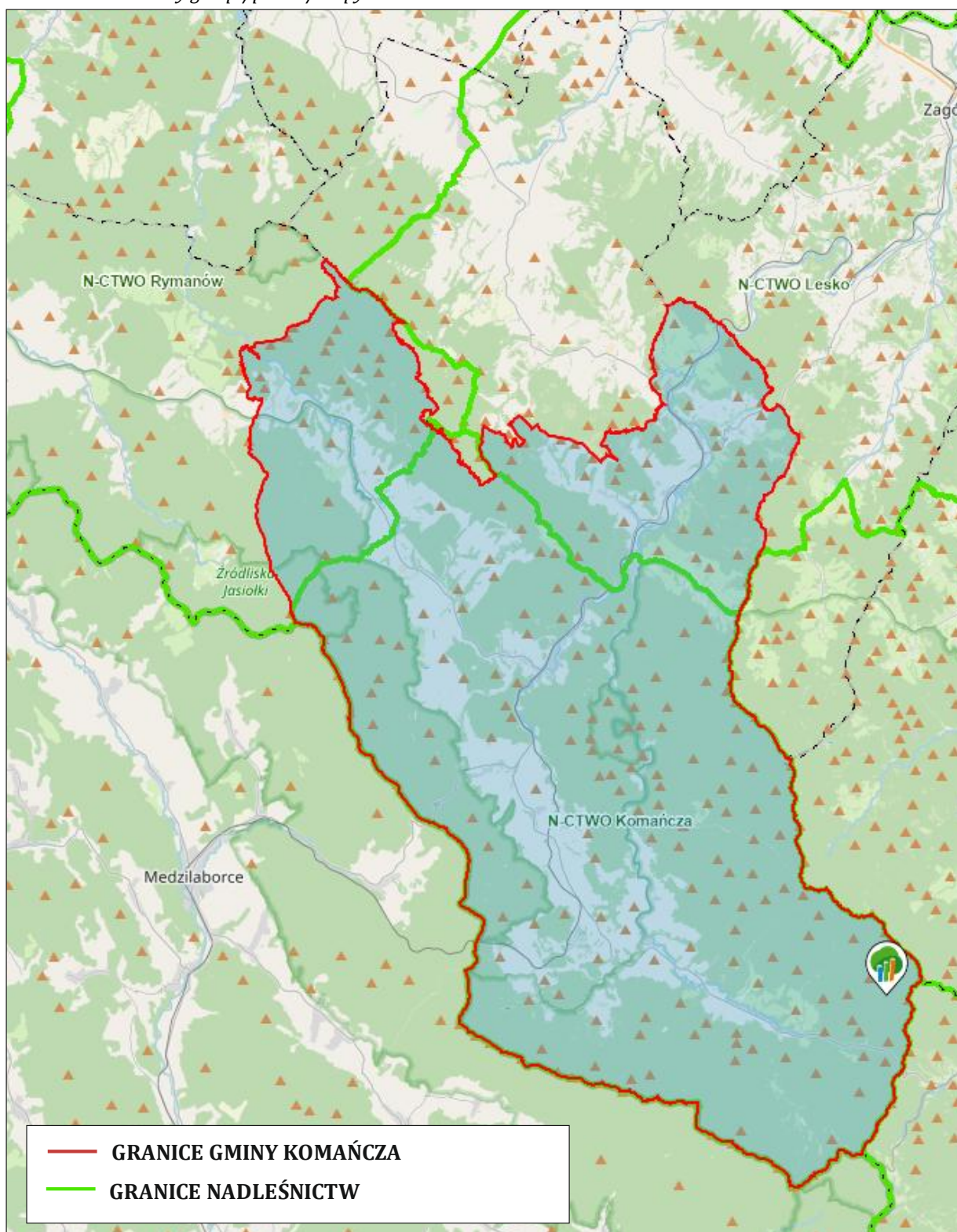
Teren Gminy Komańcza w 72,22% zajmują lasy. Gmina położony jest w granicach 3 Nadleśnictw: Komańcza, Lesko i Rymanów.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 20. Lokalizacja Gminy Komańcza względem Nadleśnictw.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

Wśród zagrożeń środowiska przyrodniczego, w zależności od rodzaju czynnika szkodo-twórczego, wyróżniamy trzy grupy zagrożeń:

- biotyczne - wynikające z wpływu organizmów żywych na środowisko leśne, np.: szkodniki owadzie, grzyby pasożytnicze, zwierzyna płowa (spalowanie, zgryzanie), gryzonie,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- abiotyczne - wynikające z wpływu czynników nieożywionych środowiska, na których powstanie człowiek nie ma z reguły wpływu, np.: susze, silne wiatry, przymrozki wczesne i późne, okiść,
- antropogeniczne - działalność zmierzająca do usuwania skutków i zapobieganiu szkodom powstającym w wyniku działalności człowieka, np.: intensywna penetracja terenów leśnych przez turystów i zbieraczy, zanieczyszczenie powietrza, pożary, urbanizacja terenu.

Zagrożenia biotyczne

Zagrożenie ze strony owadów – ze względu na skład gatunkowy drzewostanów lasy są na ogół odporne na zagrożenia ze strony szkodników owadzich, szkodników aparatu asymilacyjnego jest niewielkie i dotyczy jedynie lokalnego i okresowego ich występowania. Pomimo naturalnej odporności na zagrożenia ze strony szkodników owadzich, corocznie konsekwentnie prowadzi się prace prognostyczne poprzez wykonywanie poszukiwań owadów w ściółce i glebie, wykładanie pułapek feromonowych i klasycznych, a także w miarę możliwości na bieżąco usuwa się posusz, złomy i wywroty. W ochronie drzewostanów iglastych przed owadami istotne znaczenie ma monitorowanie wielkości pojawu populacji i ochrona drzewostanów (świerk, sosna) przed szkodnikami wtórnymi (atakującymi drzewa osłabione), a szczególnie dotyczy to drwalnika paskowanego, kornika drukarza i cetyńców. Ochrona przed tymi szkodnikami polega głównie na: wyznaczaniu, terminowym usuwaniu i wywożeniu z lasu drzew zasiedlonych, utylizacji resztek poeksploatacyjnych (gałęzi, kory) powstałych podczas pozyskiwania drzew zasiedlonych, terminowym wywozie pozyskanego drewna z lasu. Zagrożenie od kornika i drwalnika monitorowane jest poprzez wykładanie ok. 100 szt. pułapek feromonowych, a stopień zagrożenia odczytywany jest po ilości odławianych owadów.

Pewne zagrożenie stanowią choroby grzybowe, jak np. rak jodły, który jest szczególnie niebezpieczny dla młodników, opieńka miodowa, a oprócz tego różne gatunki hub (głównie związanych z jodłą). W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się tych patogenów stosowane są metody biologiczne (zabezpieczanie pniaków preparatem PG IBL – *Phlebia gigantea*) oraz mechaniczne (usuwanie i palenie porażonych drzewek w uprawach i młodnikach).

Z zagrożeń biotycznych duże znaczenie gospodarcze mają szkody powodowane przez zwierzynę płową wyrządzane w uprawach (zgryzanie) i młodnikach (spalowanie), którym zapobiega się w uprawach przez grodzenie, smarowanie repelentami, zabezpieczanie winidurowymi osłonkami spiralnymi oraz palikowanie cennych gatunków, a w młodnikach głównie przez zabezpieczanie pnia repelentami. Zimą podczas wykonywania prac z zakresu pozyskania drewna pozostawia się zwierzynie gałęzie, a dodatkowo ścina się i pozostawia w lesie niewielką ilość drzew zgryzowych (osika, iwa itp.).

Zagrożenia abiotyczne

Są to działania wynikające z wpływu czynników nieożywionych środowiska, na których powstanie człowiek nie ma z reguły wpływu, tj.: wiatr, śnieg, wysokie i niskie temperatury. Ochrona polega głównie na usuwaniu szkód powodowanych przez te czynniki oraz działaniach zmierzających do uzyskania jak największej odporności drzewostanów na skutki oddziaływania wiatru i opadów śniegu.

Zagrożenia antropogeniczne

Do szkód antropogenicznych należy zaliczyć zaśmiecanie lasu, wjazdy do lasu pojazdami silnikowymi, kradzieże drewna, wypalanie traw w pobliżu terenów leśnych, które stwarza potencjalne zagrożenie pożaru lasu.

Niewielkie zagrożenie pożarowe występuje wczesną wiosną oraz jesienią w sąsiedztwie terenów z nieskoszonymi zeschłymi trawami. Przy istniejącym słabym zagrożeniu pożary lasów nie występują. Bardzo ważnym czynnikiem powodującym ograniczenie zagrożenia pożarowego w poszczególnych porach roku są warunki meteorologiczne, takie jak: opady atmosferyczne, prędkość i kierunek wiatru, natężenie promieniowania słonecznego, temperatury powietrza i wilgotności powietrza, które nie pozwalają na trwanie długich okresów bezdeszczowych. Największe zagrożenie pożarowe na terenach leśnych spowodowane jest jednak nieprzestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez ludzi przebywających w lesie. Z ustawy o lasach wynika m.in., że w lasach i 100 metrów od nich nie można używać otwartego ognia. Nadleśnictwa wyposażone są w bazy sprzętu pożarowego. Na terenie nadleśnictw zlokalizowane są sieć punktów czerpania wody na ciekach naturalnych oraz dojazdów pożarowych w celu zaopatrzenia wodnego samochodów gaśniczych. Łączność w celu szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia pożaru zapewnia posiadana sieć telefoniczna i telefonia komórkowa.

Jak wskazano powyżej teren Gminy Komańcza położony jest w granicach 3 Nadleśnictw: Komańcza, Lesko i Rymanów. Największy obszar na terenie gminy zajmuje Nadleśnictwo Komańcza. Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu. Ogólny Opis Lasów Nadleśnictwa Komańcza: na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Komańcza jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, strefy ochrony, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Komańcza.

Tutejsze lasy stanowią wartościową ostoję puszczańskiej fauny niespotykaną w innych regionach kraju, a nawet i w Europie. Szczególne znaczenie mają zwierzęta drapieżne, których w tak dużej liczbie nie spotyka się w żadnym innym regionie Polski. Osobliwości faunistyczne wyróżnia wiele gatunków rzadkich i okazałych, jak: niedźwiedź brunatny, drapieżne koty: ryś oraz skrajnie zagrożony żbik oraz wprowadzony tu żubr. Stałymi mieszkańcami tego terenu są: jeleń, wilk, dzik i sarna. Bogata jest również awifauna. Obszar Nadleśnictwa jest miejscem gniazdowania wielu ciekawych i bardzo rzadkich w kraju gatunków ptaków.

Szata roślinna Nadleśnictwa wyróżnia się wysokim stopniem naturalności zbiorowisk leśnych i obecnością wielu cennych elementów florystycznych. Wśród zbiorowisk leśnych dominuje zespół żyźnej buczyny karpackiej w formie regłowej z przeważającym udziałem buka i jodły. Flora ma charakter górski ze znacznym udziałem gatunków typowych dla puszczy karpackiej. Zwraca uwagę występowanie obok siebie gatunków zachodniokarpackich i wschodniokarpackich. Na obszarze Nadleśnictwa stwierdzono występowanie 37 gatunków chronionych, w tym 9 objętych ochroną ścisłą. Do najbardziej interesujących należą: lilia złotogłów, gnieźnik leśny, podkolan biały. Licznie są tu reprezentowane rzadkie górskie paprotniki, jak pióropusznik strusi i podrzeń żebrowiec. Szczególnie cenne osobliwości dendrologiczne objęto ochroną w formie pomników przyrody ożywionej. W omawianej grupie znalazły się: 2 dąglezje, 1 dąb szypułkowy, 1 cis pospolity, 1

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

jesion wyniosły. Pomnik przyrody nieożywionej stanowi próg skalny z wodospadem na potoku Olchovatym oraz źródło wody mineralnej o nazwie „Bulgotek”.

Na terenie Nadleśnictwa utworzono trzy rezerваты przyrody „Zwiezło”, „Źródłiska Jasiołki” oraz „Przełom Osławy pod Duszatynem” o łącznej powierzchni 636,10 ha. Pierwszy z nich ukazuje dwa jeziora o powierzchni 1,89 ha, które stanowią niezwykle cenny element krajobrazowy. „Źródłiska Jasiołki” to rezerwat, w którym znajdziemy liczne źródłiskowe fragmenty zlewni Wisłoka i Jasiołki z charakterystycznym krajobrazem tworzonym przez starodrzew leśny i zespoły roślinne łąkowo-pastwiskowe i torfowiskowe. Ostatni z rezerwatów o powierzchni 321,95 ha obejmuje malowniczy krajobraz przełomu Osławy pod Duszatynem.

Nadleśnictwo Komańcza jest też częścią sieci Natura 2000 która obejmuje obszary: OZW i OSO „Bieszczady” PLC 180001, OZW „Dorzecze Górnego Sanu” PLH180021, OZW „Ostoja Jaśliska” PLH180014, OSO „Beskid Niski” PLB180002.

Stan poszczególnych komponentów środowiska w zasięgu działania Nadleśnictwa Komańcza jest zróżnicowany, jednak na ogół charakteryzuje się małym, w odniesieniu do województwa i kraju stopniem degradacji i zanieczyszczenia. Odnosi się to w szczególności do:

- wysokiej różnorodności przyrodniczej (krajobrazowej, siedliskowej i gatunkowej),
- występowania wielu ekosystemów naturalnych i półnaturalnych,
- niskiego stopnia zanieczyszczenia gleb i dobrej jakości powietrza.

Zachowaniu tych walorów służy m.in.:

- stała poprawa infrastruktury służącej ochronie środowiska,
- objęcie całego terenu Nadleśnictwa różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu,
- niski poziom chemizacji środowiska,
- niski stopień urbanizacji i niewielka gęstość zaludnienia,
- dotychczasowa polityka ochrony środowiska prowadzona w zasięgu działania Nadleśnictwa.

Obecnie zasoby przyrodnicze Nadleśnictwa nie są narażone na negatywne oddziaływania, co jest związane z prowadzoną proekologiczną gospodarką leśną, niskim zaludnieniem i dostępnością kompleksów. Pewne zagrożenie dla środowiska stanowi droga Dukła-Komańcza-Zagórz, szczególnie w okresie letnim, kiedy to bardziej wzmożony ruch samochodowy powoduje większy hałas i zanieczyszczenia powietrza. Ponadto w części utrudnia swobodną migrację niektórych gatunków zwierząt.

Potencjalne zagrożenie dla przyrody i krajobrazu w sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa może powodować stale zwiększająca się liczba obiektów rekreacyjnych i mieszkalnych bez skutecznych urządzeń ochrony środowiska.

Degradującą na estetykę krajobrazu mogą wpłynąć: zabudowa nie dopasowana do krajobrazu oraz napowierzchnie linie elektroenergetyczne i maszty telefonii komórkowej. Niekorzystne dla różnorodności biologicznej są zmiany na skutek zaniku mozaiki krajobrazowej, spowodowane zaniechaniem tradycyjnego rolnictwa. Inne potencjalne zagrożenia krajobrazu to zakłócenia osi widokowych, zabudowa przedpoli widokowych, czy samoistna sukcesja leśna.

Z grupy zagrożeń abiotycznych w środowisku leśnym największe znaczenie mają silne, wywołujące wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze.

Spośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Komańcza jest zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną drzewostanów. Zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych i wtórnych dla lasów nadleśnictwa jest znikome.

Z chorób grzybowych najczęściej obserwowane dotyczą raka jodły we wszystkich klasach wieku w różnym stopniu opanowania. Na szkody od huby korzeniowej i opieńki narażone są drzewostany sosnowe i świerkowe na gruntach porolnych, jednak zagrożenie ze strony tych patogenów jest niewielkie. W drzewostanach z udziałem jesionu ciągle groźne jest zamieranie drzew we wszystkich klasach wieku będące wynikiem patologicznej działalności grzyba *Chalara fraxinea*.

Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe”.

2.1.18. Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Art. 6 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*) stanowi, iż: „*formami ochrony przyrody są:*

- 1) *parki narodowe,*
- 2) *rezerwaty przyrody,*
- 3) *parki krajobrazowe,*
- 4) *obszary chronionego krajobrazu,*
- 5) *obszary Natura 2000,*
- 6) *pomniki przyrody,*
- 7) *stanowiska dokumentacyjne,*
- 8) *użytki ekologiczne,*
- 9) *zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,*
- 10) *ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.”*

Teren Gminy Komańcza położony jest częściowo w granicach:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,
- Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 o nazwie „Bieszczady” (PLC180001) oraz „Beskid Niski” (PLB180002);
- Specjalnym Obszarze ochrony Natura 2000 o nazwie „Ostoja Jaśliska” (PLH180014), „Bieszczady” (PLC180001), „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021);
- rezerwatów: „Zwierzło w dolinie Olchowatego”, „Źródłiska Jasiółki”, „Przełom Ośławy pod Duszatynem”, „Przełom Ośławy Pod Mokrem”, „Kamień nad Rzepedzią”,
- Pomników Przyrody – 9 pomników na terenie całej gminy.

Obszar gminy Komańcza położony jest w granicach dwóch korytarzy ekologicznych: „Bieszczady” (GKK-1), „Beskid Niski” (GKK-2).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 21. Położenie terenu Gminy Komańcza na tle obszarów chronionych.

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

➤ OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

☞ *Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego*

Teren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Rok utworzenia: 01.01.1998r.
- Powierzchnia: 82946,0 ha.
- Akt utworzenia: Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego (*Dz. Urz. z 1992r. Nr 7, poz. 74*).

1. Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
 - 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010 r.
3. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

4. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt 5 i 6 nie dotyczą:
- 1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
 - 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru.

Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

Teren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu:

- Powierzchnia: 99911,00ha.
- Obszar wyznaczony: 01.01.1998r.
- Obszar wyznaczony na mocy: Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krosnieńskiego (*Dz. U. z 1998r. Nr 17/98, poz. 223*).
- Funkcjonuje na mocy: Uchwały Nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (*Dz. Urz. z 2014r., poz. 1951 z późn. zm.*).

Na terenie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2026r. poz. 13 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670) – bowiem teren objęty opracowaniem zmiany planu podlega w/w przepisom szczególnym.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe tego terenu są bardzo cenne. Beskidy Wschodnie odznaczają się dużą lesistością i względnie małym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Na piękno krajobrazu składa się również mozaika pól, łąk i pastwisk wraz z zabudową wsi i miasteczek. Jest to obszar szczególnie atrakcyjny dla turystyki i rekreacji, z czystymi rzekami i strumieniami, ze zdrowymi lasami porastającymi niezbyt wysokie góry. Walory przyrodnicze są związane przede wszystkim z siedliskami buczyn karpackich, obfitujących w gatunki gdzie indziej rzadkie i chronione.

Na terenie obszaru Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikną one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od:
 - a) linii brzegów rzek: San, Ośława, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo Wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
1. Zakaz, o którym mowa w pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010r.
 2. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.
 3. Zakaz, o którym mowa w pkt 4) nie dotyczy:
 - a) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;
 - b) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem nie zmniejszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;
 - c) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce.
 4. Zakaz, o którym mowa w pkt 2) nie dotyczy:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- a) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
 - b) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
 - c) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno – epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.
5. Zakaz, o którym mowa w pkt 1) obowiązuje na obszarze:
- a) 500m od linii brzegów rzeki San, 100m od linii brzegów rzeki Osława,
 - b) udokumentowanych złóż geologicznych.
6. Zakaz, o którym mowa w pkt 1) nie dotyczy:
- a) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
 - b) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.
7. Zakazy, o których mowa w pkt 2), 5), 6) nie dotyczą:
- a) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
 - b) czynności wykonanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć,
 - c) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.
8. Zakaz, o którym mowa w pkt 3) nie dotyczy:
- a) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć,
 - b) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody,
 - c) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1m od ich granic.

Ustalenia zawarte w Planie Ogólnym nie łamią obowiązujących zakazów i nakazów ustanowionych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

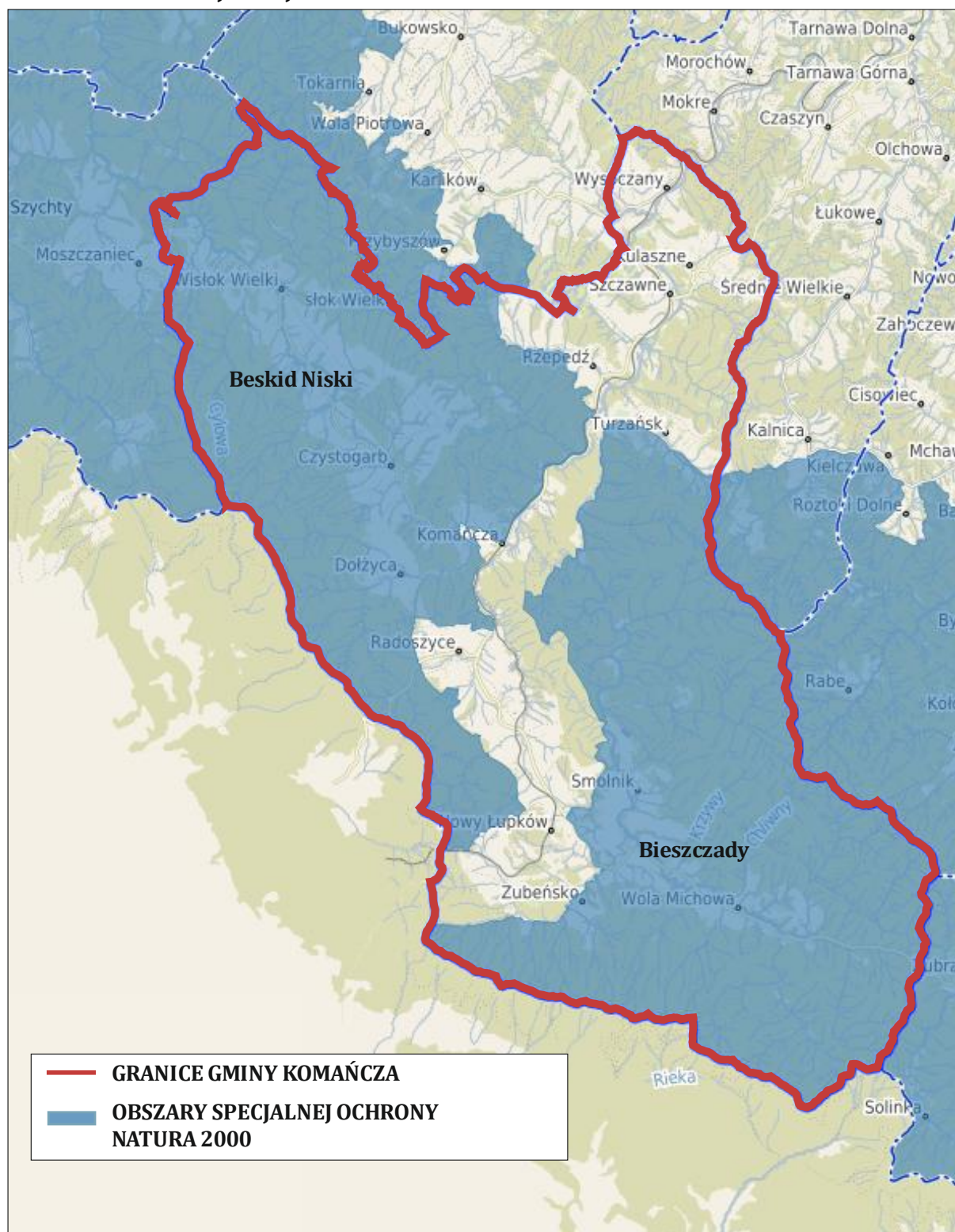
Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Proponowane rozwiązania zostały zaplanowane w sposób nienaruszający wartości przyrodniczych tych obszarów. Opracowanie Planu Ogólnego uwzględnia wytyczne dotyczące ochrony krajobrazu, zachowania bioróżnorodności oraz integralności ekosystemów, co umożliwi jego realizację bez negatywnego wpływu na spójność strukturalną i funkcjonalną terenów chronionych. Planowane inwestycje kubaturowe wskazane w poszczególnych strefach planistycznych i działania zostały dostosowane do obowiązujących przepisów prawa oraz zasad ochrony przyrody, w celu zapewnienia pełnej zgodności z celami ochrony krajobrazu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

OBSZARY NATURA 2000

➤ OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY NATURA 2000

☞ *Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Beskid Niski”*

Teren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 o nazwie „Beskid Niski” o kodzie PLB180002:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Ptasia.
- Powierzchnia: 151966.61ha.
- Obszar wyznaczony: 13.10.2007r.
- Funkcjonuje na mocy: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 07.179.1275).

Na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Beskid Niski” występuje co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Beskid Niski charakteryzuje się największą w Polsce i prawdopodobnie w całej Unii Europejskiej, liczebnością orlika krzykliwego i puszczyka uralskiego. Jest to jedna z najważniejszych w Polsce ostoj orła przedniego, bociana czarnego, dzięciołów - zielonosiwego, białogrzbiatego, białoszyjego, trójpalczastego oraz muchołówki małej. Stwierdzono tu również znaczną, jak na siedliska górskie, liczebność derkacza.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bocian czarny, dzięcioł białoszyi, orlik krzykliwy (PCK), orzeł przedni (PCK), puszczyk uralski (PCK), sóweczka (PCK), włochatka (PCK).

➤ Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków I Mający Znaczenie Dla Wspólnoty Natura 2000 „Bieszczady”

Natura 2000 „Bieszczady”, obszar o kodzie PLC180001, położony jest w woj. podkarpackim. Rozciąga się na terytorium trzech powiatów: bieszczadzkiego, sanockiego i leskiego. Obejmuje częściowo lub w całości terytorium następujących gmin: Czarna, Lutowska, Komańcza, Zagórz, Baligród, Cisna i Solina.

Obszar kwalifikuje do sieci Natura 2000 kilkanaście gatunków ptaków. Bieszczady są bardzo ważną ostoją dużych ptaków drapieżnych. Stosunkowo licznie występuje tu orzeł przedni (7-8 par) i orlik krzykliwy (42 pary). Silną populację (ok. 25 par) ma w Bieszczadach trzmieljad. Ponadto, pojedynczo choć niecorocznie gniazdują w Bieszczadach dwa skrajnie nieliczne w Polsce gatunki: gadożer i orzełek włochaty. W obszarze występuje silna i stabilna populacja bociana czarnego (18 par), a łąki są jednym z ważniejszych lęgowisk derkacza w Polsce (ok. 300 samców). Bieszczady są bardzo ważną ostoją sów: puszczyka uralskiego (100-150 par), puchacza (7-8 par), sóweczki (5-7 par) i włochatki (do 10 par). Dzięki obecności starych drzewostanów licznie występują w Bieszczadach dzięcioły i muchołówki.

Obszar Natura 2000 Bieszczady uznano za ważny dla ochrony 23 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Pokrywają one łącznie ok. 70% powierzchni obszaru, w tym same siedliska leśne – ponad 60%. Bieszczady mają szczególne znaczenie dla zachowania siedlisk leśnych: buczyn, jaworzyn i łągów. Największe powierzchnie wśród leśnych siedlisk Natura 2000 zajmują żyzne buczyny (aż połowa obszaru). Są one w większości typowo wykształcone i bardzo dobrze zachowane. Rzadsze, kwaśne buczyny zajmują ok.10% obszaru. Spośród siedlisk nieleśnych, największe powierzchnie (8% powierzchni obszaru) zajmują łąki świeże. Niewielkie płyty wśród traworośli na bieszczadzkich połoninach zajmują murawy bliźniczkowe, a ich powierzchnie zmniejsza się po zaprzestaniu wypasu.

Bieszczady są ważną ostoją 5 gatunków roślin Natura 2000 (z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej). Są to: dzwonek piłkowany, ponikło kraińskie, tocja karpacka, rzepik

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

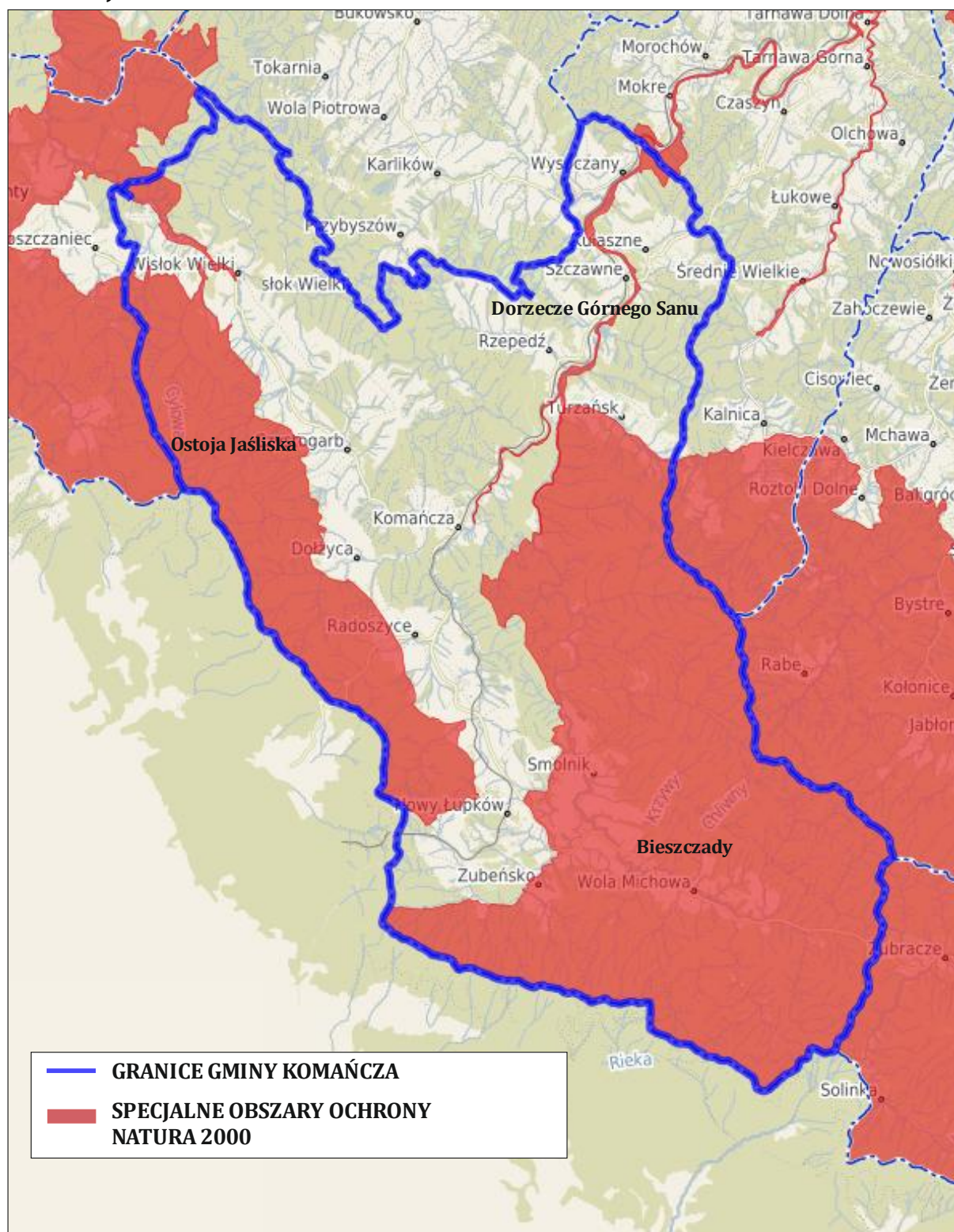
szczeciniasty i bezlist okrywowy. Trzy pierwsze z nich mają w Bieszczadach najliczniejsze populacje w Polsce. Obszar Bieszczady jest ważny dla ochrony 7 gatunków bezkręgowców. Wśród nich jednego mięczaka (skójka gruboskorupowa), jednego motyla (krasopani hera), czterech chrząszczy (nadobnica alpejska, biegacz Zawadzkiego, biegacz urozmaicony, zagłębek bruzdkowany) i jednego szarańczaka (Isophyastysi) – jedyne notowanie w Polsce na przygranicznej łące na Rozsypańcu. Spośród kręgowców, Bieszczady ważne są dla zachowania aż 16 gatunków. Są to: minóg strumieniowy i dwa gatunki ryb: brzanka i głowacz białopłetwy. Bogata jest fauna płazów w Bieszczadach. Występują tu, tworząc bardzo silne populacje: kumak górski, traszka grzebieniasta i traszka karpacka. Najliczniejszą grupę gatunków Natura 2000 w Bieszczadach tworzą ssaki. Wśród nich, bardzo ważna grupa to duże ssaki drapieżne, dla których Bieszczady są najważniejszą ostoją w Polsce: niedźwiedź brunatny (50-60 osobników), ryś (20 os.) i wilk (7 wilczych watah, liczących ok. 35-40 osobników). Większość brzegów rzek w Bieszczadach jest w naturalnym stanie zachowania, stąd obecność wydry stwierdzono tu na wszystkich głównych ciekach wodnych. Wytępiony w czasach historycznych żubr pojawił się ponownie w Bieszczadach dzięki efektom uzyskanym w hodowli. Ma tu bardzo dobre warunki bytowania i obecnie jego populacja liczy już 271 osobników. Nietoperze wymagające ochrony w sieci Natura 2000 reprezentowane są w Bieszczadach przez pięć gatunków: nocka dużego, podkowca małego, nocka orzęsionego, nocka Bechsteina i mopka.

Obszary Natura 2000 „Bieszczady” (PLC180001) (poza granicami Bieszczadzkiego Parku Narodowego) oraz „Beskid Niski” (PLB180002), **nie posiadają ustanowionych i zatwierdzonych Planów Ochrony / Planów Zadań Ochronnych** (wg. stanu na dzień opracowania Ekofizjografii podstawowej i Prognozy oddziaływania na środowisko w dacie przekazania do opiniowania i do uzgodnień).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ SPECJALNE OBSZARY OCHRONY NATURA 2000

☞ *Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Ostoja Jaśłiska”*

Teren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Ostoja Jaśłiska” o kodzie PLH180014:

- Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Siedliskowa.
- Kod: PLH180014.
- Powierzchnia: 29189,91ha.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Obszar wyznaczony: 06.03.2009r.
- Funkcjonuje na mocy: Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008)7973)(2009/91/we)).

Obszar obejmuje górne dorzecze Jasiołki i źródłiska Wisłoka we wschodniej części Beskidu Niskiego, aż po Cergową Górę oraz Zawadkę Rymanowską i Królik Polski na północy. Teren stanowi strefę przejściową pomiędzy dwiema jednostkami geomorfologicznymi łańcucha Karpat Wschodnich i Zachodnich, między Przełęczami Dukielską i Łupkowską. Rzeźba terenu ma łagodny charakter, wzniesienia nie przekraczają 1000 m n.p.m., deniwelacje wynoszą 450-550 m. Najwyższe szczyty tego obszaru to Kamień (863 m n.p.m.), Danawa (841 m n.p.m.), Kanasiówka (823 m n.p.m.). W dolinach i na zboczach występują tarasy i spłaszczenia erozyjne. Interesującą budowę geologiczną wykazują okolice wzgórza Piotruś (727 m n.p.m.) i Ostrej (687 m n.p.m.), gdzie Jasiołka tworzy malowniczy przełom. W strefie szczytowej Piotrusia oraz w masywie Kamienia nad Jaśliskami znajduje się ciąg skałek zbudowanych z piaskowca oraz rumowiska skalne. Na Górze Cergowej występują liczne jaskinie. Większą część obszaru pokrywają lasy o wysokim stopniu naturalności zbiorowisk roślinnych. Dominują żyzne buczyny karpackie. Tereny otwarte to głównie dawne pastwiska i łąki, na których zaprzestano w ostatniej dekadzie użytkowania. Bogata jest sieć rzeczna, liczne źródłiska i wysięki wody, wokół których formują się młaki. Dobrze zachowane biocenozy leśne o naturalnym składzie gatunkowym (przede wszystkim buczyny, a także dobrze zachowane jaworzyny). Rozległe obszary źródłiskowe i naturalne doliny rzeczne. Ważna ostoja fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Silne populacje nadobnicy alpejskiej oraz kumaka górskiego. Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany). W jaskiniach na Cergowej Górze są najważniejsze w Karpatach kolonie zimowe i rozrodcze nocka Bechsteina, nocka orzęsionego, i podkowca małego. Obszar charakteryzuje się też bogatą fauną ptaków, zwłaszcza drapieżnych, a przez Przeł. Dukielską prowadzi ważny szlak migracyjny ptaków. W 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła kraińskiego *Eleocharis carniolica*.

1065 Przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia* – ocena ogólna A

Stanowisko położone w Jaśliskim Parku Krajobrazowym jest jedynym, znanym dotychczas w Polsce na obszarze alpejskim. Zarówno siedlisko, jak i liczebność populacji wydają się być odpowiednie dla zachowania gatunku w dłuższej perspektywie czasowej. Jest to motyl dzienny z rodziny rusałkowatych (*Nymphalidae*) o rozpiętości skrzydeł 36-40 mm. Ubarwienie wierzchu skrzydeł tworzą rdzawożółte plamy o różnej intensywności poprzedzielane ciemnymi, poprzecznymi przepaskami. Tworzą one wyraźny siatkowaty wzór. Na szerokiej, rdzawej przepasce zewnętrznej tylnego skrzydła zazwyczaj widoczny jest rząd drobnych, ciemnych punktów. Spód skrzydeł o podobnym rysunku jest wyraźnie jaśniejszy a plamy tworzą żółte przepaski.

☞ **Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”**

Teren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu” o kodzie PLH180021:

- Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Siedliskowa.
- Kod: PLH180021.
- Powierzchnia: 1578,6700ha.
- Data wyznaczenia przez KE: 08.02.2011r.
- Data wyznaczenia w Polsce: 29.09.2022r.
- Funkcjonuje na mocy: Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146).

Ostoja "Dorzecze Górnego Sanu" jest miejscem występowania wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb oraz siedlisk przyrodniczych. Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występuje (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie) 9 gatunków. Omawiany odcinek Sanu należy wg. klasyfikacji Starmacha, do "krajiny brzany". W rzekach zaliczanych do tej strefy dominującym gatunkami są reofilne karpowate, a szczególnie brzana. Zbiorowiska roślinne występujące w dolinach Sanu i jego dopływów współtworzą ważne korytarze ekologiczne.

W obszarze zinwentaryzowano 7 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy siedliskowej i 14 gatunków (10 jako przedmiot ochrony) z Załącznika II.

6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis)

Z gatunków typowych notowano m.in. lebiodkę pospolitą. Równocześnie stałym elementem tych muraw były gatunki z innych jednostek syntaksonomicznych, głównie z klasy Trifolio-Geranietea. W obszarze na uwagę zasługuje masowe występowanie kłosownicy pierzastej. Wpływa ona na zwiększenie żyzności podłoża i funkcjonuje jako gatunek ekspansywny. Wzrost trofii podłoża prowadzi do wkraczania gatunków typowych dla łąk świeżych, np. rajgrasu wyniosłego. Reprezentatywność siedliska ocenia się jako znacząca – C. Na taką ocenę zaważyła mała ilość gatunków charakterystycznych, obecność gatunków inwazyjnych oraz niewielki udział gatunków storczyków. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania w obszarze oceniono jako średni lub zdegradowany (C), na który składają się: stopień zachowania struktury (III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana: siedlisko w wyniku zaprzestania regularnego użytkowania, ulega kolejnym etapom sukcesji. Świadczy o tym obecność krzewów i podrostów drzew oraz roślin ekspansywnych. Na jednym płacie zaobserwowano przymiotno białe - gatunek posiadający status inwazyjny, jednak występował pojedynczo, co daje właściwą ocenę wskaźnika), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: siedlisko wykształcone jest w obecnej chwili w sposób częściowo zdegradowany, niemniej jednak przy zastosowaniu odpowiednich działań ochronnych posiada dobre perspektywy zachowania w przyszłości) oraz możliwości odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: obecność krzewów i podrostów drzew wpływa na

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

zacienienie podłoża i ustępowanie gatunków światłożądnych [heliofitów] oraz świadczy o kolejnych etapach sukcesji. Zabiegi ochronne polegające na usunięciu krzewów i podrostu drzew oraz użytkowaniu pastwiskowym, ewentualnie kośnym, przyczyni się do poprawy stanu zachowania siedliska).

Ocena ogólna: C (znacząca).

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)

W obszarze stwierdzono łąki świeże z właściwą ilością gatunków charakterystycznych. Bogactwo gatunkowe było zmienne: od dominacji gatunków łąkowych (w tym charakterystycznych dla siedliska 6510) po przewagę gatunków ekspansywnych i ujednolicenie gatunkowe. Reprezentatywność dobra – B. Na taką ocenę miała wpływ ekspansja podsiewanej trawy życicy wielokwiatowej, obecność krzewów i podrostu drzew na obrzeżach płatu, obecność obcych gatunków inwazyjnych np. barszcz Sosnowskiego. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego oraz alpejskiego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: w większości łąki są koszone, w mniejszym stopniu wypasane).

Łąki świeże w obszarze objętym planem charakteryzowały się zmiennym zróżnicowaniem florystycznym.

Czynnikami zaburzającymi była obecność gatunków inwazyjnych i ekspansywnych. Krzewy i podrost drzew obserwowano na obrzeżach dwóch płatów łąk, które znajdowały się w sąsiedztwie lasu), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: niskie bogactwo gatunkowe, obecność grubego wojłoku wynikającego z nieodpowiedniego zbierania skoszonej materii organicznej. Generalnie perspektywy zachowania siedliska są dobre. Prowadzenie regularnych i odpowiednio wykonywanych zabiegów może poprawić stan siedliska).

Ocena ogólna: C (znacząca).

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)

W obszarze stwierdzono 2 płaty siedliska, którego drzewostan budowany jest przez gatunek typowy dla siedliska (buk zwyczajny), lecz miejscami zaznacza się zbyt duży udział sosny zwyczajnej. Runo o niskim pokryciu przez gatunki typowe dla kwaśnych buczyn. Z gatunków charakterystycznych w runie obserwowano m.in. borówkę czarną.

Stopień reprezentatywności siedliska został oceniony jako dobry – B. Na taką ocenę wpływ miała miejscowa obecność zubożonego skład gatunków charakterystycznych dla siedliska, brak ekspansywnych gatunków rodzimych w runie.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego oraz alpejskiego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: brak gatunków obcych inwazyjnych w drzewostanie, podszycie i runie, charakterystyczna kombinacja florystyczna typowa dla kwaśnych buczyn, miejscami zubożona, zróżnicowana struktura pionowa i przestrzenna roślinności, obecny starodrzew), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

naturalne odnowienia drzewostanu typowe dla siedliska, niskie zasoby martwego drewna, co wiąże się z deficytem roślin i zwierząt związanych z mikrobiotopami starych i martwych drzew).

Ocena ogólna: C – znacząca.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion)

Siedlisko tworzy 5 średnio typowych płatów, w których w drzewostanie dominuje buk. Znamioną cechą buczyn w obszarze Dorzecze Górnego Sanu, jest słabo buczynowe runo zielne, gdzie często reprezentowane jest przez gatunki grądowe.

Reprezentatywność dobra – B. Na taką ocenę miała wpływ charakterystyczna kombinacja florystyczna drzewostanu budowana przez gatunki typowe dla buczyn, kombinacja florystyczna runa miejscami zubożona, brak ekspansywnych gatunków rodzimych w runie, brak gatunków obcych w drzewostanie. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego oraz alpejskiego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: nie obserwowano gatunków obcych geograficznie w drzewostanie, drzewostan z dominacją buka – gatunku charakterystycznego, jednak w runie znaczny udział gatunków grądowych, zróżnicowana struktura pionowa i przestrzenna roślinności, starodrzew nieliczny), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: miejscami mała ilość martwego drewna, naturalne odnowienia drzewostanu typowe dla siedliska, nie obserwowano zniszczeń runa).

Ocena ogólna: znacząca – C.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono 16 płatów siedliska 9170. W obszarze płaty siedliska cechują się typową dla grądów kombinacją florystyczną, z gatunków obcych inwazyjnych pojedynczo pojawia się przymiotno białe, posiada bogate runo. Charakterystyczną kombinację florystyczną runa tworzą m.in. nerecznica samcza oraz groszek wiosenny. Reprezentatywność: B (dobra).

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w kraju, zarówno w regionie alpejskim jak i kontynentalnym (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: skład gatunkowy drzewostanu i runa jest typowy dla grądu, na trzech płatach zaobserwowano obecność gatunków inwazyjnych, struktura pionowa i przestrzenna roślinności jest jednolita lub słabo zróżnicowana, nieliczny starodrzew), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: mała ilość martwego drewna, nie obserwowano zniszczeń runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna ani innych znaczących zniekształceń, pojedyncze naturalne odnowienia drzewostanu).

Ocena ogólna: dobra – B.

9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*)

Na obszarze Dorzecza Górnego Sanu stwierdzono 2 niewielkie płaty siedliska. W drzewostanie, o zróżnicowanej budowie pionowej dominuje klon jawor z udziałem wiązu

górskiego i lipy szerokolistnej. Stopień reprezentatywności siedliska został oceniony jako doskonały – A. Na taką ocenę wpływ miała właściwa dla siedliska charakterystyczna kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej i zróżnicowania fitosocjologicznego, w drzewostanie i podszycie brak inwazyjnych gatunków obcych, w runie pojawia się niecierpek drobnokwiatowy, nie stwierdzono ekspansywności gatunków rodzimych. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego oraz alpejskiego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako doskonały – A, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (I – doskonale zachowana: struktura roślinności jest zróżnicowana pod względem budowy pionowej, zwarcia oraz wieku drzewostanu; w poszczególnych warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, występują naturalne odnowienie drzew, nie stwierdzono przekształceń związanych z działalnością ludzką).

Ocena ogólna – B.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Na przedmiotowym obszarze stwierdzono 19 płatów siedliska *91E0. W Dorzeczu Górnego Sanu łęgi stanowią mieszaną zbiorowisk z klasy *Quercio-Fagetea* i związku *Alno-Ulmion*, zarówno o charakterze niżowym, jak też podgórskie. Nierzadko w granicach tego samego transektu spotykano urozmaicone kombinacje florystyczne typowe dla różnych zespołów czy nawet klas. Reprezentatywność znacząca – C. Na taką ocenę miała wpływ dominacja gatunków charakterystycznych dla siedliska, w runie, poza gatunkami typowymi dla łęgów, zaznacza się udział ekspansywnych roślin, np. mozgi trzcinowatej, stwierdzano również gatunki obce inwazyjne. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego oraz alpejskiego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania oceniono jako średni lub zdegradowany – C, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana: we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, ale zaburzone są relacje ilościowe [dominacja fałszywa], stwierdzano gatunki inwazyjne, pionowa struktura roślinności jest słabo zróżnicowana lub ujednolicona), stopień zachowania funkcji (III – średnie lub niekorzystne perspektywy: zubożone zasoby martwego drewna, prześwietlenie drzewostanu, które wpływa na zmiany w fizjonomii siedliska i wkraczanie gatunków światłolubnych) oraz możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym, usunięcie gatunków inwazyjnych (m.in. ścięcie i wykarczowanie roślin, wykopanie korzeni w całości).

Ocena ogólna – C.

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków jest siedliskiem krótkotrwałym, a materiał skalny ulega przemieszczaniu. Jego pojawienie się uzależnione jest od stanu wód w danym roku oraz od warunków klimatycznych jakie towarzyszą odsłonięciu kamieńców. Najbardziej dogodne warunki wykształcają się jedynie na rzece Osława w okolicach Rzepedzi. Jednak tutaj w okresie wegetacyjnym 2020 i 2021 nie udało się potwierdzić siedliska. Z uwagi

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

na niewielką pierwotną powierzchnię stanowiska wynoszącą zaledwie 0,16% w odniesieniu do skali całego kontynentalnego i alpejskiego regionu biogeograficznego, aktualne obserwacje terenowe z 2020/2021 r. oraz pierwotnie wykazywane dane, należy uznać, że siedlisko nie jest kluczowe dla tego obszaru – ocena D.

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

W obszarze płat siedliska, reprezentowany jest przez ziołorośla górskie ze związku *Adenostylion alliariae*. Zlokalizowany jest pomiędzy miejscowościami Wysoczany i Szczawne. Areał siedliska 6430 w obszarze objętym opracowaniem wynosi zaledwie 0,37 ha i zajmuje 0,03% powierzchni w stosunku do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w kraju w regionie alpejskim. Reprezentatywność D.

5264 Brzanka (*Barbus carpathicus*)

Gatunek stwierdzono licznie na 7 stanowiskach.

Populację gatunku szacuje się na $15\% \geq p > 2\%$ populacji krajowej – B.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (I – elementy doskonale zachowane: zarówno samo koryto, jak też brzegi i substrat denny mają charakter naturalny. Obecna jest znaczna ilość mikrosiedlisk) – ocena A.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: znakomita – A.

1163 Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*)

Gatunek został stwierdzony na 4 stanowiskach w rzece: San, Hoczewka oraz Osława. Struktura wiekowa i względna liczebność gatunku w zależności od stanowiska jest zróżnicowana.

Stan populacji oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: dostępne są mikrosiedliska, stanowiące kryjówki dla osobników dorosłych, potencjalne tarliska i miejsca odrostu narybku, koryto rzeki, brzegi i substrat denny mają charakter naturalny) – B.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: B (dobra).

*1096 Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*)

W obszarze objętym opracowaniem, gatunek stwierdzono na dwóch stanowiskach w rzece Osława.

Stan populacji piskorza oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: niewielki udział niezbędnych mikrosiedlisk, antropopresja tj. zanieczyszczenia, regulacje koryt rzecznych, tamy, budowle hydrotechniczne), możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: udrożnienie rzek i stworzenie korytarza ekologicznego, powstrzymanie się od ingerencji w koryta rzeczne) – ocena C.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: C (znacząca).

5339 Różanka (*Rhodeus amarus*)

Gatunek stwierdzono na jednym stanowisku na północny-zachód od Sanoka.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania w obszarze: C (średni lub zdegradowany), na który składają się: stopień zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: na stanowisku nie stwierdzono żywych osobników małży skójkowatych, niezbędnych dla rozrodu różanki, bariera migracyjna stanowiąca zbiornik w Myczkowcach), możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: skanalizowanie domów znajdujących się wzdłuż koryta cieków w obszarze, powstrzymanie się od ingerencji w koryta rzeczne, powstrzymanie się od budowy progów i budowli hydrotechnicznych).

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: C (znacząca).

6143 Kiełb Kesslera (*Romanogobio kessleri*)

Brak jednoznacznych stwierdzeń czy gatunek występuje w Dorzeczu Górnego Sanu czy nie został wykryty z powodu niskiej liczebności. Na stanowiskach w poprzednich latach były odławiane zazwyczaj pojedyncze osobniki.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: zaburzona ciągłość cieku wpływająca na fragmentację populacji), możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: skanalizowanie domów znajdujących się wzdłuż koryta cieków w obszarze, powstrzymanie się od ingerencji w koryta rzeczne, powstrzymanie się od budowy progów i budowli hydrotechnicznych) – ocena C.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: znacząca – C.

*1146 Koza złotawa (*Sabanejewia aurata*)

Koza złotawa nie jest często spotkanym gatunkiem, w obszarze występuje przez cały rok. W trakcie inwentaryzacji stwierdzono 10 dorosłych osobników na 2 stanowiskach.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: koryto, brzegi i substrat denny mają charakter naturalny, bariera migracyjna stanowiąca zbiornik w Myczkowcach), możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: ograniczenie ingerencji w koryta rzeczne) – ocena C.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: C (znacząca).

1032 Skójką gruboskorupową (*Unio crassus*)

Skójkę gruboskorupową odnotowano na 2 stanowiskach.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania w obszarze: B (dobry), na który składają się: stopień zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: stan ekologiczny wody jest dobry, a w obrębie stanowisk nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń, jedynie kamieniste podłoże wpływa na obniżoną ocenę wskaźnika optymalnego siedliska).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).
Ocena ogólna: B (dobra).

1355 Wydra (*Lutra lutra*)

Na terenie obszaru stwierdzono stałą obecność gatunku na podstawie śladów aktywności, w tym występowania odchodów.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (I – elementy doskonale zachowane: obfita baza pokarmowa, duża dostępność kryjówek, znaczny udział zbiorników wodnych i odcinków rzek oraz odpowiedni charakter strefy brzegowej, nie stwierdzono aktualnych zagrożeń) - ocena A.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B. Na taką ocenę wpływa częstość występowania gatunku w obszarze, dobry stan siedliska oraz właściwe perspektywy zachowania.

***1337 Bóbr europejski (*Castor fiber*)**

Gatunek został stwierdzony powszechnie na całym obszarze. Na terenie obszaru obserwowano w zdecydowanej większości świeże ślady żerowania nad rzeką i w sąsiedztwie starorzeczy, świadczące o ciągłej obecności gatunku w obszarze.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II elementy dobrze zachowane: obniżona ocena stanu siedliska wynika ze stopnia antropopresji, tzn. niska intensywność ruchu na drogach i torach oraz częste sąsiedztwo pól uprawnych. Poza tym baza pokarmowa jest obfita, a dostępność preferowanych siedlisk oraz charakter strefy przybrzeżnej są odpowiednie dla gatunku) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B.

1130 Boleń (*Aspius aspius*)

W obszarze boleń występuje wyłącznie w Sanie od ujścia Osławy. Gatunek zaliczony został do gatunków bardzo rzadkich. W obrębie obszaru pojawia się sporadycznie podchodząc okresowo z niżej położonych odcinków Sanu. W trakcie prowadzonej inwentaryzacji w 2020 i 2021 r. nie stwierdzono gatunku w obszarze. W stosunku do populacji krajowej populacja bolenia z ostoi "Dorzecze Górnego Sanu" jest nieistotna – ocena D.

1193 Kumak górski (*Bombina variegata*)

Kumak górski został stwierdzony na dwóch stanowiskach w obszarze. Na pierwszym stanowisku (w sąsiedztwie wsi Zwierzyń) zarejestrowano ok. 20 głosów godowych, natomiast na drugim stanowisku (na wschód od miejscowości Hoczew) obserwowano 3 osobniki dorosłe. Z uwagi na nieliczną populację (zaledwie 0,013% populacji krajowej), efemeryczność stwierdzonych siedlisk gatunku (sąsiedztwo z rzeką, której wylewy powodują czasową lub trwałą likwidację i przedostawanie się ryb drapieżnych), a także brak ukierunkowanych badań pod kątem herpetologicznym proponuje się ocenę populacji D.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*)

Motyl został zaobserwowany w lipcu 2021 r. w okolicy miejscowości Wielopole (2 imagines). Stwierdzone siedlisko motyla charakteryzowało się obecnością sadźca konopiastego *Eupatorium cannabinum* (rośliny nektarodajnej) oraz porastających rów gatunków szczawi (rośliny żywicielskiej dla gąsienic). Łąka jest nieregularnie koszona, na której zaznacza się ekspansja wrotycza pospolitego i jeżyn. Ponadto odnotowano gatunki inwazyjne – barszcz Sosnowskiego. Z uwagi na nieistotną reprezentatywność i powierzchnię zajmowaną w obszarze objętym planem (1 stanowisko o areale ok. 1 ha), populacji nie oceniono.

1149 Koza (*Cobitis taenia*)

W trakcie prowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono gatunku w obszarze. W związku z powyższym populację uznaje się za nieistotną – D.

Siedliska 3220, 6430 i 7220 oczekują na akceptację Komisji Europejskiej co do ich wykreślenia z katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

Minóg strumieniowy, bóbr i koza złotawa oczekują na nowelizację rozporządzenia i wpis do katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Bieszczady”

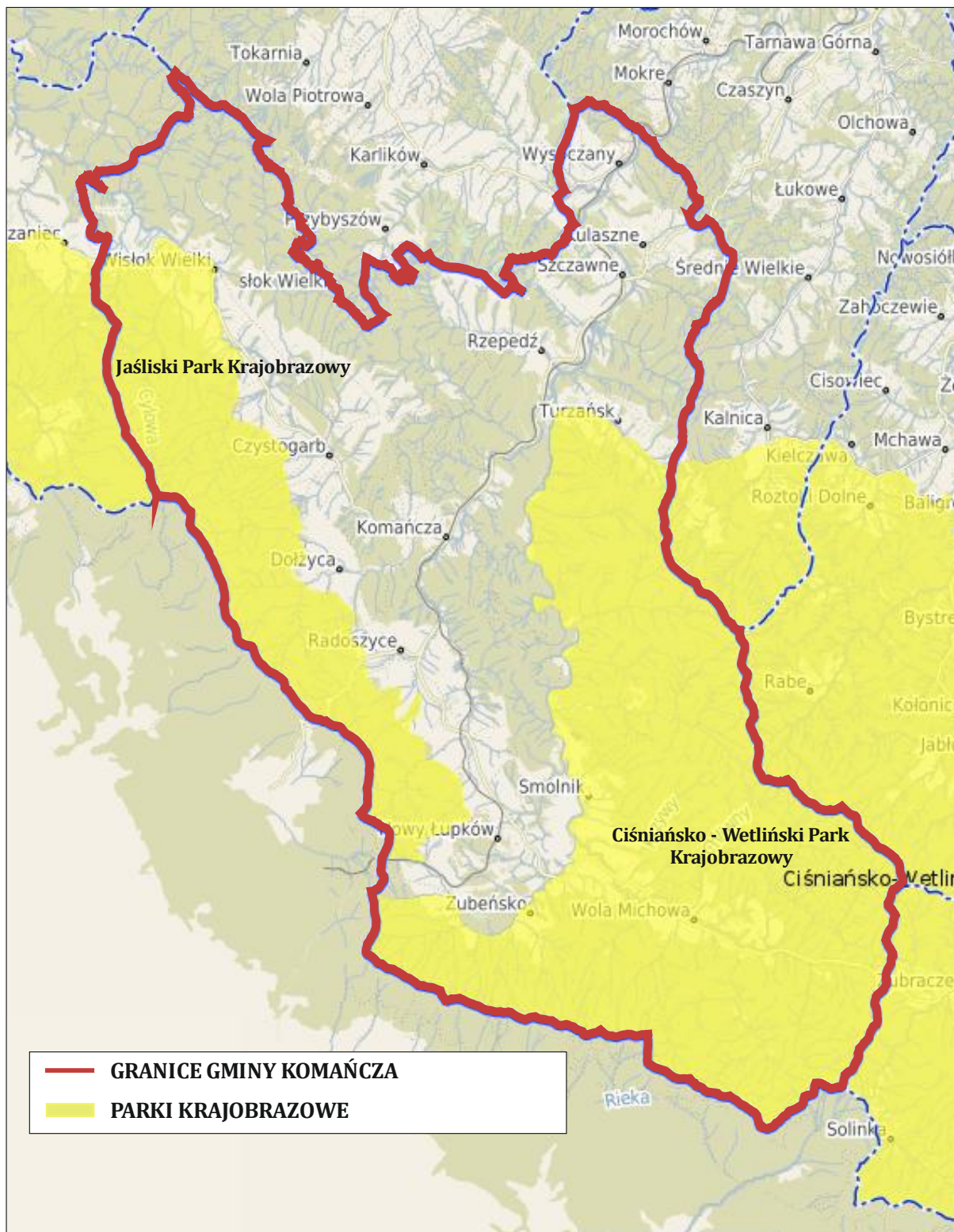
Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Bieszczady” (PLC180001) został opisany w pkt Obszary Specjalnej Ochrony Natura 2000.

W ramach prac nad projektem Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie przeprowadzono pełnej inwentaryzacji przyrodniczej całego obszaru objętego granicami administracyjnymi gminy. Proces waloryzacji środowiska został oparty na dostępnych i zatwierdzonych źródłach opracowanych na potrzeby innych dokumentów planistycznych i ochronnych, takich jak: Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Jaślicka”, Plan Ochrony dla obszaru Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”, a także Plany Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Komańcza, Lesko i Rymanów. Dodatkowo wykorzystano dane udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie dotyczące obszarów Natura 2000 „Bieszczady” oraz „Beskid Niski”. Należy podkreślić, że Plan Ogólny pełni funkcję dokumentu strategicznego, stanowiącego podstawę dla przyszłych opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których realizacja będzie uzależniona od aktualnych potrzeb gminy oraz specyfiki danego terenu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ PARKI KRAJOBRAZOWE

☞ *Jaśliski Park Krajobrazowy*

Terren gminy Komańcza znajduje się częściowo w granicach Jaśliskiego Parku Krajobrazowego:

- Powierzchnia: 25878,00ha.
- Obszar wyznaczony: 27.03.1992r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Obszar wyznaczony na mocy: Rozporządzenia Nr 20 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992r. w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (*Dz. Urz. z 1992r. Nr 7 poz. 54*)
- Funkcjonuje na mocy: Uchwały Nr XLVIII/992/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (*Dz. Urz. z 2014r., poz. 1946 z późn. zm.*).

Szczegółne cele ochrony Parku:

1. dla ochrony przyrody nieożywionej:
 - 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
 - 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
 - 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
 - 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej;
 - 5) poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 6) zachowanie naturalnych zbiorników wodnych;
 - 7) zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk;
2. dla ochrony przyrody żywej:
 - 1) szaty roślinnej:
 - a) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych;
 - b) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - c) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
 - d) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych, w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów,
 - 2) dla ochrony fauny:
 - a) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - b) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych;
 - c) zachowanie korytarzy ekologicznych,
 - 3) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
3. dla ochrony dóbr kultury:
 - 1) zachowanie i ochrona zabytków kultury materialnej, w tym elementów kultury łemkowskiej, a zwłaszcza cerkwi, kościołów, młynów, kapliczek i krzyży przydrożnych;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 2) zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu, w szczególności udokumentowanych stanowisk archeologicznych;
- 3) zachowanie charakterystycznych cech architektury wiejskiej: tradycyjnego drewnianego budownictwa zagrodowego (chałupy i chyże) oraz obiektów wykonanych ze skał fliszowych,
- 4) utrzymanie i przywracanie tradycji lokalnych i zachowanych elementów kultury wiejskiej;
- 5) porządkowanie rodzimego krajobrazu kulturowego polegające m.in. na ochronie i restauracji jego charakterystycznych elementów;
- 6) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych,
4. dla ochrony walorów krajobrazu i rzeźby Beskidu Niskiego:
 - 1) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego wynikającego z prowadzenia ekstensywnej gospodarki rolnej,
 - 2) zachowanie różnorodnych odsłoneń geologicznych oraz wychodni skalnych;
 - 3) zachowanie istniejącego krajobrazu wraz z jego składnikami, walorami fizjonomicznymi i wiązaniami ekologicznymi;
 - 4) zachowanie punktów widokowych w celu udostępniania turystom;
 - 5) zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu.
1. Na obszarze Parku zakazuje się:
 - 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody;
 - 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
 - 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4) nie dotyczy terenów złóż i zmian granic złóż, dla których udzielono obowiązujących w dniu 25 lipca 2014r. koncesji oraz prowadzenia działalności, o której mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4) nie dotyczy udzielenia lub zmiany koncesji, udzielonych dla terenów złóż, o których mowa w ust. 2, jeżeli przed ich zmianą została przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, która wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) nie dotyczy:
 - 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
 - 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
 - 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.
5. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:
 - 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.
6. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3) nie dotyczy:
 - 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
 - 3) zadrzewień rosnących na działkach o szerokości nie mniejszej niż 25 m oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic;
 - 4) zadrzewień rosnących na działkach o szerokości nie większej niż 25 m oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne.
7. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 6 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

8. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 7) nie dotyczy działki nr 1327 obręb Jaśliska, w przypadku czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Na terenie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego zostały określone cele ochrony określone w Planie Ochrony opublikowanym w Rozporządzeniu Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego.

Ciśniańsko – Wetliński Park Krajobrazowy

Ciśniańsko - Wetliński Park Krajobrazowy funkcjonuje na mocy Uchwały Nr XLVIII/991/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (*Dz. Urz. Wojewody Podkarpackiego, poz. 1545*).

W Ciśniańsko-Wetlińskim Parku Krajobrazowym wprowadza się zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 670*) – gdyż analizowany obszar podlega w/w przepisom szczególnie.

Ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku:

1. dla ochrony przyrody nieożywionej:
 - 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
 - 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
 - 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
 - 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej;
 - 5) utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 6) zachowanie naturalnych zbiorników wodnych;
 - 7) zachowanie ciągów rzecznych, przełomów,
2. dla ochrony przyrody żywej:
 - 1) szaty roślinnej:
 - a) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- b) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - c) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
 - d) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych, w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów,
- 2) dla ochrony fauny:
- a) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - b) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych;
 - c) zachowanie korytarzy ekologicznych,
- 3) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
3. dla ochrony dóbr kultury:
- 1) zachowanie i ochrona zabytków kultury materialnej, a zwłaszcza cerkwi, kościołów, młynów, kapliczek i krzyży przydrożnych;
 - 2) zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu, w szczególności udokumentowanych stanowisk archeologicznych;
 - 3) zachowanie charakterystycznych cech architektury wiejskiej: budownictwa drewnianego oraz obiektów wykonanych ze skał fliszowych,
 - 4) kultywowanie i przywracanie tradycyjnej kultury ludowej;
 - 5) porządkowanie rodzimego krajobrazu kulturowego polegające m.in. na ochronie i restauracji jego charakterystycznych elementów;
 - 6) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych.
4. dla ochrony walorów krajobrazu:
- 1) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego wynikającego z prowadzenia ekstensywnej gospodarki rolnej;
 - 2) zachowanie różnorodnych odsłoneń geologicznych oraz wychodni skalnych;
 - 3) zachowanie istniejącego krajobrazu wraz z jego składnikami, walorami fizjonomicznymi i wiązaniami ekologicznymi;
 - 4) zachowanie punktów widokowych w celu udostępniania turystom;
 - 5) zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu.
1. Na terenie obszaru Parku zakazuje się:
- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody;
 - 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych oraz starorzeczy;
 - 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
 - 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
 - 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - 12) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - e) linii brzegów rzeki Ośława, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - f) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
 - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4) nie dotyczy terenów złóż i zmian granic złóż, dla których udzielono obowiązujących w dniu 25 lipca 2014r. koncesji oraz prowadzenia działalności, o której mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze.
 3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4) nie dotyczy udzielenia lub zmiany koncesji, udzielonych dla terenów złóż, o których mowa w ust. 2, jeżeli przed ich zmianą została przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, która wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku.
 4. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 2) nie dotyczy:
 - 12) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
 - 13) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
 - 14) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.
 5. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:
 - 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
- 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.
6. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3), nie dotyczy:
- 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
 - 3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.
7. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 6 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.
8. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 12) nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały.
9. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 12), może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Parku.
10. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 12 nie dotyczy oczyszczalni ścieków.

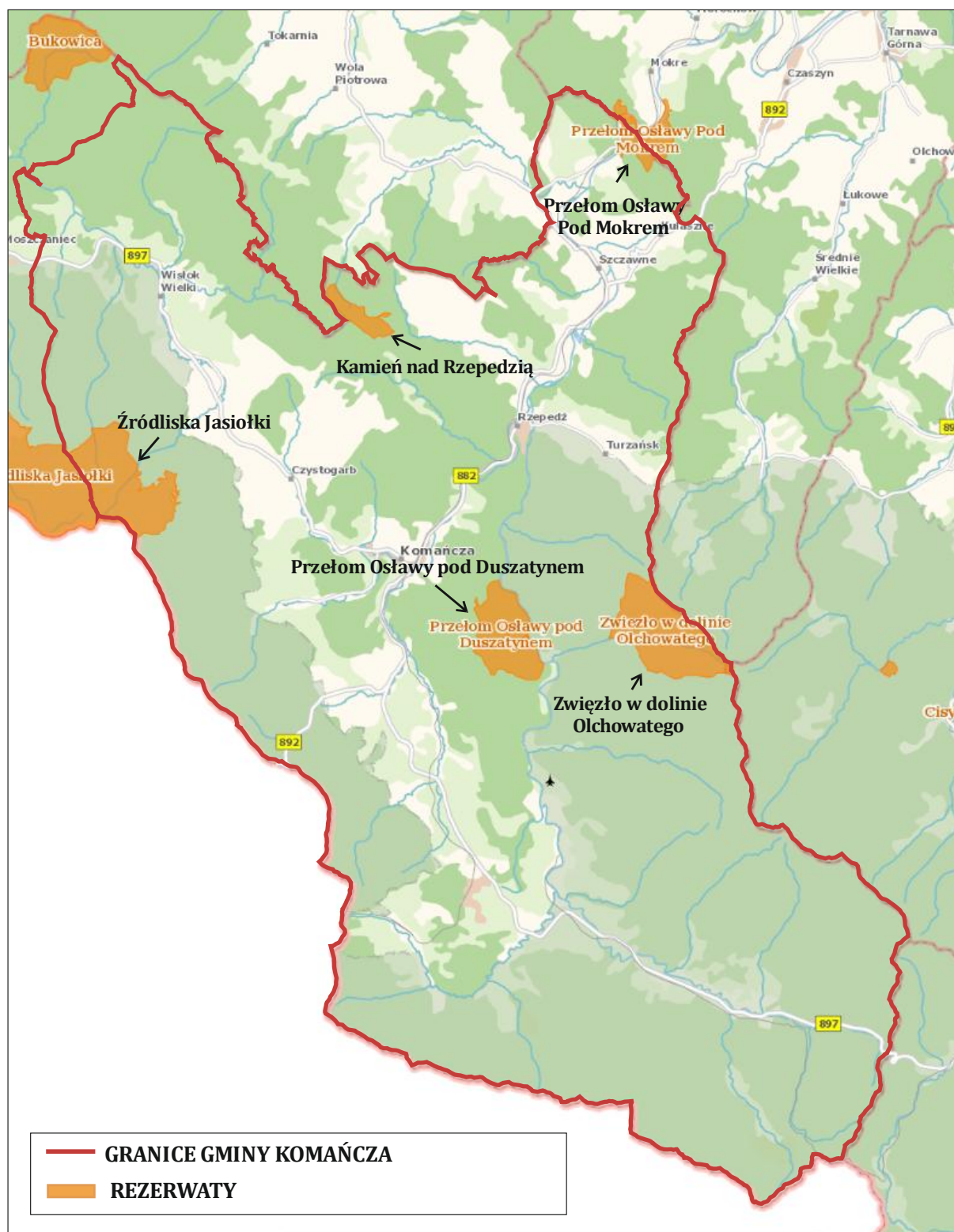
Na terenie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego zostały określone cele ochrony określone w Planie Ochrony opublikowanym w Rozporządzeniu Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2004r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego.

Ustalenia zawarte w Planie Ogólnym Gminy Komańcza nie wpływają negatywnie na realizację celów ochronnych ani nie naruszają obowiązujących zakazów i nakazów wynikających z przepisów prawa odnoszących się do obszarów Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego oraz Jaślickiego Parku Krajobrazowego. Strefy planistyczne zostały opracowane z poszanowaniem istniejących uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych i przestrzennych tych terenów, w sposób zapewniający zachowanie ich integralności ekologicznej, różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych. Projekt planu ogólnego nie przewiduje działań, które mogłyby prowadzić do przekształceń przestrzennych lub funkcjonalnych niezgodnych z celami ochrony ustanowionymi dla wskazanych parków krajobrazowych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ REZERWATY PRZYRODY

☞ Źródłiska Jasiołki

Rezerwat Przyrody „Źródłiska Jasiołki”:

- Powierzchnia: 1571,9000ha.
- Obszar uznany: 15.02.1994r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Obszar uznany na mocy: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 sierpnia 1994 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (*M.P. z 1994 r. Nr 5, poz. 46*).
- Rodzaj rezerwatu: krajobrazowy.
- Typ rezerwatu: krajobrazów.
- Podtyp rezerwatu: krajobrazów naturalnych.
- Typ ekosystemu: różnych ekosystemów.
- Podtyp ekosystemu: mozaiki różnych ekosystemów.
- Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródłiskowe obszary rzek Wisłok i Jasiołka.

☞ Przełom Ośławy pod Duszatynem

Rezerwat Przyrody „Przełom Ośławy pod Duszatynem”:

- Powierzchnia: 319,9100ha.
- Obszar uznany: 25.04.2000r.
- Obszar uznany na mocy: Rozporządzenie Nr 72/00 Wojewody Podkarpackiego z dnia 28 maja 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (*Dz. Urz. z 2000r. Nr 24, poz. 198*).
- Rodzaj rezerwatu: krajobrazowy.
- Typ rezerwatu: krajobrazów.
- Podtyp rezerwatu: krajobrazów naturalnych.
- Typ ekosystemu: leśny i borowy.
- Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich.
- Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie przełomowego odcinka doliny rzeki Ośławy wraz z otaczającym drzewostanem bukowo-jodłowym.

☞ Zwięźło w dolinie Olchowatego

Rezerwat Przyrody „Zwięźło w dolinie Olchowatego”:

- Powierzchnia: 484,2600ha.
- Obszar uznany: 07.02.1957r.
- Obszar uznany na mocy: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 stycznia 1957r., w sprawie uznania za rezerwat (*M.P. z 1957 r. Nr 10, poz. 75*).
- Rodzaj rezerwatu: krajobrazowy.
- Typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny.
- Podtyp rezerwatu: biocenozy naturalnych i półnaturalnych.
- Typ ekosystemu: różnych ekosystemów.
- Podtyp ekosystemu: lasów i wód.
- Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie dwóch górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na stokach góry Chryszczata oraz porośniętej drzewostanem doliny potoku Olchowatego wraz z procesami osuwiskowym.

Przełom Ośławy pod Mokrem

Rezerwat Przyrody „Przełom Ośławy Pod Mokrem”:

- Powierzchnia: 142,5200ha.
- Obszar uznany: 09.09.2003r.
- Obszar uznany na mocy: Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 20 sierpnia 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (*Dz. Urz. z 2003 r. Nr 93, poz. 1558*).
- Rodzaj rezerwatu: krajobrazowy.
- Typ rezerwatu: krajobrazów.
- Podtyp rezerwatu: krajobrazów naturalnych.
- Typ ekosystemu: leśny i borowy.
- Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich.
- Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie przełomowego odcinka rzeki Ośławy oraz zbiorowisk leśnych z licznymi stanowiskami roślin chronionych i rzadkich w runie.

Kamień nad Rzepedzią

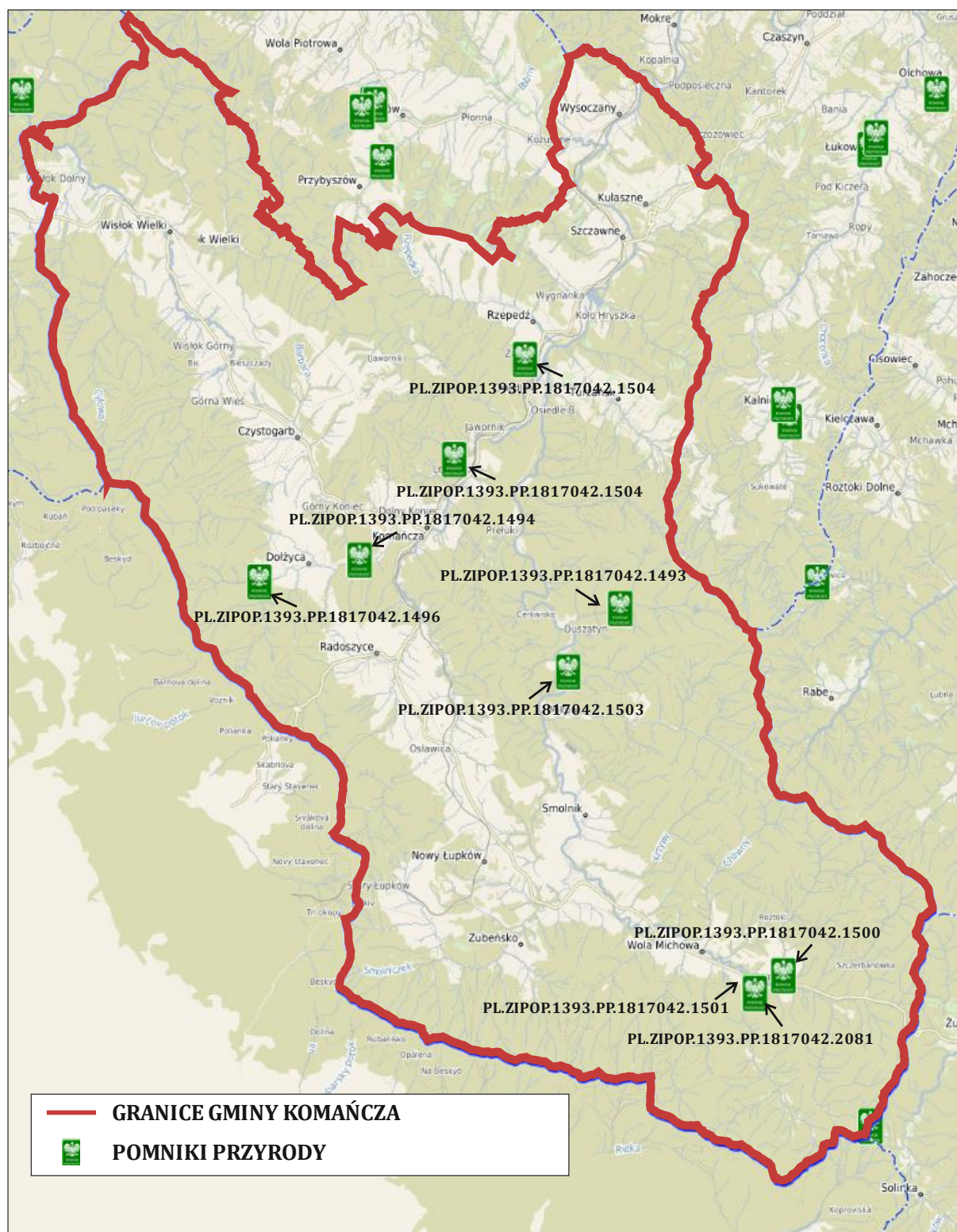
Rezerwat Przyrody „Kamień nad Rzepedzią”:

- Powierzchnia: 90,8300ha.
- Obszar uznany: 07.12.2012r.
- Obszar uznany na mocy: Zarządzenie Nr 2/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 20 listopada 2012r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kamień nad Rzepedzią" (*Dz. Urz. z 2012 r. poz. 2439*).
- Rodzaj rezerwatu: przyrody nieożywionej.
- Typ rezerwatu: geologiczny i glebowy.
- Podtyp rezerwatu: skał, minerałów, osadów, gleb i wydm.
- Typ ekosystemu: leśny i borowy.
- Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich.
- Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie grupy skał piaskowca eoceńskiego wraz z otaczającym je drzewostanem.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ POMNIKI PRZYRODY

Na obszarze Gminy Komańcza znajduje się dziewięć pomników przyrody, których charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 22. Charakterystyka pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Komańcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie; crfop.gos.gov.pl

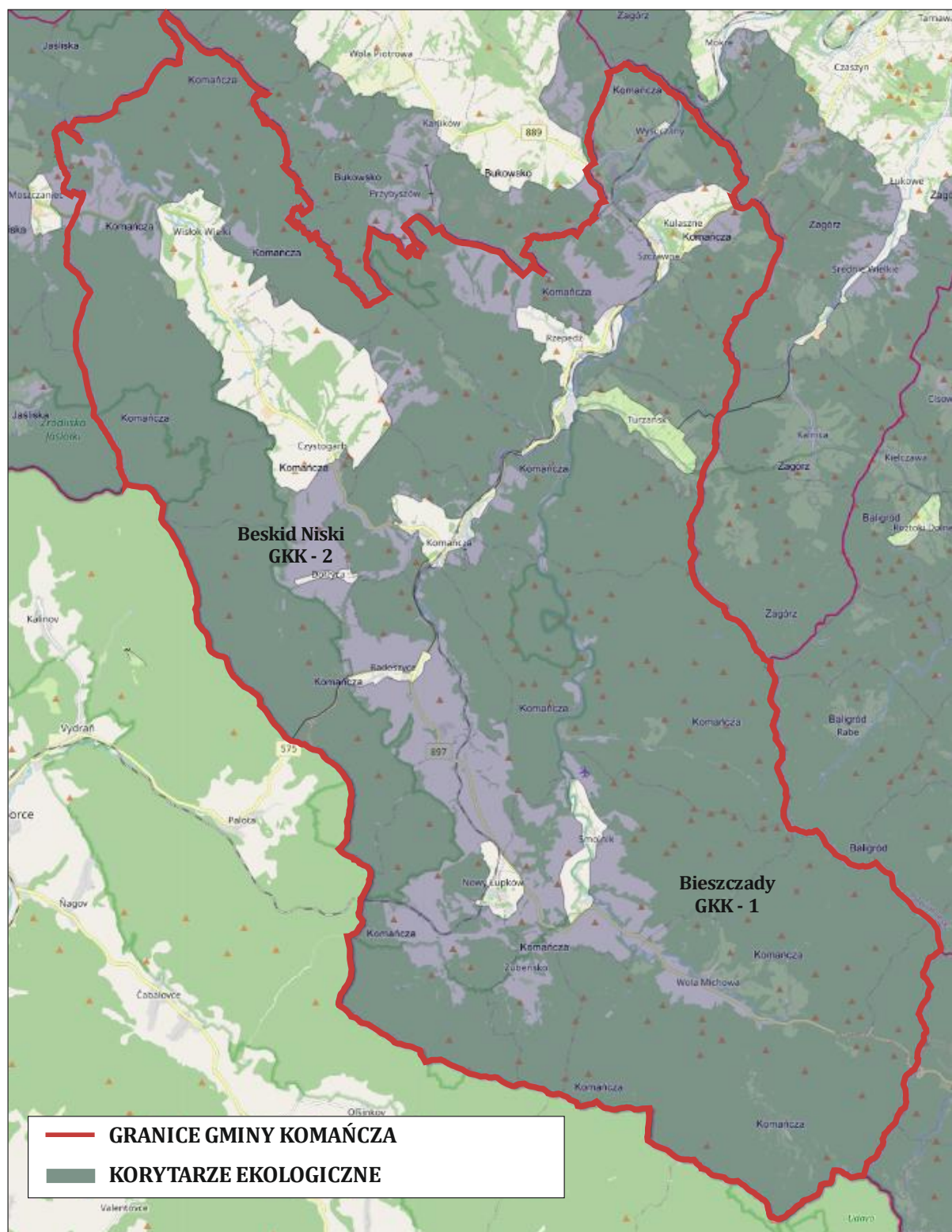
Lp.	Typ pomnika (Nazwa)	Położenie	Data utworzenia	Charakterystyka	Dane aktu prawnego
1.	Jednoobiektowy	Rzepedź, dz. nr ew.131/59	2009-12-29	Gatunek drzewa: Cis pospolity - Taxus baccata Wysokość [m]: 8 Pierśnica [cm]: 16 Obwód [cm]: 50	Uchwała Nr XXXVIII/193/09 Rady Gminy Komańcza z dnia 30.11.2009 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 100, poz. 2386 z dnia 14.12.2009 roku)
2.	Jednoobiektowy	Jawornik, dz. nr ew. 79	2005-01-04	Gatunek drzewa: Cis pospolity - Taxus baccata Wysokość [m]: 5 Pierśnica [cm]: 33 Obwód [cm]: 104	Uchwała Nr XIX/141/04 Rady Gminy Komańcza z dnia 9.12.2004 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 149, poz. 2412 z dnia 20.12.2004 roku)
3.	Jednoobiektowy	Komańcza, dz. nr ew. 337/2	2003-04-25	Rodzaj tworzu: wodospad	Uchwała Nr IV/36/2003 Rady Gminy w Komańczy z dnia 18.03.2003 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 34, poz. 676 z dnia 25.04.2003 roku)
4.	Jednoobiektowy	Dołżyca, dz. nr ew. 191	2005-01-04	Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 120 Obwód [cm]: 377	Uchwała Nr XIX/141/04 Rady Gminy Komańcza z dnia 9.12.2004 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 149, poz. 2412 z dnia 20.12.2004 roku)
5.	Jednoobiektowy	Duszatyn, dz. nr ew. 60/1	2001-09-14	Rodzaj tworzu: wodospad	Uchwała Nr XXVI/181/2001 Rady Gminy w Komańczy z dnia 30.08.2001 w sprawie uznania za pomnik przyrody nieożywionej. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 81, poz. 1425 z dnia 30.10.2001 roku)
6.	Jednoobiektowy (Źródło Bulgotek)	Mików, dz. nr ew. 62	2009-12-29	Rodzaj tworzu: źródło	Uchwała Nr XXXVIII/193/09 Rady Gminy Komańcza z dnia 30.11.2009 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 100, poz. 2386 z dnia 14.12.2009 roku)
7.	Jednoobiektowy	Maniów, dz. nr ew. 86/1	2005-01-04	Gatunek drzewa: Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior Pierśnica [cm]: 143 Obwód [cm]: 449	Uchwała Nr XIX/141/04 Rady Gminy Komańcza z dnia 9.12.2004 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 149, poz. 2412 z dnia 20.12.2004 roku)
8.	Jednoobiektowy	Balnica, dz. nr ew. 90/9	2005-01-04	Gatunek drzewa: Daglezja zielona (Jedlica Douglasa) - Pseudotsuga menziesii Wysokość [m]: 29 Pierśnica [cm]: 86 Obwód [cm]: 270	Uchwała Nr XIX/141/04 Rady Gminy Komańcza z dnia 9.12.2004 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 149, poz. 2412 z dnia 20.12.2004 roku)
9.	Jednoobiektowy	Balnica, dz. nr ew. 90/9	2005-01-04	Gatunek drzewa: Daglezja zielona (Jedlica Douglasa) - Pseudotsuga menziesii	Uchwała Nr XIX/141/04 Rady Gminy Komańcza z dnia 9 grudnia 2004 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. z 2004 r. Nr 149, poz. 2412)

Ustalenia Planu Ogólnego nie naruszają zakazów wprowadzonych dla ustanowionych na terenie Gminy Komańcza pomników przyrody.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

➤ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Obszar gminy Komańcza położony jest w granicach dwóch korytarzy ekologicznych: „Bieszczady” (GKK-1), „Beskid Niski” (GKK-2).

Polskie prawodawstwo ochrony przyrody definiuje korytarz ekologiczny (migracyjny) jako obszar „umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. W praktyce jako korytarze ekologiczne określone są obszary o względnie dobrze zachowanym środowisku, łączące

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

większe dobrze zachowane obszary siedliskowe zwierząt. Szerokość korytarzy wynika przede wszystkim z wymagań konkretnego gatunku.

Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobnej;
- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Zgodnie z „Projektem korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce”, opracowanym dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare PL0105.02 przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (Jędrzejewski i in., 2005; Jędrzejewski i in., 2012), głównym celem wyznaczenia sieci korytarzy migracyjnych (ekologicznych) jest zapobieganie izolacji cennych przyrodniczo obszarów, umożliwienie migracji zwierząt i roślin na poziomie krajowym i europejskim, a także ochrona i odbudowa bioróżnorodności zarówno na terenach objętych siecią NATURA 2000, jak i innych obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej.

Projektując sieć korytarzy ekologicznych i wyznaczając ich przebieg oraz granice zastosowano poniższe kryteria wyboru:

- Preferencja obszarów o wysokiej lesistości;
- Włączanie dolin rzecznych, zbiorników wodnych i obszarów bagiennych;
- Unikanie barier o charakterze antropogenicznym (obszary zabudowane, węzły komunikacyjne itp.);
- Preferencja obszarów objętych istniejącą lub planowaną ochroną prawną (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci NATURA 2000);
- Preferencja łąk, nieużytków i terenów po dawnych PGR-ach na obszarach nieleśnych;
- Włączanie obszarów występowania wybranych gatunków wskaźnikowych i łączenie izolowanych subpopulacji gatunków wskaźnikowych;
- Umożliwienie rekolonizacji obszarów, na których gatunki wskaźnikowe zostały wytępione;
- Uwzględnienie istniejących wyników badań genetycznych (dotyczących stopnia izolacji subpopulacji i kierunków przepływu genów gatunków wskaźnikowych);
- Uwzględnienie historycznych (udokumentowanych lub zrekonstruowanych) szlaków migracji gatunków wskaźnikowych;
- Uwzględnienie wcześniejszych projektów i opracowań dotyczących korytarzy ekologicznych w Polsce.

Planowane inwestycje kubaturowe przewidziane w poszczególnych strefach planistycznych przewidziane w ramach opracowywanego Planu Ogólnego Gminy Komańcza, nie będą prowadzić do likwidacji ani istotnego ograniczenia istniejących korytarzy ekologicznych. Realizacja zamierzeń nie wpłynie negatywnie na zachowanie wartościowych żerowisk oraz nie doprowadzi do ich fragmentacji.

Utrzymanie funkcjonalności korytarzy ekologicznych wymaga wdrażania zróżnicowanych działań, ukierunkowanych na zapewnienie ich ciągłości i skuteczności.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Głównym celem tych działań jest ograniczenie efektów fragmentacji siedlisk oraz redukcja negatywnego oddziaływania barier przestrzennych, w tym infrastruktury transportowej. Do kluczowych działań zalicza się w szczególności:

- budowę oraz adaptację infrastruktury drogowej, takiej jak przejścia dla zwierząt, mosty i przepusty, w sposób umożliwiający swobodną migrację fauny;
- odpowiednie zarządzanie przestrzenią w obrębie korytarzy ekologicznych, w tym ich uwzględnianie w dokumentach planistycznych na różnych szczeblach oraz skuteczną ochronę przed zabudową;
- promowanie zwartej struktury zabudowy zarówno w obszarach miejskich, jak i wiejskich, co przeciwdziała rozpraszaniu osadnictwa oraz zachowuje integralność przyrodniczą terenów.

Uzupełnieniem podstawowych działań na rzecz ochrony i utrzymania korytarzy ekologicznych są również działania wspierające ich funkcjonowanie. Do najważniejszych z nich należą:

- zalesianie gruntów rolnych w ramach programów zwiększania lesistości, co przyczynia się nie tylko do rozwoju gospodarki leśnej, lecz także do wspierania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich;
- zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu rolniczego, takich jak miedze, pojedyncze drzewa czy śródpolne zadrzewienia, pełniących funkcję lokalnych łączników ekologicznych;
- utrzymanie zadrzewień wzdłuż cieków wodnych oraz wokół zbiorników wodnych, pod warunkiem, że nie stoją one w sprzeczności z wymogami ochrony przeciwpowodziowej.

Uwzględnianie korytarzy ekologicznych już na etapie planowania inwestycji stanowi kluczowy element zrównoważonego gospodarowania przestrzenią. Takie podejście pozwala unikać potencjalnych konfliktów oraz kosztownych działań naprawczych związanych z przywracaniem zerwanej ciągłości ekologicznej. Choć część przedsięwzięć inwestycyjnych może stanowić zagrożenie dla funkcjonowania korytarzy przyrodniczych, w wielu przypadkach możliwa jest ich realizacja przy zastosowaniu rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

W szczególności, w przypadku budowy nowych dróg lub przebudowy tras o intensywnym ruchu, należy projektować infrastrukturę umożliwiającą swobodne przemieszczanie się zwierząt, np. poprzez budowę przejść dla fauny oraz odpowiednio zaprojektowanych przepustów. Należy podkreślić, że tego rodzaju działania nie tylko sprzyjają zachowaniu ciągłości przyrodniczej, lecz także wpływają na poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego - kolizje z udziałem dzikich zwierząt, zwłaszcza dużych ssaków, stanowią istotne zagrożenie. W związku z tym ochrona korytarzy ekologicznych pełni również ważną funkcję społeczną i bezpieczeństwa publicznego.

Specjalistyczne przejścia dla dzikich zwierząt stanowią istotny element minimalizacji barierowego oddziaływania infrastruktury transportowej na środowisko przyrodnicze. Ich skuteczność opiera się na dwóch kluczowych funkcjach:

- a) zapewniają zachowanie spójności siedlisk gatunków, których areały bytowania zostały przecięte przez szlaki komunikacyjne - dostęp do obszarów po obu stronach drogi jest niezbędny dla ich przetrwania;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- b) umożliwiają migrację, rozprzestrzenianie się oraz sezonowe wędrówki zwierząt, co ma szczególne znaczenie dla gatunków rzadkich oraz wymagających rozległych terytoriów.

Realizacja tego typu obiektów powinna być obligatoryjna w przypadku tras wyposażonych w ogrodzenia ochronne oraz dróg, których średniodobowe natężenie ruchu przekracza 10 000 pojazdów. Na terenie gminy Komańcza, ze względu na funkcjonujący od wielu lat i niegenerujący istotnych barier układ drogowy, nie przewiduje się potrzeby wdrażania takich rozwiązań. Niemniej jednak, w przypadku dróg o niższym natężeniu ruchu warto zapewnić możliwość bezpiecznego przekraczania jezdni przez dzikie zwierzęta. Wymaga to m.in. projektowania nawierzchni drogowej na poziomie zbliżonym do naturalnego terenu, ograniczenia wysokości nasypów oraz głębokości wykopów do maksymalnie 2 metrów, a także zachowania łagodnych spadków skarp o nachyleniu nie większym niż 1:2.

Skuteczność przejść dla zwierząt uzależniona jest od szeregu czynników, które należy uwzględnić zarówno na etapie projektowania i budowy, jak i podczas późniejszej eksploatacji infrastruktury drogowej. Do kluczowych elementów wpływających na efektywność tych obiektów należą:

- precyzyjne zlokalizowanie przejść w miejscach pokrywających się z rzeczywistymi trasami migracji zwierząt;
- odpowiednia liczba przejść w obrębie konkretnego odcinka drogi, zapewniająca ich dostępność dla różnych gatunków;
- dostosowanie typu i parametrów konstrukcji do uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych oraz biologicznych potrzeb gatunków obecnych w danym obszarze;
- zastosowanie różnorodnych form przejść – zarówno nadziemnych, jak i podziemnych – umożliwiających korzystanie z nich przez faunę o różnych wymaganiach ekologicznych;
- prawidłowe zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie przejść, w tym ich naturalizacja oraz eliminacja barier utrudniających dostęp;
- regularna kontrola stanu technicznego, konserwacja oraz zabezpieczenie obiektów przed procesami degradacji.

W celu ograniczenia liczby kolizji drogowych z udziałem dzikich zwierząt stosuje się również rozwiązania wspomagające, takie jak: ograniczenia prędkości do 70 km/h, a w miejscach szczególnie niebezpiecznych – nawet do 50 km/h; systemy ostrzegania kierowców; elementy infrastruktury drogowej wymuszające redukcję prędkości; oświetlenie o działaniu odstraszałym oraz ogrodzenia ochronne, które stanowią standard przy drogach ekspresowych i autostradach. Ponadto, oznakowanie dróg publicznych znakami ostrzegawczymi dotyczącymi obecności zwierząt leśnych skutkuje zazwyczaj większą ostrożnością kierowców oraz zmniejszeniem prędkości jazdy.

W celu ograniczenia psychofizycznych barier migracyjnych, zwłaszcza wzdłuż funkcjonujących korytarzy ekologicznych, rekomenduje się wdrażanie rozwiązań osłonowych poprawiających komfort i bezpieczeństwo przemieszczania się zwierząt. Do najważniejszych środków należą:

- a) montaż ekranów zapobiegających olśnieniu światłami pojazdów, szczególnie w rejonie przejść dla zwierząt, co pozwala ograniczyć stres i dezorientację u dzikich gatunków;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- b) zastosowanie ekranów akustycznych w miejscach, gdzie hałas komunikacyjny może mieć negatywny wpływ na określone grupy fauny – w szczególności gatunki wrażliwe na bodźce dźwiękowe;
- c) wprowadzenie zieleni izolacyjnej, pełniącej funkcję biologicznej bariery - ograniczającej emisję hałasu, pochłaniającej pyły i inne zanieczyszczenia komunikacyjne, a także poprawiającej mikroklimat otoczenia.

W ramach realizacji projektu pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”, współfinansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, podjęto działania mające na celu wyznaczenie istniejących korytarzy migracyjnych na obszarze południowo-wschodniej Polski, obejmującym 11 nadleśnictw (Baligród, Bircza, Cisna, Dukla, Komańcza, Kołaczyce, Lesko, Lutowiska, Rymanów, Stuposiany, Ustrzyki Dolne) oraz obszary dwóch parków narodowych – Bieszczadzkiego i Magurskiego.

Zakres prowadzonych prac obejmował m.in.:

- identyfikację lokalnych tras migracyjnych umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków (takich jak żubr, niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, jeleń szlachetny oraz dzik) pomiędzy płacami siedlisk leśnych spełniających warunki bytowe dla tzw. fauny puszczańskiej, zarówno wewnątrz ostoi karpackiej, jak i na terenach przyległych,
- określenie zasięgu występowania łosia na terenie objętym projektem,
- rozpoznanie obszarów bytowania orlika krzykliwego w granicach analizowanego obszaru.

Do opracowania przebiegu korytarzy migracyjnych wykorzystano szeroki zakres danych: literaturowe informacje o biologii i ekologii gatunków, opinie ekspertów, dane środowiskowe oraz wyniki badań terenowych realizowanych w latach 2012–2015. Prace terenowe, prowadzone przez pracowników poszczególnych nadleśnictw oraz Bieszczadzkiego i Magurskiego Parku Narodowego, obejmowały m.in. inwentaryzację miejsc przekraczania przez zwierzęta publicznych dróg o nawierzchni utwardzonej. Dodatkowo prowadzono tropienia na śniegu w celu identyfikacji szlaków migracyjnych wilków, rysi i niedźwiedzi. W przypadku żubrów uwzględniono także dane telemetryczne z roku 2015. Efektem prac była opracowana przez Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN z Poznania, we współpracy z partnerami projektu i instytucjami zarządzającymi przestrzenią, mapa przebiegu korytarzy migracyjnych na analizowanym obszarze.

Zachowanie ciągłości ekologicznej, w tym funkcjonowania korytarzy migracyjnych, pozostaje kluczowym elementem długoterminowej ochrony różnorodności biologicznej. Mimo że obecne przepisy prawa z zakresu planowania przestrzennego nie zawierają jednoznacznych zapisów dotyczących ochrony korytarzy ekologicznych, ich rola w ochronie przyrody jest coraz powszechniej dostrzegana, zarówno przez środowiska naukowe, jak i administrację publiczną.

Postępująca fragmentacja środowiska przyrodniczego, wynikająca z ekspansji zabudowy oraz intensyfikacji rozwoju infrastruktury technicznej, stanowi jedno z głównych zagrożeń dla funkcjonowania systemów przyrodniczych. Proces ten skutkuje ograniczeniem powierzchni naturalnych siedlisk oraz utrudnia migrację wielu gatunków fauny. Na szczególną uwagę zasługuje rozwój zabudowy o charakterze podmiejskim i wiejskim

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

(suburbanizacja), który – poprzez rozpraszanie zabudowy i powstawanie barier w postaci ogrodzeń – znacząco wpływa na łączność ekologiczną w krajobrazie.

Dodatkowe zagrożenie stanowi rozwój sieci transportowej (w tym drogowej i kolejowej), zwłaszcza w przypadkach braku odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających migrację zwierząt (np. przejść dla zwierząt czy przepustów). Z analizy przeprowadzonej w ramach wspomnianego projektu wynika, iż większość dróg publicznych nie stanowi obecnie istotnej bariery dla przemieszczania się zwierząt, z wyjątkiem drogi krajowej nr 28 oraz planowanej drogi ekspresowej S19 (planowanej poza granicą administracyjną gminy Komańcza).

Powiat sanocki charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi o znaczeniu ogólnokrajowym. W związku z tym istotne jest zarówno zachowanie świadomości wyjątkowego charakteru tego dziedzictwa, jak i identyfikacja czynników, które mogą wpływać negatywnie na jego stan.

Wśród głównych zagrożeń dla tzw. fauny puszczańskiej, której bytowanie uzależnione jest od istnienia dużych, zwartych kompleksów leśnych, należy wskazać przede wszystkim procesy wylesiania oraz przekształcenia przestrzeni w kierunku ciągłej zabudowy. Istotnym zagrożeniem jest także rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, który – w przypadku braku odpowiedniego planowania – może prowadzić do fragmentacji środowiska przyrodniczego oraz utraty siedlisk.

Zgodnie z w/w projektem na terenie gminy Komańcza znajduje się 6 punktów krytycznych, czyli połączeń szczególnie istotnych dla utrzymania ciągłości populacji dużych ssaków w regionie. Ustalenia Planu Ogólnego nie wpłyną na wskazane punkty, z uwagi na przepisy szczegółowe, wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

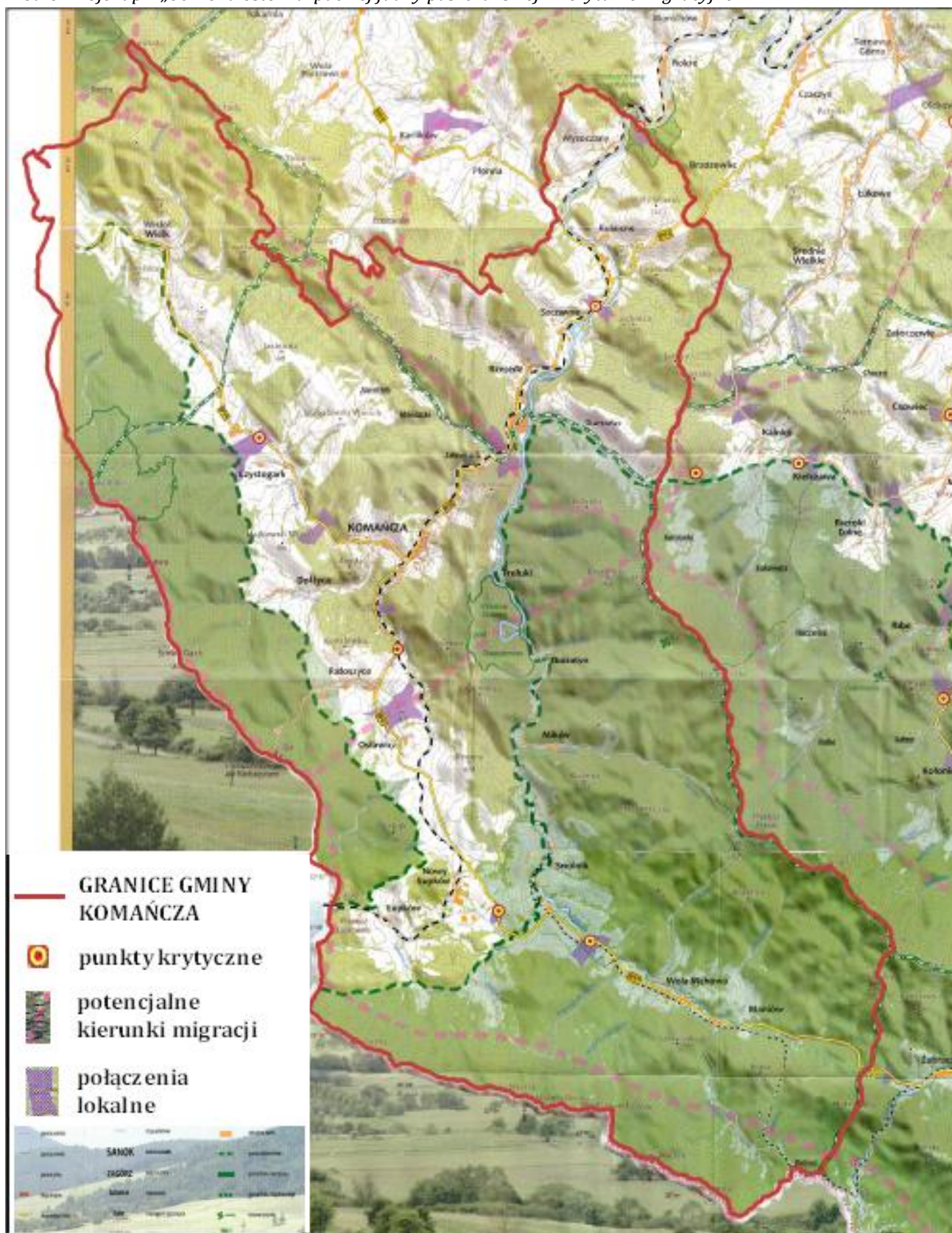
W oparciu o dostępne dane projektowe stwierdza się, iż na terenie powiatu sanockiego obecnie nie planuje się inwestycji, które mogłyby w sposób istotny zagrozić ciągłości korytarzy ekologicznych. Również zapisy Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie przewidują przedsięwzięć, które mogłyby prowadzić do powstania barier dla migracji zwierząt.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 22. Orientacyjna lokalizacja gminy Komańcza względem korytarzy migracji zwierząt wg projektu pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”.

Źródło: Projekt pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”

Zgodnie z treścią pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak: W00Ś.411.142.2025.AP.4 z dnia 01 kwietnia 2025r.), w treści Prognozy

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

oddziaływania na środowisko należy zawrzeć: „analizę czy projekt dokumentu planistycznego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego, określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym, w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych”.

Plan Ogólny Gminy Komańcza stanowi nowy dokument planistyczny o randze aktu prawa miejscowego, którego uchwalenie jest obowiązkiem dla całego obszaru gminy. Zastępuje on dotychczas funkcjonujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, przejmując jego funkcję jako podstawy do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy, wyłącznie w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy.

Zakres i forma zapisów Planu Ogólnego są ściśle określone przez ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz.U. z 2026r., poz. 538 z późn. zm.*), a także odpowiednie rozporządzenia wykonawcze. W związku z powyższym, treść Planu Ogólnego nie może bezpośrednio odzwierciedlać wszystkich elementów Studium, w tym szczegółowych ustaleń dotyczących przebiegu powiązań przyrodniczych oraz ciągów i korytarzy ekologicznych. Obowiązujące przepisy nie przewidują bowiem możliwości uwzględniania tych aspektów w zapisach Planu Ogólnego w takiej formie, w jakiej występowały one w Studium.

Projekt Planu Ogólnego Gminy nie musi pozostawać w zgodności z ustaleniami obowiązującego dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP). Przepisy prawa nie nakładają również obowiązku uwzględniania w części dotyczącej uwarunkowań projektu Planu ogólnego przebiegu powiązań przyrodniczych ani wskazywania ciągów i korytarzy ekologicznych.

Poniższa rycina przedstawia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komańcza (Kierunki), które utraci moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie Planu Ogólnego – nie później jednak niż w terminie określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na rysunku Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego i Polityki Przestrzennej Gminy Komańcza Korytarze ekologiczne rzek i strumieni (poza BPN) oznaczone zostały kolorem niebieskim z symbolem literowym K.

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

[illegible]

2.1.19. Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę transportową, techniczną oraz prowadzona na terenie gminy gospodarka odpadami

➤ **INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA**

☞ **Infrastruktura drogowa**

Infrastruktura drogowa jest ściśle związana z dostępnością komunikacyjną gminy. Zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (*Dz. U. z 2024r., poz. 320 z późn. zm.*) stanowi, iż: „Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie:

- a) drogi krajowe;
- b) drogi wojewódzkie;
- c) drogi powiatowe;
- d) drogi gminne.”

Na terenie gminy Komańcza brak jest dróg krajowych.

Układ sieci komunikacyjnej na terenie gminy tworzą:

- droga wojewódzka Nr 892 - Zagórz – Komańcza (od km 14+300 do km 28+706) - łącząca gminę Komańcza z gminą Zagórz oraz poprzez drogę krajową (Nr 84) z miastem Sanok,
- droga wojewódzka Nr 892 - Komańcza – Radoszyce (od km 0+000 do km 5+151) - droga prowadząca do przejścia granicznego w Radoszycach,
- droga wojewódzka Nr 897 - Tylawa - Komańcza - Cisna Wołosate (od km 19+090 do km 59+478) – łącząca gminę Komańcza z Beskidem Niskim oraz Bieszczadami,
- droga wojewódzka Nr 889 - Sieniawa – Szczawne (od km 28+274 do km 31+674) - łącząca gminę Komańcza z drogą krajową Nr 28 w kierunku Krosna,
- droga powiatowa Nr 2259R Rzepedź - Kalnica - Mchawa,
- droga powiatowa Nr 2229R Prusiek - Niebieszczany - Wysoczany,
- sieć dróg lokalnych.

Zestawienie długość poszczególnych rodzajów dróg na terenie gminy Komańcza przedstawia się następująco:

- drogi wojewódzkie - 63,345km,
- drogi powiatowe - 8,462km,
- drogi lokalne (gminne) - 25,469km.

W obszarze objętym opracowaniem przewidziano poprawę parametrów technicznych dróg, która warunkuje szybszy rozwój gospodarczy gminy.

☞ **Infrastruktura kolejowa**

W granicach gminy Komańcza przebiega linia kolejowa nr 107 Nowy Zagórz – Łupków, na odcinku Zagórz – Łupków. Zgodnie z danymi z 2024 r. ruch pociągów na tej linii prowadzony jest sporadycznie. Na terenie gminy zlokalizowane są stacje kolejowe: Łupków, Komańcza oraz Szczawne Kulaszne, a także przystanki osobowe: Nowy Łupków, Komańcza

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Letnisko, Rzepedź i Wysoczany. Funkcjonowanie infrastruktury kolejowej, w tym stacji, przystanków oraz przejazdów kolejowo-drogowych, może stanowić źródło oddziaływań akustycznych na tereny sąsiednie.

W obszarze objętym sporządzeniem planu ogólnego występują przejazdy kolejowo-drogowe, na których stosowane są urządzenia sygnalizacyjne wyposażone w sygnały dźwiękowe, a także sygnały ostrzegawcze podawane przez obsługę pociągów zbliżających się do przejazdów (sygnał RP 1 „Bacność”). Emisja sygnałów dźwiękowych związana z funkcjonowaniem infrastruktury kolejowej może wpływać na warunki akustyczne terenów przyległych.

Linie kolejowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą stanowią obszary kolejowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym. Obejmują one grunty zajęte pod drogi kolejowe, budynki, budowle oraz urządzenia przeznaczone do zarządzania, eksploatacji i utrzymania linii kolejowej, a także do przewozu osób i rzeczy. Wzdłuż linii kolejowych występują również przyległe pasy gruntu, przeznaczone do zapewnienia bezpiecznego prowadzenia ruchu kolejowego. W tych obszarach obowiązują ograniczenia dotyczące lokalizacji zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym minimalne odległości budynków i budowli od granic obszaru kolejowego i osi torów.

Sąsiedztwo infrastruktury kolejowej wiąże się z oddziaływaniami, takimi jak hałas i drgania, które mogą mieć znaczenie przy określaniu przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów przyległych. Charakter i intensywność tych oddziaływań powinny być uwzględniane przy kształtowaniu stref planistycznych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę, w szczególności zabudowę mieszkaniową oraz inne funkcje wymagające ochrony przed hałasem, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz aktami wykonawczymi, w tym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na terenie gminy występują również tereny zamknięte związane z infrastrukturą kolejową, ustalone decyzją Ministra Infrastruktury nr 14 z dnia 18 września 2020r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tereny te stanowią element uwarunkowań uwzględnianych w planie ogólnym gminy.

Sposób zagospodarowania terenów strefy komunikacji kolejowej oraz charakterystyka stref planistycznych wyznaczanych w sąsiedztwie infrastruktury kolejowej, w tym linii kolejowych, bocznic oraz przejazdów kolejowych, powinny uwzględniać konieczność zapewnienia niezakłóconej eksploatacji linii kolejowej, prawidłowego funkcjonowania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego oraz bezpieczeństwa tego ruchu. Przy planowaniu rozwoju przestrzennego gminy istotne jest uwzględnianie przepisów odrębnych, w szczególności ustawy o transporcie kolejowym oraz aktów wykonawczych regulujących zasady zagospodarowania terenów w sąsiedztwie linii kolejowych, w tym wymagania dotyczące odległości, warunków lokalizacji obiektów, robót ziemnych, ochrony akustycznej oraz skrzyżowań linii kolejowych z drogami.

➤ SIEĆ WODOCIĄGOWA

Zgodnie z dostępnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego dla Gminy Komańcza za rok 2023r., sporządzono zestawienie wybranych danych dotyczących wodociągu na terenie gminy, które przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tab. 23. Zestawienie wybranych danych dotyczących sieci wodociągowej na terenie Gminy Komańcza. Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie: stat.gov.pl

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wielkość
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	23,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	89
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m ³	7,6
Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń całego wodociągu	dam ³	1 030,0
Woda dostarczona gospodarstwom domowym na wsi	dam ³	32,0

Gmina Komańcza jest zwodociągowana na poziomie około 47%.

Podmiotem odpowiedzialnym w zakresie zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Komańcza jest Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Szczawnem Sp. z o.o.

W miejscowościach, w których nie funkcjonuje sieć wodociągowa użytkownicy korzystają z indywidualnych studni kopanych, bądź wierconych (średnio o głębokości do 30,0m, jednak nie przekraczających głębokości 100,0m), a także z prywatnych wodociągów.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 Stacji Uzdatniania Wody, tj.:

- stacja uzdatniania wody w m. Szczawne - wybudowana w latach 70-tych na potrzeby tamtejszego PGR-u. SUW o wydajności 10m³/dobę, dostarcza wodę dla mieszkańców miejscowości Szczawne.
- stacja uzdatniania wody w m. Wysoczany - o wydajności 5,7 m³/dobę. Wcześniej funkcjonowała jako ujęcie powierzchniowe, zaś w 2018 roku na terenie obiektu wykonano nową studnię głębinową, co znacząco poprawiło jakość wody dostarczanej mieszkańcom Wysoczan.
- stacja uzdatniania wody w m. Jawornik - oddana do użytkowania w czerwcu 2007r. nowa stacja uzdatniania wody (SUW) w Jaworniku, o wydajności 312 m³/dobę, uzdatnia wodę do parametrów jakościowych wody zdatnej do picia oraz dostarcza wodę sieciami wodociągowymi dla mieszkańców Jawornika, Rzepedzi oraz Turzańskoś. Kuba. Stacja uzdatnia wodę z trzech studni głębinowych S1, S3 oraz S4, posiada nowoczesny system dezynfekcji wody generatorem ClO₂ wraz z lampą UV. W sieci wodociągowej utrzymywane jest stałe ciśnienie wody za pomocą 3 pomp sieciowych, sterowanych przy pomocy falownika.
- stacja uzdatniania wody w m. Nowy Łupków - wybudowana w latach 70-tych na potrzeby tamtejszego PGR-u. Woda pobierana z potoku Smolniczek na ujęciu wody w Zubańsku, transportowana jest rurociągiem około 1,7 km wprost na stację w Nowym Łupkowie, gdzie poddawana jest procesom uzdatniania. Woda poddana dezynfekcji trafia na jeden z trzech filtrów pośpiesznych, następnie jest doczyszczana

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

nowoczesnym systemem membranowym, zbudowanej w 2020 roku ultrafiltracji. Woda magazynowana w 3 zbiornikach wyrównawczych zasila wieś Nowy Łupków i część Smolnika. Sieć wodociągowa pracuje w układzie hydroforowym.

- stacja uzdatniania wody w m. Wisłok Wielki - wybudowana w latach 70-tych na potrzeby tamtejszego PGR-u. SUW o wydajności 30m³/dobę znajduje się bezpośrednio przy ujęciu wody powierzchniowej na rzece Wisłok. Dostarcza wodę dla mieszkańców Czystogarbu i Wisłoka Wielkiego. Sieć wodociągowa pierwotnie zbudowana z rur azbestowo-cementowych zostaje całkowicie wymieniona na nową PE w 2022 roku, ponad to zostaje podłączone nowe źródło wody ze studni głębinowej w Czystogarbie, co znacząco przyczyni się do poprawy jakości wody w domach mieszkańców.

Wykaz istniejących sieci wodociągowych na terenie gminy w rozbiciu na poszczególne miejscowości (z uwzględnieniem średnicy, długości sieci bez przyłączy i długości przyłączy):

1. Wysoczany – fi 75; 63 (przesyłowa i rozdzielcza); fi 20 do 50 (przyłącza); długość sieci bez przyłączy – 0,6 km, długość przyłączy – 0,1 km;
2. Szczawne –fi b.d., długość sieci bez przyłączy – 0,7 km, długość przyłączy – 0,1 km,
3. Wisłok Wielki/ Czystogarb – fi 75; fi 110, 90 (przesyłowa i rozdzielcza); fi 32;40;50 (przyłącza), długość sieci bez przyłączy – 8,6 km, długość przyłączy – 0,5 km;
4. Nowy Łupków / Smolnik – fi 125; 110 (przesyłowa i rozdzielcza), fi 32,40,50 (przyłącza), długość sieci bez przyłączy – 10,7 km, długość przyłączy – 0,3 km;
5. Jawornik/Rzepedź/ Turzańsk -fi 110, 90 (przesyłowa i rozdzielcza), fi 32,40,50,63 (przyłącza), długość sieci bez przyłączy – 3,3 km, długość przyłączy – 0,9 km.

➤ KANALIZACJA

Na podstawie dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego dla Gminy Komańcza za rok 2023r., sporządzono zestawienie wybranych danych dotyczących kanalizacji na terenie gminy, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 24. Zestawienie wybranych danych dotyczących kanalizacji na terenie Gminy Komańcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie: stat.gov.pl

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wielkość
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	21,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	290
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	2
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	45,2
Ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	72,0
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	osoba	2 430

Tak jak w przypadku zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Komańcza, podmiotem odpowiedzialnym w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy jest Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Szczawnem Sp. z o.o.

Cały teren gminy nie jest skanalizowany. Osoby prywatne, nie włączone do sieci posiadają przyłącz do bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe bądź do przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z dostępnymi danymi w roku 2023, na terenie gminy

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

funkcjonowało 195 zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowe oraz 95 oczyszczalni przydomowych.

Na terenie gminy Komańcza, zgodnie z danymi GUS z 2023r, działa 6 oczyszczalni ścieków (jednak w 2023r. jedna z czyszczalni została wyłączona z użytku), zatem w roku 2024 faktycznie funkcjonuje 5 oczyszczalni ścieków. Ich lokalizację, typ, rodzaj, przepustowość oraz krótki opis przedstawiono w tabeli.

Tab. 25. Wykaz oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Komańcza wraz z parametrami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Strategia Rozwoju Gminy Komańcza na lata 2023-2030” oraz gpgkkomancza.pl/obiekty-gpgk/

Lokalizacja	Krótki opis oczyszczalni	Ciąg technologiczny, typ i rodzaj	Przepustowość [m ³ /dobę]
Rzepedź	Wybudowana w 1963 roku na potrzeby Bieszczadzkich Zakładów Przemysłu Drzewnego im. Karola Świerczewskiego. Odbiera ścieki komunalne z 3 osiedli Rzepedzi oraz osiedla domków jednorodzinnych w Turzańsku. Obecnie realizowane są plany budowy nowej oczyszczalni ścieków.	Ciąg technologiczny obejmuje osadnik wstępny Imhoffa, stację dozowania koagulantu PIX, złożę zraszane, osadnik wtórny, wylot ścieków do odbiornika – rzeki Osławy. W 2017 roku wykonano modernizację poletek do suszenia osadu.	115m ³
Szczawne	Wybudowana została w latach 80-tych ub. wieku na potrzeby PGR Szczawne. Odbiera ścieki bytowe od kilkunastu rodzin, mieszkających na terenach dawnego PGR.	Ciąg technologiczny obejmuje osadnik gnilny OMG -10, złożę zraszane, osadnik wtórny, komorę pomiarową z przepływem Thomsona.	15m ³
Czystogarb	Wybudowana została w latach 70-tych ub. wieku na potrzeby PGR Czystogarb. Odbiera ścieki bytowe z Osiedla Mieszkaniowego w Czystogarbie.	Ciąg technologiczny oczyszczalni BIOBLOK Mu-100 obejmuje, komorę napowietrzania z areatorem, osadnik wtórny, pompy osadu nadmiernego i recyrkulatu oraz poletka do suszenia osadu.	15m ³
Nowy Łupków	Wybudowana została w latach 70-tych ub. wieku na potrzeby tamtejszego PGR. Odbiera ścieki komunalne z miejscowości Nowy Łupków.	Ciąg technologiczny obejmuje osadnik Imhoffa, złożę zraszane, osadnik wtórny.	48m ³
Komańcza	Na obiekcie oczyszczane są ścieki przyjmowane z sieci kanalizacyjnej Komańczy oraz ścieki dostarczane samochodami asenizacyjnymi. Oddana do użytku w 2000 r.	Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu Hydrovit. Proces technologiczny oparty jest na technologii osadu czynnego. Produktem końcowym są oczyszczone ścieki, odprowadzane do rzeki Osławicy oraz osad nadmierny, który po higienizacji i sprasowaniu na prasie taśmowej wysyłany jest do utylizacji.	225m ³

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Wykaz istniejących sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy w rozbiciu na poszczególne miejscowości (z uwzględnieniem średnicy i materiału wykonania rur, długości sieci bez przyłączy i długości przyłączy):

1. Szczawne – betonowa fi 250, żeliwo 110; długość sieci bez przyłączy – 0,7 km, przyłącza – 0,5 km;
2. Komańcza – PCV fi 200 i fi 160; długość sieci bez przyłączy – 17 km, przyłącza – 3,5km;
3. Nowy Łupków – betonowa fi 250, żeliwo 110; długość sieci bez przyłączy – 1,5 km, przyłącza – 0,6 km;
4. Czystogarb - PCV fi 200 i fi 160; długość sieci bez przyłączy – 0,8 km, przyłącza – 0,2km;
5. Rzepedź/ Turzańsk - PCV fi 200 i fi 160; długość sieci bez przyłączy – 1,8 km, przyłącza – 0,9km.

➤ SIĘĆ CIEPŁOWNICZA

Na terenie Gminy Komańcza nie funkcjonuje obecnie żadna ciepłownia zdolna do obsługi większego obszaru gminy, za wyjątkiem części osiedla wielorodzinnego w Rzepedzi. Zaopatrzenie w ciepło odbywa się w oparciu o indywidualne źródła ogrzewania – większość obiektów budowlanych wyposażona jest w kotłownie lokalne, natomiast starsze budynki wciąż wykorzystują tradycyjne urządzenia piecowe opalane paliwem stałym. W perspektywie najbliższych lat nie planuje się realizacji zbiorczej sieci ciepłowniczej.

➤ ELEKTOENERGETYKA

Przez teren Gminy Komańcza przebiega tranzytem linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Besko - Rzepedź (przez miejscowości: Rzepedź, Szczawne, Kulaszne) oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę, którą tworzą linie średniego napięcia 15kV i linie niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie gminy funkcjonuje stacja elektroenergetyczna 110/30/15kV „Rzepedź”, która jako pierwsza w regionie, została rozbudowana o kontenerowy stacjonarny magazyn energii o mocy ok. 2,1 MW i pojemności 4,2 MWh.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15kV. Sieć linii 15kV była przebudowana częściowo. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć.

Na przedmiotowym obszarze planuje się budowę linii 110 kV Dukla - Rzepedź (przez Jaśliska) o łącznej długości 43,8 km.

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z przebiegu istniejącej i planowanej infrastruktury elektroenergetycznej spełniając wymagania Polskich Norm oraz aktualnie obowiązujących przepisów.

W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi należy sieci te przystosować do nowych warunków pracy określonych przez dysponenta sieci.

Wyklucza się z zadrzewiania obszary pod liniami elektroenergetycznymi w pasach:

- dla linii 110 kV - 20 m (po 10 m w obie strony od osi linii),
 - dla linii SN - 11 m (po 5,5 m w obie strony od osi linii),
- oraz w pasach przeznaczonych dla infrastruktury elektroenergetycznej.

➤ **GAZOWNICTWO**

Na terenie gminy Komańcza nie występuje czynna sieć gazowa. Mieszkańcy korzystają z gazu bezprzewodowego (gaz z butli gazowych, zbiorniki na gaz).

Przez całą gminę biegnie polski odcinek gazociągu wysokiego ciśnienia $\Phi 1000\text{mm}$ Polska-Słowacja (relacji Strachocina - Nowy Łupków), który wchodzi w zakres budowy międzysystemowego połączenia Polska – Słowacja (interkonektora Polska-Słowacja). W/w gazociąg wysokiego ciśnienia o ciśnieniu roboczym 8,4 MPa oraz długości 61,3 km po stronie polskiej i 106 km po stronie słowackiej, obsługiwany jest przez polskiego i słowackiego operatora systemów przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. i Eustream a.s. Wokół gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000 ustanowiono strefę kontrolowaną. Zagospodarowanie terenu w obszarze objętym strefą kontrolowaną gazociągu regulują przepisy odrębne. Wszelkie inwestycje, uzbrojenia terenu, roboty budowlane, projekty i prace zagospodarowania terenu prowadzone w strefie kontrolowanej gazociągu podlegają uzgodnieniu u operatora gazociągu (GAZ-SYSTEM S.A.) w zakresie zgodności z przepisami odrębnymi. Szerokość strefy kontrolowanej dla gazociągu DN 1000 wynosi 12 m, to jest po 6 m na stronę gazociągu, mierząc prostopadłe do jego osi (strefa kontrolowana - obszar wyznaczony po obu stronach osi gazociągu, którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu). Ponadto dla prawidłowej eksploatacji ww. gazociągu operator powinien mieć zagwarantowany pas eksploatacyjny o szerokości 6m (po 3 m z obu stron osi gazociągu), w którym nie należy prowadzić działalności mogącej mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo sieci gazowej wysokiego ciśnienia, w tym w szczególności sadzić drzew i krzewów.

Na terenie gminy dopuszcza się również przebudowę, modernizację oraz budowę nowych sieci gazociągów wysokiego ciśnienia.

Dopuszcza się możliwość w terenach wolnych od zabudowy prowadzenie prac poszukiwawczych tj. badań geofizycznych i wierceń za gazem ziemnym i ropą naftową oraz budowę infrastruktury technicznej związanej z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. W planie ogólnym została wyodrębniona strefa infrastruktury technicznej gazowej wraz z terenem strefy kontrolowanej oraz poszerzeniami w miejscach, w których wykonane zostały zabezpieczenie osuwisk, na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa gazociągu wysokiego ciśnienia.

➤ **GOSPODARKA ODPADAMI**

Gospodarka odpadami na terenie gminy została szczegółowo opisana w „Planie gospodarki odpadami dla gminy Komańcza”. Na terenie gminy Komańcza działa selektywna zbiórka odpadów „u źródła”, prowadzona przez mieszkańców, a także podmioty gospodarcze. Odpady z terenu gminy odbierane są w poszczególne dni przez wyspecjalizowaną firmę. Odpady selektywne są kierowane do dalszego gospodarczego wykorzystania (recykling). Natomiast odpady nie nadające się do przetworzenia kierowane są na składowisko odpadów wg. oddzielnych zasad i umów. W planie ogólnym została wyodrębniona strefa infrastruktury technicznej PSZOK związana z uporządkowaną gospodarką odpadami.

2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu

W dniu 7 lipca 2023 r. została uchwalona nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688), która wprowadziła nowe narzędzie planistyczne - **plan ogólny gminy**. Dokument ten posiada rangę aktu prawa miejscowego i jest uchwalany obowiązkowo dla całego obszaru jednostki samorządu terytorialnego. Wraz z wejściem w życie planu ogólnego, dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy traci moc.

Ustalenia planu ogólnego staną się podstawą nie tylko do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lecz również do przygotowywania zintegrowanych planów inwestycyjnych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy w obszarach wskazanych jako tereny uzupełnienia zabudowy.

Szczegółowe regulacje dotyczące zakresu, struktury oraz dokumentowania projektu planu ogólnego zawarte zostały w:

- Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r., poz. 2758),
- oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1775).

Akty wykonawcze określają m.in. charakterystykę stref planistycznych, w tym ich profil funkcjonalny oraz wymagany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę stref planistycznych, które - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - mogą zostać wyznaczone na obszarze gminy w ramach opracowywanego planu ogólnego. Jednak ze względu na specyfikę uwarunkowań gminy, w planie ogólnym nie wskazano terenów strefy SH - czyli strefy handlu wielkopowierzchniowego.

Wykaz faktycznych stref planistycznych dla terenu gminy Komańcza, wraz z określonym profilem funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym (w zależności od potrzeb), zawiera oddzielna tabela zawarta w uzasadnieniu do planu ogólnego część tekstowa.

Tab. 26. Charakterystyka stref planistycznych. Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2024r., poz. 1775)

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹⁾
			podstawowy ²⁾	dodatkowy ²⁾	
1.	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

2.	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
3.	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
4.	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
5.	SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
6.	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
7.	SR	strefa produkcji rolnej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
8.	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
9.	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	50
10.	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

11.	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-
12.	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13.	SK	strefa komunikacyjna ⁴⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-

¹⁾ Określony dla strefy planistycznej minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie dotyczy terenów komunikacji, dla których wskaźnik ten wynosi 0%.

²⁾ Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

³⁾ Dotyczy:

1) terenów telekomunikacji;

2) innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

⁴⁾ Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

Terren Gminy Komańcza w przeważającej większości stanowią lasy, ponadto występują użytki rolne oraz tereny zurbanizowane (zabudowa mieszkaniowa, zabudowa zagrodowa, usługowa, handlowa, produkcyjna oraz przemysłowa jak również kamieniołom wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz techniczną).

Z uwagi na położenie Gminy Komańcza, charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, szczególnie istotne jest zapewnienie dbałości o stan środowiska naturalnego. Główną funkcją obszaru objętego planem pozostaje funkcja mieszkaniowa oraz zagrodowa, przy jednoczesnej możliwości rozwoju funkcji uzupełniających, takich jak działalność produkcyjno-usługowa oraz rekreacyjno-wypoczynkowa.

Istniejące tereny zabudowane wykazują wrażliwość na przekształcenia przestrzenne, jednak odpowiednio ukierunkowane zmiany mogą pozytywnie wpłynąć na atrakcyjność i uporządkowanie przestrzeni, pod warunkiem zachowania ładu przestrzennego oraz poszanowania lokalnych uwarunkowań. Oddziaływania antropogeniczne, jeśli zostaną właściwie zaplanowane, mogą pełnić funkcję porządkującą i wzbogacającą lokalną strukturę przestrzenną, pod warunkiem, że nie będą wiązać się z uciążliwościami takimi jak hałas, wibracje czy wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Istotne jest również przeciwdziałanie wprowadzaniu zabudowy nieadekwatnej do lokalnego kontekstu - zarówno pod względem cech przestrzennych, jak i architektonicznych. Ochrona tożsamości krajobrazowej i kulturowej regionu powinna stanowić jeden z priorytetów planowania przestrzennego na tym obszarze.

Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, przyjęte w projekcie Planu Ogólnego Gminy Komańcza, powiązane są z określonymi standardami urbanistycznymi. Stanowią one miarę jakości zarówno przestrzeni otwartych, jak i zurbanizowanych, a ich celem jest realizacja zasad ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju. Standardy te odnoszą się bezpośrednio do ustaleń zawartych w Planie Ogólnym, obejmując w szczególności:

- określenie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz ocenę chłonności terenów niezabudowanych;
- wymagania dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – do doprecyzowania na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- orientacyjne wartości maksymalnej powierzchni zabudowy, stanowiące podstawę dalszego uszczegółowienia w planach miejscowych;
- maksymalną wysokość zabudowy wyrażoną w metrach, obejmującą również obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz inne elementy trudno dostrzegalne z powietrza. Wskaźnik ten nie dotyczy obiektów o ponadprzeciętnej wysokości, takich jak kościoły, kominy przemysłowe, silosy, dominanty przestrzenne, maszty, jupitery czy zbiorniki;
- minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych – wskaźnik orientacyjny, podlegający doprecyzowaniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- zakres dopuszczalnych form zagospodarowania w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią $Q_{10\%}$ i $Q_{1\%}$;
- formułowanie zakazów, nakazów oraz ograniczeń w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu, wynikających z uwarunkowań środowiskowych, przestrzennych oraz prawnych.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego konieczne było zapewnienie skutecznej ochrony obiektów zabytkowych oraz innych elementów o wysokiej wartości historycznej, estetycznej i tożsamościowej. Działania te powinny być realizowane poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które mogą obejmować w szczególności:

- zakaz kształtowania nowych dominant przestrzennych w bezpośrednim otoczeniu obiektów zabytkowych lub cennych kulturowo, mogących zaburzać ich ekspozycję i percepcję;
- określenie zasad kształtowania zabudowy w sąsiedztwie tych obiektów, z uwzględnieniem ich gabarytów, form architektonicznych, linii zabudowy oraz kontekstu krajobrazowego;
- regulacje dotyczące dopuszczalnych form przebudowy, rozbudowy oraz zmiany sposobu użytkowania, pod warunkiem, że nie prowadzą one do utraty wartości kulturowych i autentyczności obiektu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

W zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej ustalenia planistyczne zakładają docelowe zapewnienie pełnej obsługi terenów za pośrednictwem odpowiednich sieci oraz urządzeń infrastruktury, obejmującej między innymi:

- system zbiorowej kanalizacji sanitarnej – z wyłączeniem obszarów, dla których realizacja takiej infrastruktury jest ekonomicznie nieuzasadniona;
- zaspokojenie zapotrzebowania na wodę dla gospodarstw domowych, usług, obiektów przemysłowych, produkcyjnych oraz pozostałych grup odbiorców;
- pokrycie zapotrzebowania na energię elektryczną w sposób ciągły i bezpieczny;
- dostęp do sieci gazowej w zakresie niezbędnym do zaspokojenia potrzeb bytowych i gospodarczych;
- zapewnienie systemu odbioru odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą umożliwiającą ich selektywną zbiórkę i segregację;
- modernizację, przebudowę i rozbudowę układu drogowego w zależności od potrzeb, z uwzględnieniem budowy niezbędnych urządzeń towarzyszących, takich jak chodniki, odwodnienie, oświetlenie, zatoki postojowe czy infrastruktura rowerowa.

Dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych Gminy Komańcza, istotną rolę odgrywają obszary objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na terenie gminy znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary chronionego krajobrazu:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
 - Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Parki krajobrazowe:
 - Jaślicki Park Krajobrazowy,
 - Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy;
- Obszary Natura 2000:
 - OSO (obszar specjalnej ochrony ptaków): „Bieszczady” PLC180001 oraz „Beskid Niski” PLB180002,
 - SOO (specjalny obszar ochrony siedlisk): „Ostoja Jaślicka” PLH180014, „Bieszczady” PLC180001, „Dorzecze Górnego Sanu” PLH180021;
- Rezerваты przyrody:
 - „Zwierzło w dolinie Olchowatego”,
 - „Źródłiska Jasiołki”,
 - „Przełom Osławy pod Duszatynem”,
 - „Przełom Osławy pod Mokrem”,
 - „Kamień nad Rzepedzią”;
- Pomniki przyrody – 9 na terenie gminy, indywidualnie chronione obiekty przyrodnicze.

W celu zachowania i poprawy warunków środowiskowych na terenie gminy, wskazane jest utrzymanie obecnego stanu zalesienia oraz prowadzenie sukcesywnego, niewielkiego dolesiania, szczególnie w miejscach istotnych dla funkcjonowania lokalnych korytarzy ekologicznych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania środowiskowe, społeczno-demograficzne oraz pełnione przez gminę funkcje, proponowane kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym koncentrują się wokół następujących priorytetów:

- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, społecznymi i gospodarczymi w celu wspierania zrównoważonego rozwoju gminy;
- osiągnięcie ładu przestrzennego, zgodnego z funkcją osadniczą gminy oraz standardami określonymi w dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego i regionalnego;
- stworzenie korzystnych warunków do zamieszkania i inwestowania, poprzez właściwe przygotowanie terenów pod zabudowę i zagospodarowanie;
- rozwój terenów inwestycyjnych, z poszanowaniem ładu przestrzennego i środowiskowego;
- optymalizacja kosztów i efektywności technicznej budowy oraz rozbudowy infrastruktury technicznej;
- kontynuacja i rozwój eksploatacji złóż kruszyw oraz budowa powiązanej infrastruktury drogowej;
- rewitalizacja terenów przemysłowych, w tym zagospodarowanie obszarów po eksploatacji kruszyw w kierunku funkcji turystycznych i rekreacyjnych;
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego, m.in. poprzez ochronę terenów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych przed niekontrolowaną zabudową;
- uporządkowanie struktury przestrzennej i estetyki zabudowy, w tym działania rewitalizacyjne obejmujące historyczne zespoły dworsko-parkowe;
- zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy oraz wykorzystanie istniejącej zabytkowej zabudowy w celach promocji, rozwoju turystyki i lokalnej kultury;
- rozwój gospodarki rolno-leśnej, poprzez wspieranie gospodarstw ekologicznych, promowanie produkcji zdrowej żywności oraz zrównoważone pozyskiwanie i przetwarzanie surowców leśnych.

Strategicznym celem rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego Gminy Komańcza jest kształtowanie takiej struktury funkcjonalno-przestrzennej, która w sposób zrównoważony i harmonijny wykorzysta lokalne zasoby przyrodnicze i kulturowe, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Porządkowanie istniejących struktur urbanistycznych powinno następować poprzez stosowanie spójnych rozwiązań architektonicznych – zarówno pod względem formy, kolorystyki, jak i skali zabudowy. Wprowadzenie jednolitego rodzaju pokrycia dachów oraz wykończenia elewacji w obrębie poszczególnych jednostek osadniczych stwarza potencjał do kreowania estetycznych i tożsamościowych przestrzeni, sprzyjających zarówno zamieszkiwaniu, jak i wypoczynkowi.

Rozwój zabudowy powinien być oparty na istniejącym i projektowanym układzie komunikacyjnym oraz uwzględniać lokalne punkty widokowe, dominanty kompozycyjne i charakterystyczne obiekty. Nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim na terenach wyposażonych w infrastrukturę techniczną lub na obszarach, na których jej realizacja jest planowana w najbliższej perspektywie bądź możliwa do efektywnej rozbudowy.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Podejmowane działania w ramach projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza – zarówno pojedynczo, jak i w połączeniu z innymi przedsięwzięciami – nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000. W szczególności:

- nie doprowadzą do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar Natura 2000;
- nie wpłyną negatywnie na gatunki będące przedmiotem ochrony w tych obszarach;
- nie spowodują pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 ani nie zaburzają ich powiązań z innymi obszarami cennymi przyrodniczo.

W przypadku, gdy na terenie objętym Planem Ogólnym pojawi się potrzeba realizacji działań, które mogłyby znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 lub obszarów znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*), i jednocześnie:

- będzie za nimi przemawiał nadrzędny interes publiczny, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, oraz
 - nie będzie możliwe zastosowanie rozwiązań alternatywnych,
- wówczas zostanie zapewniona odpowiednia kompensacja przyrodnicza, gwarantująca zachowanie spójności i prawidłowego funkcjonowania sieci Natura 2000.

2.3. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak Planu Ogólnego, będącego jednym z kluczowych narzędzi realizacji polityki przestrzennej gminy oraz wyrazem celów zarówno lokalnych władz, jak i społeczności, może skutkować nieuporządkowanym rozwojem przestrzennym. W takiej sytuacji wzrasta ryzyko wystąpienia konfliktów pomiędzy koniecznością ochrony środowiska a dążeniami do rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne konsekwencje mogą wynikać z zaniechania działań w zakresie rozbudowy systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej, jak również ochrony i kształtowania zasobów przyrodniczych oraz przestrzeni publicznych.

Brak przyjęcia Planu Ogólnego oznacza również poważne ograniczenia w planowym i świadomym gospodarowaniu przestrzenią gminy Komańcza, co w praktyce może utrudnić lub uniemożliwić racjonalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych na rozwój przestrzenny oraz społeczno-gospodarczy. Dotyczy to w szczególności działań ukierunkowanych na ochronę walorów przyrodniczych i kulturowych, rekultywację terenów zdegradowanych oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Wśród kluczowych zagadnień, które mogą ulec pogorszeniu w wyniku braku opracowania Planu Ogólnego, należy wymienić m.in.:

- konieczność ochrony zasobów wód pitnych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności,
- ekspansję zabudowy na tereny nieurbanizowane,
- potrzebę rekultywacji terenów przemysłowych i poeksploatacyjnych,
- wzrost presji inwestycyjnej na obszary objęte formami ochrony przyrody,
- zwiększenie natężenia ruchu drogowego na lokalnych ciągach komunikacyjnych, co może prowadzić do pogorszenia jakości powietrza, wzrostu hałasu oraz ogólnej degradacji warunków środowiskowych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń Planu Ogólnego Gminy Komańcza należy liczyć się z postępującym, choć stopniowym pogarszaniem się stanu środowiska naturalnego, krajobrazu oraz funkcjonowania istniejących ekosystemów, wynikającym z postępu cywilizacyjnego. Harmonijny rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy powinien być prowadzony z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, uwzględniając konieczność eliminowania potencjalnych zagrożeń dla jego równowagi i trwałości.

Brak wdrożenia działań zaplanowanych w ramach Planu Ogólnego może prowadzić do szeregu negatywnych skutków, w tym:

- w zakresie zagospodarowania przestrzennego – pojawi się ryzyko utraty ładu przestrzennego, ograniczenia możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscach do tego przeznaczonych, a także zahamowania rozwoju sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej,
- w sferze gospodarczej – utrudnienia w przyciąganiu inwestycji zewnętrznych, a tym samym ograniczenie możliwości wzrostu lokalnej aktywności gospodarczej,
- w aspekcie społecznym – pogorszenie dostępu mieszkańców do adekwatnej infrastruktury mieszkaniowej, usługowej, edukacyjnej, kulturalnej oraz rekreacyjnej, co może prowadzić do wzrostu bezrobocia i ograniczenia szans na rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Podsumowując, analiza potencjalnych skutków rezygnacji z realizacji Planu Ogólnego prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż zaniechanie jego wdrożenia może istotnie i negatywnie wpłynąć zarówno na środowisko przyrodnicze, jak i na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Komańcza.

2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie

Mając na uwadze zarówno zakres, jak i konieczność wdrożenia Planu Ogólnego Gminy Komańcza, a także obowiązujące regulacje dotyczące wyznaczania stref planistycznych, prognozowanego zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy oraz analizy chłonności terenów niezabudowanych, nie przewiduje się możliwości realizacji inwestycji w innym zakresie niż określony w zapisach projektowanego Planu Ogólnego.

W opracowaniu określono teren oraz współczynniki urbanistyczne, lokalne standardy urbanistyczne, uwzględniające uwarunkowania przestrzenne, środowiskowe oraz społeczno-gospodarcze, w tym kierunki i potencjał rozwojowy gminy, przy jednoczesnym uwzględnieniu czynników demograficznych. W związku z powyższym, nie przewiduje się możliwości opracowania alternatywnego wariantu przestrzennego dla przedmiotowego dokumentu planistycznego.

3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przeznaczenie terenów pod określone funkcje planistyczne będzie wpływać na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Mimo iż część oddziaływań będzie miała charakter bezpośredni i trwały, to przy wdrożeniu zaleceń zawartych w niniejszej prognozie oraz zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych, ryzyko przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska, określonych przepisami prawa, należy uznać za niewielkie.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Najistotniejsze zmiany w stanie środowiska wystąpią na obszarach, na których przewiduje się realizację inwestycji ujętych w ramach priorytetów ekologicznych gminy. Oddziaływania te będą przede wszystkim związane z rozbudową i modernizacją systemów gospodarki wodno-ściekowej oraz rozwojem infrastruktury komunikacyjnej.

Teren Gminy Komańcza w przeważającej większości stanowią lasy, ponadto występują użytki rolne oraz tereny zurbanizowane (zabudowa mieszkaniowa, zabudowa zagrodowa, usługowa, handlowa, produkcyjna oraz przemysłowa jak również kamieniołom wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz techniczną).

Znajdujące się w gminie Komańcza lasy charakteryzują się piętrowym układem roślinności, spowodowane jest to zmianą czynników siedliskowych zwłaszcza klimatycznych. Ze wzrostem wysokości obniża się temperatura, zwiększa suma opadów, trwa krócej okres wegetacyjny, zalega dłużej pokrywa śnieżna, co jest głównym czynnikiem zmiany w szacie roślinnej.

W strukturze krajobrazowej gminy istotne znaczenie mają nieleśne zbiorowiska roślinne, charakteryzujące się wysoką różnorodnością gatunkową zarówno flory, jak i fauny. Największą powierzchniowo grupę stanowią zbiorowiska łąkowe. Występują tu głównie zespoły łąki rajgrasowej (typ świeży), natomiast w bardziej wilgotnych fragmentach dolin pojawiają się płaty łąk ostrożeńowych. Wzdłuż potoków rozwijają się charakterystyczne zbiorowiska wysokich bylin (tzw. ziołorośla) o dużych liściach i masywnych łodygach. Na okresowo zalewanych, wilgotnych, kamienistych tarasach występują łopuszyny. Suche zbocza oraz polany, powstałe w wyniku odlesienia i wypasu, porastają ubogie pastwiska.

Szata roślinna obszaru objętego opracowaniem zdominowana jest przez gatunki o zasięgu środkowoeuropejskim, typowe dla żyznych lasów liściastych oraz mieszanych dolnoreglowych. Flora nieleśna obejmuje gatunki łąkowe, murawowe i pastwiskowe, a także rośliny synantropijne oraz liczną grupę roślin związanych z siedliskami wodnymi i bagiennymi.

Do gatunków objętych ochroną ścisłą, najczęściej spotykanych na analizowanym terenie, należą: wawrzynek wilczełyko, widłak jałowcowy oraz parzydło leśne. Rzadziej występują natomiast: gnieźnik leśny, różne gatunki storczyków, listera jajowata i podrzeń żebrowiec. Wśród roślin podlegających ochronie częściowej licznie reprezentowane są m.in. przytulia wonna oraz kopytnik pospolity.

Rozległe kompleksy leśne stanowią ważne siedlisko dla licznych gatunków fauny. Odznaczają się one wysokim bogactwem gatunkowym i pełnią funkcję ostoi zwierząt, zarówno drobnych, jak i większych ssaków. Na obszarze opracowania występują m.in.: zajęć szarak, mysz polna, łasica, wiewiórka, dzik, wydra, lis, borsuk, kuna, a także żbik europejski. Wśród gatunków łownych dominują jeleń szlachetny oraz sarna, a także kuropatwa i jarząbek. W ostatnich latach obserwuje się zwiększoną obecność dużych drapieżników, takich jak niedźwiedź brunatny, wilk oraz ryś. W rejonach podmokłych notuje się również obecność bobra europejskiego.

Ptaki stanowią najliczniejszą grupę kręgowców występujących na analizowanym obszarze. Są aktywne zarówno w dzień, jak i w nocy, zasiedlając wszystkie dostępne biotopy. Na terenach zamieszkałych dominują gatunki synantropijne, takie jak: wróbel, szpak, szczygieł, słowik, sikorka, sroka, gawron, kawka oraz jaskółka. Biotopy wodne zasiedlają m.in.: pluszcz, brodziec piskliwy, dzięcioł biało-grzbiety, krętogłów, kowalik i czapla siwa. Lasy o niskim stopniu przekształcenia stanowią dogodne środowisko życia dla wielu rzadkich i chronionych gatunków ptaków, takich jak: bocian czarny, orzeł przedni, orlik krzykliwy czy

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

puszczyk uralski. W niżej położonych partiach lasów spotykane są m.in.: kukułka, muchołówka białoszyja, sikora sosnowka, pełzacz leśny, a także kruk, włośchatka, dzięcioł zielonosiwy oraz gołąb grzywacz.

Dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu stanowić winno uzupełnienie funkcji istniejących w granicach opracowania oraz winno spowodować wzbogacenie funkcji terenu sąsiedniego.

Nowe funkcje, nie powinny naruszać reżimu wodnego na terenie gminy. Nie powinny spowodować też zaniku wody ani pogorszenia jej jakości w ujęciach użytkowników. W fazie realizacji jak i eksploatacji inwestycji nie należy stosowania żadnych środków chemicznych mogących prowadzić do skażenia wód.

Oddziaływanie na środowisko ograniczać należy do lokalnych zanieczyszczeń powietrza wynikających z pracy maszyn, a później zanieczyszczeń wynikających z użytkowania. Praca maszyn i urządzeń, jako główne źródło hałasu i wibracji nie powinna powodować przekroczenia dopuszczalnych norm, ponieważ zastosowane muszą być maszyny w odpowiednim stanie technicznym i odpowiedniego rodzaju. Należy dążyć, aby emisja ta była ograniczona czasowo do okresu realizacji inwestycji i winna być zlikwidowana po jej zakończeniu.

Na obszarze Gminy Komańcza nie występują tereny ani obiekty objęte formami ochrony przyrody ustanowionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*), takimi jak: parki narodowe i ich otuliny, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne czy zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Na terenie gminy Komańcza znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary chronionego krajobrazu:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
 - Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Parki krajobrazowe:
 - Jaśliski Park Krajobrazowy,
 - Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy;
- Obszary Natura 2000:
 - OSO (obszar specjalnej ochrony ptaków): „Bieszczady” PLC180001 oraz „Beskid Niski” PLB180002,
 - SOO (specjalny obszar ochrony siedlisk): „Ostoja Jaśliska” PLH180014, „Bieszczady” PLC180001, „Dorzecze Górnego Sanu” PLH180021;
- Rezerваты przyrody:
 - „Zwierzło w dolinie Olchowatego”,
 - „Źródlika Jasiółki”,
 - „Przełom Osławy pod Duszatynem”,
 - „Przełom Osławy pod Mokrem”,
 - „Kamień nad Rzepedzią”;
- Pomniki przyrody – 9 na terenie gminy, indywidualnie chronione obiekty przyrodnicze.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Biorąc pod uwagę zmiany w systemie gospodarczym kraju, podwyższone potrzeby społeczne mieszkańców gminy rolniczej, szereg nowej zabudowy powstałej na terenie gminy po 2003r, stanowiły budynki mieszkalne jednorodzinne, tzw. drugiego pokolenia tubylców oraz budynki mieszkalne osób przyjezdnych z innych regionów, zachwyconych walorami przyrodniczymi gminy, chcących zamieszkać na tym terenie okresowo czy całorocznie. Często są to potomkowie wysiedleńców w ramach tzw. „Akcji Wisła” lub też innych którzy na czas tzw. emerytury, opuszczają miasta i zasiedlają tereny wiejskie. Od roku 2003, do końca 2024, na terenie gminy zostało wydanych 742 decyzje o warunkach zabudowy dotyczące zabudowy mieszkaniowej, usługowej, rekreacyjnej, czy przebudowy istniejących starych budynków. Wszelkie wymienione działania inwestycyjne poprawiły komfort zamieszkania ludności. Działania inwestycyjne doprowadziły do częściowych zmian w środowisku naturalnym, bowiem każda budowa związana jest z dalszym uszczupleniem gruntów rolnych. Niemniej jednak ilość obecnych obiektów budowlanych jest znacząco mniejsza niż miało to miejsce w okresie przed II wojną. Oznacza to, że gmina miała i nadal posiada potencjał inwestycyjny, który może być realizowany w symbiozie z przyrodą.

Kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Komańcza, nie spowodują negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłyną negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Oddziaływania dokonywane w ramach planowanych kierunków rozwoju Gminy Komańcza nie będą miały istotnego wpływu na zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony (KSO) kluczowych gatunków i siedlisk, zachowanie kluczowych struktur obszaru, zachowanie kluczowych procesów i funkcji.

Dalszy rozwój inwestycyjny na obszarze Gminy Komańcza powinien w sposób zrównoważony obejmować rozbudowę zabudowy mieszkaniowej, uwzględniając zarówno potrzeby demograficzne, jak i standardy ładu przestrzennego, a także rozwój usług komplementarnych do funkcji mieszkaniowej, takich jak placówki handlu detalicznego, opieki zdrowotnej, edukacji oraz usług publicznych. Równocześnie konieczne jest systematyczne rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej i telekomunikacyjnej) oraz infrastruktury drogowej w celu zapewnienia sprawnej obsługi komunikacyjnej terenów inwestycyjnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Jednym z kluczowych elementów dalszego rozwoju gospodarczego gminy pozostaje również kontynuacja eksploatacji kopalin podstawowych, których złoża występują na jej obszarze, przy zachowaniu zasad racjonalnej gospodarki zasobami naturalnymi i minimalizacji oddziaływania na środowisko. Realizacja powyższych kierunków rozwoju powinna wspierać wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz poprawę warunków bytowych ludności, przy jednoczesnym poszanowaniu uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych.

4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Teren Gminy Komańcza położony jest częściowo w granicach:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,
- Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 o nazwie „Bieszczady” (PLC180001) oraz „Beskid Niski” (PLB180002);
- Specjalnym Obszarze ochrony Natura 2000 o nazwie „Ostoja Jaśliska” (PLH180014), „Bieszczady” (PLC180001), „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021);
- rezerwatów: „Zwierzło w dolinie Olchowego”, „Źródłiska Jasiołki”, „Przełom Oślawy pod Duszatynem”, „Przełom Oślawy Pod Mokrem”, „Kamień nad Rzepedzią”,
- Pomników Przyrody – 9 pomników na terenie całej gminy.

Obszar gminy Komańcza położony jest w granicach dwóch korytarzy ekologicznych: „Bieszczady” (GKK-1), „Beskid Niski” (GKK-2).

Cele ochrony przyrody, jak również obowiązujące na wskazanych obszarach zakazy i nakazy, zostały szczegółowo omówione w punkcie 2.1.17. niniejszego opracowania.

➤ OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

🌀 Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego leży w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Łączy się z Magurskim Parkiem Narodowym, Jaśliskim Parkiem Krajobrazowym i Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się dużą lesistością i niskim stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dominują łagodne pasma zalesionych pasm górskich. Obszar składa się z kompleksu głównego, kompleksu Grab oraz mniejszych kompleksów: Krempna, Olchowiec i Polany.

🌀 Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

Walory przyrodnicze i krajobrazowe całego Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu są bardzo cenne, bowiem stanowiły podstawę do powołania terenu objętego ochroną krajobrazową. Beskidy Wschodnie odznaczają się dużą lesistością i względnie małym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Na piękno krajobrazu składa się również mozaika pól, łąk i pastwisk wraz z zabudową wsi i miasteczek. Jest to obszar szczególnie atrakcyjny dla turystyki i rekreacji, z czystymi rzekami i strumieniami, ze zdrowymi lasami porastającymi niezbyt wysokie góry. Walory przyrodnicze są związane przede wszystkim z siedliskami buczyn karpackich, obfitujących w gatunki gdzie indziej rzadkie i chronione.

Planowane do realizacji funkcje nie naruszają nakazów i zakazów występujących na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

➤ **PARKI KRAJOBRAZOWE**

☞ **Jaśliski Park Krajobrazowy**

Jaśliski Park Krajobrazowy chroni wschodnią część Beskidu Niskiego - obszaru źródłiskowego Jasiołki i Wisłoka. W systemie obszarów chronionych stanowi on łącznik pomiędzy Magurskim Parkiem Narodowym a Ciśniańsko - Wetlińskim Parkiem Krajobrazowym i Bieszczadzkim Parkiem Narodowym.

Park usytuowany jest we wschodniej, najbardziej urozmaiconej krajobrazowo, części Beskidu Niskiego. Najwyższym punktem Parku jest rozłożysty leśny masyw Kamienia (859 m n.p.m.) położony w grzbiecie granicznym. Grzbiet ten na zachodzie opada ku Przełęczy Beskid (581 m) nad Czeremchą i Przełęczy Dukielskiej (500 m), a na wschodzie po lekkim obniżeniu nad Jasiem wspina się na kolejne „graniczne kopce”: Kanasiówkę (823 m), Pasikę (848 m), Danawę (841 m) i Średni Garb (822 m), by następnie zejść do Przełęczy Łupkowskiej (640 m). Od zachodniej grupy wzgórz z wyraźnymi garbami Jasieniowa między Polanami i Olchowcem oraz przygranicznego Studennego Wierchu (702 m) odróżnia się równoległa do dukielskiego traktu północna odnoga pasma granicznego z kulminacją na Tokarni (695 m) i Ostrej (687 m) oraz oddzielony od niej głęboko wciętym wąwozem rzeki Jasiołki wyspowy masyw Piotrusia (728 m).

☞ **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy**

Park ma na celu ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych zachodniej części Bieszczadów, przy jednoczesnym stymulowaniu życia społeczno-gospodarczego, przede wszystkim turystyki i rekreacji w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Pełni przy tym rolę otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Park odznacza się największą w Polsce lesistością sięgającą 83%, przy wysokim stopniu naturalności ekosystemów leśnych. Tutejsze drzewostany, zbudowane głównie z buka i jodły tworzą zespół żywej buczyny karpackiej Dentario glandulosae-Fagetum. Z rzadszych zbiorowisk leśnych można wymienić zespół jaworzyny górskiej Phyllitido-Aceretum z chronioną paprocią – języcznikiem zwyczajnym Phyllitis scolopendrium, porastający tu i ówdzie strome skalne zbocza, m.in. w rezerwacie „Woronikówka”. Z innych ciekawych zespołów wymienić można zespół bagiennej olszynki górskiej w Starym Siodle oraz torfowisko przejściowe w Kalnicy z narecznicą grzebieniastą Dryopteris cristata i jedynym w Bieszczadach stanowiskiem olszy czarnej.

Planowane do realizacji funkcje nie naruszają nakazów i zakazów występujących na terenie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego.

➤ OBSZARY NATURA 2000

Dokumentem podstawowym dla Obszarów Natura 2000 jest plan zadań ochronnych, natomiast plany ochrony wykonuje się dla obszaru bądź jego części tylko wówczas, gdy występuje potrzeba uszczegółowienia planowania.

W planach zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 znajdują się:

- opisy granic obszaru Natura 2000,
- mapy obszaru Natura 2000,
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru,
- cele działań ochronnych,
- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania,
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 bądź wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- szczegółowe lokalizacje siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt (przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000), do których adresowane są działania ochronne.

Na dzień sporządzania ekofizjografii podstawowej oraz niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko, na terenie gminy Komańcza funkcjonują zatwierdzone Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 19 stycznia 2023r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 (*Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023 r., poz. 395*) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (*Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r., poz. 1332*), zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 września 2017r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (*Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079*).

Ponadto funkcjonuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 lipca 2022r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego (*Dz. U. z 2022r., poz. 1919*), które ustanawia plan ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego, który staje się planem ochrony dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Bieszczady (PLC1800012)) w części pokrywającej się z obszarem Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Dla pozostałych występujących na terenie gminy Obszarów Natura 2000, tj.; „Bieszczady” (PLC180001) (poza granicami Bieszczadzkiego Parku Narodowego) oraz „Beskid Niski” (PLB180002), **nie zostały sporządzone i zatwierdzone plany zadań**

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

ochronnych (na dzień opracowania Ekofizjografii podstawowej i Prognozy oddziaływania na środowisko).

Zgodnie z w/w zatwierdzonymi Zarządzeniami na terenie gminy Komańcza występują następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki chronione:

→ na terenie **Obszaru Ostoja Jaślicka**:

- 9130 Żyzne buczyny,
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 6230 Bogate florystycznie murawy bliźniczkowe,
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe,
- Stanowisko ponikła kraińskiego (*Eleocharis carniolica*),
- Biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*),
- Brzanka *Barbus meridionalis* (*B. carpathicus*),
- Kumak górski (*Bombina variegata*),
- Traszka karpacka (*Triturus montandoni*),
- Zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnabarinus*),
- Zagłębek bruzdkowany (*Rhysodes sulcatus*),
- Bóbr europejski (*Castor fiber*),
- Wydra (*Lutra lutra*),
- Wilk (*Canis lupus*),
- Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*),
- Ryś (*Lynx*).

→ na terenie **Obszaru Dorzecze Górnego Sanu**:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe,
- 6510 Świeże łąki używane ekstensywnie,
- 6430 Złotorośla nadrzeczne,
- 1032 *Unio crassus*, Sójka gruboskrupowa,
- 1355 *Lutra lutra*, Wydra,
- 1138 *Barbus peloponnesius*, Brzanka,
- 6143 *Romanogobio Kessler*, Kiełb Kesslera.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (*Dz. U. z 30 października 2023r., poz. 2342*) przedmiotem ochrony na obszarze są:

- 1) siedliska przyrodnicze;
- 2) gatunki roślin oraz ich siedliska;
- 3) gatunki zwierząt innych niż ptaki oraz ich siedliska.

Rozporządzenie wskazuje przedmioty ochrony **bez ich dokładnej lokalizacji**.

Siedliska Przyrodnicze Będące Przedmiotem Ochrony na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum),
- 4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (Salicetum lapponum, Salicetum silesiacae),
- 6150 Wysokogórskie murawy acydofilne (Juncion trifidi) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (Salicion herbaceae),
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie),
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygono-Trisetion),
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea),
- 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati,
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe,
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe,
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii,
- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania,
- 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum),
- 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion),
- 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (Aceri Fagetum),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum),
- 9180 Jaworzyny i lasy kłono-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani),
- 91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe,
- 9410 Górskie bory świerkowe (Piceion abietis, część – zbiorowiska górskie).

Gatunki Roślin Będące Przedmiotem Ochrony Na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- bezlist okrywowy Buxbaumia viridis,
- dzwonek piłkowany Campanula serrata,
- ponikło kraińskie Eleocharis carniolica,
- rzepik szczeciniasty Agrimonia pilosa,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- tocja karpacka *Tozzia carpathica*,
- widłoząb zielony *Dicranum viride*.

Gatunki Zwierząt Innych Niż Ptaki, Będące Przedmiotem Ochrony Na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki* osiadła,
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus* osiadła,
- brzanka *Barbus meridionalis* osiadła,
- bóbr europejski *Castor fiber* osiadła,
- czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar* osiadła,
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio* osiadła,
- krasopani hera *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* osiadła,
- kumak górski *Bombina variegata* osiadła,
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri* osiadła,
- mopek *Barbastella barbastellus* migrująca,
- nadobnica alpejska *Rosalia alpina* osiadła,
- niedźwiedź brunatny *Ursus arctos* osiadła,
- nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii* zimująca,
- nocek duży *Myotis myotis* zimująca,
- nocek orzęsiony *Myotis emarginatus* zimująca,
- podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros* zimująca,
- ponurek Schneidera *Boros schneideri* osiadła,
- ryś *Lynx lynx* osiadła,
- skójka gruboskorupowa *Unio crassus* osiadła,
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)* osiadła,
- traszka karpacka *Triturus montandoni* osiadła,
- wilk *Canis lupus* osiadła,
- wydra *Lutra lutra* osiadła,
- zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus* osiadła,
- zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* osiadła,
- żubr *Bison bonasus* osiadła.

W odniesieniu do wskazanych celów wyznaczenia obszaru Natura 2000, stwierdza się, iż zarówno charakter, jak i skala dotychczasowych oraz planowanych form zagospodarowania terenu wskazane w planie ogólnym nie będą wywierały negatywnego wpływu na gatunki i siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na obszarze Gminy Komańcza.

Zagospodarowanie terenu gminy nie powoduje negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpływa negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Plan Ogólny Gminy przewiduje jedynie niewielkie rozszerzenie istniejących obszarów zabudowy, co w perspektywie długoterminowej przyczyni się do ograniczenia zjawiska rozpraszania zabudowy na terenie gminy.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Zgodnie z Załącznikiem nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 **Dorzecze Górnego Sanu PLH180021** (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2023 r., poz. 395), na terenie wskazanego obszaru Natura 2000 określono katalog działań ochronnych. Działania te zostały przypisane do konkretnych jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, a także przyporządkowane do odpowiednich lokalizacji w granicach obszaru objętego ochroną.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
1.	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem.		
2.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>)	<u>Obligatoryjne:</u> Prowadzenie ekstensywnego użytkowania pastwiskowego, kośnego lub kośno-pastwiskowego	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu
3.		<u>Fakultatywne:</u> Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno - środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych.	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem
4.		Wycinanie drzew i krzewów z wywiezieniem biomasy. Wycinka przy lub poniżej szyi korzeniowej. Sukcesywnie po ok. 30% powierzchni na rok. Powstałą biomasę należy usunąć z miejsca zabiegu. Działanie ciągle do czasu odkrzewienia powierzchni - pomiędzy 16 października a końcem lutego lub w innym terminie pod nadzorem przyrodniczym	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
5.	6430 Ziółorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez odstąpienie od makronielowowania terenu	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
6.		Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych. Usuwanie z płatu siedliska barszczu Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskyi</i> .	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Organ/podmiot odpowiedzialny w myśl obowiązujących przepisów prawa

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

7.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Obligatoryjne: Prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu
8.		Fakultatywne: Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno - środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
9.	*7220 Źródła wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem. Konieczna zmiana SDF.		
10.	9110	Zachowanie siedliska	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu
11.	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska	nr 7)	na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Właściwy miejscowo starosta
		Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew. Zakres prac: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.	Płat siedliska: 46JW (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
12.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Właściwy miejscowo starosta
13.		Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew. Zakres prac: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.	Płaty siedliska: Q7F4, E42E (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
14.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Właściwy miejscowo starosta
15.		Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew.	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy
Komańcza

16.		Zakres prac: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym. Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych. Usuwanie z drzewostanu gatunku inwazyjnego: robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> . Wskazanie do wycinki w pierwszej kolejności robinii akacjowej np. przy planowaniu zabiegów gospodarczych.	Płat siedliska BCD8 (zgodnie z zał. nr 7)	zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Właściwy miejscowo starosta
17.	*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem.		
18.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez pozostawienie bez użytkowania lub użytkowanie z zachowaniem arealu, struktury i składu gatunkowego właściwego dla siedliska.	Areál siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
19.		Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew. Zakres prac: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.	Areál siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
20.		Usunięcie gatunków inwazyjnych rdestowca ostrokończystego <i>Reynutria japonica</i> , niecierpka gruczołowego <i>Impatiens glandulifera</i> , barszczu	Płaty siedliska B321, C16A, DE70, 5B17, ACDC, 5917, 0EEF, 2722, A007, 6E16 D9C2 (zgodnie z zał. nr 7)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskyi</i> przy wykorzystaniu dopuszczonych metod.		Organ/podmiot odpowiedzialny w myśl obowiązujących przepisów prawa
21.	5264 brzanka <i>Barbus carpathicus</i>	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w obszarze: 49°34' 22,264" N 22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	PGW Wody Polskie
22.	1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w obszarze: 49°34' 22,264" N 22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	PGW Wody Polskie
23.	5339 różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w obszarze: 49°34' 22,264" N 22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	PGW Wody Polskie
24.	6143	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w	PGW Wody Polskie

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	kiełb Kesslera <i>Romanogobio kessleri</i>		obszarze: 49°34' 22,264" N 22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	
25.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w obszarze: 49°34' 22,264" N 22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	PGW Wody Polskie
26.		Ochrona potencjalnych siedlisk tarliskowych, szczególnie w potoku Hoczewka i w potoku Sanoczek. Należy zapewnić ochronę siedlisk gatunku poprzez zachowanie istniejącego oraz tworzącego się rumoszu drzewnego, zalegającego w rzece. Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz uzasadnionych sytuacji zagrożenia życia, bezpieczeństwa, zdrowia lub mienia.	Hoczewka, Sanoczek, San	PGW Wody Polskie
27.	1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Udrożnienie cieków	Zidentyfikowane progi w obszarze: 49°34' 22,264" N	PGW Wody Polskie
			22°09'21,463" E 49°31'45,907"N 22°16'35,306"E 49°25'53"N 22°24'31"E	
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
28.	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem.		
29.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
30.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
31.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

32.	*7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem. Konieczna zmiana SDF.		
33.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
34.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
35.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	Płaty siedliska: GET3, 9BBC, AFD3, 050D, OCC5, BCD8 (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
36.	*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Nie określa się. Brak występowania siedliska przyrodniczego w obszarze objętym planem.		
37.	*91E0	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ.	Płaty siedliska: B321, 884A, C16A, DE70, 5B17, ACDC,	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym)	A007, 0E33, D9C2 (zgodnie z zał. nr 7)	
38.	5264 brzanka <i>Barbus carpathicus</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 3 lata	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
39.	1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 3 lata	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
40.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie – 1 raz na 10 lat w ostatnim roku obowiązywania PZO.	Punkty monitoringowe: 2 (49°26'32,5" N; 22°22'57,3" E), 3 (49°24'43,3" N; 22°18'18,2" E), 4 (49°26'4,24" N; 22°20'32,5" E), 5 (49°29'41,0" N; 22°18'38,0" E), 6 (49°31'21,0" N; 22°19'56,0" E), 7 (49°26'13,41" N; 22°14'55,04" E),	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

			8 (49°29'3,33" N; 22°15'45,5" E), 9 (49°27'13,68" N; 22°12'46,71" E), 10 (49°25'31,58" N; 22°08'18,80" E), 11 (49°22'47,0" N; 22°07'35,65" E), 12 (49°21'26,65" N; 22°05'34,90" E), 14 (49°31'11,128" N; 22°06'15,268" E), 15 (49°32'47,52" N; 22°07'43,572" E), 16 (49°34'10,536" N; 22°09'07,232" E), 17 (49°35'46,9428" N; 22°11'37,2611" E), 18 (49°33'37,859" N; 22°13'05,46" E), 19 (49°32'01,0" N; 22°16'06,0" E), 20 (49°27'13,68" N; 22°12'46,71" E), 21 (49°31'24,0" N; 22°16'51,0" E), 22 (49°27'47,8" N; 22°19'41,5" E)	
41.	5339 rózanka <i>Rhodeus amarus</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 3 lata	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
42.	6143 kieleb Kesslera <i>Romanogobio kessleri</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 3 lata	Na tych samych stanowiskach, na których wykonywano połowy: 49,4272°N; 22,3925°E 49,4008°N; 22,2878°E 49,4024°N; 22,2252°E 49,4493°N; 22,2591°E 49,3622°N; 22,1139°E 49,3553°N; 22,0888°E 49,4258°N; 22,1397°E 49,5213°N; 22,3342°E 49,5833°N; 22,1744°E 49,5261°N; 22,1079°E	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
43.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 3 lata	Rzeka Sanoczek i Hoczewka	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
44.	1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Monitoring stanu ochrony populacji i siedliska gatunku w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Zakres prac: wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie - co 5 lat	Areał siedliska (zgodnie z zał. nr 7)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Zgodnie z załącznikiem Nr 1 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 września 2017r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079) na terenie Obszaru Natura 2000 „Ostoja Jaślicka” PLH180014 zostały wskazane, następujące działania ochronne (ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania):

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
1.	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych roślin. Ręczne wykopywanie lub wycinanie pędów barszczu Sosnowskiego <i>Heracleum sosnovskii</i> oraz utylizacja odpadów roślinnych poza obszarem Natura 2000.	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
2.		Działania edukacyjne: a) przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat niekorzystnego wpływu poboru żwiru na środowisko rzeki, b) propagowanie informacji o możliwościach reagowania na zaobserwowane nielegalne pozyskanie żwiru poprzez informowanie odpowiednich służb.	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 we współpracy z samorządami lokalnymi
3.		Ograniczenie mechanicznego zniszczenia kamieńców: a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru, ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk oraz obligatoryjnym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000; b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa; c) ograniczenie prac utrzymaniowych ingerujących w koryto rzeki i odsypiska żwirowe do prac prowadzonych na mocy dotychczasowych decyzji administracyjnych oraz prac niezbędnych do zabezpieczenia terenów zabudowanych, mostów, dróg, itp., a także sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo powszechne oraz życie i mienie ludzkie. Utrzymanie naturalnej sekwencji pios i bystrzy, kształtowanej przez naturalne	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, zarządcy terenu oraz samorządy terytorialne

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		procesy dynamiki rzeki. Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne w przypadku konieczności likwidacji szkód po powodziach, ale zakres takich prac powinien eliminować lub minimalizować ewentualne szkody przyrodnicze, obejmujące zniszczenie siedlisk przyrodniczych, czy też siedlisk gatunków. Szczegółowy zakres prac związanych z usuwaniem skutków powodzi, powinien być uzgodniony z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.		
4.	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe	Zachowanie powierzchni lub poprawa stanu zachowania muraw bliźniczkowych. <u>Działania obligatoryjne:</u> Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7 Działanie winno być realizowane również na nowo zinwentaryzowanych płatach siedliska (w ramach uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku)	Właściciel lub użytkownik gruntu
5.		<u>Działania fakultatywne:</u> a) użytkowanie pastwiskowe Coroczny wypas zwierząt gospodarskich w obsadzie zwierząt od 0,4 do 0,6 DJP/ha, przy maksymalnym obciążeniu pastwiska do 5 DJP/ha; graniczny termin wypasu 15 października. Na terenach zalewowych rozpoczęcie wypasu nie wcześniej niż dwa tygodnie po ustąpieniu wód b) użytkowanie kośne Pomimo tego, że wymogiem programów środowiskowych jest dla muraw bliźniczkowych prowadzenie wypasu, w tym przypadku wystarczającą formą użytkowania jest koszenie. Murawy bliźniczkowe w tym obszarze zachowane są dosyć fragmentarycznie, ponadto w pobliżu występują cenne młaki, które mogłyby zostać zniszczone przez owce. Przed przystąpieniem do koszenia należy przeprowadzić odkrzaczanie, jeśli sukcesja krzewów w istotny sposób zagrażałaby zachowaniu psiar. W innym przypadku należy pozostawić	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7 Działanie winno być realizowane również na nowo zinwentaryzowanych płatach siedliska (w ramach uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku)	Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		część krzewów, jako strefę ekotonową, zwiększającą bioróżnorodność. Opisywane psiary wystarczy wykosić przynajmniej raz na 2 lata, zbierając i wywożąc siano.		zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.
6.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatheret on elatioris</i>)	Utrzymanie i poprawa stanu ochrony łąk. <u>Działania obligatoryjne</u> Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno- pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7 Działanie winno być realizowane również na nowo zinwentaryzowanych płatach siedliska (w ramach uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku)	Właściciel lub użytkownik gruntu
7.		<u>Działania fakultatywne</u> Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7 Działanie winno być realizowane również na nowo zinwentaryzowanych płatach siedliska (w ramach uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku)	Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.
8.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Utrzymanie i poprawa stanu torfowisk przejściowych poprzez odkrzaczanie i koszenie ręczne. Poprawa stanu ochrony tych torfowisk jest możliwa tylko w przypadku wprowadzenia koszenia trzęsawisk, które powinno być wykonywane corocznie,	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		przez kilka lat, a także usuwania krzewów (wierzba uszata i kruszyna pospolita). Wszelkie prace powinny być wykonywane ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu, a pozyskana biomasa powinna zostać od razu usunięta po przeprowadzeniu zabiegu.		podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.
9.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Utrzymanie i poprawa stanu torfowisk alkalicznych poprzez odkrzaczanie i koszenie ręczne. Poprawa stanu jest możliwa poprzez sporadyczne (np. raz na 2 lata), ręczne koszenie wybranych fragmentów młak. Wszelkie prace powinny być wykonywane ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu, a pozyskana biomasa powinna zostać od razu usunięta po przeprowadzeniu zabiegu.	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

				zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.
10.	9110 Kwaśne buczyny	Prowadzenie gospodarki leśnej wg. dotychczasowych zasad gospodarowania w szczególności: - pozostawianie fragmentów drzewostanu do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiąających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wyrwconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska, , gwarantujących stałą obecność grubych drzew. - stosowanie rębni gniazdowej udoskonalonej (IVd) z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie, której występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących, stanowiących główne miejsce rozwoju dla nadobnicy.	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
11.	9130 Żyzne buczyny	Prowadzenie gospodarki leśnej wg. dotychczasowych zasad gospodarowania w szczególności: - pozostawianie fragmentów drzewostanu do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiąających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wyrwconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska, , gwarantujących stałą obecność grubych drzew. - stosowanie rębni gniazdowej udoskonalonej (IVd) z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie, której występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących, stanowiących główne miejsce rozwoju dla nadobnicy	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
12.	9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i	Pozostawienie płatów jaworzyn bez użytkowania	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7	Właściciel lub użytkownik gruntu

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	zbozczach			
13.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych roślin. Ręczne wykopywanie lub wycinanie pędów barszczu Sosnowskiego <i>Heracleum sosnovskii</i> oraz utylizacja odpadów roślinnych poza obszarem Natura 2000.	Dokładna lokalizacja działania powinna zostać poprzedzona aktualną inwentaryzacją rozmieszczenia obcych gatunków inwazyjnych roślin.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
14.		Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez pozostawienie płatów siedliska bez użytkowania gospodarczego (za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie) lub użytkowanie z zachowaniem arealu i cech siedliska.	Areal siedliska zgodnie z załącznikiem nr 7. Działanie winno być realizowane również na nowo zinwentaryzowanych płatach siedliska (w ramach uzupełnienia stanu wiedzy)	Właściciel lub użytkownik gruntu
15.	1898 Ponikło krańskie <i>Eleocharis carolinica</i>	Odkrzaczanie i usunięcie roślinności ekspansywnej. Należy usunąć krzewy i podrost drzew oraz ekspansywne rośliny zielne zarastające stanowisko. Prace powinny być wykonane wczesną wiosną lub późną jesienią, w zależności od tempa sukcesji, co 2-3 lata.	Stanowisko gatunku zgodnie z załącznikiem nr 7.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
16.		Ogrodzenie żerdziami stanowiska gatunku uniemożliwiające jego rozjeżdżanie.	Stanowisko gatunku zgodnie z załącznikiem nr 7.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
17.	1138 Brzanka Barbus <i>meridionalis</i> (<i>B. carpathicus</i>)	Ograniczenie mechanicznego zniszczenia łach i odsypisk bocznych i śródkorytowych oraz wysp: a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru, ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony gatunków i ich siedlisk oraz obligatoryjnym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000; b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa, c) ograniczenie prac utrzymaniowych ingerujących w koryto rzeki i odsypiska żwirowe do bezpośredniego sąsiedztwa mostów, dróg i innej infrastruktury technicznej oraz terenów zabudowanych, a także sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo powszechne lub konieczna jest ochrona życia lub mienia; utrzymanie naturalnego charakteru rzeki.	Cieki wodne w obszarze	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, RZGW w Krakowie, samorządy lokalne

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

18.	1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Wycinka drzew i krzewów w przypadku stwierdzenia ich sukcesji na obszarach występowania gatunku.	Stanowiska występowania gatunku zgodnie z załącznikiem nr 7.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
19.	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	pozostawianie fragmentów drzewostanu do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wyrwconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska,	Płaty siedliska 9110 i 9130 zgodnie z załącznikiem nr 7	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
20.	1087 Nadobnica alpejska <i>Rosalia alpina</i>	Bierna ochrona rezerwatów położonych w granicach Ostoi, z wyłączeniem fragmentów wymagających ochrony czynnej.	Rezerваты przyrody położone w Ostoi Jaśliskiej	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
21.		Ograniczenie składowania drewna bukowego, wiązowego, jesionowego oraz jaworowego w okresie rójki nadobnicy alpejskiej (tj. od 15 czerwca do 15 września); w razie konieczności składowania drewna ww. gatunków w tym okresie wskazane jest zabezpieczenie go przed możliwością złożenia jaj przez nadobnicę alpejską np. siatka o drobnych oczkach	cały obszar	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
22.		pozostawianie fragmentów drzewostanu do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wyrwconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska,	Płaty siedliska 9110 i 9130 zgodnie z załącznikiem nr 7	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
23.		Stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej (IVd) z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie prowadzenia której, występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących stanowiących główne miejsce rozwoju dla nadobnicy alpejskiej	Płaty siedliska 9110 i 9130 zgodnie z załącznikiem nr 7	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
24.	4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i>	Pozostawienie bez użytkowania dolin potoków stanowiących miejsce występowanie biegacza urozmaiconego	potok Belcza zgodnie z załącznikiem nr 7	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Rymanów, Nadleśnictwo Komańcza
25.	1303 Podkowice mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> 1324 Nocek	Ograniczenie dostępu do jaskini „Gdzie Wpadł Grotolaz” w okresie zimowania nietoperzy (zamknięcie jaskini w pierwszych dniach października i otwarcie na początku kwietnia, konserwacja istniejącej kraty).	Jaskinia „Gdzie Wpadł Grotolaz” N 49° 31.537', E 21° 43.679'	organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

26.	duży <i>Myotis myotis</i> 1321 Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i> 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteini</i>	Utrzymanie zadrzewień w najbliższym sąsiedztwie jaskiń umożliwiając swobodny dolet i rojenie. W przypadku konieczności usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia koron drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10-15 metrów.	Nadleśnictwo Dukla, Leśnictwo Cergowa i Piotruś wydzielania: 04-06-1-02-34-c-00 04-06-1-02-40-c-00 04-06-1-02-40-h-00 04-06-1-02-43-a-00 04-06-1-02-43-c-00 04-06-2-10-44-b-00	Nadleśnictwo Dukla
27.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Edukacja hodowców w zakresie ochrony zwierząt hodowlanych przed drapieżnikami (w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych).	Cały obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
28.		Wypożyczenie zainteresowanych hodowców zwierząt w psy stróżujące i pastuchy elektryczne (w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych).	Cały obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
29.		Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.	Kompleksy leśne obszaru Natura 2000	RDLP w Krośnie, Nadleśniczowie Nadleśnictwa Dukla, Rymanów i Komańcza w porozumieniu z PZŁ
30.		Zabezpieczenie bazy pokarmowej drapieżników – w populacjach ustabilizowanych jeleni i saren pozyskanie myśliwskie powinno być planowane w obrębie całego LRH na poziomie nie wyższym niż prognozowany przyrost liczebności, przy uwzględnieniu wszystkich czynników wpływających na śmiertelność jeleni i saren (w tym drapieżnictwa). Pozyskanie myśliwskie powinno być prowadzone w powiązaniu z poziomem szkód w drzewostanach, wyrządzanych przez zwierzę pławą.	Cały obszar Natura 2000	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa w porozumieniu z PZŁ
31.	1354 Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i>	Edukacja hodowców w zakresie ochrony zwierząt hodowlanych przed drapieżnikami (w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych).	Cały obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
32.		Wypożyczenie zainteresowanych hodowców zwierząt w psy stróżujące i pastuchy elektryczne (w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych).	Cały obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
33.		Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.	Cały obszar Natura 2000	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
34.		Unikanie habituacji i warunkowania pokarmem zwłaszcza w pobliżu siedzib	Cały obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		ludzkich czy ośrodków turystycznych, poprzez zabezpieczenie miejsc gromadzenia odpadów z gospodarstw domowych (wykorzystywanie zamykanych kontenerów na śmieci do gromadzenia odpadów).		2000, samorządy lokalne
35.	1361 Rys euroazjatycki <i>Lynx lynx</i>	Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.	Cały obszar Natura 2000	RDLP w Krośnie, Nadleśnictwa
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
36.	3220 Pionierska roślinność na kamienicach górskich potoków	Monitoring usuwania gatunków obcych. Kontrola terenowa skuteczności usuwania gatunków obcych, obejmująca lokalizację płatów barszczu Sosnowskiego przeznaczonych do usuwania. Wynikiem powinno być opracowanie zawierające ocenę skuteczności dotychczasowych działań oraz wskazania do dalszych prac.	Miejsca przeprowadzenia zabiegów ochrony czynnej	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
37.		Monitoring stanu zachowania zgodnie z przewodnikiem monitoringu GIOŚ	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMS. Stanowiska: Jasiołka, Wisłok, Bielcza, Mszanka.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
38.	6510 Nizowe i górskie świece łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Monitoring sposobu użytkowania łąk. Ocena efektywności sposobu wykonania oraz efektywności prowadzonych zabiegów ochronnych. Lustracja terenowa pod kątem sposobu użytkowania siedliska, zmian arealu, stanu zachowania (w oparciu o metodykę GIOŚ), w tym oszacowanie procentowego udziału płatów w stanie FV, U1 i U2. Sporządzenie raportu z lustracji.	Miejsca przeprowadzenia zabiegów ochrony czynnej	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
39.		Wykonanie monitoringu zintegrowanego na 23 stanowiskach badawczych, monitorowanych w ramach PMS. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMS.	23 stanowiska: Barwinek Czeremcha-Lipowiec Jaślicka - Wola Niżna Królik Polski Moszczaniec Mszana Nowa Wieś Olchowiec Przełom Jasiołki Radoszyce Ropianka Rudawka Rymanowska Smereczne Surowica Szklary Tylawa Wernejówka Wola Niżna - Wola Wyzna Zawadka	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

			Rymanowska Zydranowa Źródłiska Jasiołki	
40.	6230 Górskie i niżowe murawy błotnistkowe	Monitoring sposobu użytkowania łąk. Ocena efektywności sposobu wykonania oraz efektywności prowadzonych zabiegów ochronnych. Lustracja terenowa pod kątem sposobu użytkowania siedliska, zmian arealu, stanu zachowania (w oparciu o metodykę GIOŚ), w tym oszacowanie procentowego udziału płatów w stanie FV, U1 i U2. Sporządzenie raportu z lustracji.	Miejsca przeprowadzenia zabiegów ochrony czynnej	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
41.		Wykonanie monitoringu zintegrowanego na jednym stanowisku badawczym, monitorowanym w ramach PMS. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMS.	Działanie będzie realizowane w rezerwacie Źródłiska Jasiołki zgodnie z wykazem działek zamieszczonym w załączniku nr 7.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
42.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęśawiska	Monitoring realizacji działań wykonywanych dla ochrony torfowisk przejściowych. Corocznie po przeprowadzeniu każdego zabiegu ochronnego należy dokonać wizji terenowej w celu określenia zasadności kontynuowania ochrony czynnej i ustalenia harmonogramu i sposobu dalszych prac. Na każdej powierzchni należy wykonać zdjęcie fitosocjologiczne oraz ocenić stan siedliska zgodnie z metodyką GIOŚ. 1. Działanie jest wykonywane o ile dany płat nie będzie podlegał PMS. W przypadku przeprowadzenia badań w ramach PMS – w danym roku nie trzeba wykonywać działania.	Płaty siedliska objęte ochroną czynną	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
43.		Kontynuacja monitoringu zintegrowanego na 2 stanowiskach badawczych monitorowanych w ramach PMS. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMS.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMS. Stanowiska: Kamień nad Jaśliskami, Źródłiska Jasiołki.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
44.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze mlak, turzycowisk i mechowisk	Monitoring realizacji działań wykonywanych dla ochrony mlak górskich. Corocznie po przeprowadzeniu każdego zabiegu ochronnego należy dokonać wizji terenowej w celu określenia zasadności kontynuowania ochrony czynnej i ustalenia harmonogramu i sposobu dalszych prac. Na każdej powierzchni należy wykonać zdjęcie fitosocjologiczne oraz ocenić stan siedliska zgodnie z metodyką GIOŚ.	Płaty siedliska objęte ochroną czynną	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		Działanie jest wykonywane o ile dany płat w danym roku nie podlega monitoringowi krajowemu PMŚ.		
45.		Monitoring stanu zachowania na dwóch stanowiskach kontrolnych zgodnie z przewodnikiem monitoringu GIOŚ	Dwa stanowiska kontrolne: Stanowisko 1 X=709186 Y=171373 Stanowisko 2: X=708159 Y=172593	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
46.	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Kontynuacja monitoringu zintegrowanego na jednym stanowisku badawczym monitorowanych w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowisko: Jaskinia „Gdzie Wpadł Grotolaz”	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
47.	9110 Kwaśne buczyny	Monitoring stanu zachowania na trzech stanowiskach kontrolnych zgodnie z przewodnikiem monitoringu GIOŚ	Trzy stanowiska kontrolne Stanowisko 1: X=699006 Y=182357 Stanowisko 2: X=698690 Y=184249 Stanowisko 3: X=695937 Y= 188823	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
48.	9130 Żyzne buczyny	Monitoring stanu zachowania na jedenastu stanowiskach kontrolnych zgodnie z przewodnikiem monitoringu GIOŚ	Jedenaście stanowisk kontrolnych zgodnie z dotychczasową lokalizacją	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
49.	9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	Kontynuacja monitoringu zintegrowanego na 6 stanowiskach badawczych monitorowanych w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowiska: Cergowa, Góra Piotruś 1, Góra Piotruś 2, Ostra 1, Ostra 2, Ostra 3.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
50.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Kontynuacja monitoringu zintegrowanego na 7 stanowiskach badawczych monitorowanych w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowiska: Bielcza, Daliowa, Przełom Jasiołki 1, Przełom Jasiołki 2, Puławy Rudawka, Zydranowa.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
51.		Monitoring usuwania gatunków obcych. Kontrola terenowa skuteczności usuwania gatunków obcych, obejmująca lokalizację płatów barszczu Sosnowskiego przeznaczonych do usuwania. Wynikiem powinno być opracowanie zawierające ocenę skuteczności dotychczasowych działań oraz wskazania do dalszych prac.	Miejsca przeprowadzenia zabiegów ochrony czynnej	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
52.	1898	Monitoring efektów usuwania	Płaty siedliska objęte	Sprawujący nadzór

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	Ponikło kraińskie <i>Eleocharis caroliola</i>	gatunków ekspansywnych. Działanie realizowane w przypadku wdrożenia ochrony czynnej. Polega na sprawdzeniu w terenie odnawiania się populacji usuwanych gatunków ekspansywnych. Powinno być realizowane w rok po każdym etapie usuwania gatunków	ochroną czynną	nad obszarem Natura 2000.
53.		Kontynuacja monitoringu przyrodniczego na jednym stanowisku badawczym monitorowanym w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowisko: Moszczaniec-Jasiel.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
54.	1138 Brzanka <i>Barbus meridionalis (B. carpathicus)</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego na jednym stanowisku badawczym monitorowanym w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowisko: Wisłok- Rudawka.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
55.	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ	pięć stanowisk kontrolnych stanowisko 1: X= 698824 Y=176450 Stanowisko 2: X=715878 Y=176902 Stanowisko 3: X=721467 Y=161996 Stanowisko 4: X=712302 Y=172447 Stanowisko 5: X=698177 Y=185541	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
56.	2001 Traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i>	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ	pięć stanowisk kontrolnych stanowisko 1: X= 698824 Y=176450 Stanowisko 2: X=715878 Y=176902 Stanowisko 3: X=721467 Y=161996 Stanowisko 4: X=712302 Y=172447 Stanowisko 5: X=698177 Y=185541	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
57.	1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ	3 znane stanowiska: Zydranowa Tylawa Moszczaniec	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
58.	1086 Zgnirotek	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu	3 stanowiska: rez. Przełom Jasiołki,	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	cynobrowy <i>Cucujus cinnabermus</i>	GIOŚ	Bukowica, Źródlika Jasiołki	2000.
59.	1087 Nadobnica alpejska <i>Rosalia alpina</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego na dwóch stanowiskach badawczych monitorowanym w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ. Stanowiska: Darów, Lipowiec	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
60.	4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus vartolosus</i>	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ	potok Bełca (oddz. 132a/143a) - Piotruś (potok na granicy oddziałów 40a i 41a - Bukowica (potok na granicy oddz. 257a i 257b - Radoszyce (potok na granicy oddziałów 162c i 161a) - potok Szczerbowy (w oddziale 108 i na granicy oddziałów 108 i 106)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
61.	4026 Zagłębek bruzdkowany <i>Rhyssodes sulcatu</i>	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ	Na tym etapie wiedzy rezerwat: Przełom Jasiołki, Bukowica i Źródlika Jasiołki oraz leśnictwo Radoszyce (161h)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
62.	1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> 1321 Nocek orzęziony <i>Myotis emarginatus</i> 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	Monitoring liczebności gatunku w obszarze oraz stanu schronień zimowych	Jaskinia Gdzie Wpadł Grotolaz N 49° 31.537', E 21° 43.679' Jaskinia Gdzie Samolot Spadł N 49°31'31".000, E 21°43'40".000 Jaskinia Przy Szkółce N 49° 31.923', E 21° 41.962' Jaskinia Pod Bukiem N 49° 31.867', E 21° 42.076' Jaskinia na Wierzchowinie I N 49°31'58".00*0, E 21°41'54".000 Jaskinia na Wierzchowinie II N 49° 31.966', E 21° 41.886' Jaskinia Wodna N 49° 28.095', E 21° 44.359'	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
63.	1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	Monitoring liczebności oraz stanu ochrony kolonii letniej i otoczenia	Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze, - Rezerwat Bukowica	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
64.	1337 Bóbr europejski	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego w obszarze, wykonywanego w ramach	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

	<i>Castor fiber</i>	PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.		
65.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego w obszarze, wykonywanego w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
66.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego w obszarze, wykonywanego w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
67.	1354 Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego w obszarze, wykonywanego w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
68.	1361 Rys <i>Lynx lynx</i>	Kontynuacja monitoringu przyrodniczego w obszarze, wykonywanego w ramach PMŚ. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.	Zgodnie z dotychczasową lokalizacją w PMŚ.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
69.	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	2. Inwentaryzacja gatunków obcych na kamieńcach. 3. Inwentaryzacja powinna polegać na wizji terenowej, w czasie, której oznacza się odbiornikiem GPS miejsca występowania gatunków obcych i określa zajmowaną powierzchnię, – co jest niezbędne do zaplanowania ochrony czynnej	Wszystkie płaty kamieńców w obszarze i ich bezpośrednie sąsiedztwo. Działanie będzie realizowane zgodnie z wykazem działek zamieszczonym w załączniku nr 7.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
70.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe	Inwentaryzacja siedlisk łąkowych na całym obszarze Natura 2000. Obecna wiedza na temat rozmieszczenia i stanu zachowania siedlisk łąkowych jest zbyt mała, aby precyzyjnie planować zadania ochronne. Zadanie to jest również bardzo istotne ze względu na dużą dynamikę stanu ochrony tego siedliska, a także na silną antropopresję związaną przede wszystkim z przekształcaniem trwałych użytków zielonych na tereny zabudowane. Opracowanie powinno polegać na kartowaniu łąk na podkładzie ortofotomapy, z określeniem ogólnego stanu zachowania i obecnego użytkowania danego płatu.	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
71.	9110 Kwaśne buczyny	Weryfikacja występowania kwaśnych buczyn w obszarze i dopracowanie metodyki odróżniania buczyn kwaśnych od żyznych. Istniejące obecnie dane o rozmieszczeniu kwaśnych buczyn w	Wydzielania, w których potencjalnie mogą występować, nie wykazywane dotychczas kwaśne buczyny	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

		obszarze są sprzeczne. Rozbieżności te wynikają również prawdopodobnie z trudności w wyróżnianiu tych dwóch siedlisk przyrodniczych i braku dostosowanych do warunków lokalnych kryteriów klasyfikacji.		
72.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Weryfikacja występowania łągów oraz określenie aktualnych zagrożeń w celu opracowania sposobu realizacji ochrony czynnej. Aktualne rozmieszczenie, stan i zagrożenia siedliska przyrodniczego 91E0 powinny zostać zweryfikowane w czasie krótkich wizji terenowych, w których weryfikuje się występowanie siedliska, odnotowuje się występowanie gatunków obcych, przeznaczonych do usunięcia oraz inne zagrożenia – np. nielegalne wysypiska śmieci, ślady nadmiernego pozyskania drewna. W czasie wizji terenowych powinno się notować przez wszystkim stanowiska barszczu Sosnowskiego, kolczurki klapowanej, niecierpka gruczołowatego oraz rdestowca ostrokończystego.	Areál siedliska oraz potencjalne obszary jego występowania	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
73.	4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i>	Poszukiwanie stanowisk gatunku uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze.	Cały obszar	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
74.	1163 Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Poszukiwanie stanowisk gatunku. W czasie sporządzania PZO występowania gatunku nie potwierdzono. Wskazane jest przeprowadzenie dodatkowych odłowów, szczególnie w dolnym biegu Jasiołki (Stasianie)	Potencjalne siedliska gatunku, na podstawie wiedzy o biologii gatunku – szczególnie w dolnym biegu Jasiołki	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

➤ **REZERWATY PRZYRODY**

Rezerwaty przyrody to obszary wyznaczone w celu ochrony ekosystemów zachowanych w stanie naturalnym lub nieznacznie przekształconym, a także stanowisk cennych gatunków roślin i zwierząt, elementów przyrody nieożywionej o szczególnym znaczeniu naukowym, przyrodniczym, kulturowym bądź krajobrazowym. Głównym celem funkcjonowania rezerwatów jest zapewnienie możliwości zachowania różnorodności biologicznej, w tym zróżnicowania biocenoz oraz materiału genetycznego w nich zawartego. Zasady ochrony tych obszarów określone są w zarządzeniach wydawanych przez właściwego miejscowo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

➤ **POMNIKI PRZYRODY**

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, **pomniki przyrody** stanowią pojedyncze okazy przyrody ożywionej lub nieożywionej, bądź ich skupiska, wyróżniające się szczególną wartością przyrodniczą, naukową, kulturową, historyczną bądź krajobrazową. Mogą to być m.in. drzewa i krzewy – zarówno rodzimych, jak i obcych gatunków – a także źródła, wodospady, wywierzyska, skały, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie, charakteryzujące się unikatowymi cechami lub imponującymi rozmiarami.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Szczegółowe zasady ochrony oraz tryb ich powoływania i znoszenia określa art. 45 ust. 1–3 cytowanej ustawy, tj.: „*W stosunku do **pomnika przyrody**, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:*

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;*
 - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*
 - 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;*
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;*
 - 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;*
 - 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;*
 - 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
 - 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*
 - 10) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;*
 - 11) umieszczania tablic reklamowych.*
- 2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:*
- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;*
 - 2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;*
 - 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;*
 - 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.*
- 3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do inwestycji strategicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 103a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”*

Ustalenia Planu Ogólnego nie naruszają zakazów wprowadzonych dla ustanowionych na terenie gminy Komańcza pomników przyrody.

➤ POZOSTAŁE WIELKOPOWIERZCHNIOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Teren objęty opracowaniem (granice administracyjne Gminy Komańcza) znajduje się **poza granicami:**

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Parków Narodowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Narodowym, w odległości około 15,00 km, jest Bieszczadzki Park Narodowy (granice gminy bezpośrednio sąsiadują z otuliną BdPN).
- Użytków ekologicznych – najbliższym znajdującym się użytkiem ekologicznym, w odległości około 4,00km, jest użytek „bez nazwy”, położony w na działce nr ew. 261, w miejscowości Solinka, gm. Cisna.
- Stanowisk dokumentacyjnych – najbliższym znajdującym się stanowiskiem dokumentacyjnym, w odległości około 4,10 km, jest „Progi skalne i przełom na potoku Tarnawka w Łukowem”.
- Zespołów przyrodniczo – krajobrazowych - najbliższym znajdującym się zespołem przyrodniczo - krajobrazowym, w odległości około 725,0km, jest zespół przyrodniczo – krajobrazowy „bez nazwy”, położony w miejscowości Solinka, gm. Cisna.

Poza obszarami wymienionymi w ustawie o ochronie przyrody Gmina Komańcza położona jest w granicach *Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”* – powołanym przez UNESCO w 1992 roku, obejmującym obszary Bieszczadzkiego Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego Doliny Sanu, Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (w granicach gminy), w celu ochrony kompleksu naturalnych lasów bukowych i wschodniokarpackich górskich łąk – połonin wraz z ich unikalną w skali europejskiej florą i fauną, a także harmonizowania gospodarki człowieka z przyrodą.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 24. Orientacyjna lokalizacja Gminy Komańcza względem pozostałych wielkopowierzchniowych obszarów chronionych. Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencja Berneńska) - podpisana w Bernie w 1979 r., została ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. Jej celem jest wspieranie międzynarodowej współpracy na rzecz ochrony zagrożonych wyginięciem elementów dzikiej przyrody w Europie. Konwencja reguluje zasady ochrony gatunków roślin i zwierząt, jak również ich siedlisk, uznanych za szczególnie cenne lub narażone na degradację.

Jednym z kluczowych mechanizmów wdrażania postanowień Konwencji było powołanie sieci chronionych obszarów przyrodniczych pod nazwą Emerald Network, której odpowiednikiem na obszarze Unii Europejskiej jest funkcjonująca obecnie sieć Natura 2000.

Załączniki do Konwencji zawierają wykazy gatunków podlegających ochronie ścisłej, a także wytyczne dotyczące racjonalnego gospodarowania gatunkami zagrożonymi, w celu zapewnienia ich przetrwania w środowisku naturalnym.

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS) – utworzone zostały celem ochrony terenów, szczególnie cennych przyrodniczo z uwagi na występujące tam rośliny i żyjące zwierzęta. Polskie prawo definiuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk jako obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt, lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. Obszary takie wyznaczane są w celu zachowania lub odtworzenia siedliska zajmowanego przez gatunki roślin lub zwierząt będących przedmiotem szczególnego zainteresowania wspólnoty w ramach jego ochrony. Obszary takie mogą być wyznaczane także wtedy, gdy przyczyniają się do stworzenia całościowej spójności sieci Natura 2000 jak również wyznacza się je w celu zachowania w danym obszarze bioróżnorodności biologicznej. Na szczeblu unijnym podstawy prawne utworzenia Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk zapewnia Dyrektywa Siedliskowa. Na szczeblu krajowym podstawą prawną funkcjonowania Obszarów Ochrony Siedlisk jest Rozporządzenie Ministra Środowiska.

Dyrektywa ptasia - czyli Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, stanowi jeden z kluczowych aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie ochrony przyrody. Jej pierwotna wersja została przyjęta w 1979 roku jako Dyrektywa Rady 79/409/EWG, a następnie zaktualizowana w 2009 roku. Dokument ten ma na celu ochronę wszystkich gatunków dzikich ptaków naturalnie występujących na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, a także ich siedlisk lęgowych, żerowisk oraz tras migracyjnych.

Wdrażanie dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do podejmowania działań zmierzających do zachowania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony populacji ptaków. W szczególności obejmuje to obowiązek wyznaczania obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) dla gatunków wymienionych w załączniku I do dyrektywy oraz dla gatunków

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

migrujących, które – choć nieujęte w załączniku – wymagają odpowiedniej ochrony. Dyrektywa zakazuje także celowego zabijania, chwytania oraz niepokojenia ptaków, a także niszczenia ich siedlisk, zwłaszcza w okresie lęgowym. Dodatkowo reguluje kwestie handlu dzikimi ptakami oraz ich wykorzystywania do celów łowieckich.

Obszary wyznaczone na podstawie Dyrektywy ptasiej wchodzi w skład europejskiej sieci Natura 2000, tworząc – wraz ze specjalnymi obszarami ochrony siedlisk (SOOS), wyznaczonymi zgodnie z Dyrektywą siedliskową – zintegrowany system ochrony przyrody na poziomie unijnym. W Polsce dyrektywa została wdrożona poprzez przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz akty wykonawcze, w tym rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska, ustanawiające konkretne obszary Natura 2000.

Konwencja o różnorodności biologicznej - celem Konwencji o różnorodności biologicznej ratyfikowanej w 1996r. (Dz. U. 2001r. Nr 184, poz. 1532), jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Konwencja bońska - celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państw w różnych cyklach życiowych. Dla celów ich ochrony konieczne są zgodne wysiłki wszystkich państw posiadających jurysdykcję nad obszarami, w których te zwierzęta przebywają. Tekst Konwencji zawiera dwa załączniki. w załączniku I wymienione są gatunki zwierząt zagrożonych wyginięciem. Strony konwencji są zobowiązane w stosunku do gatunków zwierząt wymienionych w załączniku I do:

- ochrony, a jeżeli to możliwe, odtworzenia ich siedlisk,
- zapobiegania niekorzystnym oddziaływaniom na dane gatunki,
- wydania zakazu pozyskiwania zwierząt (w tym chwytania, zabijania czy wybierania jaj), przy uwzględnieniu systemu wyjątków takich jak pozyskiwanie do celów naukowych.

W załączniku II wymienione są zwierzęta mające nieodpowiedni stan zachowania, dla których istnieje konieczność zawarcia porozumień międzynarodowych. Polska jest stroną dwóch takich porozumień - dotyczących ochrony nietoperzy (EUROBATS) i małych waleni (ASCOBANS).

Konwencja karpacka - celem Konwencji Karpackiej jest współpraca międzynarodowa oraz prowadzenie przez państwa będące jej Stronami wszechstronnej polityki na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego Karpat.

Zarówno lokalizacja, jak i zakres opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza, przedstawiony w niniejszym dokumencie, nie prowadzi do naruszenia celów ochrony środowiska określonych na poziomie międzynarodowym, unijnym ani krajowym,

które mogłyby mieć znaczenie w kontekście planowanego dokumentu. Cele ochrony środowiska ustanowione na poziomie krajowym koncentrują się na wprowadzeniu zasad związanych z użytkowaniem przestrzeni, obejmujących nakazy, zakazy oraz ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, mające na celu zapewnienie odpowiednich warunków dla ochrony środowiska, przyrody oraz krajobrazu - zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Pojęcie integralności obszarów Natura 2000 odnosi się do zachowania strukturalnej i funkcjonalnej spójności elementów środowiska przyrodniczego, które warunkują trwałość populacji gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Oznacza to konieczność utrzymania kompletności cech, procesów ekologicznych oraz czynników przyrodniczych związanych z danym obszarem, które mogą mieć wpływ na realizację jego celów ochronnych.

Teren Gminy Komańcza położony jest **częściowo w granicach:**

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,
- Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 o nazwie „Bieszczady” (PLC180001) oraz „Beskid Niski” (PLB180002);
- Specjalnym Obszarze ochrony Natura 2000 o nazwie „Ostoja Jaśliska” (PLH180014), „Bieszczady” (PLC180001), „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021);
- rezerwatów: „Zwierzło”, „Źródłiska Jasiołki”, „Przełom Oślawy pod Duszatynem”, „Przełom Oślawy Pod Mokrem”, „Kamień nad Rzepedzią”,
- Pomników Przyrody - 9 pomników na terenie całej gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy zakresu planowanych działań inwestycyjnych, ukierunkowanych na racjonalne i uporządkowane zagospodarowanie przestrzeni Gminy Komańcza, stwierdzono brak znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary objęte ochroną prawną. Realizacja planowanych przedsięwzięć nie spowoduje fragmentacji siedlisk, nie przyczyni się również do zmniejszenia liczebności istotnych gatunków fauny i flory ani do pogorszenia stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i ich ochrony w stopniu istotnym. W granicach objętych analizą nie odnotowano występowania cennych siedlisk ani gatunków zwierząt podlegających ochronie, których obecność mogłaby być zagrożona.

Nie przewiduje się również ingerencji w istniejące stosunki wodne, która mogłaby prowadzić do degradacji środowiska lub wywołać szkody ekologiczne. Projekt Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie narusza integralności funkcjonalnej środowiska przyrodniczego, w tym również nie wpływa negatywnie na obszary Natura 2000, takie jak „Bieszczady”, „Beskid Niski”, „Ostoja Jaśliska” oraz „Dorzecze Górnego Sanu”.

Ponadto, realizacja ustaleń zawartych w Planie nie spowoduje zmniejszenia jakości ani przepustowości istniejących korytarzy ekologicznych, przez co nie zostaną zakłócone naturalne trasy migracyjne zwierząt. Tym samym nie dojdzie do przerwania lub osłabienia funkcjonalnych powiązań pomiędzy obszarami objętymi siecią Natura 2000, co stanowi istotny warunek jej skutecznego działania.

Charakter zapisów projektu Planu Ogólnego, obejmujących kierunki rozwoju przestrzennego gminy, nie narusza obowiązujących nakazów, zakazów ani ograniczeń

wynikających z przepisów dotyczących ochrony środowiska i przyrody, zarówno w ujęciu krajowym, jak i wspólnotowym.

6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY

W niniejszym rozdziale przedstawiono informacje, które powinny zostać uwzględnione na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opracowywanych na podstawie ustaleń planu ogólnego w kolejnych etapach procesu planistycznego. Ze względu na fakt, że zakres oraz forma planu ogólnego zostały ściśle określone przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na tym etapie nie jest możliwe wprowadzenie do ustaleń stref planistycznych szczegółowych regulacji odnoszących się do ochrony środowiska oraz ochrony zdrowia ludzi.

Możliwość doprecyzowania i rozwinięcia zasad dotyczących ochrony środowiska zostanie zapewniona na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których mogą zostać określone bardziej szczegółowe ustalenia dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Każdy uczestnik procesu inwestycyjnego zobowiązany jest do zachowania szczególnej troski o stan środowiska naturalnego oraz o zdrowie i jakość życia ludzi. Istotną rolę w tym procesie pełni planista, który – określając nowe funkcje przestrzenne terenów – powinien kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Oznacza to konieczność zapewnienia warunków sprzyjających utrzymaniu równowagi przyrodniczej oraz prowadzeniu racjonalnej gospodarki zasobami środowiska przyrodniczego.

W praktyce powinno to obejmować m.in. kompleksowe podejście do rozwiązywania problemów związanych z zabudową terenów miejskich i wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodno-ściekowej, sposobów gromadzenia, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów, planowania i zagospodarowania terenów zieleni, a także ochrony walorów krajobrazowych. Niezbędne jest również branie pod uwagę zagrożeń związanych z ruchami masowymi ziemi oraz potrzeby w zakresie ochrony jakości powietrza, wód, gleby i powierzchni ziemi. Ponadto konieczna jest analiza potencjalnych oddziaływań inwestycji w kontekście hałasu, wibracji oraz promieniowania elektromagnetycznego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na obszarach administracyjnych miast oraz w granicach zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi, obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć, które mogą stwarzać zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi. W szczególności dotyczy to obiektów, których funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii lub innych istotnych negatywnych skutków środowiskowych.

Ze względu na charakter i ogólny zakres opracowywanego dokumentu, jakim jest Plan Ogólny Gminy Komańcza, na obecnym etapie nie jest możliwe pełne i jednoznaczne

określenie potencjalnych oddziaływań wynikających z zastosowania konkretnych rozwiązań technologicznych. Szczegółowa identyfikacja i ocena możliwych wpływów na środowisko będą możliwe dopiero na etapie planowania i realizacji poszczególnych inwestycji, w bezpośrednim odniesieniu do konkretnego sposobu zagospodarowania terenów wskazanych w ustaleniach planu.

Obszar objęty opracowaniem był na przestrzeni lat przekształcany wskutek działalności człowieka, co dotyczy również terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej. W wielu przypadkach obecny stan siedlisk i zbiorowisk roślinnych stanowi rezultat oddziaływań antropogenicznych, które miały wpływ na ich strukturę i skład gatunkowy.

Możliwość dokonania rzetelnej oceny stopnia i zakresu oddziaływania na środowisko będzie w dużej mierze uzależniona od przyszłego sposobu użytkowania poszczególnych terenów, zgodnego z ustaleniami planistycznymi, a także od rodzaju i charakterystyki obiektów, urządzeń i budowli technicznych, które mogą zostać zlokalizowane w granicach tych terenów w ramach dopuszczonych funkcji i przeznaczeń.

➤ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ**

W związku z realizacją niektórych inwestycji dopuszczonych w ramach ustaleń Planu Ogólnego Gminy Komańcza, na wybranych terenach może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych drzew oraz zakrzewień. Na etapie realizacyjnym, w ramach wdrażania funkcji wskazanych w planie, możliwe będzie również częściowe przekształcenie terenów biologicznie czynnych w celu budowy obiektów kubaturowych oraz infrastruktury technicznej i drogowej. Skala planowanych zmian będzie uzależniona od intensywności zagospodarowania, przewidywanych funkcji, formy i charakteru zabudowy, a także od powierzchni przeznaczonej pod inwestycję.

Należy jednak podkreślić, że planowane przedsięwzięcia projektuje się w taki sposób, aby możliwie najlepiej wkomponować je w naturalne ukształtowanie terenu, co pozwoli na ograniczenie ingerencji w środowisko do niezbędnego minimum. Wdrożenie ustaleń planistycznych, nawet w ograniczonym zakresie, będzie jednak skutkowało przeznaczeniem części obszarów pod zabudowę. Najistotniejsze zmiany przestrzenne przewiduje się na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, niezabudowanych, które w wyniku realizacji inwestycji mogą zostać przekształcone z przeznaczeniem na cele budowlane oraz związane z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Powstanie nowej zabudowy będzie nieuchronnie oddziaływać na lokalną przyrodę – wpływ ten, choć nieunikniony, będzie miał charakter lokalny i długoterminowy. Przekształceniu ulegną istniejące siedliska, a powierzchnia terenów umożliwiających naturalną retencję i infiltrację wód opadowych zostanie zmniejszona. Dodatkowo, możliwa wycinka roślinności, w tym również fragmentów drzewostanów, może spowodować lokalne obniżenie różnorodności biologicznej, choć bez znaczących konsekwencji w skali ponadlokalnej.

Stopień wykorzystywania analizowanego obszaru przez dziką faunę jest zróżnicowany i zależy od jego położenia i charakterystyki. Zabudowa może ograniczyć warunki migracyjne i żerowiskowe niektórych gatunków, jednak wpływ ten będzie ograniczał się jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa planowanych inwestycji. Warto zaznaczyć, że mimo iż obszary te stanowią elementy korytarzy ekologicznych, projektowane zagospodarowanie nie doprowadzi do ich przerywania ani utraty ciągłości tras migracyjnych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Choć wzrost powierzchni terenów zabudowanych spowoduje zmiany w strukturze roślinności i przekształcenia krajobrazowe, nie przewiduje się istotnego spadku różnorodności siedliskowej w ujęciu regionalnym. Dla obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną przewidziano wysoki udział minimalny powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto, inwestorzy będą zobowiązani do stosowania rozwiązań technicznych umożliwiających migrację zwierząt, takich jak przejścia dla fauny czy odpowiednio zaprojektowane przepusty w obrębie infrastruktury drogowej.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Realizacja funkcji przewidzianych w ustaleniach Planu Ogólnego Gminy Komańcza może wiązać się z krótkotrwałym, bezpośrednim oddziaływaniem na ludzi, wynikającym z prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływania te będą miały charakter tymczasowy i obejmą przede wszystkim okres przygotowania inwestycji, tj. dojazdu i pracy maszyn budowlanych, uzbrajania terenu, utwardzania nawierzchni, a także emisji zanieczyszczeń towarzyszących realizacji robót - takich jak spaliny, hałas oraz pył.

Z uwagi na to, że działania inwestycyjne będą realizowane etapowo i w różnych lokalizacjach, nie przewiduje się kumulowania oddziaływań w czasie ani przestrzeni. Prace zostaną rozłożone na dłuższy okres, co znacząco zmniejszy ich uciążliwość dla mieszkańców i otoczenia. Tym samym, nie należy spodziewać się znaczącego negatywnego wpływu tych działań na jakość życia lokalnej społeczności.

W kontekście planowanego zagospodarowania terenów nie przewiduje się również powstania zanieczyszczeń gleb ani wód, które mogłyby stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi. Dodatkowo, ustalenia Planu Ogólnego w istotnym stopniu ograniczają skalę dopuszczalnej nowej zabudowy, co stanowi element łagodzący potencjalne oddziaływania antropogeniczne na środowisko i mieszkańców.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZWIERZĘTA

W trakcie realizacji inwestycji przewidzianych w ustaleniach Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie przewiduje się istotnego oddziaływania na populację zwierząt objętych ochroną prawną. Poza lokalnym i krótkoterminowym wpływem niektórych inwestycji na drobne zwierzęta niechronione, nie stwierdza się dodatkowego zagrożenia dla fauny, w tym awifauny. W celu ograniczenia przypadkowych strat wśród małych zwierząt planuje się, że na terenach prowadzonych prac ziemnych, w szczególności wykopów pod fundamenty obiektów kubaturowych, stosowane będą zabezpieczenia w postaci siatek uniemożliwiających przedostanie się zwierząt do wykopów.

Oddziaływanie na lokalną faunę może przejawiać się przede wszystkim poprzez czasowe ograniczenie miejsc bytowania i żerowania, co może nastąpić na skutek usunięcia zadrzewień, hałasu towarzyszącego pracom budowlanym czy wzmożonej penetracji terenu przez ludzi i sprzęt. Nasilenie negatywnych oddziaływań może wystąpić również w przypadku rozbudowy układów komunikacyjnych oraz ewentualnego wzrostu natężenia ruchu drogowego, jednak prognozuje się, że wpływ ten będzie nieznaczny. Układ komunikacyjny funkcjonujący na terenie gminy Komańcza od wielu lat jest ustabilizowany i dostosowany do lokalnych potrzeb, co ogranicza konieczność jego intensywnej rozbudowy.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Realizacja projektowanych inwestycji nie spowoduje powstania barier ekologicznych - zarówno mechanicznych, jak i antropogenicznych - które mogłyby zakłócić ciągłość istniejących korytarzy migracyjnych. Nie przewiduje się również zagrożenia dla utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków ani naruszenia równowagi ekologicznej.

Zakres, lokalizacja oraz charakter planowanych funkcji nie spowodują istotnych oddziaływań na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 występujących w granicach gminy Komańcza. Dotyczy to zarówno gatunków i siedlisk rozpoznanych w ramach prac inwentaryzacyjnych do zatwierdzonego Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu” oraz „Ostoja Jaślicka”, jak i pozostałych obszarów Natura 2000 zlokalizowanych w regionie - „Bieszczady” oraz „Beskid Niski”.

Tereny objęte ustaleniami Planu Ogólnego zlokalizowane są częściowo w granicach istniejącej zabudowy i nie wchodzą w skład optymalnych siedlisk gatunków będących przedmiotem ochrony. Nie stanowią również źródła zagrożeń – ani rzeczywistych, ani potencjalnych – zidentyfikowanych w dokumentach planistycznych, takich jak Plany Zadań Ochronnych dla wskazanych obszarów Natura 2000. W związku z powyższym, nie przewiduje się naruszenia integralności ani spójności tych obszarów w wyniku realizacji ustaleń Planu Ogólnego.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY

Charakter opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza może skutkować lokalnie niekorzystnym oddziaływaniem na szatę roślinną w obrębie terenów objętych robotami budowlanymi. W wyniku realizacji prac ziemnych – takich jak wykopy pod fundamenty budynków, wykonanie nawierzchni utwardzonych (miejsca postojowe, ciągi pieszo-jezdne) czy uzbrojenie terenu – dojdzie do usunięcia istniejącej roślinności. Niemniej jednak, usuwana roślinność ma charakter typowy, nieprzedstawiający istotnej wartości przyrodniczej, co oznacza, że skutki te nie będą miały znaczącego charakteru z punktu widzenia zachowania bioróżnorodności.

Tereny przeznaczone pod inwestycje nie obejmują obszarów siedliskowych uznanych za cenne z przyrodniczego punktu widzenia (siedliska przyrodnicze zostały wyłączone spod zainwestowania w ramach OUZ). Inwestycje będą prowadzone z zachowaniem zasad minimalizacji strat w środowisku oraz z poszanowaniem istniejących warunków siedliskowych. Po zakończeniu prac teren zostanie uporządkowany, a dla poprawy walorów krajobrazowych przewiduje się wykonanie nasadzeń roślinności ozdobnej. W doborze roślin dominować będą gatunki rodzime, dostosowane do lokalnych warunków siedliskowych, co sprzyjać będzie zwiększeniu estetyki otoczenia, a jednocześnie zachowaniu charakteru biologicznego terenu.

W przypadku zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych na cele nierolnicze (budowlane), działania kompensacyjne w postaci zazielenienia przestrzeni wokół nowej zabudowy pozwolą ograniczyć negatywny wpływ przekształceń krajobrazowych. Chociaż powiększenie terenów zabudowy wpłynie na strukturę pokrywy roślinnej i zmieni ogólny charakter danego obszaru, nie przewiduje się istotnego spadku zróżnicowania siedlisk ani zakłócenia funkcjonowania ekosystemów w szerszym kontekście przestrzennym.

Warto podkreślić, że idea funkcjonowania sieci Natura 2000 nie wyklucza gospodarowania przestrzenią objętą tą formą ochrony – pod warunkiem, że prowadzone działania nie zagrażają celom ochrony przyrody. W związku z tym, mając na uwadze treść

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

ustaleń zawartych w Planach Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 znajdujących się w granicach gminy oraz wyniki przeprowadzonej analizy, stwierdza się brak istotnych oddziaływań planowanych inwestycji na integralność tych obszarów oraz na gatunki zwierząt i ptaków, dla których wyznaczono ochronę.

Planowane działania nie będą oddziaływać w sposób znaczący na przedmioty ochrony w ramach obszarów Natura 2000: „Bieszczady” (PLC180001), „Beskid Niski” (PLB180002), „Ostoja Jaślicka” (PLH180014) oraz „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021), w tym na gatunki oraz ich siedliska stwierdzone podczas prac inwentaryzacyjnych. Zidentyfikowane funkcje i lokalizacje inwestycji nie będą również źródłem rzeczywistych ani potencjalnych zagrożeń określonych w dokumentach planistycznych i ochronnych obowiązujących dla wymienionych obszarów.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA WODĘ

Działania inwestycyjne wynikające z nowego sposobu zagospodarowania terenu, przewidzianego w ramach Planu Ogólnego Gminy Komańcza, nie będą oddziaływać negatywnie na stan wód podziemnych ani powierzchniowych. Planowana zabudowa, ze względu na swój charakter oraz przewidywane parametry techniczne, nie przyczyni się do naruszenia istniejącego reżimu hydrologicznego, zarówno w obrębie terenu inwestycji, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Nie wystąpi zjawisko obniżenia poziomu wód gruntowych, a także nie przewiduje się wpływu na jakość i ilość zasobów wodnych wykorzystywanych przez okolicznych użytkowników.

Zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i w fazie eksploatacji, nie planuje się stosowania substancji chemicznych, które mogłyby prowadzić do skażenia wód gruntowych lub powierzchniowych. Wszelkie działania inwestycyjne będą prowadzone z zachowaniem obowiązujących przepisów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, co stanowi istotną gwarancję ochrony zasobów wodnych oraz gleby.

Na obszarze objętym Planem Ogólnym obowiązują uwarunkowania planistyczne i środowiskowe, których celem jest zapobieganie ingerencji w istniejący układ hydrologiczny. Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływać bezpośrednio na cieki wodne ani ich dopływy.

Ponadto, teren Gminy Komańcza położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (LZWP), jak również poza ich strefami ochronnymi. Tym samym ryzyko naruszenia kluczowych zasobów wodnych regionu w wyniku planowanych przekształceń przestrzennych należy uznać za znikome.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

W obiektach kubaturowych przewidzianych do realizacji, w których planowane jest przebywanie ludzi, konieczne będzie zapewnienie odpowiedniego systemu ogrzewania. W związku z tym należy liczyć się z emisją zanieczyszczeń do powietrza, jednak będzie ona ograniczona i związana wyłącznie z eksploatacją systemów grzewczych. Zakłada się zastosowanie nowoczesnych instalacji grzewczych o wysokiej sprawności energetycznej, zasilanych paliwami charakteryzującymi się niską emisyjnością i korzystnymi parametrami środowiskowymi.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Na etapie realizacji inwestycji, przewidzianych w ramach ustaleń Planu, emisja substancji do atmosfery będzie wynikać głównie z pracy maszyn budowlanych oraz ruchu pojazdów w obrębie placu budowy. W fazie użytkowania obiektów emisje będą ograniczone do tych wynikających z codziennej eksploatacji. Wykonawcy inwestycji będą zobowiązani do korzystania wyłącznie z urządzeń i pojazdów technicznie sprawnych oraz zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa, co ograniczy emisję spalin do środowiska do niezbędnego minimum. Emisje te będą miały charakter przejściowy i nie wpłyną istotnie na jakość powietrza ani klimat lokalny analizowanego terenu.

Głównym źródłem emisji podczas realizacji inwestycji będzie proces spalania paliw silnikowych, tj. benzyny w silnikach z zapłonem iskrowym oraz oleju napędowego w jednostkach z zapłonem samoczynnym. Do zanieczyszczeń, które mogą wystąpić na tym etapie, zaliczają się m.in.: tlenki azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen, dwutlenek siarki (SO₂), a także węglowodory aromatyczne i alifatyczne.

Na etapie eksploatacji obiektów nie przewiduje się emisji substancji do atmosfery w stopniu przekraczającym wartości dopuszczalne. Emisje – o ile wystąpią – będą miały charakter nieorganizowany, punktowy, krótkotrwały i o niewielkim zasięgu przestrzennym. W celu ograniczenia wtórnego pylenia podczas realizacji prac budowlanych przewiduje się stosowanie odpowiednich metod składowania i zabezpieczania materiałów sypkich.

Szacuje się, że poziomy emisji zanieczyszczeń powietrza, zarówno w fazie realizacyjnej, jak i eksploatacyjnej, nie przekroczą dopuszczalnych norm określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87).

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

W trakcie realizacji prac budowlanych generowane będą odpady inne niż niebezpieczne, których zagospodarowanie odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (*j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.*) oraz aktami wykonawczymi.

Odpady powstające na placu budowy będą selektywnie zbierane i czasowo magazynowane w wyznaczonym miejscu, w odpowiednich pojemnikach lub kontenerach, z podziałem na frakcje umożliwiające ich dalsze przetwarzanie (np. szkło, tworzywa sztuczne, makulatura). Frakcje odpadów nienadające się do dalszego wykorzystania zostaną przekazane do unieszkodliwienia, zgodnie z obowiązującymi procedurami, na warunkach określonych przez administratora właściwego składowiska odpadów.

W zakresie ochrony gleb i zasobów warstwy urodzajnej, humus pozyskany w trakcie robót ziemnych zostanie tymczasowo zmagazynowany, a następnie wykorzystany do przygotowania podłoża pod planowane nasadzenia zieleni towarzyszącej inwestycji. Pozostała część warstwy próchnicznej będzie zagospodarowana w sposób racjonalny, zgodny z przeznaczeniem, m.in. poprzez wykorzystanie do rekultywacji terenu, aranżacji ogrodów przydomowych lub innych celów gospodarczych.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Realizacja zabudowy na obszarach dotychczas niezagospodarowanych skutkować będzie przekształceniem ich charakteru, w szczególności w przypadku terenów otwartych,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

które mogą ulec urbanizacji. Niemniej jednak, z uwagi na istnienie analogicznej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na krajobraz ani powstania form zabudowy nieadekwatnych do otoczenia.

Celem polityki przestrzennej jest takie kształtowanie struktury urbanistycznej, które umożliwi zachowanie i wyeksponowanie walorów widokowych typowych dla krajobrazu gminnego. Ponieważ planowane inwestycje zlokalizowane są w granicach istniejącej jednostki osadniczej, gdzie występuje już zabudowa, potencjalne oddziaływanie na krajobraz należy ocenić jako niewielkie.

Dodatkowo, właściwe zagospodarowanie terenów o wysokich walorach krajobrazowych – m.in. poprzez lokalizację punktów widokowych lub tarasów umożliwiających ekspozycję panoram – może stanowić element podnoszący atrakcyjność przestrzeni oraz przyczynić się do zachowania i uwidocznienia jej naturalnych wartości.

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego wpływu na krajobraz lokalny. Przewidywane przekształcenia przestrzeni nie będą skutkować jej degradacją, naruszeniem wartości kulturowych czy historycznych ani realizacją przedsięwzięć nieadekwatnych pod względem skali, funkcji lub formy architektonicznej względem istniejącego otoczenia.

Na obszarze województwa podkarpackiego został sporządzony **Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego**, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

Zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, audyt krajobrazowy stanowi jeden z dokumentów planowania przestrzennego, obok takich instrumentów jak: plan zagospodarowania przestrzennego województwa, plan ogólny gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, czy uchwała określająca zasady sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, w tym ich gabaryty, standardy jakościowe i stosowane materiały. W odróżnieniu od wskazanych dokumentów, audyt krajobrazowy nie posiada charakteru aktu prawa miejscowego – stanowi akt kierownictwa wewnętrznego. Oznacza to, że jego zapisy wpływają na inne dokumenty oraz działania podejmowane przez administrację publiczną w ramach realizacji jej zadań.

Audyt pełni funkcję identyfikacyjną, diagnostyczną i klasyfikacyjną – określa, charakteryzuje oraz ocenia krajobrazy występujące na danym obszarze, a także wskazuje te uznane za priorytetowe. Dodatkowo, wskazuje istniejące zagrożenia dla krajobrazów oraz formułuje rekomendacje dotyczące ich ochrony i kształtowania. Dokument ten stanowi istotne źródło wiedzy dla działań planistycznych podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, wywierając wpływ na kierunki polityki przestrzennej.

W wyniku przeprowadzonych analiz, na terenie województwa podkarpackiego wyodrębniono **1524 jednostki krajobrazowe**. Dla każdej z nich określono typ rzeźby terenu, wykorzystując dane z rastrowego modelu numerycznego. Analizy obejmowały nachylenie stoków oraz wysokości względne, co pozwoliło na zróżnicowanie jednostek w obrębie mezoregionów.

Największą liczbę krajobrazów (516) przypisano do typu rzeźby terenu oznaczonego jako A – równinny, który jednocześnie zajmuje największą powierzchnię (499 jednostek). Najmniej liczny jest typ E – górski (52 krajobrazy), jednak jego łączna powierzchnia stanowi około 14% województwa.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Każdy zidentyfikowany krajobraz został opisany przy użyciu zestawu atrybutów – obejmujących m.in. typ krajobrazu naturalnego, przynależność do regionu geobotanicznego, potencjalną roślinność, a także typy regionów historyczno-kulturowych. Dane te umożliwiły dalszą klasyfikację oraz opracowanie charakterystyki poszczególnych jednostek.

Dla każdej jednostki opracowano **Kartę Charakterystyki Krajobrazu**, w której zawarte są cechy obligatoryjne (zgodnie z tabelami 1–3) oraz fakultatywne – o ile są istotne dla danego krajobrazu i możliwe do jednoznacznego zidentyfikowania. Karty te sporządzane są wyłącznie w formie elektronicznej i zawierają zarówno dane analityczne, jak i syntetyczne, charakterystyczne dla danej jednostki krajobrazowej.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **krajobraz priorytetowy** to taki, który cechuje się szczególną wartością przyrodniczą, kulturową, historyczną, architektoniczną, urbanistyczną, ruralistyczną lub estetyczno-widokową, i jako taki wymaga ochrony bądź określenia zasad jego kształtowania. Identyfikacja krajobrazów priorytetowych została przeprowadzona na podstawie kryteriów określonych w załączniku nr 5 do stosownego rozporządzenia.

W rezultacie analiz przeprowadzonych w ramach audytu, **wyznaczono 134 krajobrazy priorytetowe**, co stanowi 8,79% ogólnej liczby zidentyfikowanych krajobrazów. Ich łączna powierzchnia obejmuje 11,05% terytorium województwa.

Największą reprezentację wśród krajobrazów priorytetowych stanowią: typ bagienno-łąkowy (44 jednostki), leśny (21 jednostek) oraz podmiejsko-osadniczy (15 jednostek). W podziale na podtypy najliczniej reprezentowane są: ekstensywnie użytkowane łąki (35), siedliska leśne (18) oraz zespoły pałacowe i klasztorne (9). Natomiast najmniejszą liczbę krajobrazów priorytetowych wskazano w typach mozaikowym i komunikacyjnym – po jednej jednostce, a także w podtypach takich jak: jeziora i szuwały, siedliska borowe, wrzosowiska, kompleksy lotnisk, wielkoobszarowe sady czy zwarte zespoły zabudowy wiejskiej – również po jednej jednostce.

Na terenie gminy Komańcza zidentyfikowano **25 krajobrazów**, tj.: 18-513.69-02, 18-513.69-07, 18-513.69-20, 18-513.71-02, 18-513.71-03, 18-513.71-07, 18-513.71-08, 18-513.71-10, 18-513.71-12, 18-513.71-14, 18-513.71-20, 18-513.71-21, 18-513.71-24, 18-513.71-25, 18-513.71-32, 18-513.71-44, 18-513.71-46, 18-522.11-24, 18-522.12-02, 18-522.12-06, 18-522.12-08, 18-522.12-13, 18-522.12-47, 18-522.12-48, 18-522.12-55. Szczegółowe opisy tych jednostek dostępne są w dokumentacji Audytu Krajobrazowego zamieszczonej pod adresem: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwój-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audyty-krajobrazowego>

Na terenie gminy Komańcza wyznaczono **pięć krajobrazów priorytetowych** – oznaczonych symbolami:

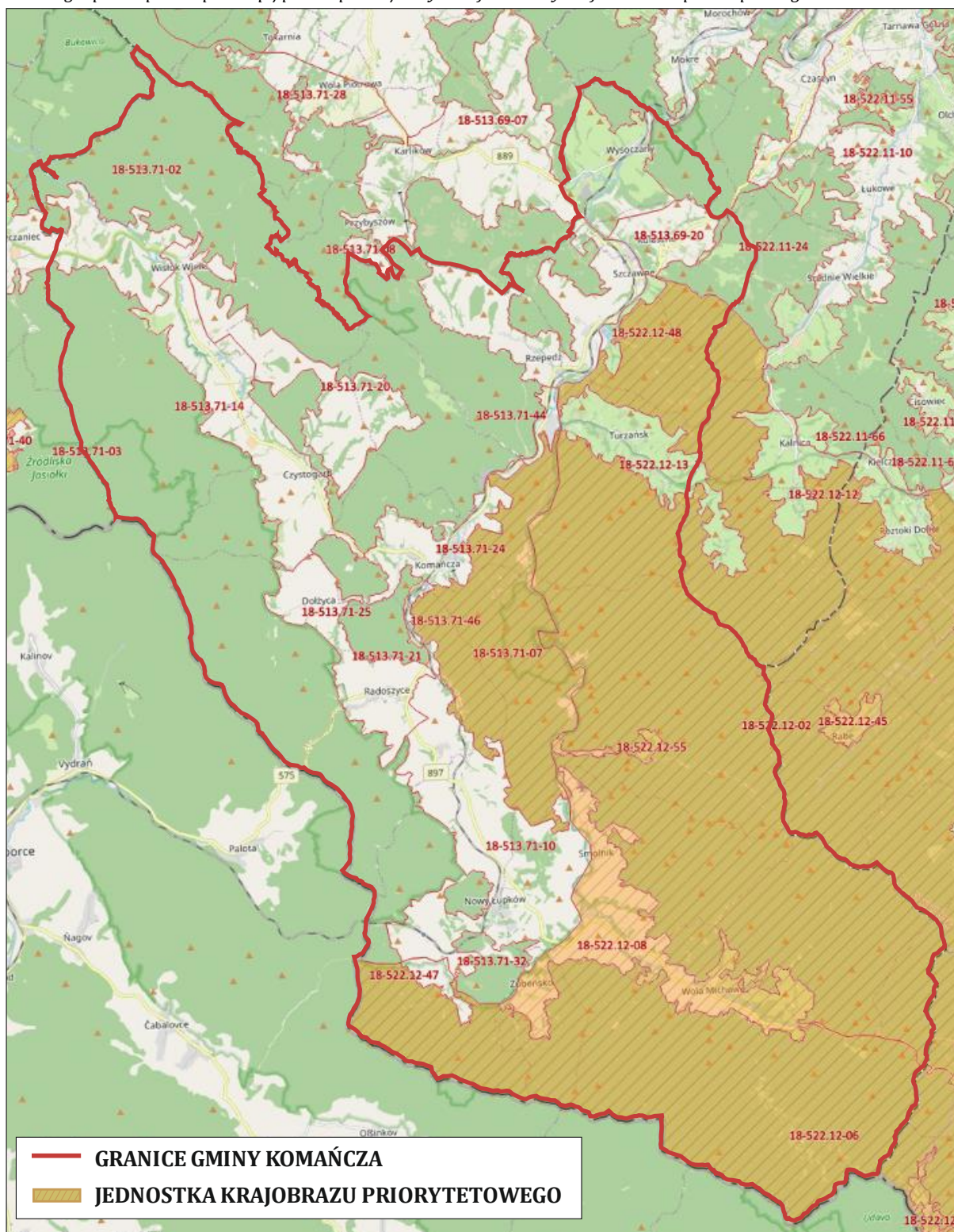
- **18-513.71-07 Rejon Duszatyna,**
- **18-522.12-02 Rejon Baligrodu,**
- **18-522.12-06 Rejon Balnicy,**
- **18-522.12-08 Wola Michowa – Smolnik,**
- **18-522.12-55 Mików.**

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Ryc. 25. Lokalizacja Gminy Komańcza względem zidentyfikowanych krajobrazów.

Źródło: geoportal.podkarpackie.pl/podkarpackie/audyt-krajobrazowy-województwa-podkarpackiego

W poniższych tabelach zaprezentowano zidentyfikowane zagrożenia mogące wpływać na możliwość zachowania wartości krajobrazów priorytetowych, a także przedstawiono zalecenia oraz wnioski dotyczące ich ochrony i kształtowania. Analizie poddano krajobrazy priorytetowe zlokalizowane na obszarze Gminy Komańcza, tj.: 18-513.71-07 Rejon Duszatyna, 18-522.12-02 Rejon Baligrodu, 18-522.12-06 Rejon Balnicy, 18-522.12-08 Wola Michowa – Smolnik, 18-522.12-55 Mików.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 27. Zestawienie zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego 18-513.71-07 Rejon Duszatyna.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO			REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO		
Kod krajobrazu :	18-513.71-07	Typ Krajobrazu :	3	Podtyp krajobrazu :	3b
Przedmiot zagrożenia	Dział zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Źródło zagrożenia	Typ zagrożenia	Skala zagrożenia
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	2. zagrożenia potencjalne, umiarkowane
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
E. Inne Zagrożenia	E.1. Inne	E.1.1. Zagrożenia powodziowe	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	Z	2. zagrożenia potencjalne, umiarkowane

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 28. Wykaz rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego 18-513.71-07 Rejon Duszatyna.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO					
Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu	Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:				Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
	1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korzyści ekologicznych	
- Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. - Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. - Realizacja zadań ochronnych na obszarze rezerwatu przyrody Przełom Oslawy pod Duszatynem. - Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu. - Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu. - Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej. - Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej. - Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią. - Utrzymanie szlaków migracji zwierząt. - Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	- Zachowanie/utrzymanie obecnego charakteru krajobrazu. - Kontynuacja gospodarki wodnej, rolniczej i leśnej. - Prowadzenie racjonalnej i zrównoważonej gospodarki leśnej. - Prowadzenie działalności górniczej z zastosowaniem rozwiązań mających na celu redukcję emisji zanieczyszczeń. - Monitorowanie wpływu oddziaływania prowadzonej eksploatacji na środowisko, umożliwiające szybkie reagowanie na zagrożenia. - Utrzymanie naturalnych terenów zalewowych. - Odpowiednie gospodarowanie gruntami, ograniczające erozję gleb. - Zapobieganie fragmentacji kompleksów leśnych i ochrona różnorodności biologicznej. - Ochrona strefy brzegowej cieków poprzez zapobieganie dewastacji brzegów oraz niszczeniu naturalnej roślinności. - Utrzymanie terenów podmokłych. - Utrzymanie strefy ekotonowej. - Utrzymanie ekosystemów leśnych, łąkowych oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. - Utrzymanie naturalnego charakteru cieków. - Możliwość realizowania małej retencji.	- Eliminowanie gatunków obcych i inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla zbiorowisk leśnych. - Utrzymanie/przywracanie do właściwego stanu ochrony chronionych gatunków siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin, grzybów, zwierząt i ich siedlisk. - Rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji złoża. - Utrzymanie/przywracanie terenów podmokłych, zabagnionych, młak, torfowisk, jako terenów ważnych dla gatunków i siedlisk zależnych od wód. - Maksymalne ograniczanie prowadzenia odwadniania gruntów podmokłych, zabagnionych. - Zachowanie naturalnych korzyści rzek i potoków. - Nasadenia drzew prowadzić w oparciu o gatunki rodzime dostosowane do siedliska. - Ograniczanie procesu eutrofizacji wód. - Ochrona ekosystemów leśnych przed inwazją szkodliwych owadów i grzybowych chorób infekcyjnych czy szkodami abiotycznymi o charakterze kłęskowym.	- Realizacja wszelkich przedsięwzięć w sposób niepowodujący znaczących oddziaływań dla celów i przedmiotów ochrony ustanowionych dla poszczególnych obszarów objętych ochroną. - Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań.	- Utrzymanie ekosystemów leśnych i łąkowych w celu ochrony gatunków związanych z tymi ekosystemami. - Utrzymanie obudowy biologicznej rzek i potoków jako elementu krajobrazu. - Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności. - Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt. - Prowadzenie działalności inwestycyjnej z zachowaniem drożności korzyści ekologicznych.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 29. Zestawienie zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-02 Rejon Baligrodu.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audyty-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

Kod krajobrazu :	18-522.12-02	Typ Krajobrazu :	3	Podtyp krajobrazu :	3b
Przedmiot zagrożenia	Dział zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Źródło zagrożenia	Typ zagrożenia	Skala zagrożenia
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	VI.1 Turystyka	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2.3 Ruch komunikacyjny	W/Z	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 30. Wykaz rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-02 Rejon Baligrodu.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO	REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO
--	---

ID_1461; Kod krajobrazu: 18-522.12-02, podtyp: 3b

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu	Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:				Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
	1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych	
- Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. - Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. - Realizacja zadań ochronnych na obszarze rezerwatów przyrody Gołoborze, Przełom Ostawy pod Duszątnym i Zwieżło w dolinie Olchowatego. - Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu. - Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu. - Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej. - Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej. - Możliwość minimalizacji negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko. - Utrzymanie szlaków migracji zwierząt. - Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	- Zachowanie/utrzymanie obecnego charakteru krajobrazu. - Kontynuacja gospodarki wodnej, rolniczej i leśnej. - Prowadzenie racjonalnej i zrównoważonej gospodarki leśnej. - Prowadzenie działalności górniczej z zastosowaniem rozwiązań mających na celu redukcję emisji zanieczyszczeń. - Monitorowanie wpływu oddziaływania prowadzonej eksploatacji na środowisko, umożliwiające szybkie reagowanie na zagrożenia. - Odpowiednie gospodarowanie gruntami, ograniczające erozję gleb. - Zapobieganie fragmentacji kompleksów leśnych i ochrona różnorodności biologicznej. - Ochrona strefy brzegowej cieków poprzez zapobieganie dewastacji brzegów oraz niszczeniu naturalnej roślinności. - Utrzymanie terenów podmokłych. - Utrzymanie strefy ekotonowej. - Utrzymanie ekosystemów leśnych, łąkowych oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. - Utrzymanie naturalnego charakteru cieków. - Możliwość realizowania małej retencji.	- Eliminowanie gatunków obcych i inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla zbiorowisk leśnych. - Utrzymanie/przywracanie do właściwego stanu ochrony chronionych gatunków siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin, grzybów, zwierząt i ich siedlisk. - Rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji złoża. - Utrzymanie/przywracanie terenów podmokłych, zabagnionych, młak, torfowisk, jako terenów ważnych dla gatunków i siedlisk zależnych od wód. - Maksymalne ograniczanie prowadzenia odwadniania gruntów podmokłych, zabagnionych. - Zachowanie naturalnych koryt rzek i potoków. - Nasadzenia drzew prowadzić w oparciu o gatunki rodzime dostosowane do siedliska. - Ograniczanie procesu eutrofizacji wód. - Ochrona ekosystemów leśnych przed inwazją szkodliwych owadów i grzybowych chorób infekcyjnych czy szkodami abiotycznymi o charakterze kłęskowym.	- Realizacja wszelkich przedsięwzięć w sposób niepowodujący znaczących oddziaływań dla celów i przedmiotów ochrony ustanowionych dla poszczególnych obszarów objętych ochroną. - Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań.	- Utrzymanie ekosystemów leśnych i łąkowych w celu ochrony gatunków związanych z tymi ekosystemami. - Utrzymanie obudowy biologicznej rzek i potoków jako elementu krajobrazu. - Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności. - Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt. - Stosowanie rozwiązań niwelujących uciążliwości akustyczne z poszanowaniem walorów krajobrazowych. - Prowadzenie działalności inwestycyjnej z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 31. Zestawienie zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-06 Rejon Balnicy.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

Kod krajobrazu :	18-522.12-06	Typ Krajobrazu :	3	Podtyp krajobrazu :	3b
Przedmiot zagrożenia	Dział zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Źródło zagrożenia	Typ zagrożenia	Skala zagrożenia
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	1. zagrożenia potencjalne, niewielkie
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	VI.5 Wandalizm	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.5. Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	VI.1 Turystyka	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2.3 Ruch komunikacyjny	W/Z	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 32. Wykaz rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-06 Rejon Balnicy.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

ID_1465; Kod krajobrazu: 18-522.12-06, podtyp: 3b

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu	Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:				Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
	1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych	
- Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. - Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. - Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu. - Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu. - Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej. - Utrzymanie szlaków migracji zwierząt. - Możliwość minimalizacji negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko. - Utrzymanie szlaków migracji zwierząt. - Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	- Zachowanie/utrzymanie obecnego charakteru krajobrazu. - Kontynuacja gospodarki wodnej, rolniczej i leśnej. - Prowadzenie racjonalnej i zrównoważonej gospodarki leśnej. - Odpowiednie gospodarowanie gruntami, ograniczające erozję gleb. - Zapobieganie fragmentacji kompleksów leśnych i ochrona różnorodności biologicznej. - Ochrona strefy brzegowej cieków poprzez zapobieganie dewastacji brzegów oraz niszczeniu naturalnej roślinności. - Utrzymanie terenów podmokłych. - Utrzymanie strefy ekotonowej. - Utrzymanie ekosystemów leśnych, łąkowych oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. - Utrzymanie naturalnego charakteru cieków. - Możliwość realizowania małej retencji.	- Eliminowanie gatunków obcych i inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla zbiorowisk leśnych. - Utrzymanie/przywracanie do właściwego stanu ochrony chronionych gatunków siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin, grzybów, zwierząt i ich siedlisk. - Utrzymanie/przywracanie terenów podmokłych, zabagnionych, młak, torfowisk, jako terenów ważnych dla gatunków i siedlisk zależnych od wód. - Maksymalne ograniczanie prowadzenia odwadniania gruntów podmokłych, zabagnionych. - Zachowanie naturalnych koryt rzek i potoków. - Nasadzenia drzew prowadzić w oparciu o gatunki rodzime dostosowane do siedliska. - Ograniczanie procesu eutrofizacji wód. - Ochrona ekosystemów leśnych przed inwazją szkodliwych owadów i grzybowych chorób infekcyjnych czy szkodami abiotycznymi o charakterze klęskowym.	- Realizacja wszelkich przedsięwzięć w sposób niepowodujący znaczących oddziaływań dla celów i przedmiotów ochrony ustanowionych dla poszczególnych obszarów objętych ochroną. - Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań.	- Utrzymanie ekosystemów leśnych i łąkowych w celu ochrony gatunków związanych z tymi ekosystemami. - Utrzymanie obudowy biologicznej rzek i potoków jako elementu krajobrazu. - Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności. - Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 33. Zestawienie zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-08 Wola Michowa – Smolnik.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO			REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO		
Kod krajobrazu :	18-522.12-08	Typ Krajobrazu :	6	Podtyp krajobrazu :	6d
Przedmiot zagrożenia	Dział zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Źródło zagrożenia	Typ zagrożenia	Skala zagrożenia
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego	B.1. Osadnictwo	B.1.3. Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	VI.5 Wandalizm	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego	B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V.1 Niedostateczne środki finansowe	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2.3 Ruch komunikacyjny	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2.3 Ruch komunikacyjny	Z	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 34. Wykaz rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-08 Wola Michowa – Smolnik.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO					
Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu	Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:				Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
	1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych	
- Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. - Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego. - Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy. - Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu. - Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości. - Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III. - Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych. - Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. - Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia. - Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji. - Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią. - Możliwość minimalizacji negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko. - Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.	- Prowadzenie upraw w dobrej kulturze rolnej. - Zachowanie i ochrona seminaturalnych siedlisk śródpolnych oraz trwałych użytków zielonych. - Rozwój odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem wpływu inwestycji na krajobraz. - Utrzymanie istniejących gruntów uprawianych rolniczo, w tym łąk i pastwisk. - Utrzymanie naturalnych terenów zalewowych.	Umożliwienie naturalnej sukcesji ekologicznej na tereny porolne, nie objęte zabiegami agrotechnicznymi.	- Prowadzenie wszelkiej działalności w sposób zrównoważony, minimalizujący negatywne oddziaływania w stosunku do obiektów i obszarów podlegających ochronie. - Podejmowanie działań dla osiągnięcia celów dotyczących obszarów i obiektów chronionych. - Realizacja wszelkich przedsięwzięć w sposób niepowodujący znaczących oddziaływań dla celów i przedmiotów ochrony ustanowionych dla poszczególnych obszarów objętych ochroną. - Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań. - Zachowanie prawnych form ochrony zabytków oraz ustanawianie nowych form. - Utrzymanie funkcji korytarza ekologicznego pełnionej przez krajobraz w celu ochrony gatunków związanych z ekosystemami leśnymi i leśno-łąkowymi. - Uwzględnianie w dokumentach planistycznych pełnionej przez krajobraz funkcji korytarza ekologicznego.	- Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt. - Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności. - Przeciwdziałanie suszy na obszarach rolniczych poprzez stosowanie zabiegów ukierunkowanych na zatrzymanie lub spowolnienie odpływu wód. - Ograniczanie presji zabudowy na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo. - W celu ochrony układów przestrzennych zaleca się określenie odpowiedniego przeznaczenia i sposobu użytkowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. - Stosowanie rozwiązań niwelujących uciążliwości akustyczne z poszanowaniem walorów krajobrazowych. - Prowadzenie prawnych form ochrony z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 35. Zestawienie zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-55 Mików.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO			REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO		
Kod krajobrazu :	18-522.12-55	Typ Krajobrazu :	2	Podtyp krajobrazu :	2a
Przedmiot zagrożenia	Dział zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Źródło zagrożenia	Typ zagrożenia	Skala zagrożenia
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.5. Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	I.5 Planowanie przestrzenne	W	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I.2.1 Drogownictwo	W/Z	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2.3 Ruch komunikacyjny	W/Z	5. zagrożenia istniejące, niewielkie, względnie stałe
E. Inne Zagrożenia	E.1. Inne	E.1.1. Zagrożenia powodziowe	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	Z	2. zagrożenia potencjalne, umiarkowane

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Tab. 36. Wykaz rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego 18-522.12-55 Mików.

/Źródło: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego/>

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

ID 1514; Kod krajobrazu: 18-522.12-55, podtyp: 2a

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu	Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:				Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
	1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korzyści ekologicznych	
– Zachowanie istniejących ekosystemów ekstensywnie użytkowanych łąk oraz przeciwdziałanie ich degradacji. – Kształtowanie systemu przyrodniczego, zachowanie jego spójności przestrzennej. – Zachowanie istniejących łąkowych ekosystemów hydrogenicznych oraz przeciwdziałanie ich degradacji, w tym osuszania. – Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. – Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III. – Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią. – Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu. – Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu w otoczeniu. – Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jest w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	– Zachowanie/utrzymanie obecnego charakteru krajobrazu. – Przeciwdziałanie sukcesji naturalnej. – Kontynuacja gospodarki wodnej, rolniczej i leśnej. – Utrzymanie ekosystemów łąkowych. – Utrzymanie struktury ekologicznej krajobrazu.	– Utrzymanie/przywracanie do właściwego stanu ochrony chronionych gatunków siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin, grzybów, zwierząt i ich siedlisk. – Zapobieganie sukcesji naturalnej.	– Realizacja wszelkich przedsięwzięć w sposób niepowodujący znaczących oddziaływań dla celów i przedmiotów ochrony ustanowionych dla poszczególnych obszarów objętych ochroną. – Podejmowanie działań prowadzących do osiągnięcia celów wyznaczonych dla obszarów chronionych.	– Utrzymanie ekosystemów łąk użytkowanych ekstensywnie pełniących funkcje przyrodnicze i krajobrazowe w celu ochrony gatunków związanych z tymi ekosystemami. – Zachowanie powiązań przyrodniczych między istniejącymi siedliskami w celu ochrony różnorodności biologicznej. – Stosowanie zabiegów ukierunkowanych na zatrzymanie lub spowolnienie odpływu wód.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Na etapie opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko oraz formułowania zapisów Planu Ogólnego Gminy Komańcza, uwzględniono między innymi rekomendacje oraz wnioski zawarte w przyjętym Audycie Krajobrazowym Województwa Podkarpackiego, odnoszące się do kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania oraz użytkowania przestrzeni. Zapisy te obejmują kwestie związane m.in. z:

- Ochroną walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- Ograniczaniem zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- Prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego.
- Realizacją zadań ochronnych na obszarze rezerwatów przyrody.
- Ochroną terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy.
- Wykorzystaniem walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.
- Możliwością realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu.
- Utrzymaniem charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości.
- Ochroną jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- Prowadzeniem racjonalnej gospodarki surowcowej.
- Ograniczaniem zainwestowania terenów zagrożonych powodzią.
- Możliwością minimalizacji negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko.
- Utrzymaniem szlaków migracji zwierząt.
- Ochroną przestrzeni rolniczej oraz ograniczaniem zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.
- Zachowaniem istniejących ekosystemów ekstensywnie użytkowanych łąk oraz przeciwdziałanie ich degradacji.
- Kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych.
- Zachowaniem istniejących lądowych ekosystemów hydrogenicznych oraz przeciwdziałanie ich degradacji, w tym osuszania.
- Współpracą samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- Ochroną jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwanego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.
- Zachowaniem i ochroną wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji.

Zgodnie z art. 5 pkt 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*), ochrona krajobrazowa polega na zachowaniu cech

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

charakterystycznych danego krajobrazu, w tym jego struktury przestrzennej, form ukształtowania terenu, typów pokrycia oraz elementów kulturowych i przyrodniczych. W ujęciu tradycyjnym działanie to odnosi się do zachowania tzw. „swojskości krajobrazu”, rozumianej jako ciągłość i tożsamość przestrzeni.

Planowane działania inwestycyjne, przewidziane w ramach rozszerzenia istniejącej funkcji użytkowania terenu w granicach ustaleń Planu Ogólnego Gminy Komańcza, nie będą oddziaływać w sposób destrukcyjny na cechy wyróżniające dany krajobraz, w tym również w odniesieniu do krajobrazów priorytetowych. Realizacja zamierzeń odbywać się będzie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, w sposób minimalizujący wpływ na środowisko i krajobraz. Przewidziane działania nie obejmują ingerencji w rzeźbę terenu w zakresie, który skutkowałby jego trwałym przekształceniem, w tym tworzeniem sztucznych form terenowych, takich jak półki czy nasypy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, że planowane funkcje oraz sposób ich realizacji nie będą powodować istotnych negatywnych oddziaływań na krajobraz i nie wpłyną na jego degradację ani utratę wartości estetycznych czy przyrodniczych.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Działania planowane w ramach realizacji Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej. Potencjalne wpływy na klimat mają charakter marginalny i ograniczają się do zmian w mikroklimacie, występujących jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie realizowanych zamierzeń inwestycyjnych.

Skutki te mogą obejmować m.in. nieznaczny wzrost temperatury przy powierzchni gruntu, wynikający z utwardzenia terenu i obecności nowej zabudowy. Systemy ogrzewania planowanych budynków będą standardowe i zgodne z obowiązującymi normami emisyjnymi, co oznacza, że nie będą powodować istotnego pogorszenia warunków klimatycznych w skali gminnej.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w Ekofizjografii podstawowej, teren Gminy Komańcza charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi, co sprzyja utrzymaniu równowagi środowiskowej, nawet przy umiarkowanym rozwoju funkcji inwestycyjnych.

Na poziomie planistycznym, w ramach działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu oraz ich łagodzenia, szczególną uwagę zwrócono na możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz ograniczenie emisji pochodzącej z paliw konwencjonalnych. Ustalenia Planu ogólnego nie wyznaczają stref przeznaczonych pod lokalizację urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym farm fotowoltaicznych oraz innych wolnostojących instalacji OZE. Wynika to z faktu, że na obszarze gminy prowadzone było kilkanaście postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy dla tego rodzaju inwestycji, które zakończyły się wydaniem przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska negatywnych stanowisk. W związku z powyższym w Planie ogólnym nie przewiduje się wyznaczania terenów przeznaczonych pod realizację tego typu przedsięwzięć. W dokumentach planistycznych nie przewidziano również możliwości realizacji farm wiatrowych ani biogazowni, z uwagi na cenne walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy, potwierdzone w stanowiskach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Dopuszcza się natomiast zaopatrzenie budynków indywidualnych w ciepło z różnych źródeł, w tym z:

- sieci gazowej,
 - sieci elektroenergetycznej,
 - za pośrednictwem urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

➤ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na terenie Gminy Komańcza, zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.” znajduje się 11 złóż: złoża kamieni łamanych i blocznych, złoża piasków i żwirów oraz złoża solanki, wody lecznicze i termalne.

Ponadto, na terenie Gminy Komańcza zostało udokumentowane i zatwierdzone złożo piaskowców cergowskich „Wisłok Wielki” w miejscowości Wisłok Wielki (na części działek nr ew. 449/1 i 581), decyzją Marszałka Województwa Podkarpackiego znak: OS-IV.7427.5.2025.RK z dnia 18 marca 2025r.

Na terenie gminy pokaźne bogactwo stanowią surowce budowlane. Gmina obfituje w złoża piaskowca, wykorzystywanego jako kruszywo do celów budowlanych, zwłaszcza przy budowie dróg. Obecnie czynny kamieniołom (piaskowce cergowskie) znajduje się w Komańczy (Komańcza – Jawornik).

Eksploracja kopalin powinna być prowadzona w sposób racjonalny i uzasadniony ekonomicznie, z uwzględnieniem konieczności ograniczania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Podmioty prowadzące działalność wydobywczą są zobowiązane do stosowania środków ochrony zasobów złoża, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych. Ponadto wymagane jest systematyczne prowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz przywracanie pozostałych elementów środowiska do właściwego stanu.

Po zakończeniu działalności wydobywczej i realizacji rekultywacji, obszar powinien zostać zagospodarowany zgodnie z warunkami określonymi w decyzji koncesyjnej oraz w innych obowiązujących przepisach administracyjnych. Dopuszcza się zmianę sposobu zagospodarowania terenu, o ile jest ona zgodna z wytycznymi organu koncesyjnego lub właściwego organu nadzoru górniczego. W przypadku złóż znajdujących się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, ich eksploatacja oraz zagospodarowanie terenów pokopalnianych powinny uwzględniać wymagania wynikające z przepisów dotyczących ochrony środowiska, ochrony przyrody, prawa wodnego oraz prawa geologicznego i górniczego.

Występowanie obszarów i terenów górniczych na terenie gminy w naturalny sposób ogranicza możliwości lokalizacji nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę, co należy uwzględnić w polityce przestrzennej.

W ramach realizacji zapisów Projektu Planu Ogólnego nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na lokalne zasoby kopalin ani inne elementy środowiska przyrodniczego.

➤ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE**

Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków, a także wykaz stanowisk archeologicznych oraz zabytków nieruchomych wpisanych do ewidencji zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków na terenie gminy Komańcza szczegółowo omówiono w pkt. 2.1.15. niniejszego opracowania.

Realizacja Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie będzie wywierać negatywnego wpływu na zasoby dziedzictwa kulturowego i historycznego zlokalizowane na jej obszarze.

W uwarunkowaniach, jak i w uzasadnieniu do Planu Ogólnego, uwzględniono zapisy odnoszące się do konieczności zachowania i ochrony obiektów objętych ochroną konserwatorską. Dotyczy to w szczególności zabytków wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie, obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a także stanowisk archeologicznych. Granice oraz powierzchnie wspomnianych obiektów zostały jednoznacznie oznaczone na załączniku graficznym do Planu Ogólnego, z zachowaniem wymagań wynikających z dokumentów rejestrowych. Szczególną uwagę zwrócono na poprawne odwzorowanie granic ochrony konserwatorskiej dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z sentencjami decyzji wydanych przez właściwy organ ochrony zabytków.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wszelkie działania planowane w obrębie stref ochrony konserwatorskiej, w tym zmiany zagospodarowania przestrzennego lub przeznaczenia terenu, wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Dodatkowo, prowadzenie prac budowlanych, konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru, jak również w ich otoczeniu, wymaga uprzedniego uzyskania stosownego pozwolenia WKZ, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Plan Ogólny w sposób kompleksowy uwzględnia konieczność ochrony dziedzictwa kulturowego i nie przewiduje rozwiązań, które mogłyby skutkować jego degradacją lub zagrożeniem dla integralności zasobów objętych ochroną konserwatorską.

7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Potencjalne oddziaływania na środowisko, wynikające z realizacji działań oraz przedsięwzięć dopuszczonych w ramach ustaleń Planu Ogólnego, będą ograniczane poprzez wdrażanie zintegrowanych działań zapobiegawczych oraz minimalizujących presję inwestycyjną. Zakłada się, że środki te będą obejmować w szczególności:

- racjonalny dobór lokalizacji inwestycji, poprzedzony analizą wariantową oraz szczegółową oceną uwarunkowań środowiskowych w skali lokalnej, uwzględniającą m.in. warunki przyrodnicze, krajobrazowe i hydrologiczne;
- stosowanie nowoczesnych technologii i rozwiązań projektowych, zarówno na etapie opracowania dokumentacji technicznej, jak i w fazie realizacji inwestycji. W szczególności zaleca się wdrażanie rozwiązań zgodnych z zasadą BAT (Best

Available Techniques – najlepsze dostępne techniki), z uwzględnieniem efektywności energetycznej, niskiej emisji zanieczyszczeń oraz minimalizacji zużycia surowców;

- wprowadzanie działań ograniczających presję antropogeniczną na środowisko, w tym stosowanie rozwiązań kompensacyjnych i ochronnych, takich jak: budowa przepustów lub przejść dla zwierząt, stosowanie ekranów akustycznych i zieleni izolacyjnej, zabezpieczanie urządzeń odwodnieniowych (np. poprzez instalację krat ochronnych), czy też unikanie kolizji z korytarzami migracyjnymi fauny.

Na poziomie lokalnym zakłada się również sukcesywne wdrażanie działań mających na celu ograniczenie lub eliminację negatywnego wpływu inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i gospodarki wodnej.

7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Zasady ochrony wód podziemnych i powierzchniowych określone są przede wszystkim w przepisach ustawy Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.). Z uwagi na znaczenie wód podziemnych jako strategicznego źródła zaopatrzenia ludności w wodę pitną, wszelkie działania inwestycyjne i planistyczne muszą uwzględniać konieczność ich trwałej ochrony.

W ramach realizacji ustaleń Planu Ogólnego, ochrona zasobów wodnych będzie zapewniana poprzez:

- Bezwzględny zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i do gruntu - dotyczy to zarówno istniejącej, jak i planowanej zabudowy. W celu ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia zasobów wodnych, gospodarka ściekowa powinna opierać się na podłączeniu do sieci kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku takiej infrastruktury dopuszczalne jest czasowe rozwiązanie w postaci szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, spełniających aktualne normy środowiskowe;
- Odtwarzanie i wzmacnianie naturalnych stref buforowych (ekotonowych) w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, poprzez wprowadzenie nasadzeń pasów drzew i krzewów;
- Ochronę terenów źródliskowych, dolin potoków oraz obszarów wododziałowych – poprzez ograniczenie zabudowy oraz innych działań mogących zakłócać naturalny charakter tych obszarów;
- Zakaz prowadzenia działalności zagrażającej jakości wód pitnych oraz integralności środowiskowej obszarów cennych przyrodniczo, w szczególności w granicach obszarów Natura 2000;
- Zakaz realizacji ujęć wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę pitną;
- Likwidację nielegalnych składowisk odpadów (tzw. „dzikich wysypisk”), które stanowią źródło potencjalnych zanieczyszczeń wód gruntowych;
- Wymóg stosowania rozwiązań technicznych zabezpieczających przed infiltracją zanieczyszczeń do wód podziemnych, szczególnie przy realizacji nowych inwestycji, w tym przemysłowych i usługowych;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Obowiązek oczyszczania i kontrolowanego odprowadzania wód opadowych, zwłaszcza z terenów intensywnie użytkowanych: dróg głównych, parkingów oraz obszarów produkcyjnych i usługowych;
- Ograniczenia w rejonie cmentarzy – w promieniu 150 m od istniejących lub planowanych cmentarzy obowiązuje zakaz lokalizacji ujęć wód podziemnych. W tym obszarze woda może być pobierana wyłącznie z sieci wodociągowej lub z ujęcia znajdującego się poza strefą ochronną. Zasady zagospodarowania spływu wód opadowych z cmentarzy powinny być zgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315) i szczegółowo określone **na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**;
- Dopuszczenie tymczasowego poboru wody w okresie realizacji inwestycji budowlanych z mobilnych zbiorników (np. beczkowsy) oraz korzystanie z biotoalet, z obowiązkiem okresowego wywozu ich zawartości do oczyszczalni ścieków przez wyspecjalizowane podmioty posiadające odpowiednie zezwolenia;
- Wymóg gromadzenia i magazynowania wszystkich odpadów w sposób zabezpieczający przed ich przenikaniem do środowiska, tj. w szczelnych, oznakowanych pojemnikach oraz ich regularny wywóz przez uprawnionych odbiorców;
- Obowiązek stosowania urządzeń podczyszczających w przypadku inwestycji generujących ścieki przemysłowe, w tym pełnych instalacji do ich zbierania i neutralizacji;
- Wody zużywane w procesach technologicznych (np. hydraulicznych) oraz ścieki przemysłowe muszą być gromadzone w szczelnych zbiornikach i przekazywane wyłącznie podmiotom posiadającym stosowne uprawnienia do ich unieszkodliwiania lub przetwarzania.
- W przypadku realizacji inwestycji polegających na wydobywaniu kopalin ze złóż, należy uwzględnić szczegółowe zasady postępowania mające na celu ochronę środowiska, w szczególności zasobów wodnych oraz ograniczenie ryzyka skażeń chemicznych. Zaleca się, aby w ramach prowadzonej działalności górniczej:
 - W sytuacji wystąpienia intensywnych opadów burzowych prace wydobywcze powinny zostać czasowo wstrzymane, a wykorzystywany sprzęt zabezpieczony. Nie przewiduje się konieczności odwadniania złóż.
 - Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych powinna opierać się na przestrzeganiu procedur eksploatacyjnych w zakresie tankowania paliwa, konserwacji, czyszczenia oraz napraw maszyn wykorzystywanych do zdejmowania nadkładu, transportu i urabiania surowca. Szczególną uwagę należy zwracać na sprawność techniczną sprzętu, celem zapobiegania przedostawaniu się substancji ropopochodnych do środowiska.
 - W przypadku stwierdzenia jakiegokolwiek wycieku substancji niebezpiecznych, w szczególności ropopochodnych, należy natychmiast podjąć działania likwidacyjne, stosując ogólnie przyjęte techniki i procedury w tym zakresie. Zakład górniczy powinien dysponować odpowiednią ilością sorbentów i materiałów neutralizujących, umożliwiających skuteczne usuwanie zanieczyszczeń.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Do wszystkich prac związanych z udostępnianiem złoża, jego eksploatacją oraz rekultywacją należy wykorzystywać wyłącznie sprawne technicznie maszyny, niewykazujące wycieków paliwa, olejów, płynów hydraulicznych ani chłodniczych.
- Pojazdy transportujące urobek powinny być tankowane wyłącznie poza obszarem górniczym, na zewnętrznych, certyfikowanych stacjach paliw. W celu zapewnienia ciągłości prac dopuszcza się lokalne tankowanie maszyn (np. koparek, spycharek, ładowarek) na terenie planowanego przedsięwzięcia, pod warunkiem, że będzie się ono odbywać poza wyrobiskiem górniczym, na odpowiednio przygotowanej i zabezpieczonej nawierzchni.
- W trakcie prowadzenia robót górniczych nie będą stosowane środki chemiczne, co eliminuje ryzyko chemicznego skażenia wód lub gleb. Eksploatację należy jednak prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, zwracając uwagę na stan techniczny pracującego sprzętu i jego szczelność.
- Na terenie zakładu górniczego powinny być ustawione czytelne tablice informacyjne i ostrzegawcze, m.in. o zakazie wstępu osób nieupoważnionych oraz zakazie składowania odpadów komunalnych.
- Maszyny i urządzenia wykorzystywane w procesie wydobywczym powinny być utrzymywane w należytym stanie technicznym, poddawane regularnym przeglądom i serwisowi, zgodnie z harmonogramami producenta oraz obowiązującymi przepisami branżowymi.

7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.

Działania podejmowane w ramach realizacji ustaleń Planu Ogólnego powinny uwzględniać konieczność trwałej ochrony powierzchni ziemi oraz zasobów glebowych, w szczególności gleb o wysokiej wartości rolniczej. W tym zakresie zaleca się:

- **Racjonalne kształtowanie struktury przestrzennej terenów zainwestowanych i przeznaczonych do zagospodarowania**, poprzez dążenie do tworzenia zwartej zabudowy oraz unikanie rozproszenia inwestycji na obszarach rolniczych, co pozwoli na ograniczenie niekontrolowanej urbanizacji i zachowanie ciągłości użytkowania gruntów;
- Zrównoważone gospodarowanie glebami wysokich klas bonitacyjnych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, poprzez unikanie ich nieuzasadnionego przeznaczania pod zabudowę i inne formy trwałego wyłączenia z produkcji rolnej;
- Utrzymanie terenów otwartych w dotychczasowym użytkowaniu, z ograniczeniem możliwości rozpraszania zabudowy i zaburzenia ich funkcji przyrodniczej, krajobrazowej lub produkcyjnej;
- Wprowadzenie obowiązku odprowadzania ścieków bytowych z istniejącej oraz nowo realizowanej zabudowy do systemu kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku możliwości podłączenia do sieci, dopuszcza się zastosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnych z obowiązującymi normami ochrony środowiska;
- Wprowadzenie obowiązku podczyszczania wód opadowych wprowadzanych do gruntu, szczególnie z terenów dróg publicznych, parkingów, obszarów usługowych

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- i przemysłowych, w celu ochrony gleb przed nadmiernym obciążeniem zanieczyszczeniami;
- Zachowanie funkcji terenów leśnych poprzez zakaz ich przeznaczania na cele nieleśne, w tym zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów służących bezpośrednio gospodarce leśnej lub celom publicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
 - Uporządkowanie gospodarki odpadami zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w tym ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
 - Segregowanie i magazynowanie wszelkich odpadów, w tym komunalnych, w sposób bezpieczny dla środowiska — w szczelnych, odpowiednio oznakowanych pojemnikach, zlokalizowanych w wyznaczonych miejscach, a następnie przekazywanie ich wyspecjalizowanym podmiotom do odzysku lub unieszkodliwienia;
 - Skierowanie na składowisko odpadów jedynie frakcji nienadającej się do dalszego gospodarczego wykorzystania, po wcześniejszym uzgodnieniu warunków przyjęcia z administratorem danego składowiska;
 - Ograniczanie ryzyka zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych, m.in. poprzez stosowanie sprzętu technicznie sprawnego i spełniającego Polskie Normy. Ewentualne wycieki substancji ropopochodnych (np. oleje, paliwa) będą niezwłocznie neutralizowane za pomocą sorbentów, a zanieczyszczony grunt usuwany i przekazywany do unieszkodliwienia;
 - Lokalizowanie zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz postojów maszyn poza terenami podmokłymi oraz z dala od zbiorników i cieków wodnych;
 - Przeciwdziałanie trwałej niwelacji terenu – roboty budowlane powinny być prowadzone w sposób nienaruszający naturalnej rzeźby terenu, w celu zachowania jego walorów krajobrazowych i przyrodniczych;
 - Właściwe wkomponowanie obiektów budowlanych w otoczenie krajobrazowe, przy zachowaniu widoków panoramicznych i ekspozycji przestrzennej, co pozwoli na ochronę walorów estetyczno-krajobrazowych obszaru;
 - Podejmowanie działań poprawiających bilans wodny, m.in. poprzez utrzymanie istniejących zbiorników wodnych oraz promowanie lokalnej retencji;
 - Ubieganie się o trwałe wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej, w przypadku realizacji funkcji wynikających z ustaleń Planu, zgodnie z obowiązującymi procedurami administracyjnymi i prawnymi;
 - W przypadku inwestycji związanych z eksploatacją kopalin ze złóż, należy uwzględnić następujące wymagania w zakresie ochrony gleb oraz rekultywacji terenów poeksploatacyjnych:
 - Roboty przygotowawcze polegać będą na sukcesywnym zdejmowaniu warstwy humusu i nadkładu jedynie z tej części złoża, która przewidziana jest do eksploatacji w danym roku, zgodnie z zakresem obszaru górniczego.
 - Oddzielnie zgromadzony humus i nadkład zostaną odpowiednio zagospodarowane – humus wykorzystany zostanie do poprawy jakości gruntów rekultywowanych, natomiast nadkład posłuży do kształtowania rzeźby terenu oraz rekultywacji wyrobisk.
 - Materiały pochodzące z usuniętej wierzchniej warstwy gleby będą tymczasowo składowane w formie zwałowisk, zlokalizowanych poza filarami ochronnymi,

a następnie użyte w całości do przywracania wartości użytkowej lub przyrodniczej terenów zdegradowanych.

- Przemieszczanie warstw glebowych oraz prowadzenie robót ziemnych odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska, prawa geologicznego i górniczego.
- Po zakończeniu eksploatacji prowadzone będą działania rekultywacyjne, zgodnie z decyzją administracyjną właściwego organu. Prace rekultywacyjne powinny odbywać się wyłącznie w porze昼iennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00.
- W trakcie eksploatacji przewiduje się okresową emisję hałasu i spalin, pochodzących od maszyn budowlanych (np. spycharek, koparek, ładowarek, wozideł). Oddziaływania te będą mieć charakter czasowy i rozproszony w czasie, co nie powinno skutkować trwałym zagrożeniem dla środowiska, przy założeniu stosowania odpowiednich technologii i przestrzegania przepisów.

7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, pochodzących głównie z działalności zakładów produkcyjno-usługowych, sektora transportowego oraz źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej, polityka środowiskowa w ramach realizacji ustaleń Planu Ogólnego będzie opierać się na następujących kierunkach działań:

- Modernizacja istniejących obiektów usługowych i przemysłowych, poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii oraz instalacji ograniczających emisję substancji szkodliwych do atmosfery, zgodnie z zasadą stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT).
- Lokalizowanie nowych inwestycji emitujących zanieczyszczenia powietrza wyłącznie na terenach przeznaczonych do tego celu, z zachowaniem warunków określonych w przepisach odrębnych, w tym m.in. ustawie Prawo ochrony środowiska oraz aktach wykonawczych.
- Stopniowa eliminacja niskiej emisji, poprzez wspieranie procesów zmiany systemów grzewczych opartych na paliwach stałych na bardziej ekologiczne źródła, takie jak gaz ziemny, energia elektryczna lub odnawialne źródła energii (OZE), zgodnie z aktualną polityką energetyczno-klimatyczną.
- Wymóg stosowania sprzętu technicznie sprawnego i zgodnego z obowiązującymi normami emisji w trakcie realizacji robót budowlanych, drogowych oraz innych inwestycji liniowych – celem ograniczenia emisji spalin i pyłów w fazie realizacyjnej przedsięwzięć.
- Poprawa jakości nawierzchni dróg publicznych, co ma bezpośredni wpływ na ograniczenie wtórnej emisji pyłu zawieszonego oraz zwiększenie płynności ruchu, a tym samym redukcję emisji komunikacyjnych.
- W przypadku realizacji przedsięwzięć polegających na wydobywaniu kopalin ze złóż, istotnym zagadnieniem środowiskowym jest emisja substancji do atmosfery, zarówno w fazie eksploatacyjnej, jak i w trakcie prac pomocniczych:
 - Emisje towarzyszące robotom strzałowym mają charakter krótkotrwały i punktowy. Powstają one w trakcie odpalania ładunków wybuchowych, głównie w postaci tlenków azotu, będących produktami ubocznymi rozkładu materiałów

wybuchowych typu amonowo-saletrzanego. Ze względu na specyfikę tej technologii, emisje te są nieuniknione, jednak ograniczone czasowo i przestrzennie.

- Pylenie związane z funkcjonowaniem zakładu górniczego przybiera formę emisji rozproszonej, wynikającej m.in. z procesów kruszenia, przesiewania, transportu urobku oraz ruchu maszyn po drogach technologicznych. Przerób surowca odbywać się będzie w mobilnej instalacji przeróbczej, zlokalizowanej na terenie wyrobiska, co zmniejsza potencjalne oddziaływanie na tereny zabudowane.
 - Występowanie emisji wtórnej pyłu, nasilającej się w warunkach długotrwałej suszy, przewiduje się ograniczać poprzez stosowanie systemów zraszających (na etapie przesiewania i transportu) oraz polewanie dróg technologicznych wodą.
- W celu minimalizacji wpływu planowanych prac górniczych na jakość powietrza, rekomenduje się wdrożenie następujących działań organizacyjno-technicznych:
- Wykorzystywanie maszyn i urządzeń o ograniczonej emisji spalin oraz hałasu, wyposażonych w sprawne tłumiki i spełniających aktualne normy emisji spalin, zgodne z Polskimi Normami.
 - Ograniczenie czasu pracy do godzin dziennych (od 6:00 do 22:00), z wykluczeniem prowadzenia prac w porze nocnej, w celu zminimalizowania uciążliwości dla otoczenia.
 - Unikanie przeciążania maszyn roboczych oraz ograniczanie pracy silników na wysokich obrotach, co przyczynia się do redukcji emisji spalin i hałasu.
 - Prowadzenie regularnych przeglądów technicznych sprzętu oraz monitorowanie stanu układu wydechowego maszyn i pojazdów, w tym kontrola zawartości tlenku węgla (CO) w spalinach.
 - W zakresie organizacji zaplecza technologicznego, należy przestrzegać zasady lokalizowania zaplecza sprzętowego i serwisowego w odpowiedniej odległości od obszarów wrażliwych przyrodniczo i mieszkaniowo.

7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

W ramach realizacji ustaleń Planu Ogólnego, zagadnienia związane z ochroną zdrowia i życia ludzi oraz środowiska przed czynnikami uciążliwymi, takimi jak hałas, drgania, promieniowanie elektromagnetyczne oraz ryzyko poważnych awarii przemysłowych, zostaną ujęte w następujący sposób:

- Przestrzeganie obowiązujących norm w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych, w tym w rozporządzeniach dotyczących standardów jakości środowiska w odniesieniu do ochrony przed hałasem.
- W uzasadnionych lokalizacjach przewiduje się możliwość zastosowania rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, takich jak ekrany akustyczne, nasadzenia zieleni izolacyjnej lub inne środki przeciwdziałające rozprzestrzenianiu się dźwięków.
- Nowa zabudowa planowana w sąsiedztwie obiektów infrastrukturalnych (np. stacji elektroenergetycznych, linii przesyłowych, instalacji przemysłowych) powinna być lokalizowana z zachowaniem wymaganych przepisami odległości, mających na celu

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

ograniczenie oddziaływania akustycznego. Na podstawie analizy przestrzennej obszaru objętego planem, nie stwierdza się obecności istotnych źródeł hałasu, które mogłyby wpływać negatywnie na funkcje mieszkaniowe i usługowe na tym terenie.

- Tymczasowy wzrost poziomu hałasu może wystąpić podczas realizacji inwestycji przewidzianych w Planie, głównie w wyniku pracy ciężkiego sprzętu budowlanego oraz transportu materiałów. Oddziaływanie to będzie jednak ograniczone czasowo, a jego skala nie przekroczy dopuszczalnych poziomów hałasu, pod warunkiem stosowania sprzętu i maszyn spełniających obowiązujące normy techniczne oraz wymagania w zakresie dopuszczalnej emisji akustycznej.
- Na etapie realizacji inwestycji konieczne będzie odpowiednie dobranie środków transportu i urządzeń mechanicznych, z uwzględnieniem ich stanu technicznego oraz poziomu generowanego hałasu. Działanie to pozwoli ograniczyć negatywny wpływ inwestycji na klimat akustyczny w otoczeniu, zarówno w fazie budowy, jak i późniejszego użytkowania.
- Wszystkie urządzenia techniczne, w tym maszyny budowlane i środki transportu, emitujące hałas oraz spaliny, powinny być utrzymywane w należyтым stanie technicznym, zapewniającym dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych, określonych w przepisach szczególnych.
- Należy prowadzić systematyczne kontrole stanu technicznego układów hydraulicznych, paliwowych oraz chłodniczych, zarówno w przypadku sprzętu budowlanego, jak i pojazdów poruszających się po terenie realizacji inwestycji, w celu zapobieżenia ewentualnym wyciekom substancji ropopochodnych.
- Do zasilania maszyn i urządzeń należy stosować wyłącznie paliwa spełniające aktualnie obowiązujące normy jakościowe, co przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Realizacja inwestycji związanych z budową obiektów kubaturowych nie generuje ryzyka wystąpienia poważnych awarii ani nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska, w rozumieniu przepisów odrębnych.
- Całość prac związanych z udostępnieniem złoża, jego eksploatacją oraz rekultywacją powinna być prowadzona zgodnie z dokumentacją ruchową zatwierdzoną przez właściwego Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa geologicznego i górniczego.
- Pracownicy wykonujący prace w warunkach, w których poziom hałasu zbliżony jest do wartości dopuszczalnych, powinni być wyposażeni w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, zgodnie z przepisami BHP.
- Wszystkie roboty budowlane i eksploatacyjne powinny być prowadzone wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00, co pozwala na ograniczenie uciążliwości dla otoczenia w zakresie hałasu i wibracji.
- Plan nie przewiduje lokalizacji urządzeń i instalacji generujących promieniowanie elektromagnetyczne w natężeniu przekraczającym wartości dopuszczalne określone przepisami odrębnymi.
- Ewentualne lokalizacje infrastruktury elektroenergetycznej wysokiego napięcia oraz stacji bazowych telefonii komórkowej muszą być zgodne z obowiązującymi normami dotyczącymi ochrony przed promieniowaniem niejonizującym, a ich wpływ powinien być każdorazowo oceniany na etapie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Plan ogólny nie przewiduje lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.
- W przypadku ewentualnych inwestycji mogących powodować zwiększone zagrożenie awariami (np. składowanie materiałów niebezpiecznych, działalność wydobywcza), wymagane będzie przeprowadzenie oceny ryzyka oraz uzyskanie stosownych decyzji administracyjnych, w tym opinii organów ochrony środowiska i Państwowej Straży Pożarnej.

7.5. W zakresie ochrony przed powodzią.

Na części terenu gminy Komańcza zostały opracowane mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego. Na terenach, na których zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m.

W związku z możliwością wystąpienia zagrożenia powodziowego na terenie gminy Komańcza zaproponowano w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego):

- budowę lewego wału o długości 544 m na cieku Oślawa (km modelu 29+526 - 29+909),
- budowę lewego wału o długości 357m na cieku Oślawa (km modelu 30+992 - 31+126),
- budowę lewego wału o długości 281m na cieku Oślawica (km modelu 5+313 - 5+594),
- budowę prawego wału o długości 213m na cieku Oślawica (km modelu 7+402 - 7+510),
- budowę prawego wału o długości 280m na cieku Oślawica (km modelu 7+763 - 8+054),

jednak do dnia dzisiejszego nie zostały one wykonane.

Ochrona przed powodzią powinna być realizowana w szczególności poprzez odpowiednie kształtowanie zagospodarowania dolin rzecznych oraz terenów zalewowych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym:

- zachowanie, tworzenie oraz odtwarzanie systemów retencji wód,
- lokalizowanie suchych zbiorników retencyjnych,
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej w zakresie zagrożeń powodziowych oraz metod ograniczania ich skutków.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego dopuszcza się realizację odkrywkowego wydobycia kruszywa naturalnego, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z przepisów ustawy Prawo wodne, Prawa geologicznego i górniczego oraz

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Prawa ochrony środowiska. Dopuszcza się również budowę niezbędnej infrastruktury technicznej oraz drogowej, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Polityka gminy w zakresie zagospodarowania terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów maksymalnego zasięgu zalewu wodą o prawdopodobieństwie wystąpienia $Q_1\%$ (czyli raz na 100 lat) opiera się na następujących zasadach:

- ograniczeniu powierzchni przeznaczonych pod zabudowę oraz inne formy trwałego zainwestowania;
- dostosowaniu rozwiązań konstrukcyjno-technicznych budynków (zwłaszcza istniejącej zabudowy) do warunków lokalnych oraz potencjalnego oddziaływania wód powierzchniowych (zalania, podmycia, przemieszczenia koryta rzeki);
- dopuszczeniu wydobywania kruszywa naturalnego pod warunkiem spełnienia wymogów ochrony środowiska oraz zachowania filarów ochronnych;
- wykorzystaniu terenów zalewowych na cele urządzenia zieleni, rekreacji, wypoczynku i sportu;
- kształtowaniu układu komunikacyjnego w sposób zapewniający efektywną ewakuację ludności z obszarów zagrożonych.

Powyższe zasady stanowią element lokalnej polityki ochrony przed powodzią. Należy jednak pamiętać, że na terenach szczególnego zagrożenia powodzią zastosowanie mają w pierwszej kolejności przepisy ustawy *Prawo wodne*, w szczególności w zakresie zakazów, nakazów i ograniczeń obowiązujących na tych obszarach.

7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych

Na obszarze Gminy Komańcza zidentyfikowano występowanie zarówno osuwisk aktywnych (ciągłych i okresowych), jak również osuwisk nieaktywnych. Dodatkowo, obecne są tereny charakteryzujące się potencjalnym zagrożeniem występowania ruchów masowych ziemi. Szczegółowe informacje dotyczące rozmieszczenia i charakterystyki tych zjawisk przedstawiono w punkcie 2.1.11. niniejszego opracowania.

W celu ograniczenia intensyfikacji procesów erozyjnych oraz przeciwdziałania skutkom osuwisk, wskazane jest wdrażanie zabiegów ochronnych, obejmujących:

- odpowiednie kształtowanie sposobu użytkowania gruntów, w tym stosowanie praktyk uprawowych ograniczających degradację gleb,
- zachowanie istniejących skarp miedzowych, zakrzaczeń oraz zadrzewień śródpolnych, zwłaszcza w obrębie zboczy dolin i stromych stoków.

Obszary objęte aktywnymi osuwiskami lub wykazujące wysoki potencjał ich występowania, z punktu widzenia bezpieczeństwa środowiskowego, powinny być preferencyjnie przeznaczane pod trwałe użytki zielone lub zalesienia. Takie zagospodarowanie terenu może znacząco ograniczyć tempo zachodzących procesów osuwiskowych i przyczynić się do stabilizacji warunków gruntowo-wodnych.

7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

Dla zachowania i poprawy stanu lokalnej różnorodności biologicznej oraz zminimalizowania negatywnego wpływu inwestycji na florę i faunę, zaleca się wdrożenie następujących działań:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- Uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody, w szczególności występujących na danym obszarze gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną oraz zagrożonych wyginięciem;
- Bezwzględne przestrzeganie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych do gruntu w przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej oraz ograniczenie wprowadzania wód opadowych do środowiska gruntowego w przypadku zabudowy usługowej i przemysłowej;
- Zachowanie szczególnej ostrożności podczas realizacji prac budowlanych i drogowych, tak aby nie dopuścić do wycieku substancji ropopochodnych do gleby lub bezpośrednio do wód powierzchniowych;
- Unikanie ingerencji w naturalny odpływ wód opadowych oraz eliminowanie ich zrzutu do cieków bez wcześniejszego oczyszczenia;
- Zorganizowanie systemu gospodarki odpadami na placach budowy, obejmującego wyznaczenie miejsc tymczasowego składowania oraz zapewnienie regularnego odbioru odpadów, zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach;
- Wprowadzanie zieleni rekultywacyjnej na obszarach zdegradowanych, w sposób wspierający naturalne procesy sukcesji ekologicznej;
- Stosowanie ogrodzeń przepuszczalnych dla małych zwierząt (płazy, gady, małe ssaki), umożliwiających ich migrację i zachowanie ciągłości siedlisk;
- Zachowanie i odpowiednia konserwacja urządzeń melioracyjnych, które wpływają na warunki powietrzno-wodne, a tym samym na rozwój pożądanych gatunków roślinności łąkowej (trawy, rośliny motylkowe, zioła);
- Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, w celu redukcji presji chemicznej na środowisko przyrodnicze;
- Przestrzeganie zakazu wypalania roślinności na gruntach rolnych;
- Unikanie prowadzenia prac polowych ciężkim sprzętem w okresie wysokiego uwilgotnienia gleby, aby ograniczyć degradację struktury gleby i niszczenie siedlisk przyrodniczych;
- Projektowanie zabezpieczeń przy wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji ze zwierzętami, w szczególności w sąsiedztwie planowanych przejść dla płazów, gadów i małych ssaków – poprzez instalację ogrodzeń ochronno-naprowadzających;
- Wprowadzanie zieleni izolacyjnej wokół ciągów komunikacyjnych, w celu ochrony siedlisk i ograniczenia oddziaływania infrastruktury drogowej;
- Rezygnacja z lokalizowania infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej na terenach zieleni nieurządzonej, pozostawiając jedynie możliwość wyznaczania tras pieszych i rowerowych;
- Maksymalizacja powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych do turystyki i rekreacji;
- Systematyczna rekultywacja terenów rekreacyjnych, ukierunkowana na ochronę i odtworzenie lokalnej roślinności;
- Właściwe usytuowanie przejść dla zwierząt stanowi kluczowy warunek ich efektywnego funkcjonowania jako elementów infrastruktury ekologicznej. Nawet konstrukcyjnie prawidłowo zaprojektowane przejścia, jeśli zostaną zlokalizowane

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

poza trasami rzeczywistej migracji fauny, nie zapewnią oczekiwanej skuteczności ekologicznej;

- Zalesianie gruntów rolnych, prowadzone w ramach programów zwiększania lesistości, zarówno w kontekście gospodarki leśnej, jak i przekształceń obszarów wiejskich, powinno być ukierunkowane m.in. na odtwarzanie ciągłości korytarzy migracyjnych oraz wzmacnianie spójności struktury przyrodniczej krajobrazu;
- Planowanie inwestycji drogowych powinno uwzględniać istniejącą sieć korytarzy ekologicznych, a proces wyboru lokalizacji musi być oparty na rzetelnej analizie przyrodniczej i opracowaniach środowiskowych. Celem jest minimalizacja potencjalnych konfliktów z trasami migracji zwierząt oraz wybór wariantu o najmniejszym oddziaływaniu na środowisko;
- Kształtowanie form ochrony przyrody na terenie gminy Komańcza ma na celu zachowanie oraz ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych w ich naturalnej formie. Szczególny nacisk kładzie się na ochronę struktury ciągów i węzłów ekologicznych wraz z korytarzami ekologicznymi, realizując zasady zrównoważonego rozwoju, które zapewniają równowagę pomiędzy potrzebami ekologicznymi a gospodarczymi;
- Ochrona siedlisk i gatunków w dużej mierze zależy od sposobu prowadzenia gospodarki na tych obszarach. Ważne jest, aby w działalności rolnej, leśnej, wodnej i rybackiej uwzględniać potrzeby ochrony przyrody, stosując metody sprzyjające zachowaniu cennych siedlisk i gatunków europejskiego znaczenia. Należy unikać nadmiernej intensyfikacji działań gospodarczych, które mogłyby negatywnie wpłynąć na te wartości;
- Realizacja działań inwestycyjnych powinna odbywać się w sposób minimalizujący negatywny wpływ na osiąganie celów ochronnych określonych w Planach Zadań Ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, stwierdzonych podczas inwentaryzacji dla obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Komańcza;
- Należy ograniczyć niekontrolowane rozprzestrzenianie się nowej zabudowy oraz ograniczyć przeznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, a także zadbać o zachowanie korytarzy ekologicznych;
- Konieczne jest utrzymanie dotychczasowej kondycji różnorodnych składników środowiska przyrodniczego oraz kontynuowanie działań mających na celu poprawę stanu środowiska;
- Ze względu na położenie gminy Komańcza na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, wszelkie działania planistyczne powinny być realizowane w zgodzie i z poszanowaniem ochrony przyrody i środowiska;
- Należy rozważyć możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wiatru, słońca czy wody;
- Należy zapobiegać powstawaniu zabudowy na terenach przeznaczonych do pozostania wolnymi od zabudowy ze względów przyrodniczych, zwłaszcza na korytarzach ekologicznych;
- Zagospodarowanie terenu powinno zmierzać do wykorzystania zbiorników wodnych powstałych w wyniku rekultywacji po eksploatacji kruszyw, zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- W związku z występowaniem bogatych złóż na terenie gminy Komańcza, wskazane jest ich sukcesywne eksploataowanie.
- Wszystkie działania podejmowane na tym obszarze muszą być realizowane z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja ustaleń Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie będzie miała istotnie negatywnego wpływu na różnorodność siedliskową i gatunkową na terenie gminy, ponieważ plan znacząco ogranicza nową zabudowę, zapobiegając rozproszeniu zabudowy oraz chroniąc siedliska przyrodnicze przed naruszeniem.

Dokonana analiza oddziaływań inwestycyjnych na przestrzeni ostatniej dekady nie spowodowała negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r, w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłynęła negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Oddziaływania nie miały istotnego wpływu na zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony (KSO) kluczowych gatunków i siedlisk, zachowanie kluczowych struktur obszaru, zachowanie kluczowych procesów i funkcji.

8.0. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538 z późn. zm.*), niniejszy dokument – Prognoza oddziaływania na środowisko wraz z uzasadnieniem – stanowi integralną część projektu Planu Ogólnego Gminy Komańcza. Dokument ten, równolegle z projektem planu, podlega przedłożeniu właściwym organom w celu uzyskania opinii oraz dokonania wymaganych uzgodnień. Po wprowadzeniu ewentualnych korekt wynikających z tych opinii i uzgodnień, dokumentacja zostaje udostępniona do publicznych konsultacji.

W przypadku zgłoszenia uwag lub wniosków w trakcie prowadzonych konsultacji społecznych, organ odpowiedzialny za sporządzenie dokumentu zobowiązany jest do ich przeanalizowania i dokonania oceny zasadności. Decyzja o ich uwzględnieniu bądź odrzuceniu podejmowana jest na podstawie przepisów szczególnych oraz w oparciu o wiedzę specjalistyczną.

Wyznaczenie stref planistycznych stanowiących kontynuację dotychczasowych funkcji zagospodarowania zostało opracowane na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, z uwzględnieniem charakterystyki funkcjonalnej poszczególnych stref, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, a także analiz zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe oraz dostępnej chłonności niezabudowanych obszarów. Priorytetowo potraktowano obszary, które w istniejących miejscowych planach zagospodarowania

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

przestrzennego zostały przeznaczone pod funkcję mieszkaniową, jak również tereny umożliwiające uzupełnienie istniejącej zabudowy.

W świetle przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, iż przyjęte w projekcie Planu Ogólnego Gminy Komańcza kierunki rozwoju przestrzennego nie będą skutkować pogorszeniem stanu środowiska przyrodniczego ani negatywnie wpływać na zdrowie ludzi, pod warunkiem wdrożenia odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych mających na celu eliminację lub ograniczenie potencjalnych oddziaływań, wskazanych w niniejszej prognozie.

Analiza alternatywnego rozwiązania polegającego na zaniechaniu realizacji ustaleń zawartych w Planie Ogólnym w porównaniu z ich wdrożeniem prowadzi do wniosku, że proponowane rozwiązania są najkorzystniejsze pod względem zgodności z celami zrównoważonego rozwoju oraz racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Projekt odpowiada na rzeczywiste potrzeby lokalnej społeczności, jednocześnie uwzględniając ograniczenia środowiskowe i społeczne.

Prace nad prognozą nie ujawniły żadnych barier technicznych ani braków w dostępnej wiedzy naukowej, które mogłyby uniemożliwić prawidłową ocenę potencjalnych skutków środowiskowych planowanych działań. Dostępne dane i narzędzia analityczne pozwoliły na rzetelną identyfikację możliwych oddziaływań oraz określenie zakresu ich wpływu.

Zaprojektowane w Planie Ogólnym kierunki zagospodarowania przestrzennego nie oddziałują na obszary objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000 ani na inne tereny podlegające ochronie na mocy przepisów prawa unijnego. Dotyczy to zarówno siedlisk przyrodniczych, jak i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Neutralność planowanych rozwiązań wobec tych obszarów została osiągnięta poprzez przyjęcie odpowiednich założeń lokalizacyjnych oraz wprowadzenie rozwiązań ograniczających presję na cenne przyrodniczo tereny.

Funkcje przypisane poszczególnym obszarom zostały tak rozplanowane, aby ich realizacja nie prowadziła do nadmiernego obciążenia środowiska ani nie stwarzała zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Całość ustaleń wpisuje się w ramy prawne i spełnia wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz planowania przestrzennego.

9.0. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH

➤ STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ I WIELORODZINNĄ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną obejmują przede wszystkim tereny już zagospodarowane lub pozostające w bezpośrednim związku z istniejącą, zwartą strukturą osadniczą miejscowości. Ich wyznaczenie umożliwia kontynuację oraz uzupełnianie istniejącej zabudowy, przy jednoczesnym ograniczeniu presji inwestycyjnej na tereny o wysokich walorach przyrodniczych oraz obszary nieurbanizowane. Rozproszoną zabudowę mieszkaniową dopuszczono wyłącznie w lokalizacjach, w których występuje już istniejące zagospodarowanie, co sprzyja zachowaniu ładu przestrzennego i racjonalnemu wykorzystaniu przestrzeni.

Projekt Planu ogólnego zakłada koncentrację rozwoju funkcji mieszkaniowych na terenach pełniących obecnie takie funkcje lub bezpośrednio przylegających do istniejącej

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

zabudowy. Przyjęte rozwiązania pozwalają na wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz ograniczają konieczność zajmowania nowych terenów o wysokim potencjale przyrodniczym.

Strefy przeznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej zostały wyznaczone poza zwartymi kompleksami leśnymi. W części obejmują one również grunty rolne i użytki zielone sąsiadujące z istniejącą zabudową. Lokalnie występują pojedyncze zadrzewienia oraz niewielkie skupiska drzew, których usunięcie może być konieczne na etapie realizacji inwestycji. Ze względu na lokalizację tych terenów poza obszarami o najwyższych wartościach przyrodniczych oraz niewielką skalę przewidywanych przekształceń nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

W zakresie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyznaczono 20 stref planistycznych, które niemal w całości odpowiadają istniejącym zespołom zabudowy wielorodzinnej. Jedynie w jednym przypadku przewidziano niewielkie rozszerzenie istniejącego obszaru, umożliwiające jego funkcjonalne uzupełnienie.

Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną obejmują głównie istniejące obszary zabudowane. Nowe możliwości lokalizacji tej funkcji przewidziano wyłącznie na terenach objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy. Zakres ich wyznaczenia, w tym rozszerzenie obszarów uzupełnienia zabudowy, został określony zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie przekracza maksymalnej powierzchni dopuszczonej przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

Przyjęte rozwiązania umożliwiają dalszy rozwój funkcji mieszkaniowej przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego, racjonalnym wykorzystaniu istniejącej infrastruktury oraz ochronie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego. Jednocześnie Plan ogólny określa wskaźniki urbanistyczne i zasady zagospodarowania, które będą stanowiły podstawę dla ustaleń przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

➤ STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ ORAZ STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Na obszarze gminy wyznaczono dwie strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ). Jedna z nich wynika z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i stanowi kontynuację wcześniej dopuszczonego kierunku zagospodarowania. Druga została wyznaczona w odpowiedzi na wniosek inwestora i ma charakter planowanego rozwoju funkcji zagrodowej. Lokalizacja obu stref uwzględnia istniejące uwarunkowania przestrzenne oraz jest zgodna z przyjętą polityką przestrzenną gminy.

W projekcie Planu ogólnego wyznaczono również strefy produkcji rolniczej (SR). Część z nich stanowią tereny przejęte z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zachowujące dotychczasowe przeznaczenie. Cztery nowe strefy wyznaczono na podstawie wniosków inwestorów jako planowane obszary rozwoju działalności związanej z produkcją rolniczą. Pozostałe strefy zlokalizowano przy istniejących budynkach i obiektach gospodarczych, co umożliwia rozwój funkcji rolniczych z wykorzystaniem już zagospodarowanych terenów oraz ogranicza konieczność zajmowania nowych obszarów.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Przyjęte rozwiązania sprzyjają zachowaniu ładu przestrzennego i zapewniają racjonalne wykorzystanie przestrzeni rolniczej, przy jednoczesnym ograniczeniu potencjalnych oddziaływań na środowisko.

➤ STREFA USŁUGOWA

Strefy usługowe wyznaczono przede wszystkim na terenach już pełniących funkcje usługowe lub pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Ich lokalizacja została podporządkowana zasadzie koncentracji rozwoju w obrębie wykształconych jednostek osadniczych, co umożliwia efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz ogranicza rozpraszanie zabudowy.

Część terenów usługowych została wyznaczona zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to między innymi terenów położonych w Komańczy i Rzepedzi, które pomimo dotychczasowego braku zagospodarowania zachowano jako obszary przeznaczone pod rozwój funkcji usługowych.

Ponadto poza obszarami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyznaczono nowe strefy usługowe wynikające zarówno z potrzeb rozwojowych gminy, jak i ze złożonych wniosków inwestycyjnych. Obejmują one teren wskazany przez gminę pod lokalizację planowanego Centrum Kultury, teren przeznaczony pod park miniatur, obszar planowanego miejsca obsługi kamperów, dla którego wydano decyzję o warunkach zabudowy, dwa tereny usługowe wyznaczone na podstawie wniosków indywidualnych oraz teren przewidziany pod realizację uzdrowiska.

Wprowadzenie strefy 92SU dla terenu przewidzianego pod realizację funkcji uzdrowiskowej jest uzasadnione koniecznością zachowania możliwości rozwoju funkcji opartych na lokalnych zasobach naturalnych oraz stworzenia ram planistycznych umożliwiających ich przyszłe wykorzystanie. Teren ten znajduje się w dość bliskim sąsiedztwie klasztoru w Komańczy, czyli miejsca często odwiedzanego przez turystów. Uwzględniając możliwości wyposażenie tego terenu w infrastrukturę techniczną i drogową, jest on powiązany z już funkcjonującą usługą prowadzoną przez klasztor w Komańczy.

Na obszarze gminy znajduje się zatwierdzone źródło wód leczniczych „Komańcza źr. nr 1”, stanowiące cenny zasób naturalny o potencjale do wykorzystania w działalności leczniczej, rehabilitacyjnej oraz prozdrowotnej. Istnienie udokumentowanego i zatwierdzonego źródła uzasadnia zabezpieczenie terenów umożliwiających rozwój funkcji uzdrowiskowych i około uzdrowiskowych, nawet jeśli obecnie gmina nie posiada statusu gminy uzdrowiskowej.

Wyznaczenie strefy 92SU nie oznacza nadania gminie statusu uzdrowiska ani gminy uzdrowiskowej. Stanowi natomiast element polityki przestrzennej gminy, polegający na zachowaniu możliwości przyszłego zagospodarowania terenu zgodnie z ich potencjałem wynikającym z występowania zasobów wód leczniczych. Rozwiązanie to pozwala uniknąć działań inwestycyjnych, które mogłyby w przyszłości ograniczyć lub uniemożliwić wykorzystanie źródła zgodnie z jego przeznaczeniem.

Wyznaczenie strefy 92SU jest zgodne z zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska oraz uwzględniania uwarunkowań wynikających z występowania udokumentowanych złóż kopalin i wód leczniczych. Stanowi również realizację zasady zrównoważonego rozwoju poprzez tworzenie warunków dla dywersyfikacji funkcji

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

gospodarczych gminy, rozwoju usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz wzmocnienia lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Na potrzeby szerokokorzystnych usług związanych z funkcjonowaniem uzdrowiska, została wprowadzona strefa 73SU, położona w bardzo bliskim sąsiedztwie klasztoru jako strefa będąca uzupełnieniem funkcji usługowej w zakresie obsługi turystów oraz obsługi uzdrowiska.

Przyjęcie strefy 92SU oraz 73SU ma charakter perspektywiczny i strategiczny. Umożliwia prowadzenie w przyszłości działań zmierzających do rozwoju funkcji uzdrowiskowej, w tym – po spełnieniu wymagań określonych w odrębnych przepisach – ewentualne ubieganie się o nadanie statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej lub uzdrowiska. Samo wyznaczenie strefy w Planie Ogólnym nie wywołuje skutków prawnych właściwych dla gmin uzdrowiskowych, lecz stanowi podstawę do kształtowania polityki przestrzennej z uwzględnieniem istniejących zasobów naturalnych i ich potencjalnego wykorzystania.

Projektowane strefy usługowe zlokalizowano poza zwartymi kompleksami leśnymi, stanowiącymi grunty leśne Ls oraz Lzr, oraz poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych. Pozostałe strefy usługowe SU w części obejmują one grunty rolne i użytki zielone sąsiadujące z istniejącą zabudową, gdzie lokalnie mogą występować pojedyncze zadrzewienia. Ze względu na skalę planowanych przekształceń oraz sposób lokalizacji nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń dotyczących stref usługowych powodowała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przyjęte rozwiązania wpisują się w zasadę racjonalnego gospodarowania przestrzenią, umożliwiając rozwój funkcji usługowych przede wszystkim na terenach już przekształconych lub bezpośrednio z nimi powiązanych. Pozwala to ograniczyć ingerencję w obszary cenne przyrodniczo oraz zapewnia spójny rozwój funkcjonalno-przestrzenny gminy.

➤ STREFA GOSPODARCZA

Strefy gospodarcze wyznaczone w projekcie Planu ogólnego obejmują cztery obszary, z których trzy odpowiadają istniejącym funkcjom produkcyjno-gospodarczym, natomiast jeden stanowi teren planowany pod rozwój działalności gospodarczej. Do istniejących terenów zaliczono obszary zajmowane przez Zakład Przemysłu Drzewnego „Nowy Styl”, tartak oraz istniejące obiekty przemysłowo-gospodarcze.

Lokalizacja stref gospodarczych stanowi w przeważającej części kontynuację istniejącego sposobu zagospodarowania, natomiast planowany teren rozwoju działalności gospodarczej został wyznaczony z uwzględnieniem uwarunkowań przestrzennych i funkcjonalnych gminy. Wszystkie strefy zlokalizowano poza obszarami wyróżniającymi się najwyższymi walorami przyrodniczymi, dzięki czemu przewiduje się, że realizacja ich ustaleń nie będzie powodowała znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Dodatkowo projekt Planu ogólnego określa wskaźniki urbanistyczne oraz zasady zagospodarowania terenów, które będą sprzyjały zachowaniu ładu przestrzennego oraz właściwemu kształtowaniu przyszłej zabudowy i sposobu użytkowania tych obszarów.

➤ STREFA GÓRNICTWA

Strefa górnictwa (SG) obejmuje zarówno tereny istniejącej działalności wydobywczej ze złoża „Komańcza- Jawornik” jak i obszary przeznaczone pod jej rozwój ze złoża „Komańcza

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

1"- bezpośrednio sąsiadującego. Przy jej wyznaczaniu uwzględniono obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz będący w końcowym etapie planistycznym teren zmiany mpzp (południowa część złoża „Komańcza 1”) jak i teren nowego mpzp (północna część złoża „Komańcza1”) w granicach udokumentowanego konturu złoża Komańcza 1. Procedury planistyczne zmiany mpzp i nowego mpzp, zostały pozytywnie zaopiniowane i uzgodnione przez RDOŚ, a konsultacje społeczne kończą się 17 sierpnia 2026r. Z tego względu złożo „Komańcza 1” wraz ze złożem Komańcza - Jawornik, stanowią tereny przeznaczone do eksploatacji.

W granicach strefy znalazły się tereny określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Komańcza-Jawornik”, obejmujące teren zakładu górniczego, teren eksploatacji powierzchniowej oraz tereny zwałowisk wewnętrznych zlokalizowanych w granicach terenu i obszaru górniczego. Uwzględniono również obszar objęty zmianą wskazanego miejscowego planu oraz ustalenia nowo opracowywanego planu miejscowego dla złoża „Komańcza 1”

Ponadto strefą (SG) objęto obszar czynnego kamieniołomu na złożu „Wysoczany I”, którego granice dostosowano do granic udokumentowanego złoża, a także tereny obejmujące złoża „Wisłok Wielki” i „Moszczaniec”, wyznaczone zgodnie z zatwierdzonym przez Marszałka Woj. Podkarpackiego znak: OS-IV-7427.5.2025.RK z dnia 18.03.2025r. konturem złoża. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r, w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U z 2023r., poz. 2758 ze zm.), wskazuje jedną strefę SG, tj. strefę górnictwa, bez względu na to, dany teren jest objęty istniejącym wydobywaniem czy też nie jest objęty istniejącym wydobywaniem. Podstawowym argumentem objęcia terenu strefą SG, jest fakt udokumentowanego i zatwierdzonego złoża przez właściwy organ. W przypadku złoża „Wisłok Wielki” i „Moszczaniec”, została wydana decyzja administracyjna zatwierdzająca złożo, o której mowa wyżej, zatem kontur udokumentowanego i zatwierdzonego złoża musi być oznaczony symbolem SU. O tym czy złoża te będą eksploatowane czy też nie, zdecydują dalsze procedury planistyczne (nowy mpzp) oraz środowiskowe (ocena oddziaływania na środowisko). Plan ogólny nie przesądza o tym czy na danym terenie będzie prowadzona eksploatacja, bowiem na potrzeby eksploatacji potrzebna jest koncesja, a wcześniej procedura Raportu zakończona decyzją środowiskową. W profilu dodatkowym dla tego terenu został wprowadzony teren zieleni urządzonej. Przyjęte rozwiązania zapewniają spójność dokumentów planistycznych z uwarunkowaniami geologicznymi.

Wyznaczenie stref górnictwa koncentruje się na obszarach już wykorzystywanych lub na terenach udokumentowanych i zatwierdzonych złóż, dzięki czemu ograniczono degradację złoża będącego własnością Skarbu Państwa. Szczegółowe zasady zagospodarowania, w tym wymagania dotyczące ochrony środowiska, rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz ograniczania uciążliwości związanych z prowadzoną działalnością, będą określane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach odrębnych postępowań administracyjnych wymaganych przepisami prawa.

➤ STREFA INFRASTRUKTURALNA ORAZ STREFA KOMUNIKACYJNA

Strefa infrastrukturalna (SI) obejmuje obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, nie przewidując wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych pod tego rodzaju funkcje

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

(projektowany odcinek linii wysokiego napięcia 110kV Dukla – Rzepedź został wskazany w części graficznej i tekstowej uzasadnienia – administrator sieci nie dołączył ostatecznej i prawomocnej decyzji administracyjnej wskazującej przebieg projektowanej sieci, zatem dla projektowanej linii nie została wskazana osobna strefa SI). W granicach strefy uwzględniono w szczególności gazociąg wysokiego ciśnienia wraz ze strefą kontrolowaną, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, ujęcia wody, wieże telekomunikacyjne, parkingi oraz linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV wraz z pasem technologicznym. Wyznaczenie strefy stanowi odzwierciedlenie istniejącego zagospodarowania i służy zachowaniu oraz właściwemu funkcjonowaniu infrastruktury technicznej o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. W celu zachowania odpowiednich warunków środowiskowych w strefie infrastrukturalnej ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20%.

Strefy komunikacji (SK) obejmują tereny związane z istniejącą infrastrukturą transportową oraz obszary przeznaczone pod jej rozwój. Wyznaczono je dla dróg wojewódzkich, terenów kolejowych, w tym linii kolejowej oraz linii kolejki wąskotorowej, a także terenów obsługi komunikacji. W ramach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniono trzy takie obszary, obejmujące istniejące lotnisko oraz dwa projektowane tereny obsługi komunikacji. Ponadto poza obszarami objętymi miejscowymi planami wyznaczono dwa istniejące tereny obsługi komunikacji.

W projekcie Planu ogólnego nie wyznaczono stref komunikacji dla dróg powiatowych, co wynika z faktu, że na obszarze gminy nie występują drogi tej kategorii posiadające klasę dróg zbiorczych. Dla stref komunikacji nie określono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (z wyjątkiem terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego Smolnik IV („US-R2 – teren usług sportowo-rekreacyjnych” – lotnisko) oraz Łupków I/2004 („KS – teren parkingu”), co pozostaje zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn. zm.).

Przyjęte rozwiązania w zakresie stref infrastruktury technicznej i komunikacji mają przede wszystkim charakter porządkujący i odzwierciedlają istniejący sposób zagospodarowania terenu. Z uwagi na niewielki zakres nowych terenów obsługi komunikacji nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń Planu ogólnego w tym zakresie powodowała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko.

➤ STREFA CMENTARZY

Na terenie gminy znajduje się 42 cmentarze, wśród nich 16 cmentarzy czynnych w następujących lokalizacjach:

- ✓ Komańcza – trzy cmentarze (jeden za torami, drugi obok cerkwi, trzeci komunalny),
- ✓ Wysoczany (przy cerkwi),
- ✓ Kulaszne (przy cerkwi, przy serpentynach),
- ✓ Szczawne (przy cerkwi prawosławnej),
- ✓ Rzepedź (przy kościele),
- ✓ Rzepedź wieś (przy cerkwi),
- ✓ Jawornik (w lesie),

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- ✓ Turzańsk – dwa cmentarze (jeden przy cerkwi prawosławnej, drugi komunalny powyżej - oznaczone jedną strefą ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo),
- ✓ Wisłok Wielki (przy kościele),
- ✓ Radoszyce (przy cerkwi, obecnie przy kościele),
- ✓ Nowy Łupków (obwód Smolnik) (przy drodze wojewódzkiej),
- ✓ Smolnik (przy kościele),
- ✓ Czystogarb (dawny greckokatolicki).

Strefa cmentarzy (SC) obejmuje zarówno istniejące czynne cmentarze, jak i cmentarze zabytkowe oraz historyczne cerkwiska wraz z towarzyszącymi im obiektami sakralnymi, takimi jak kościoły, cerkwie i kaplice. Wyznaczenie strefy ma na celu ochronę i zachowanie tych obiektów oraz uwzględnienie ich w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy. Zasadniczo nie przewiduje się wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod funkcję grzebalną.

Szczegółowe ustalenia dotyczące zasięgu cmentarzy, ich granic oraz możliwości pełnienia funkcji grzebalnej będą określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku planowania rozbudowy istniejącego cmentarza lub wyznaczenia nowego terenu przeznaczonego na ten cel, konieczna będzie weryfikacja spełnienia wymagań wynikających z obowiązujących przepisów sanitarnych, w szczególności rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315), z uwzględnieniem niezbędnych badań hydrogeologicznych oraz innych wymaganych analiz.

Z obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) wyłączono tereny położone w pasie 50 m (strefa bezpośrednia sanitarna) od granic cmentarzy. Przyjęte rozwiązanie pozwala na zachowanie wymaganych odległości pomiędzy terenami przeznaczonymi pod zabudowę a istniejącymi nekropoliami i pozostaje zgodne z obowiązującymi przepisami oraz zasadami kształtowania ładu przestrzennego.

➤ STREFA ZIELENI I REKREACJI ORAZ STREFA OTWARTA

Strefa zieleni i rekreacji (SN) obejmuje zarówno istniejące, jak i planowane tereny przeznaczone do realizacji funkcji sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych. W jej granicach uwzględniono funkcjonujące obiekty i urządzenia rekreacyjne, place zabaw, boiska sportowe oraz inne elementy infrastruktury służącej rekreacji i aktywności fizycznej, zlokalizowane zarówno na obszarach objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jak i poza nimi.

Rozwój funkcji rekreacyjnych przewidziano również poprzez wyznaczenie nowych terenów. W granicach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego utrzymano projektowane obszary zieleni i rekreacji w miejscowościach Smolnik, Rzepedź, Nowy Łupków oraz Wysoczany. Ponadto poza obszarami objętymi miejscowymi planami wyznaczono nowe strefy zieleni i rekreacji w miejscowościach Komańcza, Kulaszne, Radoszyce, Smolnik, Szczawne, Rzepedź, Turzańsk, Wola Michowa, Osławica, Czystogarb oraz Wisłok Wielki. Wyznaczenie tych terenów wynika zarówno z potrzeb rozwojowych gminy, jak i z wniosków złożonych przez właścicieli nieruchomości, a ich lokalizacja sprzyja rozwojowi infrastruktury rekreacyjnej i poprawie dostępności terenów służących wypoczynkowi mieszkańców oraz turystów.

Strefa otwarta (SO) obejmuje obszary, dla których przyjęto zasadę zachowania ich otwartego charakteru. W związku z tym obowiązuje w niej zakaz lokalizacji nowej zabudowy, z wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg, a także istniejących i planowanych obiektów związanych z działalnością Nadleśnictw. Jednocześnie zarówno w strefie otwartej, jak i w strefie zieleni i rekreacji nie dopuszcza się lokalizacji instalacji służących do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, takich jak elektrownie wiatrowe, farmy fotowoltaiczne czy biogazownie. Rozwiązanie to ma na celu zachowanie walorów krajobrazowych, przyrodniczych i rekreacyjnych tych obszarów oraz ograniczenie możliwości lokalizacji przedsięwzięć mogących powodować istotne przekształcenia przestrzeni.

Dla stref oznaczonych symbolem SO nie określono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, z wyjątkiem terenów obejmujących istniejącą zabudowę Nadleśnictw, dla których ustalono odpowiednie wskaźniki urbanistyczne. Przyjęte rozwiązanie wynika bezpośrednio z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758, ze zm.).

Projekt Planu ogólnego uwzględnia szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie potencjalnych oddziaływań na środowisko oraz zachowanie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego. Z możliwości lokalizacji nowej zabudowy wyłączono przede wszystkim obszary o najwyższych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, w tym zwarte kompleksy leśne oraz doliny rzeczne. Ograniczeniami objęto również tereny szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$, grunty zmeliorowane, wszystkie zidentyfikowane osuwiska, tereny i obszary górnicze, grunty rolne klasy III oraz użytki oznaczone jako Ls, Lz, Wp, Wsr i Ws. Ochroną objęto również siedliska przyrodnicze wskazane w obowiązujących oraz projektowanych planach zadań ochronnych i planach ochrony dla obszarów chronionych. Przyjęte rozwiązania pozwalają na ukierunkowanie rozwoju przestrzennego gminy na tereny już przekształcone lub predysponowane do zagospodarowania, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości systemu przyrodniczego oraz ograniczeniu presji inwestycyjnej na obszary o najwyższych walorach środowiskowych.

➤ STREFA HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

W projekcie Planu ogólnego nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego (SH). Wynika to z uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych gminy, skali istniejącego zagospodarowania oraz braku potrzeb w zakresie lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży kwalifikującej je do tej kategorii.

10.0. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan Ogólny stanowi instrument planowania przestrzennego o charakterze aktu prawa miejscowego, którego sporządzenie i uchwalenie jest obowiązkowe dla całego obszaru gminy. Dokument ten opracowano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538 z późn. zm.*).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

W celu zapewnienia racjonalnego gospodarowania przestrzenią, zgodnie z przepisami prawa oraz przy uwzględnieniu chłonności terenów, zdefiniowano nieprzekraczalny obszar urbanizacji. Ma on na celu zachowanie spójności przestrzennej gminy, umożliwienie harmonijnego rozwoju infrastruktury technicznej i drogowej, a także ograniczenie zjawiska rozproszonej zabudowy na terenach otwartych. W granicach administracyjnych gminy wyodrębniono zatem następujące strefy planistyczne, których ustalenia mają sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi oraz efektywnemu wykorzystaniu dostępnych zasobów przestrzennych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SG - strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Każda z wymienionych stref została oznaczona graficznie.

I.

Planowane przedsięwzięcia nie niosą ryzyka wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Obszar objęty opracowaniem w części południowej bezpośrednio graniczy ze Słowacją, natomiast jego najbardziej wysunięty punkt na wschód znajduje się w odległości około 34,20 km w linii prostej od granicy państwowej.

Pomimo bliskości granicy, planowane zagospodarowanie nie przewiduje funkcji, które mogłyby zostać zakwalifikowane jako potencjalnie uciążliwe lub mogące wywołać znaczące negatywne oddziaływania środowiskowe, w tym dla zdrowia ludzi, zgodnie z aktualnie obowiązującymi regulacjami. W związku z powyższym, nie istnieje zagrożenie wystąpienia oddziaływań transgranicznych.

II.

Gmina Komańcza położona jest w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie sanockim.

Powierzchnia Gminy obejmuje obszar 387,69 km², co stanowi 31,7% powierzchni powiatu.

Gmina Komańcza graniczy bezpośrednio z:

- od wschodu – z Gminą Cisna,
- od zachodu – z Gminą Jaśliska,
- od północy – z Gminami Bukowsko,
- od północno-wschodu - z Gminą Baligród i Zagórz,
- od południa – granicą państwa ze Słowacją.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Gminę zamieszkuje 4 352 osoby, czyli zamieszkuje ją 4,4% ludności powiatu. Gmina Komańcza składa się z 22 miejscowości: Komańcza, Duszatyn, Prełuki, Czystogarb, Wiśłok Wielki, Dołżyca, Radoszyce, Nowy Łupków, Osławica, Smolnik, Mików, Wola Michowa, Maniów, Balnica, Jawornik, Rzepedź, Turzańsk, Szczawne, Kulaszne, Wysoczany, Szczurbanówka, Zubeńsko, które tworzą 14 sołectw.

Siedzibą Urzędu Gminy i głównym ośrodkiem administracyjnym i usługowym Gminy jest Komańcza.

Na terenie gminy Komańcza obowiązuje 10 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Planami objęto części miejscowości: Smolnik, Komańcza, Wysoczany, Rzepedź, Jawornik, Wiśłok Wielki i Łupków. Plany miejscowe obejmują około 0,33% powierzchni całej gminy.

III.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Jerzego Kondrackiego (2002r.) teren Gminy Komańcza położony jest w:

- mezoregion – Beskid Niski; Pogórze Bukowskie; Bieszczady Zachodnie,
- makroregion – Beskidy Środkowe; Pogórze Środkowobeskidzkie; Beskidy Lesiste,
- podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie; Zewnętrzne Karpaty Wschodnie (Beskidy Wschodnie),
- prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym; Karpaty Wschodnie z Podkarpaciem Wschodnim,
- megaregion – Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska.

IV.

Zgodnie z dostępnymi materiałami mapowymi Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego teren objęty opracowaniem położony jest częściowo w arkuszu Jaśliska 1056, Bukowsko 1057, Łupków (Svetlice) 1064.

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze, na którym występują grunty: piaskowców, łupków, margli i rogowców; piaskowce i łupki; piaskowce, łupki, wapienie, zlepienie; piaskowce i łupki ilaste; gliny, piaski, mułki, żwiry osuwisk (zgodnie z Mapą geologiczną Polski w skali 1:500 000).

V.

Klimat gminy Komańcza, który stanowi również klimat Bieszczadów, kształtowany jest głównie pod wpływem mas powietrza kontynentalnego. Występowanie łańcucha górskiego prowadzi do spiętrzenia mas powietrza, średnie wartości ciśnienia są wyższe niż w innych regionach kraju.

VI.

Teren gminy Komańcza znajduje się w obrębie dwóch głównych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych, tj.:

- „Osława” o kodzie RW20000422299,
- „Wiśłok do zb. Besko” o kodzie RW200007226159.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Niewielkimi fragmentami obejmuje sześć innych JCWP RW, tj.: „Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku” o kodzie RW2000072263337, „Solinka” o kodzie RW2000042213499, „Sanoczek” o kodzie RW20000722329, „Jasiołka do Panny” o kodzie RW200004218439, „Kalniczka” o kodzie RW20000722289 oraz „Hoczewka” o kodzie RW200004221899.

Teren gminy Komańcza położony jest w Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 152 i kodzie GW2000152 oraz w Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 168 i kodzie GW2000168.

Zgodnie z art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę charakterystykę planowanego przedsięwzięcia, jego zakres oraz przewidywane oddziaływania na lokalny układ hydrologiczny, zarówno w obrębie inwestycji, jak i na terenach przyległych, należy uznać, że brak jest przesłanek do stwierdzenia istotnego wpływu inwestycji na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd). Realizacja przedsięwzięcia nie powinna również utrudniać osiągnięcia celów środowiskowych określonych w planach gospodarowania wodami dla danego obszaru dorzecza.

Na części terenu gminy Komańcza zostały opracowane mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego. Na terenach, na których zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m.

Według opracowań Państwowej Służby Hydrogeologicznej na terenie gminy Komańcza występują tereny narażone na podtopienia, czyli „pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu w związku z: obniżeniem powierzchni terenu, piętreniem wód podziemnych na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych, antropogenicznym zahamowaniem przepływu wód podziemnych” (definicja wg. Słownika hydrogeologicznego (2002)). W/w zagrożenia występują w północno-zachodniej części gminy.

Obszar gminy Komańcza położony jest poza zasięgiem głównych użytkowych poziomów wodonośnych lub obejmuje obszary, na których występują poziomy wodonośne o potencjalnej wydajności poniżej 10 m^3 na dobę, co ogranicza ich znaczenie dla gospodarki wodnej.

Na terenie gminy Komańcza funkcjonuje sieć wodociągowa o długości 23,90km. Na terenach, na których nie funkcjonuje sieć wodociągowa, woda przez mieszkańców czerpana jest ze studni kopanych lub wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, lecz ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

W strefie 150,0m od występujących na terenie gminy cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody z sieci wodociągowej lub z ujęcia zlokalizowanego poza strefą 150,0m. W przypadku planowanej lokalizacji nowego cmentarza bądź rozbudowy istniejącego, ocena przydatności terenu pod względem sanitarnym – zgodnie z wymaganiami określonymi

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315) – zostanie przeprowadzona **na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**. Ocena ta będzie oparta na aktualnych przepisach oraz wynikach odpowiednich badań hydrogeologicznych.

Obszar gminy Komańcza nie znajduje się w zasięgu Głównych ani Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP i LZWP). Najbliżej położonym Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest GZWP nr 432 „Dolina rzeki Wisłok”, zlokalizowany w odległości około 11,9 km od granic gminy. Z kolei najbliższy Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych to LZWP nr 431 „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok–Lesko)”, położony w odległości około 10,2 km.

VII.

Na terenie Gminy Komańcza) nie przeprowadzono pomiarów długookresowych średniego poziomu dźwięku.

Głównymi źródłami hałasu na terenie gminy są:

→ hałas komunikacyjny:

- hałas drogowy – którego poziom jest uzależniony od natężenia ruchu na drogach oraz stanu technicznego jezdni. Przez teren gminy przebiegają 3 drogi wojewódzkie (Nr 892, 897, 889) oraz szereg dróg powiatowych i gminnych. Nie wykazano przekroczeń norm dopuszczalnych poziomów hałasów na żadnej z dróg, gdyż gmina nie została objęta badaniami monitoringowymi.
- hałas kolejowy – za którego powstanie odpowiedzialny jest transport i komunikacja szynowa. W granicach gminy Komańcza przebiega linia kolejowa nr 107 Nowy Zagórz - Łupków, odcinek Zagórz - Łupków, na której obecnie ruch pociągów prowadzony jest sporadycznie (dane z 2024r.). Ponadto, zlokalizowane są stacje kolejowe: Łupków, Komańcza i Szczawne Kulaszne oraz przystanki osobowe: Nowy Łupków, Komańcza Letnisko, Rzepedź i Wysoczany. Funkcjonowanie ww. obiektów może stanowić dodatkowe źródło uciążliwości akustycznych. W obszarze objętym przystąpieniem do sporządzenia planu ogólnego znajdują się przejazdy kolejowo-drogowe, które również mogą generować dodatkowe uciążliwości.

Skala i zasięg oddziaływania hałasu kolejowego uzależnione są przede wszystkim od częstotliwości kursowania pociągów, prędkości trakcyjnej, płynności ruchu, stanu technicznego nawierzchni torowej, a także od uwarunkowań terenowych, rodzaju zabudowy w otoczeniu linii oraz odległości zabudowy od torów. Z uwagi na ograniczoną liczbę kursujących składów oraz niskie natężenie ruchu, linie kolejowe przebiegające przez teren gminy nie są zaliczane do źródeł hałasu mogących znacząco oddziaływać akustycznie na rozległe obszary ani powodować przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu środowiskowego. W praktyce, ze względu na niską intensywność i prędkość ruchu kolejowego, ich wpływ na klimat akustyczny gminy jest bardzo niski.

- hałas przemysłowy – na terenie gminy Komańcza funkcjonują dwa zakłady przemysłowe, w tym zakład górniczy Komańcza (kamieniołom złoża Komańcza-Jawornik) oraz zakład przemysłu drzewnego w Rzepedzi. Działające zakłady muszą spełniać szereg norm w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska, w tym

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

z zakresu emisji hałasu. Zatem należy przyjąć, iż funkcjonujące od lat zakłady posiadają wszelkie rozwiązania techniczne oraz decyzje administracyjne, wymagane obowiązującymi przepisami prawa.

Funkcjonujące zakłady przemysłowe i usługowe wpływają na klimat akustyczny, jednak jest to wpływ o ograniczonym zasięgu oddziaływania, lokalny, nie przekraczający obowiązujących norm, nie powodujący uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie.

- hałas komunalny - związany jest z zabudową mieszkaniową i zagrodową, charakteryzuje się dużą zmiennością natężenia i czasem występowania. Uzależniony jest głównie od pracy urządzeń oraz maszyn w obrębie zabudowy. Pomimo chwilowych przekroczeń wartości dopuszczalnych, nie zostają przekroczone wartości poziomu hałasu dla pory dziennej i nocnej.

VIII.

Na terenie gminy Komańcza nie znajduje się żadna stacja pomiarowa lub stanowisko pomiarowe Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w ramach systemu monitoringu jakości powietrza w Polsce.

Zarówno na przedmiotowym obszarze jak też w jego najbliższym sąsiedztwie, nie były prowadzone badania stanu zanieczyszczenia powietrza, bowiem nie było potrzeby prowadzenia takich badań w terenach ekologicznie czystych. Badania były prowadzone dla dużych najbliższych miast, przy punktach pomiarowych w newralgicznych miejscach centrum miasta.

W oparciu o dane wskazane w w/w Raporcie z rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim, w regionie całego powiatu sanockiego (w tym Gminie Komańcza) stan czystości powietrza uważa się za zadowalający, który nie przekracza dopuszczalnych norm.

IX.

Na terenie gminy Komańcza głównymi źródłami promieniowania niejonizującego elektromagnetycznego są linie wysokiego napięcia 110kV. Przez teren Gminy Komańcza przebiega tranzytem linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Besko - Rzepedź oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę, którą tworzą linie średniego napięcia 15kV i linie niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie gminy linia 110kV przebiega przez miejscowości: Rzepedź, Szczawne, Kulaszne.

Na terenie gminy funkcjonuje Stacja elektroenergetyczna 110/30/15kV „Rzepedź”, która jako pierwsza w regionie, została rozbudowana o kontenerowy stacjonarny magazyn energii o mocy ok. 2,1 MW i pojemności 4,2 MWh.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15kV. Sieć linii 15kV była przebudowana częściowo. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć.

Z raportów oddziaływania na środowisko wykorzystanych dla stacji telefonii komórkowej wynika, że ich funkcjonowanie nie wpływa negatywnie na organizmy żywe, w tym na zdrowie ludzi, o ile nie znajdują się w odległości mniejszej niż 25 metrów od anten na wysokości ich zainstalowania.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

X.

Według danych z roku 2024 gmina Komańcza obejmuje obszar 387,69km². W strukturze użytkowania terenu dominują grunty leśne, które zajmują około 72,27% powierzchni gminy, użytki rolne stanowią około 25,21%, pozostałe grunty 2,52% powierzchni gminy. W przeważającej części gminy Komańcza występują gleby IV klasy bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują.

Gleby w gminy w większości stanowią gleby brunatne wyługowane i kwaśne, powstałe ze zwietrzeli osadów fliszowych, gliniaste lub ilaste a w obniżeniu dolinnym Osławy mady. Nadrzeczne mady górskie to najwartościowsze gleby występujące w gminie na niewielkich powierzchniach. W części południowo-zachodniej gminy gleby są płytkie, niezakwaszone, ubogie w składniki pokarmowe, średnioodporne na procesy denudacyjne. Strome stoki pokrywają gleby gliniasto-kamieniste lub gliniaste. Spłaszczenia wierzchowinowe i stoki niższych wzniesień pokryte są glebami gliniasto-ilastymi. W części południowo-wschodniej gminy występują gleby brunatne wyługowane i kwaśne. W szczytowych partiach pasm górskich występują gleby szkieletowe, zaś w dolinach rzek mady.

XI.

Na terenie Gminy Komańcza, zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.” znajduje się 11 złóż:

→ złoża kamieni łamanych i blocznych:

- Komańcza,
- Komańcza 1,
- Komańcza III,
- Komańcza – Jawornik,
- Krymieniec (pole A i B),
- Moszczaniec,
- Szczawne – Kulaszne,
- Wysoczany I,

→ złoża piasków i żwirów:

- Szczawne – 1,
- Szczawne,

→ złoża solanki, wody lecznicze i termalne:

- Komańcza źr. nr 1.

Ponadto, na terenie Gminy Komańcza zostało udokumentowane i zatwierdzone złożo piaskowców cergowskich „Wisłok Wielki” w miejscowości Wisłok Wielki (na części działek nr ew. 449/1 i 581), decyzją Marszałka Województwa Podkarpackiego znak: OS-IV.7427.5.2025.RK z dnia 18 marca 2025r.

Na terenie gminy Komańcza znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

- obszar górniczy „Komańcza I” – kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID obszaru: 139246,
- teren górniczy „Komańcza” – kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID terenu: 9300.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

XII.

Na omawianym terenie występują 1499 osuwisk, w tym część jest czynnych okresowo, część aktywnych ciągle, pozostałe osuwiska są nieaktywne. Na terenie gminy znajdują się także 83 tereny zagrożone ruchami masowymi.

XIII.

Na obszarze gminy Komańcza nie występują uzdrowiska ani strefy ochrony uzdrowiskowej. Najbliżej położonym uzdrowiskiem jest Uzdrowisko Rymanów Zdrój, zlokalizowane w odległości około 6,40 km (strefa C ochrony uzdrowiskowej) od granic administracyjnych gminy.

XIV.

Na terenie gminy przyjęty został Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Komańcza na lata 2017 – 2023.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz przynajmniej jednego negatywnego zjawiska z obszaru gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego.

XV.

Na obszarze gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, nie wyznaczono terenów zamkniętych w rozumieniu art. 4 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.). W granicach administracyjnych gminy nie występują również tereny kolejowe, wojskowe ani inne obszary, które mogłyby podlegać wyłączeniu z ogólnodostępnego użytkowania ze względu na przepisy szczególne. Przez obszar gminy przebiega odcinek kolejowy Zagórz-Łupków, który nie stanowi odcinka kolejowego o znaczeniu państwowym. Ponadto przez gminę przebiega sieć kolejki wąskotorowej, wpisanej do rejestru zabytków.

XVI.

Na terenie gminy Komańcza zespoły architektoniczne, poszczególne obiekty, a także stanowiska archeologiczne stanowiące dziedzictwo kulturowe objęte są ochroną Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu.

Na dzień 10 września 2024r., na terenie gminy znajduje się 42 zabytki wpisane do rejestru zabytków, w tym jeden obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Na terenie całej Gminy Komańcza występuje szereg obiektów nie zewidencjonowanych (m.in. kapliczki, figury i krzyże przydrożne), mających cechy zabytkowe, wartości historyczne, etnograficzne bądź estetyczne, które stanowią bardzo ważny element tożsamości kulturowej oraz są istotnymi akcentami krajobrazowymi.

Poza zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków, ewidencji zabytków oraz ewidencji grobów i cmentarzy prowadzonej przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu, na terenie Gminy Komańcza prowadzona jest Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Komańcza zatwierdzona Zarządzeniem Nr 88/16 Wójta Gminy Komańcza

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

z dnia 22 września 2016r., której utworzenie reguluje Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie i opiece nad zabytkami (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.*).

XVII.

Teren Gminy Komańcza położony jest częściowo w granicach:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,
- Obszarze Specjalnej Ochrony Natura 2000 o nazwie „Bieszczady” (PLC180001) oraz „Beskid Niski” (PLB180002);
- Specjalnym Obszarze ochrony Natura 2000 o nazwie „Ostoja Jaśliska” (PLH180014), „Bieszczady” (PLC180001), „Dorzecze Górnego Sanu” (PLH180021);
- rezerwatów: „Zwierzło w dolinie Olchowatego”, „Źródłiska Jasiółki”, „Przełom Ośławy pod Duszatynem”, „Przełom Ośławy Pod Mokrem”, „Kamień nad Rzepedzią”,
- Pomników Przyrody – 9 pomników na terenie całej gminy.

Obszar gminy Komańcza położony jest w granicach dwóch korytarzy ekologicznych: „Bieszczady” (GKK-1), „Beskid Niski” (GKK-2).

W ramach prac nad projektem Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie przeprowadzono pełnej inwentaryzacji przyrodniczej całego obszaru objętego granicami administracyjnymi gminy. Proces waloryzacji środowiska został oparty na dostępnych i zatwierdzonych źródłach opracowanych na potrzeby innych dokumentów planistycznych i ochronnych, takich jak: Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Jaśliska”, Plan Ochrony dla obszaru Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”, a także Plany Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Komańcza, Lesko i Rymanów. Dodatkowo wykorzystano dane udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie dotyczące obszarów Natura 2000 „Bieszczady” oraz „Beskid Niski”. Należy podkreślić, że Plan Ogólny pełni funkcję dokumentu strategicznego, stanowiącego podstawę dla przyszłych opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których realizacja będzie uzależniona od aktualnych potrzeb gminy oraz specyfiki danego terenu.

Planowane inwestycje przewidziane w ramach opracowywanego Planu Ogólnego Gminy Komańcza nie będą prowadziły do likwidacji ani istotnego ograniczenia istniejących korytarzy ekologicznych. Realizacja zamierzeń nie wpłynie negatywnie na zachowanie wartościowych żerowisk oraz nie doprowadzi do ich fragmentacji.

XVIII.

Układ sieci komunikacyjnej na terenie gminy tworzą:

- droga wojewódzka Nr 892 - Zagórz – Komańcza (od km 14+300 do km 28+706) - łącząca gminę Komańcza z gminą Zagórz oraz poprzez drogę krajową (Nr 84) z miastem Sanok,
- droga wojewódzka Nr 892 - Komańcza – Radoszyce (od km 0+000 do km 5+151) - droga prowadząca do przejścia granicznego w Radoszycach,
- droga wojewódzka Nr 897 - Tylawa - Komańcza - Cisna Wołosate (od km 19+090 do km 59+478) – łącząca gminę Komańcza z Beskidem Niskim oraz Bieszczadami,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

- droga wojewódzka Nr 889 - Sieniawa – Szczawne (od km 28+274 do km 31+674) - łącząca gminę Komańcza z drogą krajową Nr 28 w kierunku Krosna,
 - droga powiatowa Nr 2259R Rzepedź - Kalnica - Mchawa,
 - droga powiatowa Nr 2229R Prusiek - Niebieszczany - Wysoczany,
 - sieć dróg lokalnych.
-

Gmina Komańcza jest zwodociągowana na poziomie około 47%.

Podmiotem odpowiedzialnym w zakresie zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Komańcza jest Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Szczawnem Sp. z o.o.

W miejscowościach, w których nie funkcjonuje sieć wodociągowa użytkownicy korzystają z indywidualnych studni kopanych, bądź wierconych (średnio o głębokości do 30,0m, jednak nie przekraczających głębokości 100,0m), a także z prywatnych wodociągów.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 Stacji Uzdatniania Wody, tj.:

- stacja uzdatniana wody w m. Szczawne,
 - stacja uzdatniana wody w m. Wysoczany,
 - stacja uzdatniana wody w m. Jawornik,
 - stacja uzdatniana wody w m. Nowy Łupków,
 - stacja uzdatniana wody w m. Wiśłok Wielki.
-

Cały teren gminy nie jest skanalizowany. Osoby prywatne, nie włączone do sieci posiadają przyłącz do bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe bądź do przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z dostępnymi danymi w roku 2023, na terenie gminy funkcjonowało 195 zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowe oraz 95 oczyszczalni przydomowych.

Na terenie gminy Komańcza, zgodnie z danymi GUS z 2023r, działa 6 oczyszczalni ścieków (jednak w 2023r. jedna z czyszczalni została wyłączona z użytku), zatem w roku 2024 faktycznie funkcjonuje 5 oczyszczalni ścieków w m. Rzepedź, Szczawne, Czystogarb, Nowy Łupków, Komańcza.

Na terenie Gminy Komańcza nie funkcjonuje obecnie żadna ciepłownia zdolna do obsługi większego obszaru gminy, za wyjątkiem części osiedla wielorodzinnego w Rzepedzi. Zasadniczo zaopatrzenie w ciepło odbywa się w oparciu o indywidualne źródła ogrzewania – większość obiektów budowlanych wyposażona jest w kotłownie lokalne, natomiast starsze budynki wciąż wykorzystują tradycyjne urządzenia piecowe opalane paliwem stałym. W perspektywie najbliższych lat nie planuje się realizacji zbiorczej sieci ciepłowniczej.

Przez teren Gminy Komańcza przebiega tranzytem linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Besko - Rzepedź (przez miejscowości: Rzepedź, Szczawne, Kulaszne) oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę, którą tworzą linie średniego napięcia 15kV i linie niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie gminy funkcjonuje stacja elektroenergetyczna 110/30/15kV „Rzepedź”, która jako pierwsza w regionie, została rozbudowana o kontenerowy stacyjny magazyn energii o mocy ok. 2,1 MW i pojemności 4,2 MWh.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15kV. Sieć linii 15kV była przebudowana częściowo. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć.

Na terenie gminy Komańcza nie występuje czynna sieć gazowa. Mieszkańcy korzystają z gazu bezprzewodowego (gaz z butli gazowych, zbiorniki na gaz).

Przez całą gminę biegnie polski odcinek gazociągu wysokiego ciśnienia $\Phi 1000\text{mm}$ Polska-Słowacja (relacji Strachocina - Nowy Łupków), który wchodzi w zakres budowy międzysystemowego połączenia Polska – Słowacja (interkonektora Polska-Słowacja).

Na terenie gminy Komańcza działa selektywna zbiórka odpadów „u źródła”, prowadzona przez mieszkańców, a także podmioty gospodarcze. Odpady z terenu gminy odbierane są w poszczególne dni przez wyspecjalizowaną firmę. Odpady selektywne są kierowane do dalszego gospodarczego wykorzystania (recykling). Natomiast odpady nie nadające się do przetworzenia kierowane są na składowisko odpadów wg. oddzielnych zasad i umów.

XIX.

Teren Gminy Komańcza w przeważającej większości stanowią lasy, ponadto występują użytki rolne oraz tereny zurbanizowane (zabudowa mieszkaniowa, zabudowa zagrodowa, usługowa, handlowa, produkcyjna oraz przemysłowa jak również kamieniołom wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz techniczną).

Z uwagi na położenie Gminy Komańcza, charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, szczególnie istotne jest zapewnienie dbałości o stan środowiska naturalnego. Główną funkcją obszaru objętego planem pozostaje funkcja mieszkaniowa oraz zagrodowa, przy jednoczesnej możliwości rozwoju funkcji uzupełniających, takich jak działalność produkcyjno-usługowa oraz rekreacyjno-wypoczynkowa.

Istniejące tereny zabudowane wykazują wrażliwość na przekształcenia przestrzenne, jednak odpowiednio ukierunkowane zmiany mogą pozytywnie wpłynąć na atrakcyjność i uporządkowanie przestrzeni, pod warunkiem zachowania ładu przestrzennego oraz poszanowania lokalnych uwarunkowań. Oddziaływania antropogeniczne, jeśli zostaną właściwie zaplanowane, mogą pełnić funkcję porządkującą i wzbogacającą lokalną strukturę przestrzenną, pod warunkiem, że nie będą wiązać się z uciążliwościami takimi jak hałas, wibracje czy wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza.

Istotne jest również przeciwdziałanie wprowadzaniu zabudowy nieadekwatnej do lokalnego kontekstu - zarówno pod względem cech przestrzennych, jak i architektonicznych. Ochrona tożsamości krajobrazowej i kulturowej regionu powinna stanowić jeden z priorytetów planowania przestrzennego na tym obszarze.

Strategicznym celem rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego Gminy Komańcza jest kształtowanie takiej struktury funkcjonalno-przestrzennej, która w sposób zrównoważony i harmonijny wykorzysta lokalne zasoby przyrodnicze i kulturowe, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Porządkowanie istniejących struktur urbanistycznych powinno następować poprzez stosowanie spójnych rozwiązań architektonicznych – zarówno pod względem formy, kolorystyki, jak i skali zabudowy. Wprowadzenie jednolitego rodzaju pokrycia dachów oraz wykończenia elewacji w obrębie poszczególnych jednostek osadniczych stwarza potencjał do

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

kreowania estetycznych i tożsamościowych przestrzeni, sprzyjających zarówno zamieszkiwaniu, jak i wypoczynkowi.

Rozwój zabudowy powinien być oparty na istniejącym i projektowanym układzie komunikacyjnym oraz uwzględniać lokalne punkty widokowe, dominanty kompozycyjne i charakterystyczne obiekty. Nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim na terenach wyposażonych w infrastrukturę techniczną lub na obszarach, na których jej realizacja jest planowana w najbliższej perspektywie bądź możliwa do efektywnej rozbudowy.

XX.

Brak przyjęcia Planu Ogólnego oznacza również poważne ograniczenia w planowym i świadomym gospodarowaniu przestrzenią gminy Komańcza, co w praktyce może utrudnić lub uniemożliwić racjonalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych na rozwój przestrzenny oraz społeczno-gospodarczy. Dotyczy to w szczególności działań ukierunkowanych na ochronę walorów przyrodniczych i kulturowych, rekultywację terenów zdegradowanych oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Analiza potencjalnych skutków rezygnacji z realizacji Planu Ogólnego prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż zaniechanie jego wdrożenia może istotnie i negatywnie wpłynąć zarówno na środowisko przyrodnicze, jak i na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Komańcza.

XXI.

Mając na uwadze zarówno zakres, jak i konieczność wdrożenia Planu Ogólnego Gminy Komańcza, a także obowiązujące regulacje dotyczące wyznaczania stref planistycznych, prognozowanego zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy oraz analizy chłonności terenów niezabudowanych, nie przewiduje się możliwości realizacji inwestycji w innym zakresie niż określony w zapisach projektowanego Planu Ogólnego.

XXII.

Dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu stanowić winno uzupełnienie funkcji istniejących w granicach opracowania oraz winno spowodować wzbogacenie funkcji terenu sąsiedniego.

Nowe funkcje, nie powinny naruszać reżimu wodnego na terenie gminy. Nie powinny spowodować też zaniku wody ani pogorszenia jej jakości w ujęciach użytkowników. W fazie realizacji jak i eksploatacji inwestycji nie należy stosowania żadnych środków chemicznych mogących prowadzić do skażenia wód.

Oddziaływanie na środowisko ograniczać należy do lokalnych zanieczyszczeń powietrza wynikających z pracy maszyn, a później zanieczyszczeń wynikających z użytkowania. Praca maszyn i urządzeń, jako główne źródło hałasu i wibracji nie powinna powodować przekroczenia dopuszczalnych norm, ponieważ zastosowane muszą być maszyny w odpowiednim stanie technicznym i odpowiedniego rodzaju. Należy dążyć, aby emisja ta była ograniczona czasowo do okresu realizacji inwestycji i winna być zlikwidowana po jej zakończeniu.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

XXIII.

W odniesieniu do wskazanych celów wyznaczenia obszaru Natura 2000, stwierdza się, iż zarówno charakter, jak i skala dotychczasowych oraz planowanych form zagospodarowania terenu nie będą wywierały negatywnego wpływu na gatunki i siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na obszarze Gminy Komańcza.

Zagospodarowanie terenu gminy nie powoduje negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpływa negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Plan Ogólny Gminy przewiduje jedynie niewielkie rozszerzenie istniejących obszarów zabudowy, co w perspektywie długoterminowej przyczyni się do ograniczenia zjawiska rozpraszania zabudowy na terenie gminy.

XXIV.

Podczas prac przy sporządzaniu Planu Ogólnego Gminy Komańcza uwzględniono zawarte informacje w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030 /PZPWP/, uchwalonym uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r., a także informacje dotyczące innych zadań nieuwjętych w PZPWP oraz informacje o istniejących i planowanych obiektach infrastruktury technicznej i transportowej. Ponadto, uwzględniono rekomendacje i wnioski zawarte w Audycie krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

XXV.

W wyniku przeprowadzonej analizy zakresu planowanych działań inwestycyjnych, ukierunkowanych na racjonalne i uporządkowane zagospodarowanie przestrzeni Gminy Komańcza, stwierdzono brak znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary objęte ochroną prawną. Realizacja planowanych przedsięwzięć nie spowoduje fragmentacji siedlisk, nie przyczyni się również do zmniejszenia liczebności istotnych gatunków fauny i flory ani do pogorszenia stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i ich ochrony w stopniu istotnym. W granicach objętych analizą nie odnotowano występowania cennych siedlisk ani gatunków zwierząt podlegających ochronie, których obecność mogłaby być zagrożona.

XXVI.

Uzasadnienie przyjętych stref planistycznych w Planie Ogólnym Gminy Komańcza zawiera rozdział 9.0.

XXVII.

Na podstawie przeprowadzonych analiz oraz dostępnych danych środowiskowych stwierdza się, że ustalenia zawarte w Planie Ogólnym Gminy Komańcza nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na cele ochrony i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 zlokalizowanych w granicach lub w sąsiedztwie gminy. Ponadto, realizacja zapisów planu nie naruszy integralności tych obszarów ani nie wpłynie negatywnie na ich

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Gminy Komańcza

spójność funkcjonalną czy przyrodniczą. Tym samym, projektowany dokument jest zgodny z wymaganiami wynikającymi z przepisów dotyczących ochrony przyrody, w szczególności art. 33 ustawy o ochronie przyrody oraz dyrektyw unijnych ustanawiających sieć Natura 2000."

11.0. ZAŁĄCZNIKI

1. Załącznik nr 1 - Osuwiska, surowce mineralne, zagrożenie powodziowe, grunty zmeliorowane, grunty chronione.
2. Załącznik nr 2 – Formy ochrony przyrody, siedliska przyrodnicze oraz gatunkowe.
3. Załącznik nr 3 - Zabytki, stanowiska archeologiczne, cmentarze, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, powiązania komunikacyjne (drogowe i kolejowe), infrastruktura techniczna.
4. Załącznik nr 4 - Jednolite Części Wód powierzchniowych i podziemnych.
5. Załącznik nr 5 – Grunty leśne, audyt krajobrazowy.